T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İSTANBUL-BAŞAKŞEHİR İLÇESİ ÇOCUK OYUN ALANLARININ YETERLİLİĞİ VE TASARIM İLKELERİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR

Melike Enda BALCI

DANIŞMAN
Prof. Dr. Tevfik Hakan ALTINÇEKİÇ

Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Peyzaj Mimarlığı Programı

İSTANBUL-2022

Bu çalışma, Tarih girmek için burayı tıklatın. tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Peyzaj Mimarlığı Programında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi

Prof. Dr. Tevfik Hakan ALTINÇEKİÇ(Danışman)
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Orman Fakültesi

Doç. Dr. Nilüfer KART AKTAŞ
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Orman Fakültesi

Doç. Dr. Fatma Ayçim TÜRER BAŞKAYA
İstanbul Teknik Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi

ÖNSÖZ

“İstanbul-Başakşehir İlçesi Çocuk Oyun Alanlarının Yeterliliği ve Tasarım İlkeleri Üzerine Araştırmalar” isimli çalışma İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programında yapılmıştır.

Yüksek Lisans Tez danışmanlığımı üstlenerek benden yardımlarını esirgemeyen, araştırmanın her aşamasında bilimsel katkılarıyla bana destek olan çok kıymetli hocam Sayın Prof. Dr. Tevfik Hakan Altınçekiç’e saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın anket değerlendirme kısmında kullandığım programda ve aşamalarında bana yardımcı olan hocam Doç. Dr. Nilüfer Kart Aktaş’a teşekkür ederim.

Yüksek lisans tez çalışmamda bilgi ve görsel olarak katkı sağlayan Başakşehir Belediyesi’ne, çalışma arkadaşlarıma ve Park ve Bahçeler Müdürü Sayın Kazım Gülüm’e tez tamamlama sürecinde katkı ve desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

Benden desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve tez hazırlama sürecinin başından sonuna kadar hep yanımda olan kıymetli eşim Ferşat Balcı’ya, sevgili annem Özgül Günaydın’a ve canım oğlum Hüseyin Ömer Balcı’ya teşekkür ediyorum

Haziran 2022 Melike Enda Balcı

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ ..... **iv**
İÇİNDEKİLER ..... **v**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **ix**
TABLO LİSTESİ ..... **xv**
SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ ..... **xix**
ÖZET ..... **xx**
SUMMARY ..... **xxii**
1. GİRİŞ **1**
2. GENEL KISIMLAR **3**
2.1. Çocuk Gelişim Evreleri ve Gereksinimleri 3
2.2. Çocuk Çevre İlişkisi 11
2.3. Çocuk Oyun İlişkisi 12
2.4. Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması 13
2.4.1. Büyüklüklerine Göre Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması 14
2.4.2. Yaş Gruplarına Göre Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması 16
2.4.3. Kullanım Amaçlarına Göre Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması 19
2.5. Çocuk Oyun Alanı Tasarım İlkeleri 24
2.5.1. Konum 25
2.5.2. Ulaşım Durumu 26
2.5.3. Fonksiyon 27
2.5.4. Malzeme 28
2.5.5. Güvenlik 29
2.5.6. Bitkilendirme 31
2.5.7. Oyun Elemanları 32
2.5.8. Donatı Elemanları 35
2.5.9. Çocuğun Tasarım Sürecine Katılımı 36
3. MALZEME VE YÖNTEM **37**
3.1. MALZEME 37
3.1.1. Araştırma Alanının Tanıtımı Başakşehir İlçesi 37
3.1.1.1. Konum 37

3.1.1.2. Tarihi Özellikleri....39
3.1.1.3. Ekonomik Özellikleri....40
3.1.1.4. Ulaşım Durumu....41
3.1.1.5. Nüfus Özellikleri....41
3.1.2. Araştırmada Kullanılan Materyaller....43
3.2. YÖNTEM....43
3.2.1. Literatür Araştırması....44
3.2.2. Arazi Çalışmaları....47
3.2.3. Büro Çalışmaları....48
3.2.4. Anket Çalışması....48
4. BULGULAR....50
4.1. ÖRNEKLEME ALANLARININ SEÇİMİ VE İRDELENMESİ....50
4.1.1. Seçilme Kriterleri....50
4.1.1.1. Alansal Büyüklük....50
4.1.1.2. Fonksiyonlar....52
4.1.1.3. Kullanım Yoğunluğu....54
4.1.2. Araştırma Alanlarının Özellikleri....55
4.1.2.1. Bahçeşehir 1. Kısım Mahallesi – Gölet Parkı....55
4.1.2.2. Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesi Şelale Parkı....68
4.1.2.3. Şahintepe Mahallesi Şahintepe Spor Parkı....73
4.1.2.4. Güvercintepe Mahallesi Güvercintepe Meydan Parkı....77
4.1.2.5. Altınşehir Mahallesi 3083 Ada Parkı....81
4.1.2.6. Şamlar Mahallesi 105 Ada Parkı....85
4.1.2.7. Kayabaşı Mahallesi Başakşehir Millet Bahçesi....89
4.1.2.8. Başak Mahallesi Sular Vadisi....101
4.1.2.9. Başakşehir Mahallesi Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı....115
4.1.2.10. Ziya Gökalp Mahallesi Ayazma Millet Bahçesi....121
4.1.3. Etki Alanlarının Belirlenmesi....134
4.1.4. Yeşil Alan Miktarının Belirlenmesi....136
4.2. Çocuk Oyun Alanlarının Değerlendirilmesi....138
4.2.1. Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi....138
4.2.2. Niteliklerinin Değerlendirilmesi....140
4.2.3. Tasarım İlkeleri Açısından İrdelenmesi....142
4.3. Anket Uygulamasının Değerlendirilmesi....149

5. TARTIŞMA VE SONUÇ 185

KAYNAKLAR 194

Kaynakça 194

EKLER 202

EK 1. Başakşehir seçilen 10 parkta yapılan anket formu. 202

EK 2. Seçilen 10 park ile parka ulaşımın çaprazlanması özel araç seçeneği değerlendirilmesi. 208

EK 3. Seçilen 10 ile park içi yolların yeterliliği çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 209

EK 4. Seçilen 10 park ile fonksiyon alanlarına ulaşım çaprazlanması sonuncunun değerlendirilmesi. 210

EK 5. Seçilen 10 park ile parktaki kalış süreleri çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 211

EK 6. Seçilen 10 park ile tercih edilen zaman dilimin çaprazlanması. 212

EK 7. Seçilen 10 park ile parka kiminle gelindiğinin çarprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 214

EK 8. Seçilen 10 park ile yürüyüş koşu yapma seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 216

EK 9. Seçilen 10 park ile köpek gezdirmek seçeneğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 217

EK 10. Seçilen 10 park ile spor alanında egzersiz yapma seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 218

EK 11. Seçilen 10 park ile çay bahçesinde oturmak seçeneğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 219

EK 12. Seçilen 10 park ile parkın ilgi çekiciliğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 220

EK 13. Seçilen 10 park ile park donatı yeterliliğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 221

EK 14. Seçilen 10 park ile aydınlatmaların yeterliliğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 223

EK 15. Seçilen 10 park ile park bakımlılığının çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 224

EK 16. Seçilen 10 park ile park güvenirliliğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 225

EK 17. Seçilen 10 park ile parkın tercih sebeplerinden yeterli dinlenme ve oturma alanının olması seçeneğinin çaprazlanması sonucu. 226

EK 18. Seçilen 10 park ile park içerisinde gölge oluşturan ağaçlar olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 227

EK 19. Seçilen 10 park ile parkın içerisinde çay bahçesi ve büfe gibi işletmelerin olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 229

EK 20. Seçilen 10 park ile parkın sessiz ve sakin olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 230
EK 21. Seçilen 10 park ile çocukların farklı yaş gruplarına göre donanımların olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 231
EK 22. Seçilen 10 park ile salıncak tercihinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. ...232
EK 23. Seçilen 10 park ile kaydırak seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 233
EK 24. Seçilen 10 park ile tırmanma elemanı seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 235
EK 25. Seçilen 10 park ile zıpzıp seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. ...236
EK 26. Seçilen 10 park ile kum alanı seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 237
EK 27. Seçilen 10 park ile macera oyun grupları seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 238
EK 28. Seçilen 10 park ile yaş gruplarının çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 240
EK 29. Seçilen 10 park ile eğitim durumunun çaprazlanmasının değerlendirilmesi. ...241
EK 30. Seçilen 10 park ile gelir durumunun çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi. 242
EK 31. Seçilen 10 park ile konut tipi çaprazlanmasının değerlendirilmesi. 244
ÖZGEÇMİŞ 246

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 2.1: Geleneksel çocuk oyun alanı örneği Defne park (Balcı,2022).....20

Şekil 2.2: Çağdaş oyun alanına örnek Kayaşehir Kültür Yaşam Parkı (Başakşehir Belediyesi, 2022).....21

Şekil 2.3: Macera oyun alanı örneği Gölet Parkı (Balcı,2021). 22

Şekil 2.4: Özel öğrenme amaçlı çocuk oyun alanı örneği Defne parkı (Balcı,2022).....23

Şekil 2.5: Çevresel alanlara örnek Şamlar Tabiat Parkı (Başakşehir Belediyesi, 2022).....24

Şekil 3.1: Başakşehir İlçesinin Konumu (Başakşehir, 2022). 37

Şekil 3.2: Başakşehir ilçesi sınırı ve mahalle sınır haritası (Başakşehir Belediyesi.2022). 38

Şekil 3.3: Başakşehir İlçesi YarımBurgaz Mağarası (Başakşehir, 2022).....39

Şekil 3.4: Başakşehir İlçesi 2009- 2020 Nüfus Verileri (Başakşehir Belediyesi, 2022).....42

Şekil 3.5: Türkiye Geneli Nüfus Durumu ve Başakşehir İlçesi Nüfus Durumu (Başakşehir Belediyesi, 2022).....42

Şekil 4.1: Gölet Parkının Bahçeşehir 1. Kısım Mahallesindeki Konumu. 55

Şekil 4.2: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 1 projesi. 58

Şekil 4.3: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 1 drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi, 2021).....59

Şekil 4.4: Gölet Parkı Gemi oyun grubu alanı (Başakşehir Belediyesi, 2021). 59

Şekil 4.5: Gölet Parkı köpek figürlü salıncak ve ebeveyn salıncak alanı (Balcı,2022).....60

Şekil 4.6: Gölet Parkı küçük yaş grubu için oyun alanı (Balcı,2022). 60

Şekil 4.7: Gölet Parkı kum oyun alanı ve salıncak alanı (Balcı,2022).....61

Şekil 4.8: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 1 sanatsal figürler ve genel görünüm (Başakşehir Belediyesi, 2021).....61

Şekil 4.9: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 2 projesi. 63

Şekil 4.10: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 2 macera oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022). 64

Şekil 4.11: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 0-3 ve 3-6 yaş grubu oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022). 64

Şekil 4.12: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 3 projesi. 66

Şekil 4.13: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 3 konik kaydıraklı oyun grubu ve 2 kuleli oyun grubu (Balcı,2022). 67

Şekil 4.14: Çocuk oyun alanı 3 satranç oyun alanı ve masa tenis alanı (Balcı,2022). 67

Şekil 4.15: Şelale Parkının Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesindeki Konumu. 68

Şekil 4.16: Şelale Parkı çocuk oyun alanı projesi. 70

Şekil 4.17: Şelale Parkı genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022). 71

Şekil 4.18: Şelale Parkı süs havuzu ve Sosyal Tesis (Başakşehir Belediyesi,2022). 71

Şekil 4.19: Şelale parkı çocuk oyun alanı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022). 72

Şekil 4.20: Şelale Parkı çocuk oyun alanı (Balcı,2022). 72

Şekil 4.21: Şahintepe Spor Parkının Şahintepe Mahallesindeki Konumu. 73

Şekil 4.22: Şahintepe Spor Parkı çocuk oyun alanı projesi. 75

Şekil 4.23: Şahintepe Spor parkı oyun alanı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022). 76

Şekil 4.24: Şahintepe Spor Parkı çocuk oyun alanı (Balcı,2022). 76

Şekil 4.25: Güvercintepe Meydan Parkının Güvercintepe Mahallesindeki Konumu. 77

Şekil 4.26: Güvercintepe Meydan Parkı çocuk oyun alanı projesi. 79

Şekil 4.27: Güvercintepe Meydan Parkı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022). 80

Şekil 4.28: Güvercintepe Meydan Parkı çocuk oyun alanı (Balcı,2022). 80

Şekil 4.29: 3083 Ada Parkının Altınşehir Mahallesindeki Konumu. 81

Şekil 4.30: Altınşehir 3083 Ada Parkı çocuk oyun alanı projesi. 83

Şekil 4.31: Altınşehir 3083 Ada Parkı dorne görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022). 84

Şekil 4.32: Altınşehir 3083 Ada Parkı çocuk oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022). 84

Şekil 4.33: 105 Ada Parkın Şamlar Mahallesindeki Konumu. 85

Şekil 4.34: Şamlar 105 Ada Parkı çocuk oyun alanı projesi. 87

Şekil 4.35: Şamlar Mahallesi 105 Ada Parkı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022). 88

Şekil 4.36: Şamlar 105 Ada Parkı çocuk oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022). 88

Şekil 4.37: Başakşehir Millet Bahçesinin Kayabaşı Mahallesindeki Konumu. 89

Şekil 4.38: Kayabaşı Mahallesi Başakşehir Millet Bahçesi Parkı genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022). 91

Şekil 4.39: Kayabaşı Mahallesi Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 1 projesi. 92

Şekil 4.40: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022). 93

Şekil 4.41: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanından görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022). 94

Şekil 4.42: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı ahşap tırmanma ve denge parkuru (Balcı,2022) 95

Şekil 4.43: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı ahşap oyun elemanları (Balcı,2022). 95

Şekil 4.44: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı bilgilendirme ve etkinlik panoları (Balcı,2022). 96

Şekil 4.45: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2. Projesi. 97

Şekil 4.46:Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2 ipli tırmanma ve trambolin oyun elemanı (Balcı,2022). 97

Şekil 4.47:Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2 drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022). 98

Şekil 4.48: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2 genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022). 98

Şekil 4.49: Başakşehir Millet Bahçesi ahşap tırmanma ve kaydırak oyun elemanı (Balcı,2022). 99

Şekil 4.50: Başakşehir Millet Bahçesi 3 pota basket alanı (Balcı,2022). 99

Şekil 4.51: Başakşehir Millet Bahçesi Kamelya (Balcı,2022). 100

Şekil 4.52: Başakşehir Millet Bahçesi bay-bayan ve engelli tuvaletleri (Balcı,2022). 100

Şekil 4.53: Sular Vadisi Parkının Başak Mahallesindeki konumu. 101

Şekil 4.54: Başak Mahallesi Sular Vadisi Parkı Genel Görünüş (Başakşehir Belediyesi,2022). 103

Şekil 4.55: Sular Vadisi Parkından peyzaj çalışmalarından örnekler (Balcı,2020)..... 103

Şekil 4.56: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 1 projesi. 104

Şekil 4.57: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 1 görünüm (Balcı,2021)..... 104

Şekil 4.58: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 2 projesi. 105

Şekil 4.59: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 2 görünüm (Balcı,2022)..... 106

Şekil 4.60: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 3 görünüm (Balcı,2022)..... 106

Şekil 4.61: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 3 projesi. 107

Şekil 4.62: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 4 projesi. 108

Şekil 4.63: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 4 görünüm (Balcı,2022)..... 108

Şekil 4.64: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 5 projesi. 109

Şekil 4.65: Sular Vadisi parkı çocuk oyun alanı 5 hayvan figürlü oyun elemanları (Balcı,2021). 110

Şekil 4.66: Sular Vadisi parkı çocuk oyun alanı 5 hayvan figürlü oyun elemanları (Balcı,2021). 110

Şekil 4.67: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 6 projesi. 111

Şekil 4.68: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 6 görünüm (Balcı,2021)..... 111

Şekil 4.69: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 7 projesi. 112

Şekil 4.70: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 7 görünüm (Balcı,2022)..... 113

Şekil 4.71: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 8 projesi. 113

Şekil 4.72: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 8 görünüm (Balcı,2021)..... 114

Şekil 4.73: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkının Başakşehir Mahallesindeki konumu..... 115

Şekil 4.74: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı projesi. 117

Şekil 4.75: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkından görünüm (Başakşehir Belediyesi, 2021). 118

Şekil 4.76: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı ahşap gemi oyun grubu (Balcı,2021). 118

Şekil 4.77: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı ve kum oyun alanı (Balcı,2021). 119

Şekil 4.78: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı figürlü salıncaklı oyun elemanları (Balcı,2021). 119

Şekil 4.79: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı konik kaydıraklı oyun elemanı (Balcı,2021). 120

Şekil 4.80: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı kitap şeklinde çardak (Balcı,2021). 120

Şekil 4.81: Ayazma Millet Bahçesinin Ziyagökalp Mahallesindeki Konumu. 121

Şekil 4.82: Ayazma Millet Bahçesinden genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022). 123

Şekil 4.83: Ayazma Millet Bahçesindeki mini futbol sahası (Balcı,2021). 123

Şekil 4.84: Ayazma Millet Bahçesi spor ve barfiks alanı (Balcı,2021). 124

Şekil 4.85: Ayazma Millet Bahçesinde yer alan sosyal tesis (Balcı,2021). 124

Şekil 4.86: Ayazma Millet Bahçesinde yer alan bay-bayan tuvalet (Balcı,2021). 125

Şekil 4.87: Ayazma Millet Bahçesi matematik temalı çocuk oyun alanı. 125

Şekil 4.88: Ayazma Millet Bahçesi matematik temalı çocuk oyun alanı (Balcı,2021). 126

Şekil 4.89: Ayazma Millet Bahçesi otağ çocuk oyun alanı projesi. 127

Şekil 4.90: Otağ Oyun alanı genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022). 128

Şekil 4.91: Ayazma Millet Bahçesi otağ çocuk oyun alanı (Balcı,2021). 128

Şekil 4.92: Ayazma Millet Bahçesi keşif bahçesi çocuk oyun alanı projesi. 129

Şekil 4.93: Keşif bahçesi oyun alanından genel görünüm (Başakşehir Belediyesi, 2022). 130

Şekil 4.94: Ayazma Millet Bahçesi keşif bahçesi çocuk oyun alanı (Balcı,2021). 130

Şekil 4.95: Ayazma Millet Bahçesi keşif bahçesi çocuk oyun alanı (Balcı,2021). 131

Şekil 4.96: Ayazma Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 4 projesi. 132

Şekil 4.97: Ayazma Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 4 ahşap oyun elemanları (Balcı,2021). 133

Şekil 4.98: Ayazma Millet Bahçesi çocuk oyun alanı ahşap kaydırak ve tırmanma oyun elemanı (Balcı,2021). 133

Şekil 4.99: Başakşehir İlçesi Seçilen 10 parkın etki alan haritası. 135

Şekil 4.100: Başakşehir İlçesi Seçilen 10 Parkın haritada konumu. 143

Şekil 4.101: Başakşehir İlçesi Seçilen 10 parkın çevresinde yer alan yol ulaşım haritası. 144

Şekil 4.102: Parka ulaşım süresi grafiği. 150

Şekil 4.103: Anket katılımcılarının ilçe bilgi grafiği.....152

Şekil 4.104: Anket katılımcılarının mahalle bilgi grafiği.....153

Şekil 4.105: Anket katılımcılarının parka geliş sıklığı grafiği. 155

Şekil 4.106: Anket katılımcılarının parkı kullanım gün grafiği. 156

Şekil 4.107: Anket katılımcılarının parkta kalış süre grafiği.....156

Şekil 4.108: Anket katılımcılarının parkı kullanmak için tercih ettikleri zaman dilim grafiği. 157

Şekil 4.109: Anket katılımcılarının parka kiminle geldikleri sorusunun grafiği.....160

Şekil 4.110: Katılımcıların çocuk oyun alanlarının ilgi çekiciliğinin değerlendirilme grafiği. 163

Şekil 4.111: Park içi aydınlatmaların yeterlilik grafiği. 164

Şekil 4.112: Anket katılımcılarının park bakım yeterlilik grafiği. 165

Şekil 4.113: Anket katılımcılarının parkın güvenirliliğinin değerlendirme grafiği.....166

Şekil 4.114: Anket katılımcılarının cinsiyet grafiği. 180

Şekil 4.115: Anket katılımcılarının yaş grafiği. 180

Şekil 4.116: Anket katılımcılarının eğitim durum grafiği. 181

Şekil 4.117: Anket katılımcılarının meslek grup grafiği. 183

Şekil 4.118: Anket katılımcılarının aylık gelir grafiği. 183

Şekil 4.119: Anket katılımcılarının konut tipi grafiği. 184

TABLO LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 3.1: 2021 yılı Başakşehir ilçesi yaşa göre nüfus bilgileri. 43

Tablo 3.2: Mahalle bazlı seçilen 10 parkta yapılan anket sayısılarının dağılımı. 49

Tablo 4.1: Hollanda'da Farklı Ölçekteki Parkların Sınıflandırılması (Kuntay, 2002 'ye atfen Onsekiz,2009 'dan yararlanılarak hazırlanmıştır). 51

Tablo 4.2: Başakşehir ilçesi seçilen 10 parkın sınıflandırılması. 51

Tablo 4.3: Başakşehir ilçesi seçilen 10 parkın içerisinde yer alan fonksiyonlar. 53

Tablo 4.4: Gölet parkı kimlik kartı. 56

Tablo 4.5: Şelale parkı kimlik kartı. 69

Tablo 4.6: Şahintepe spor parkı kimlik kartı. 74

Tablo 4.7: Güvercintepe Meydan parkı kimlik kartı. 78

Tablo 4.8: Altınşehir 3083 ada parkının kimlik kartı. 82

Tablo 4.9: Şamlar 105 ada parkının kimlik kartı. 86

Tablo 4.10: Başakşehir Milet Bahçesi parkının kimlik kartı. 90

Tablo 4.11: Sular Vadisi parkının kimlik kartı. 102

Tablo 4.12: Cevdet Kılıçlar Bilgievi parkının kimlik kartı. 116

Tablo 4.13: Ayazma Millet Bahçesinin kimlik kartı. 122

Tablo 4.14: Başakşehir İlçesi Mahalle bazlı 0-14 yaş nüfus verileri (Tüik,2021). 139

Tablo 4.15: Mahalle bazlı çocuk başına düşen oyun alan miktarı. 140

Tablo 4.16: Seçilen 10 parkın içerisinde yer alan fonksiyonlar. 140

Tablo 4.17: Başakşehir ilçesi mahalle bazlı seçilen parkların konumları açısından değerlendirilmesi. 142

Tablo 4.18: Başakşehir İlçesi'ndeki çocuk oyun alanlarının alansal büyüklük açısından değerlendirilmesi. 145

Tablo 4.19: Başakşehir ilçesindeki seçilen 10 parkın konum, güvenlik, oyun alan tipleri yeterlilik bakımından değerlendirmesi. 148

Tablo 4.20: Başakşehir ilçesi seçilen 10 parkta yapılan anket sayısı. 149

Tablo 4.21: Anket katılımcılarının parka ulaşım sürelerinin değerlendirilmesi.....150

Tablo 4.22: Anket katılımcılarının parka ulaşım araçlarının değerlendirilmesi.....151

Tablo 4.23: Anket katılımcılarının ilçe bilgileri. 151

Tablo 4.24: Anket katılımcılarının mahalle bilgileri. 152

Tablo 4.25: Anket katılımcılarının park içi yol memnuniyeti. 153

Tablo 4.26: Anket katılımcılarının fonksiyon alanlarına ulaşım memnuniyetleri.....154

Tablo 4.27: Anket katılımcılarının parka geliş sıklığı. 154

Tablo 4.28: Anket katılımcılarının parkı kullanım günleri.....155

Tablo 4.29: Anket katılımcılarının parkta kalış süreleri. 156

Tablo 4.30: Anket katılımcılarının parkı kullanmak için tercih ettikleri zaman dilimleri. 157

Tablo 4.31: Anket katılımcılarının parka gelmek için tercih ettikleri aylar. 158

Tablo 4.32: Anket katılımcılarının parka kiminle geldikleri sorusunun değerlendirilmesi. 160

Tablo 4.33: Anket katılımcılarının parkta nasıl zaman geçirdikleri sorusunun değerlendirilmesi. 161

Tablo 4.34: Çocuk oyun alanlarının ilgi çekiciliğinin değerlendirilmesi. 162

Tablo 4.35: Park içi donatıların yeterliliğinin değerlendirilmesi. 163

Tablo 4.36: Park içi aydınlatmalarının yeterliliğinin değerlendirilmesi. 164

Tablo 4.37: Anket katılımcılarının park bakım yeterlilik değerlendirilmesi. 165

Tablo 4.38: Anket katılımcılarının parkın güvenirliliğinin değerlendirilmesi. 166

Tablo 4.39: Parkın tercih edilme sebepleri. 167

Tablo 4.40: Çocuk oyun alanını yeterince güvenli buluyorum seçeneğinin değerlendirilmesi. 168

Tablo 4.41: Çocuk oyun alanı içinde oturma-dinlenme alanları yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi. 168

Tablo 4.42: Çocuk oyun alanı bitkisel elemanlar açısından oldukça zengindir seçeneğinin değerlendirilmesi. 169

Tablo 4.43: Çocuk oyun alanının çevresinde yoğun trafiğin olması beni rahatsız ediyor seçeneğinin değerlendirilmesi. 169

Tablo 4.44: Çocuk oyun alanında gölge veren elemanlar yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi. 169

Tablo 4.45: Çocuk oyun alanında aydınlatmalar yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi. 170

Tablo 4.46:Çocuk oyun alanında çöp kutuları yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi. 170

Tablo 4.47: Çocuk oyun alanı çocuğumun arkadaş edinmesi ve sosyalleşmesi açısından çok uygun bir alandır seçeneğinin değerlendirilmesi. 170

Tablo 4.48: Çocuk oyun alanının akşam saatlerinde kullanımı güvenlidir seçeneğinin değerlendirilmesi. 171

Tablo 4.49: Çocuk oyun alanında güvenlik görevlisi bulunmaktadır seçeneğinin değerlendirilmesi. 171

Tablo 4.50: Çocuk oyun alanında yeterli çocuk oyun aleti vardır seçeneğinin değerlendirilmesi. 171

Tablo 4.51: Çocuk oyun alanı yeteri kadar büyük değildir seçeneğinin değerlendirilmesi. 172

Tablo 4.52: Çocukların herhangi bir kaza anında en yakın sağlık birimine ulaşması oldukça zordur seçeneğinin değerlendirilmesi. 172

Tablo 4.53: Çocuk oyun aletleri bakımsız olup tehlike arz etmektedir seçeneğinin değerlendirilmesi. 172

Tablo 4.54: Çocuk oyun alanının çevresinde güvenliği sağlayacak bir biçimde sınır elemanı vardır seçeneğinin değerlendirilmesi. 173

Tablo 4.55: Çocuk oyun alanının girişi yeterince açık ve belirgindir seçeneğinin değerlendirilmesi. 173

Tablo 4.56: Çocuk oyun alanında kullanılan oyun aletlerinin malzemesi çocuk güvenliği açısından uygundur seçeneğinin değerlendirilmesi. 173

Tablo 4.57: Çocuk oyun alanında kullanılan yer kaplama malzemesi uygudur seçeneğinin değerlendirilmesi. 174

Tablo 4.58: Çocuk oyun alanında ve çevresinde yeşil alan yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi. 174

Tablo 4.59: Çocuk oyun alanı çevresinde arabasıyla gelenler için otopark alanı bulunmaktadır seçeneğinin değerlendirilmesi. 174

Tablo 4.60: Çocuk oyun alanı çevresinde bisiklet parkı bulunmaktadır seçeneğinin değerlendirilmesi. 175

Tablo 4.61: Çocuk oyun alanı içinde ve çevresinde bisiklet yolu vardır seçeneğinin değerlendirilmesi. 175

Tablo 4.62: Çocuk oyun alanlarında tercih edilen oyun elemanları. 178

Tablo 4.63: Anket katılımcılarının cinsiyeti 179

Tablo 4.64: Anket katılımcılarının yaşları. 180

Tablo 4.65: Anket katılımcılarının eğitim durumları. 181

Tablo 4.66: Anket katılımcılarının meslek grupları. 182

Tablo 4.67: Anket katılımcılarının aylık geliri. 183

Tablo 4.68: Anket katılımcılarının konut tipi. 184

SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ

Simgeler	Açıklama
c	: Hata payı
N	: Toplum büyüklüğü
p	: Standart sapma
S	: Anket yapılacak kişi sayısı
z	: Güven yüzdesi

Kısaltmalar	Açıklama
AYA	: Aktif yeşil alan
EPDM	: Etylene Propylene Dianene Monomere
PAİY	: Planlı Alanlar İmar Yönemeliği
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İSTANBUL-BAŞAKŞEHİR İLÇESİ ÇOCUK OYUN ALANLARININ YETERLİLİĞİ VE TASARIM İLKELERİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR

Melike Enda BALCI

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Tevfik Hakan ALTINÇEKİÇ

Çocuğun sosyal, fiziksel ve bilişsel gelişiminde oldukça önemli bir role sahip olan oyun, çocuk ile özdeşleşmiş aktivitedir. Çocuk oyun alanları ise çocukların doğa ile buluştukları, sosyalleşip iletişim kurdukları, enerjilerini attıkları, yeni şeyler öğrendikleri ve keşfettikleri, eğlendikleri, içerisinde oyun amacına yönelik elemanların bulunduğu açık alanlardır. Kentlerdeki hızlı nüfus artışı nedeniyle yapılaşmanın yoğunlaşması, çocukların bilgisayar, tablet ve televizyon ile fazla vakit geçirip asosyalleşmesi, çocuk oyun alanlarının önemini gün geçtikçe arttırmaktadır.

Kentin kalitesini artıran, estetik ve doğal katkı sağlayan, nitelikli, tasarım ilkelerine uygun, sürdürülebilir, çocuk oyun alanları planlamak bu nedenle oldukça önemlidir.

Tezin çalışma alanı İstanbul'un Başakşehir İlçesidir. Başakşehir ilçesi, yapılaşmanın her geçen gün arttığı dolayısıyla nüfusunda arttığı yeni yerleşim için tercih edilen toplu konut ağırlıklı ilçelerden biridir. Nüfusun fazla olması, site ve toplu konutların çok olması nedeniyle çocuk oyun alanlarına ihtiyaç daha da artmaktadır. Bu çalışmada, Başakşehir ilçesinden alansal büyüklük ve kullanım yoğunluğu gibi kriterlere göre ilçenin 10 mahallesinin her birinden birer adet park seçilmiştir. Seçilen bu 10 parkın yeterliliği ve tasarım ilkelerine göre uygunluğu araştırılmıştır.

Çalışmanın amacı; Parkların yeterliliğinin saptanmasına yönelik olarak sosyal araştırma amaçlı seçilen her parkta halk anketleri yapılarak anketlerin değerlendirilmesi, çocuk oyun alanlarının tasarım ilkeleri yönünden yeterliliğini irdelemek, doğayla bütünleşerek oyun oynama imkânı

bulan çocukların daha sağlıklı bireyler olarak yetişmelerine imkân sağlayacak ortamları tanımlamak ve Başakşehir ilçesindeki çocuk oyun alanlarının iyileştirilmesine yönelik öneriler getirmektir.

Çalışma sonucunda Başakşehir ilçesindeki çocuk oyun alanları saha tespitleri, anket değerlendirmeleri, etki alanlarının hesaplanması, kişi başına düşen yeşil alan miktarı ve çocuk başına düşen oyun alanı miktarı hesaplamasına göre standartların oldukça üzerinde olduğu görülmektedir. Ancak mülkiyet problemlerinin olduğu kamusal park yapımı için uygun alan olmaması nedeniyle çocuk oyun alanı sayısının az olduğu mahalleler saptanmıştır. Bu mahallelerde kamulaştırmanın yapılıp park sayılarının arttırılması ve nitelikli park yapılması gerekliliği sonucuna varılmıştır.

Ayrıca bu çalışma Başakşehir İlçesindeki çocuk oyun alanlarının tasarım kriterlerine göre incelenip, değerlendirildiği bir çalışma olması nedeniyle Başakşehir Belediyesi için bir envanter durumundadır. Bu belirlemeler her geçen gün toplu konut ve sitelerin yapıldığı ilçe için bir örnek niteliğindedir; standartları koruyarak hatta arttırarak çocuklara nitelikli, sürdürülebilir ve tasarım kriterlerine göre yeni yapılacak oyun alanları için bir veri kaynağı oluşturacaktır.

Haziran 2022, 269 sayfa.

Anahtar kelimeler: çocuk, oyun alanı, tasarım ilkeleri, yeterlilik, Başakşehir ilçesi

SUMMARY

M.Sc. THESIS

RESEARCH ON THE SUFFICIENCY AND DESIGN PRINCIPLES OF İSTANBUL-BASAKSEHIR DISTRICT CHILDREN'S PLAYGROUNDS

Melike Enda BALCI

Istanbul University-Cerrahpasa

Institute of Graduate Studies

Department of Landscape Architecture

Supervisor : Prof. Dr. Tevfik Hakan ALTINÇEKİÇ

Play, which has a very important role in the social, physical and cognitive development of the child, is an activity identified with the child.

Children's playgrounds, on the other hand, are open spaces where children meet with nature, socialize and communicate, throw their energy away, learn and discover new things, have fun, and have elements for the purpose of play. Due to the rapid population growth in cities, the intensification of construction, the socialization of children by spending more time with computers, tablets and television, the importance of children's playgrounds increases day by day.

For this reason, it is very important to plan sustainable children's playgrounds that increase the quality of the city, provide aesthetic and natural contribution, and comply with design principles.

The study area of the thesis is Basaksehir District of Istanbul. Basaksehir district is one of the most preferred mass housing districts for new settlements, where the construction is increasing day by day and therefore the population is increasing. The need for children's playgrounds is increasing due to the high population and the high number of sites and mass housing. In this study, one park was selected from each of the 10 neighborhoods of Basaksehir district, according to criteria such as areal size and usage density. The adequacy of these 10 selected parks and their suitability according to design principles were investigated.

Purpose of the study; In order to determine the adequacy of the parks, public surveys were conducted in each park selected for social research, evaluating the questionnaires, examining the adequacy of the children's playgrounds in terms of design principles, defining the environments that will enable the children who have the opportunity to play games by integrating with nature, to grow up as healthier individuals, and to improve the playgrounds in Basaksehir district. to make recommendations.

As a result of the study, it is seen that the children's playgrounds in Basaksehir district are well above the standards according to the field determinations, survey evaluations, calculation of the impact areas, the amount of green area per capita and the amount of playground per child. However, due to the lack of suitable areas for the construction of public parks where there are property problems, neighborhoods with less children's playgrounds have been identified. It has been concluded that expropriation is required in these neighborhoods, increasing the number of parks and building qualified parks.

In addition, this study is an inventory for Basaksehir Municipality, as it is a study in which children's playgrounds in Basaksehir District are examined and evaluated according to the design criteria. These determinations are an example for the district where mass housing and housing estates are built day by day; By preserving and even increasing the standards, it will create a data source for children's playgrounds to be built according to qualified, sustainable and design criteria.

June 2022, 269. pages.

Keywords: child, playground, design principles, Basaksehir district

1. GİRİŞ

Oyun, çocukların ileriki yaşlarda sağlıklı bir birey olabilmesi, fiziksel, sosyal ve bilişsel olarak gelişmesi açısından oldukça önemli bir aktivitedir. Çocuklar oyun oynayarak; mutlu olur, yeteneklerini ortaya çıkarır, sosyalleşir, sürekli yeni şeyleri öğrenir ve yeni deneyimler kazanır.

Çocuk oyun alanları ise çocukların dış mekânda rahatlayıp enerjilerini attıkları, bunu yaparken aynı zamanda yaşıtlarıyla ve büyüklerle iletişim kurup sosyalleştikleri, fiziksel ve bilişsel olarak geliştikleri içerisinde çocuk oyun elemanlarının olduğu oyun amacıyla tasarlanmış aynı zamanda doğayla buluştukları açık alanlardır.

Sosyalleşmeye başlayan çocuğun evinin dışında kendini ait hissedeceği ilk alan çocuk oyun alanlarıdır. Hızlı nüfus artışı, kentlerin yoğun ve düzensiz bir şekilde yapılaşması, çocukların evde çok fazla televizyon, bilgisayar veya tablet ile vakit geçirmesi günümüzde çocuk oyun alanlarını ve tasarımlarını daha da önemli hale getirmektedir.

Kentin kalitesini artıran çocuk oyun alanları, parklar ve oyun oynamaya olanak sağlayan kentsel yeşil alanların tümü insan ve doğa arasındaki ilişkilerin kurulmasını, doğal, kültürel ve estetik gereksinimleri karşılamasını sağlamaktadır.

Bu nedenle çocuk oyun alanları tasarlanırken çocuk gelişimi göz önüne alınarak doğru bir planlama, tasarım ve uygulama çalışmaları yapılmalıdır.

Bu tez kapsamında, ilk bölümde; çocuk gelişim evreleri, çocuk oyun ve çevre ilişkisi, çocuk oyun alanlarının sınıflandırılması ve tasarım ilkeleri kavramlarına ve bu kavramların birbiriyle olan ilişkilerini ortaya koyan tanımlara yer verilmiştir. Çocuk gelişim evreleri, çocuk çevre ilişkisi, çocuk oyun ilişkisi, çocuk oyun alanlarının sınıflandırılması ve tasarım ilkeleri kavramları konuyla ilgili kaynaklardan, tez, makale ve kitaplardan yararlanılarak açıklanmıştır.

İkinci bölümde; İstanbul Başakşehir İlçesinin 10 mahallesinden seçilmiş olan toplam 10 adet park hakkında bilgi verilerek incelenmiştir. Seçilen 10 park için park kullanıcıları tarafından parkın yeterliliğinin saptanmasına ve tasarım ilkeleri yönünden değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bunun için 392 adet halk anketi yapılmış ve bu anketlerin değerlendirilmesi yapılmıştır. Anket çalışmalarından elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir.

Bu çalışmanın amacı;

- Başakşehir ilçesinde seçilen 10 adet park içerisindeki çocuk oyun alanlarının yeterliliğinin halk anketi yapılarak araştırılması,
- Çocuk oyun alanlarının tasarım ilkeleri açısından araştırılması,
- Çocukların gelecekte daha sağlıklı bireyler olması açısından parkların yeterliliğinin incelenmesi,
- Başakşehir ilçesindeki seçilen 10 parkın çocuk oyun alanlarının nasıl olması gerektiğine ışık tutmaktır.

2. GENEL KISIMLAR

2.1. Çocuk Gelişim Evreleri ve Gereksinimleri

Gelişim insanın doğumundan ölümüne kadar düzenli bir şekilde sürekli devam eden, biyolojik ve çevresel etkilere bağlı olarak insan davranışlarında, yapısında ve düşüncesinde zaman içinde meydana gelen değişimlerdir (Ayvaz, 2007; Mercan, 2018).

Aral ve Baran'a (2001) göre gelişim "düzenli ve uyumlu sürekli bir ilerleme; kendinden sonraki evreyi etkileyen bütünleşik bir olgu; dinamik bir süreçtir. İnsan, canlı kaldığı sürece çevresiyle etkileşerek ve yaşayarak değişir, bir başka deyişle gelişir."

Tüm canlılarda gerçekleşen gelişim süreci olan bebeklik, gençlik ve olgunluk dönemleri hayat boyu devam etmektedir (Özdemir & Yıldız, 2010).

Temelleri hayatının ilk yıllarında atılan gelişim; çocuğun ileriki yaşlarındaki yaşantısını büyük ölçüde etkileyen bir süreçtir. Çocuğun gelişimini incelemek; gelişim dönemlerinde ortaya çıkan yeteneklerin ve davranış özelliklerinin saptanmasında yararlıdır. Yapılan birçok araştırma sonucunda belli gelişim dönemlerinde (bebeklik; ilkokul öncesi, ilkokul dönemi, …) ortak yönelimlerin ve tutumların olduğu ortaya çıkmıştır. Kişisel aralıklarla ortak özelliklerin bilinmesi, çocuklar için yapılacak tasarımlarda izlenecek yolu belirler (Sivri, 1993).

Gelişim üzerine yapılan çalışmalar; her kişi ve her toplum için insan gelişiminde benzerlikler olduğunu, belirli düzende ve dönemlerle ilerlediğini ortaya koymaktadır. Özdemir ve diğ. (2012) gelişimi "fiziksel, duygusal, bilişsel, toplumsal boyutları bulunan çok yönlü karmaşık bir süreç" olarak tanımlamıştır. Bu gelişim süreçleri özellik ve yaş aralıklarına göre dönemlere ayrılmıştır.

Araştırmacılar çocuğun gelişim dönemlerini genellikle; bebeklik (0–2 yaş), ilk çocukluk (okul öncesi, 3–6 yaş), ve orta çocukluk (ilkokul dönemi, 7–12 yaş); ortalama 13–17 yaşları arasındaki dönemi de ergenlik dönemi olarak kabul etmektedir.

Bebeklik Dönemi (0-2 yaş)

Bebeklik dönemi 0-2 yaş çocuklar için tanımlanmıştır. Bu yaş çocukların bedensel, zihinsel ve duygusal olarak en hızlı geliştiği dönem bebeklik dönemidir. Bu dönemde çocuğun yalnız bedensel ihtiyaçlarının karşılanması yeterli olmamaktadır. Bebeklerin bu dönemde yeteri kadar kabiliyetleri gelişmediğinden kendisine bakım veren kişiye bağımlı olmaktadır. Bu sebeple bakım veren kişiyle bebeğin ilişkisi zihinsel ve duygusal gelişim açısından oldukça önemlidir (Tüzün & Sayar, 2006).

Bebek bir yılın sonunda yürüyen, kollarını ve bacaklarını kullanan, konuşmaya başlayan ve artık kişilik özelliklerinin ortaya çıktığı bir canlıya dönüşür. Bu sebeple bu dönem bedensel gelişimin yanı sıra ruhsal gelişim açısında da oldukça önemli bir dönemdir.

Çocuğun kişilik gelişiminin temelleri bu dönemde atılmaktadır. Bu yüzden çocuğa cesaret vermek ve onun kendine güvenini arttırmaktadır. Bu güven duygusu da çocuğun gelişim sürecinin sağlam olmasına ve sosyal ilişkilerinin herhangi sorunla karşılaşmadan oluşmasına sebep olur (Sivri, 1993).

Okul Öncesi Dönemi (3-6 yaş)

Çocuğun aktif olarak çevresini keşfetmeye başladığı, sosyalleştiği, temel yeteneklerinin ortaya çıkmaya başladığı okul öncesi seneleri içine alan ilk çocukluk dönemidir. Fiziksel gelişim hızı bu dönemde bebeklik dönemine göre yavaşlamıştır (Aral & Baran, 2001).

Büyümeye devam eden çocuk bu dönemde vücudunu etkili bir şekilde kullanmayı öğrenmiştir. Büyüme devam ederken bir yandan da bedenini fark etmeye başlamıştır. Belli kurallar çerçevesinde çevresini keşfedip sosyalleşmeye çalışmaktadır.

Çocuk bu dönemde ben merkezcidir. Okul öncesi eğitim kurumlarına gitmekte ve orada sınıf arkadaşları edinmektedir. Sokakta ve parkta arkadaşlarıyla, akranlarıyla vakit geçirip oyun oynamaktadır. Bu süreçte kazanılan beceri ve tecrübeler çocuğun ileriki yaşlarında sosyal ilişkilerinin temeli olacaktır (ÇADEM Psikoloji, 2015).

Orta Çocukluk İlkokul Dönemi (7-12 yaş)

Bu dönem çocuğun dış dünya ile ilişkide olduğu aile ortamından çıktığı bir dönemdir. Çocuğun bağımsız olmasını sağlayan fiziksel, motor, bilişsel ve sosyal becerilerin bu dönemde artmaktadır. Okul yılları denilen bu dönemde çocuk fiziksel olarak büyümekte ve yeni beceriler edinmektedir. Yeni arkadaşlar edinirler, okumayı, yazmayı, problem çözmeyi, dünyayı daha iyi anlamayı öğrenirler (Balıkesir dilkom, 2021).

Ergenlik Dönemi (13-17 yaş)

Çocukluktan gençliğe geçiş evresine ergenlik dönemi olarak denilmiştir. Bu dönem insan gelişimindeki en hızlı büyümenin gerçekleştiği evredir. Bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel gelişimin temelleri bu dönemde oluşmaktadır (Aral & Baran, 2001).

Koç (2004)'e göre ergenlik dönemi "bulûğ çağına erme sebebiyle biyopsikolojik bakımdan çocukluğun sona ermesiyle, toplumsal yaşamda sorumluluk alma dönemi olan yetişkinlik döneminin başlangıcı arasında kalan bir gelişim süreci" olarak tanımlamıştır.

Çocuk gelişimi alanında yapılmış çalışmalara göre, bireyler, gelişim sürecinde; hem fiziksel-psikomotor, zihinsel-bilişsel, sosyal-duygusal ve davranışsal olarak hem de kişilik ve vicdan-ahlak yönünden değişir ve gelişir. Dolayısıyla, çoklu gelişimin gözlendiği tüm bu alanlara gelişim alanları denir (Mercan, 2018).

Belirli yaş aralıkları ve hızına göre çocuk gelişimi farklı dönemlere ayrılmaktadır. Bu dönemlerin her birinin farklı özellikleri bulunmaktadır. Her dönem bir sonraki dönem için hazırlık dönemidir ve birbirleriyle bağlantılıdır. Doğumdan yetişkinliğe kadar olan dönemde gelişim süreci, fiziksel gelişim, bilişsel gelişim ve sosyal gelişim olmak üzere üç farklı başlık altında ele alınmaktadır (Öz, 1997).

Fiziksel gelişim bedendeki değişimi göstermektedir. Bilişsel gelişim dil, düşünme, hayal etme gibi kişilerin bilgi edindikleri süreçleri ifade etmektedir. Sosyo-duyuşsal gelişim üçüncü gelişim alanıdır. Sosyalleşip, diğer insanlarla ilişki kurmak için gerçekleştirilen öğrenme sosyal gelişimdir. Duyuşsal gelişim ise güven, korku, arkadaşlık, kıskançlık, kibir ve mizah gibi duyguları ve duyguların ifade biçimini içermektedir (Hamamcı & Hamamcı, 2015).

Çocuğun Fiziksel Gelişimi

Vücudun oluşumunu sağlayan tüm organların gelişmesi; kemik gelişimi, boyun uzaması, kilo artışı, dişlerin çıkması ve değişmesi, kas gelişimi, sistem ve organların (sindirim, solunum, dolaşım boşaltım sistemi, beyin ve sinir sistemi) ve duyu organlarının gelişiminin hepsi fiziksel veya bedensel gelişimin göstergesidir (Aral & Baran, 2001).

Çocukluk, bebeklikten sonra gelişim sürecinin en hızlı yaşandığı dönemdir. Bu süreçte edinilen kazanımlar, bireylerin ileriki yaşlarda sergileyecekleri tutum ve davranışların temelini oluşturmaktadır. Özellikle zihinsel, bilişsel ve ruhsal gelişmeler bu dönemde yoğunluk kazanmaktadır. Hareket etme bu süreci destekleyen, sağlıklı bir büyümeyi ve bedensel gelişimi doğrudan etkileyen unsurların başında gelmektedir. (Orhan, 2019).

Günümüzde yaşanan teknolojik gelişimler çocukların televizyon, tablet, bilgisayara olan bağımlılığını arttırmış ve bu hareketsiz asosyal yeni yaşam tarzı çocukları oldukça etkilemiştir. Çocuklar doğduklarından itibaren hareket etmeyi sevmekte ve bundan oldukça mutluluk duymaktadırlar.

Çocuğun Bilişsel Gelişimi

Yılmaz Ş. (2010) bilişsel gelişimi "Bireyin çevresindeki dünyayı anlama ve öğrenmesini sağlayan, aktif zihinsel faaliyetlerindeki gelişim" olarak tanımlamıştır.

Ramazan ve Demir (2011) ise "Bilişsel gelişim; zihinsel süreç içinde algılama, hatırlama, akıl yürütme, karar verme ve problem çözme gibi olgulardan meydana gelen değişikliklerin tümünü kapsar."

Çocuklar gördükleri nesnelerin dış görünüm ve hareketlerini zihinlerinde şifrelemekte daha sonra depoladıkları bu bilgileri ve objeleri tekrar gördüklerinde tanımak, objeler arası ilişki kurmak ve obje hareket ilişkilerini fark edebilmek için kullanırlar. Bu algılama, depolama ve depolanan bilgileri kullanabilme yeteneği zaman içerisinde çocukların bilişsel gelişimini ortaya koymaktadır (Çapan, 1996).

Yine bilişsel gelişimi gösteren bir başka kanıt da çocukların kendi varlıklarını çevrelerindeki diğer varlıklardan, kendi eylem ve davranışlarını çevrelerindeki diğer varlıkların eylem ve davranışlarından ve kendileri ile ilgili olarak olan olayları diğer nesne ve kişilerin başına gelen

olaylardan ayırt edebilmeleridir. Bundan başka çocukların çevrelerinde görmedikleri nesnelere veya kendilerinin içinde bulunmadıkları zaman dilimlerine ve yerlere gönderimde bulunmaları da çocuklarda bilişsel gelişmeyi gösteren bir başka kanıttır (Çapan, 1996).

Bilişsel gelişim kuramını ortaya koyan Piaget, bilişin gelişmesiyle ilgili temel görüşlerini şöyle özetlemiştir: 'Organizmanın yapısı itibariyle bireyin bir zihinsel kapasitesi vardır. Zihin, beyin ve ilgili sinirlerin fonksiyonudur. Zihnin değişme ve kendini yenileme gücüne zekâ denir. Bireyin bir de dış dünyası vardır. Dış dünya ile tecrübeler sırasında birey çevresiyle etkili bir şekilde etkileşerek kendi dışındaki bilgileri anlama yeteneğini ve bilme yöntemini geliştirir. Buna bilişin gelişimi ya da bilişsel gelişim denir' (Durmuşoğlu, 2013).

Piaget'e göre bilişsel gelişim, birbirini izleyen dört dönem içinde ortaya çıkmaktadır. Dönemler ilerledikçe, çocukların kavrama ve problem çözme yeteneklerinde niteliksel gelişmeler gözlenmektedir (Kol, 2011).

Bu dört dönem:

- Duyusal Motor Dönem (0-2 Yaş)
- İşlem Öncesi Dönem (2-7 yaş)
- Somut İşlemler Dönemi (7-11 yaş)
- Soyut İşlemler Dönemi (12 yaş ve üzeri)

Piaget'in zihinsel gelişim evlerini gösteren bu 4 dönem Tablo 2.1'de verilmiştir.

Tablo 2 1: Piaget'nin Zihinsel Gelişim Evreleri (Yılmaz Ş. , 2010).

EVRE	ÖZELLİKLER
1. Duyusal motor (Doğumdan 2 yaşına kadar)	Kendini nesnelerden ayırt eder. Kendini eylemi gerçekleştiren özne olarak tanır ve amaçlı davranışla yapmaya başlar; örneğin, bir nesneyi harekete geçirek için ipini çeker ya da gürültü yapmak için çıngırağı sallar. Nesne kalıcılığı kavramını edinir; nesnelerin duyumsanmadıklarında da var olduklarını kavrar.

Tablo 2.1. (devam): Piaget'nin Zihinsel Gelişim Evreleri (Yılmaz Ş. , 2010).

EVRE	ÖZELLİKLER
2. İşlem öncesi (2-7 yaş)	Dili kullanmayı ve nesneleri imgeler ve sözcüklerle belirtmeyi öğrenir. Düşünce hala benmerkezcidir. Başkalarının görüş açısını anlamakta zorluk çeker. Nesneleri tek bir özelliğe göre sınıflar. Örneğin tüm kırmızı küpleri biçimlerine bakmadan ya da tüm kare biçimindeki blokları rengine bakmadan gruplara ayırır.
3. Somut işlem (7-11 yaş)	Nesne ve olaylar hakkında mantıklı olarak düşünebilir. Sayı (6 yaş), kütle (7 yaş) ve ağırlık (9 yaş) korunumu kavramlarını edinir. Nesneleri birden çok özelliğe göre sınıflar ve onları tek bir boyuta göre (örneğin boy) sıraya koyabilir.
4. Formel işlem (11 yaş ve yukarısı)	Soyut önermeler üzerine mantıksal olarak düşünebilir ve varsayımları sistematik olarak test edebilir. Varsayım olarak, geleceğe yönelik ve ideolojik sorunlarla ilgilenir.

Tabloda yaşlar ortalama olarak verilmiştir. Zekaya, kültürel ortama ve sosyoekonomik etkenlere bağlı olarak ya çeşitli değişiklikler gösterebilir. Bununla birlikte ilerleme sırasının bütün çocuklar için aynı olduğu var sayılır (Yılmaz Ş. , 2010).

Duyusal-motor evre Piaget'in bilişsel gelişim basamaklarında ilkidir. Bu dönem çocuğun 2 yaşına kadar olduğu zamanı kapsamaktadır. Bu süreçte bebek vücudunu ve çevresi keşfeder. Bebek görmek, dokunmak, emmek, hissetmek ve duyularını kullanmayı öğrenerek çevresini tanımaya çalışır. Piaget, bebeğin duyusal algı ve motor becerilerle dış dünyayı keşfederek bilişsel gelişimindeki ilk aşamanın oluşturduğunu düşündüğü için bu döneme duyusal-motor evre demiştir (Kartal, 2005).

Çok sayıda deneme sonunda çocuğun algılaması gelişir, farklılıkları ayırt eder, artık kendinin bir nesne olmadığını fark eder. Artık bir eşyayı eliyle hareket ettirir, saklanan bir eşyayı aramaya başlar artık bu da bilişsel gelişim döneminin önemli süreçlerinden 'nesnenin sürekliliği veya kalıcılığı' kavramının yani bir nesnenin duyularla görülmediği ya da hissedilmediği zamanda var olmaya devam ettiğinin fark edilmesidir (Kartal, 2005).

Bu süreç sonrası çocuk 'deneme-yanılma' yoluyla öğrenmeye başlamaktadır. Çocuğun çevresinde gözlemledikleriyle motor becerileri gelişmeye başlar ve çocuk artık eylemleri farklı

şekilde denersem nasıl sonuç alırım diye düşünür, dener ve sonuçlarını gözlemlemeye başlar. Bu dönem sonu tecrübelerine bağlı olarak çocuk planlı bir şekilde harekete geçer ve düşünerek problemlerini çözmeye başlar. Dönemin başında deneme-yanılma yoluyla problemleri çözmeye çalışırken dönem sonunda planlı bir şekilde bilişsel olarak problem çözmeye başlar. Çocukların nesne ve durumları bilişsel olarak çözmeye başlamasına 'düşünmenin başlangıcı' denilmektedir (Dedeoğlu, 2018).

Belleğin gelişmesi ve düşünmenin başlangıcı duyu hareket döneminin en önemli özelliğidir. Nesne sürekliliğinin ortaya çıkması çocukta bellek oluşumunun ilk belirtisidir. Dönem sonunda çocuk gözlemlediği hareketleri taklit etmeye başlar. Bu durum da bebeklerin belleklerinin gelişmeye başladığını göstermektedir. Bellek gelişimi kavram ve dil öğrenimi açısından oldukça önemlidir (Dedeoğlu, 2018).

İşlem öncesi dönemde çocuğun düşünmesi, fiziksel etkinliğe ve nesnelerin dikkati çeken görünüşüne bağlı olduğundan doğru mantık yürütemezler, işlem yapamazlar. Çocuklar bu dönemde, mantık kurallarına uygun düşünme, neden sonuç ilişkisi kurma yerine sezgilerine dayalı olarak akıl yürütürler ve problemleri sezgileriyle çözmeye çalışırlar. Sonuç olarak, bu yaşlardaki, çocuklar duyumlarla elde edilen ötesine geçemezler. Ancak bu dönemin sonlarına doğru, somut nesnelerle küçük sayıları toplayabilir ve çıkartabilirler. Bu dönemde çocuğun hayal dünyası oldukça geniştir ve gerçekle masalı ya da hayali durumları birbirinden kolayca ayırt edememektedir. Büyüsel ve doğaüstü düşünce tarzı çocuğun zengin hayal gücü nedeniyle bazen hayali bir arkadaşa sahip oldukları sanki gerçekten arkadaşı varmışçasına o hayali arkadaşıyla konuştuğu gözlemlenebilir (Özdemir & Yıldız, 2010).

Bu dönemde dil çok hızlı gelişmeye başlamasına karşın bu çocuklar kelimelerin anlamını düşünmeden konuşurlar (Başkale & Bahar, 2008).

Çocukların algıladıklarının haricinde bir bakış açıları olmadığından bu dönemde çocuk kendini dünyanın merkezi olarak görmektedir. Ben merkezlidir, o varsa diğer insanlarda vardır, onun her istediği en doğru olandır diye düşünmektedir (Kol, 2011).

Piaget'in bilişsel gelişim evresinin üçüncü evresi olan somut işlemler evresi 7-12 yaş arasındaki çocukları kapsamaktadır. Çocuğun hızlı bir şekilde bilişsel gelişim gösterdiği, mantıklı düşünmeye başladığı ve düşüncülerini düzenlemeye başladığı bir dönemdir. Benmerkezci davranışlar azalmakta, nesnelerin fiziksel yapılarındaki ve mekandaki konumların değişmesiyle

miktar, hacim ve sayı gibi özelliklerin de değişme olmayacağı anlamıştır. Artık çocuk algıladığı görüntüye değil gerçekte olana göre tepki göstermektedir (Kartal, 2005).

Piaget'in bilişsel gelişim evrelerinin son basamağı soyut işlemler evresi, 11-12 yaşlarında başlayıp yetişkinliğe kadar sürmektedir. Somut işlemler dönemindeki çocuklarla soyut işlemler dönemindeki ergenler arasındaki temel fark, ergenlerin bir olayın çok farklı yönlerini görebilmeleri ve bilgiyi soyut olarak üretebilmeleridir.

Ergenlik döneminde çocuk artık kendi düşüncelerinin ve konuştuklarının en doğrusu olduğunu, herkesin onun yaptıklarını eleştirdiğini, sürekli kendisinin takip edildiğini ve kimseyi mutlu edemediğini düşünmektedir. Artık çocuk yetişkin gibi düşünmeye başlar fakat bu çocuğun yetişkinler gibi problem çözdüğü ve yetişkinler gibi kararlar aldığı anlamına gelmemektedir.

Ergenlik döneminin başlangıcından itibaren çocukların düşünme biçimleri, yetişkinlere benzer hale gelir. Bu dönemde artık soyut düşünme başlar. Çocuk önceki tecrübelerinden algıladıklarına bağlı kalmadan, kelimeler, matematik semboller, diyagramlar gibi bazı dillere kendi mekânını oluşturur (Acar H. , 2003).

Piaget'nin teorisi, "insanın bilişsel gelişim süreçlerinin ve evrelerinin çevresine uyum sağlayarak nasıl geliştiğini" ortaya çıkarabilme üzerine kurulmuştur. Çocuğun bilişsel ve diğer tüm yönlerinin gelişiminde "dengeleme"nin en önemli faktör olduğuna inanmaktadır. Piaget çocuğun ailesi, öğretmenleri ve kitapları aracılığıyla yani toplumsal geçişle öğrendiğini savunmaktadır. Sonuç olarak bireyin yaşadığı dünyayı anlamasını ve öğrenmesini sağlayan aktif zihinsel faaliyetlerdeki gelişim olarak adlandırılan "bilişsel gelişim"in bütün bu evrelerinin Piaget'nin ileri sürdüğü şekilde gerçekleşebilmesi tabii ki, çocuğun kalıtımla getirdiklerinin uygun yaşantılarla desteklenmesiyle mümkündür (Kartal, 2005).

Çocuğun Sosyal Gelişimi

Toplumsal bir varlık olan insan devamlı çevresiyle etkileşim halindedir. Bireyin içinde yaşadığı topluma uyum sağlama sürecine sosyal gelişim denir. Çocuğun sosyal gelişimi ise ailesi, arkadaşları ve çevresindeki diğer insanlarla olan ilişkilerini, sorumluluklarını, paylaşımlarını vb. gibi becerilerin kazanımını içeren bir süreçtir.

İnsanlar yaşamlarını bir grup veya toplumun içerisinde etkileşerek hayatlarını sürdürürler. Çocuk da dünyaya geldiğinden itibaren ailesinin ve ailesinin bulunduğu topluluğun bir üyesidir. Üyesi olduğu bu toplulukta yararlı bir şekilde yaşayabilmek için düşüncesini, hareketlerini ve duygularını kullanarak içinde yer aldığı ahlaki değerlerini, davranış düzenini ve kendi görevlerini kabullenmek durumundadır.

Bireyin doğar doğmaz hem fiziksel hem de sosyal bir çevre içine girmesi çevreye uyum davranışını gerektirir. Bireyin uyumunu sosyal gelişimi sağlar. Çocukluğun ilk yıllarındaki sosyal gelişim, onun daha sonraki sosyal davranışlarının temelini oluşturur (Aral & Baran, 2001).

Çocuk için sosyal çevre önce ailesindeki sonra da okul ve çocuk oyun alanlarındaki iletişim ve etkileşim sağladığı kişilerle oluşmaktadır. Mekânsal etkenler de çevredeki kişiler gibi çocuğun sosyalleşmesi açısından oldukça önemlidir. Toplumun geleceği olan çocukların ileride sağlıklı bireyler olması açısından mekânsal tasarımlar yapılırken dikkat edilmesi, çocuğun ve toplumsal gelişim için oldukça önemlidir.

2.2.Çocuk Çevre İlişkisi

Birey hem çevresinin merkezi hem de önemli bir parçasıdır; bu nedenle, çevresinden etkilenir ve çevresini de etkiler. Sonuç olarak “çevre, insan aktiviteleri için sadece sınırları olan bir mekân olarak değil aynı zamanda davranış modelinin önemli bir parçası olarak” düşünülür (Yılmaz S. , 2008).

Kişinin mutluluk veya mutsuzluğunu içerisinde yer aldığı ortam ve çevresi doğrudan etkilemektedir. Bunun sebebi çevreyi meydana getiren donatıların özellikleri ve görünüşleridir. Bu yüzden toplumun ihtiyaçlarının ve beklentilerinin karşılanması, çevrenin hem işlevsel olarak hem de görsel olarak niteliklerinin belirlenip arttırması kişinin gelişimi açısından oldukça etkili ve önemlidir.

Çocuğun kişisel gelişimini içinde doğduğu, yaşadığı ve büyüdüğü çevresinin etkilendiği gelişimciler tarafından belirtilmektedir. Çocuğun büyürken kendini tanıyıp, fark etmesi, deneyim kazanması için çevre özelliklerinin değerlendirilmesi çok önemlidir. Bu nedenle çocuğun bir sonraki gelişim evresine daha kolay ve uyumlu bir şekilde geçebilmesi, davranışlarının anlaşılması için ihtiyaçlarına uygun nitelikte bir çevre oluşturulmalıdır.

Fiziksel çevre çocukların gelişimi üzerinde önemli bir etkiye sahip olup buradaki değişiklikler çocukların davranışlarında da değişikliğe sebep olur. Çocuk oyun alanları tasarımlarında fiziksel çevrenin bu etkisi göz önünde bulundurulmalıdır (Ballıoğlu, 2015).

2.3. Çocuk Oyun İlişkisi

Oyun her yaştaki insan için önemli fakat çocuklar için zamanlarının büyük bir bölümünü geçirdiği ve gelişimlerinde oldukça etkili bir etkinliktir. Oyun oynamak çocuklar için doğal bir süreç, hayal ve gerçek dünya arasında kurulan önemli bir köprüdür. Hiç kimsenin öğretemeyeceği konuların deneyimlerle öğrenilmesi yöntemidir. Çocuklar oyun oynarken sürekli yeni şeyler öğrenir ve kendini geliştirir.

Çocuğun dünyaya gelip hayatla tanıştıkları andan itibaren gelişim sürecini etkileyen oyun, çocuğun hayatı tanımasını, duygularını ve ihtiyaçlarını ifade edebilmeyi, sorunlarıyla baş edebilmeyi ve kimseden öğrenemeyeceği şeyleri tecrübe ederek öğrenmesidir. Çocuğun iletişim ve etkileşim kurmasını, sosyalleşip, topluma ve ahlak kurallarına uyum göstermesi oyunla yoluyla sağlanmaktadır.

Montaigne'nin yüzyıllarca önce ifade ettiği gibi 'Çocukların oyunu, oyun değil, onların en ciddi uğraşıdır'. Okul yaşına gelmemiş çocukları kısa bir süre gözlemlemek bu gerçeği ortaya koymaya yeter (Bal, 2005).

Çocuklar oyun oynarken kendilerini o kadar kaptırırlar ki dinlenmeden, acıktıklarını hissetmeden çağrılana kadar gün boyu oynayabilirler. Oyun sonu getirilmesi gereken bir görev gibidir. Çocuğun en doğal öğrenme yolu olan oyun çocuğun yeteneklerini ve duyularını geliştirir. Oyun çocuğun özgür olduğu kendi kurduğu küçük dünyasıdır. Oyun genel olarak tanımlanırsa kurallı veya kuralsız, belirli bir amacı olan veya olmayan ama her koşulda çocuğun kendi isteğiyle bulunduğu fiziksel, bilişsel, dil, duygusal ve sosyal gelişiminin temeli olan çocuk için en etkili öğrenme biçimidir.

Oyun son yıllarda gelişmiş ülkelerin eğitim sistemlerinde çok önemli bir faaliyet olarak yer almaktadır. Bilim insanlarına göre oyun çocuğu tanıyıp, analiz etmek için çok iyi bir yöntemdir. Ülkemizde de son zamanlarda psikologlar tarafından çocuklara oyun terapileri uygulanmaktadır. Oyun temelli verilen eğitim gelişen çocuğun fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimini sağlayan, genel eğitimin tamamlayıcısı olan planlı etkinliklerdir. Çocuklar

öğrenme, karar verme, arkadaşlık, grup çalışması, paylaşma, başkalarının hakkına saygı gösterme, yardımlaşma gibi davranışları oyun oynarken öğrenirler. Oyun sayesinde çocuk ileride sağlıklı bir birey olması için yetişkinliğinde ihtiyacı olacak becerileri kazanır, tecrübe eder ve değerlendirir.

Yapılan araştırmalar, oyunun çocukların zihinsel, duygusal ve psikomotor gelişimlerine olumlu yönde katkıları olduğunu kanıtlamıştır. Oyunlar farklı gruplara ayrılsa da temelinde çocukların gerçek dünyaya alışmasını sağladığı gibi psikolojik ve fiziksel ihtiyaçlarının da karşılanmasında yardımcı olur (Ayan & Memiş , 2012).

Oyun çocuğun gelecekte sağlıklı bir birey olabilmesi, fiziksel ve bilişsel gelişimi için uyku ve beslenme kadar önemlidir. Çocuğun temel ihtiyaçlarından olan oyun oynamak kişilik, beceri ve zekâ gelişimini sağlamaktadır. Geçmişten bugüne kadar incelenen oyun özellikle çocuğun okul öncesi dönemindeki gelişiminde, ileride sağlıklı bireyler olarak yetişip hayata hazırlanması açısından her zaman araştırılıp merak konusu olmuştur.

2.4.Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması

Çocukların doğayla buluştuğu içerisinde çeşitli oyun elemanlarının yer aldığı, oyun oynamak amacıyla tasarlanmış açık alanlara çocuk oyun alanları denilmektedir.

Çocuk oyun alanları çocukların fiziksel ve bilişsel olarak geliştikleri, sosyalleştikleri, rahatlayıp enerjilerini attıkları, oyun gereksinimlerini sağladıkları, yeni deneyimler kazandıkları, içerisinde çeşitli oyun elemanlarının yer aldığı oyun oynamak amacıyla tasarlanmış açık alanlardır.

Çetin (2003) çocuk oyun alanlarını "çocuklar tarafından çok yoğun bir şekilde kullanılan, bir ya da birkaç konut yerleşim birimine hizmet edecek, çeşitli fonksiyonlara cevap verecek şekilde düzenlenmiş aktif rekreasyon alanlarıdır" şeklinde tanımlamıştır. Bu rekreasyon alanları 0-15 yaş arası tüm yaş gruplarına uygun çocuk oyun alanlarını yetişkinler için ise belirli sportif faaliyetleri gerçekleştirebilecekleri alanları içermektedir.

Türkan (2009) çocuk oyun alanlarının tanımını "Çocukların, aktif rekreasyon gereksinimi karşılayan, serbest zamanlarını değerlendirdikleri ve onların ruhsal, bedensel, zihinsel

gelişimlerine katkıda bulunan, güvenli, ayrıca çocukların oyuna ve düzene teşvik edici nitelikteki açık alanlardır" şeklinde yapmıştır.

Çocukların farklı gelişimleri ve yaş gruplarına göre oyun tercihleri de değiştiğinden onların gelişimlerine uygun olan çocuk oyun alanları planlanmalı ve düzenlenmelidir. Bu yüzden çocuk oyun alanları kullanıcıların taleplerine göre çeşitlilik göstermektedir,

Çocuklar büyüdükçe oyun oynama ihtiyaçları değişmekte dolayısıyla oyun alanlarında da buna bağlı değişimler gerekmektedir. Yani çocuk oyun alanı tasarımları çocuğun gelişim evrelerine göre etkilenmektedir. Çocuk oyun alanları; büyüklüklerine, kullanım amaçlarına ve yaş gruplarına göre üç grupta sınıflandırılır.

2.4.1. Büyüklüklerine Göre Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması

Oyun alanlarını büyüklük ve hizmet ettiği topluluklara göre 3 grupta toplanabilir.

1.Çocuk Bahçeleri: Oyun bahçeleri 0-3 ve 4-7 yaşındaki okul öncesi oyun çağındaki çocuklar için düzenlenen yerlerdir. Çocuk oyun bahçelerinde bu yaş gruplarının kullanımına uygun oyun elemanları yerleştirilmelidir. Ebeveynlerin çocuklarını gözlemleyebilmeleri için, oturma ve dinlenme alanları, gölgelik alanlar, yürüyüş yolları, çeşme, çöp kutuları vb. donatılar ile uygun bitkilendirilmenin yapılması gerekmektedir. Bu oyun alanları ulaşım ağı dışında, araç trafiğinin yoğun olmadığı yerlerde bulunmalıdır (Çakar, 2003; Coşkun,2015).

Çocuk bahçeleri ideal olarak özel avlulara sahip olmayan apartman ya da toplu konutların ortasındaki kapalı yerlerde planlanmalı, ekonomik ve pratik yönden genellikle şehirlerdeki oyun alanlarının bir köşesinde yer almalıdır. Hemen her mahallede belirli bir ulaşılabilirlik mesafesi içinde yerleştirilmelidir. Çocuk bahçesi için ayrılmış alanların genellikler 200-400 m^2 arasında olduğundan küçük çocuklara yararlı olabileceğine inanılır (Sorkun, 1996).

Çocuk bahçelerinin hizmet edeceği alanın yarıçapı 200 m, yoğun yerleşim bölgelerinde ise daha az uzaklıkları kapsamalı, şartlar ne olursa olsun 400 m'den fazla olmamalıdır. Blok veya süper blok apartmanların olduğu yerleşim bölgelerinde caddeleri geçmemek şartıyla 600 m'ye kadar hizmet etmelidir. Çocuk bahçeleri minimum 250 m^2 ve gereksinmeye göre 500-1000 m^2 olmalıdır (Çakar, 2003).

2.Semt Oyun Alanları: Bu oyun alanlarında 5-16 yaşındaki çocuklara hizmet veren içerisinde organize edilmiş oyunlar yer almaktadır. Bu oyun alanları salıncak, kaydırak ve diğer oyun elemanları, rahatlıkla koşmak, zıplamak ve diğer serbest oyunlara olanak sağlayan açık alanları, el hünerlerini gösterebilecekleri ve geliştirebilecekleri dama, satranç gibi oyun alanları, futbol, basketbol ve voleybol gibi sporların oyun oynanabileceği sahaları, dinlenme ve oturma alanları gibi fonksiyonları içermektedir (Uluğ, 2007).

Doğru planlanmış bir semt oyun alanı içerisinde okul öncesi yaş grubu için oyun alanı, büyük yaş grubu çocuklar içinse spor aktivitelerini gerçekleştirecekleri aktif oyun alanları yer almalıdır (Acar H., 2003).

Temel fonksiyonları 6-14 yaş grubu çocuklara hizmet etmek olmakla birlikte, diğer yaş gruplarına da belirli ölçülerde yarayacak tesisleri kapsar. Burada büyük çocuklar anneleri veya büyüklerin gözetimi altında oynayabilir, ihtiyaç duydukları sınırlı hareketleri yapabilirler (Acar H. , 2003).

Semt oyun alanı mümkün olduğu kadar semt merkezine yakın olmalıdır. Her eve uzaklığının 400-800 metre olması istenir. Oyun alanı, yoğun trafik yolları, demiryolları, endüstri alanları yakınında olmamalıdır. Genellikle en ideal yerin ilkokul civarı olduğu kabul edilir. Semt oyun alanı nüfusa göre 16-28 dekar veya daha büyük olabilir (Sorkun, 1996).

3.Büyük Oyun Alanları: Gençlerin ve yetişkinlerin aktif rekreasyonel gereksinmelerini karşıladığı gibi çocuklar içinde bir oyun alanı niteliği taşımaktadır. Büyük oyun alanları 4 semti kapsamına alır. Ortaokul ve lise öğrencilerine sağladığı birçok olanaklarından dolayı, lisenin hemen yanında kurulmalıdır. Büyük oyun alanlarında çocuk oyun bahçeleri, yüzme havuzu, çim sahalar, küçük gruplar için piknik yerleri, bina içinde rekreasyonel eğlence yerleri ile manzaralardan yaralanacak seyir yerleri bulunur (Sorkun, 1996).

Büyük oyun alanlarının minimum ölçüsü 60 dekar olmalıdır. 80 dekar veya daha büyük olması arzu edilir (Acar H. , 2003).

2.4.2. Yaş Gruplarına Göre Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması

Her yaş grubunun farklı seçimleri, yetenekleri, zekâları, hareket kapasiteleri ve farklı istekleri olması dolayısıyla çocukların yaş gruplarının iyi analiz edilmesi ve onların yaş grubu özelliklerine göre park tasarımının yapılması gerekmektedir.

Her yaş grubunun farklı fiziksel özellikleri vardır o yüzden oyun alanlarının bu özelliklere uygun olması gerekmektedir. Oyun alanlarında farklı yaş gruplarının birlikte olması çocuğun yaşıtlarının dışında büyük, küçük çocuklarla ve yetişkinlerle etkileşim halinde olması ve deneyimlemesi çocuğun gelişimi açısından oldukça önemlidir. Oyun alanları çocukların fiziksel, sosyal ve bilişsel özelliklerine uygun oluşturulmalı dolayısıyla farklı yaş grupları için farklı oyun alanları olmalı fakat bunlar birbirinden ayrı yerlerde değil bir arada bulunmalıdır.

Bu oyun alanları şu şekilde sıralanabilir:

0-3 yaş arasındaki çocuklar için oyun alanları

Çocuk başına 7-10 m^2'lik alanın yeteri olduğu küçük alanlardır. Konut grubu biriminde asgari 50 m² alan önerilmektedir. Komşuluk grubu içinde yer alacak alanlarda 300-500 m² alan asgari ölçü görülmektedir. Bu yaş grubu için planlanan oyun alanlarında yer alacak yapısal ve bitkisel elemanların çocuk ölçeğinde olması gerekmektedir. Alanın etrafı çocuklar için tehlike oluşturmayacak bir malzemeyle çevrelenmelidir (Uluğ, 2007).

Yeni yürümeye başlayan küçük çocuklar her şeyi keşfetmek için o şeylere doğru gitme eğilimindedirler, kendilerini nasıl koruyacaklarını tam olarak bilemediklerinde yetişkinlerin dikkatli olması gerekmektedir. Makul olacak şekilde güvenli alanlarda yetişkinlerin çocukları çeşitli deneyimlere cesaretlendirmesi oldukça önemlidir. 0-3 yaş için tasarlanan oyun alanlarının çocuklara zarar vermeyecek şekilde yumuşak malzemelerden oluşan çeşitli yükseltiler, basit tırmanma elemanları, etrafına tutunup yürümeleri için çok derin olamayan çukurlar olmalıdır. Planlamada dikkat edilmesi gereken önemli unsurlardan biri de ebeveynlerin gerektiğinde çocuklara müdahale edebilecek uzaklıkta gözlemleyecekleri ve dinlenecekleri oturma alanlarının tasarlanmasıdır. Bu yaş grubuna hazırlanacak oyun alanları diğer çocuk oyun alanlarından farklı yerde olmamalı ama daha büyük çocukların mekânlarından ayrılmış olmalıdır. Aksi takdirde daha hareketli olan büyük çocukların hareketlerinden kaynaklı kazalar olabilir.

Oyun alanı ve çevresinin bitkilendirmesinde dikensiz ve zehirli meyveli bitkilerin seçilmemesine özellikle dikkat edilmelidir.

Oyun alanında yer alan basamak, duvar, yer zemin kaplaması, üst örtü öğeleri, kent donatı ve oyun elemanlarının yaş grubuna uygunluğu, form ve ölçü yönünden dikkatlice seçilip planlanması gerekmektedir.

0-3 yaş öğrenme merakının en fazla olduğu, çoğunlukla çocukların yalnız başına oyun oynadığı, dokunarak, görerek ve duyarak deneyimleyerek öğrendikleri yaş aralığıdır. Oyun alanlarında salıncakta sallanmak, kum ve su ile oynamak ilk tercih ettikleri oyunlar olmaktadır (Kuşuluoğlu, 2013).

4-7 yaş arasındaki çocuklar için oyun alanları

4-7 yaş arasındaki çocukların enerjilerinin en fazla olduğu ve fiziksel gelişiminin de en hızlı olduğu dönemdir. Bu yaş aralığındaki çocuklar fiziksel hareketlerin gelişmesiyle hareketli oyunlar oynamaya, sosyalleşmeye ve sosyal gruplara dahil olmaya başlamıştır. Oyun alanları tasarlanırken atlama, zıplama, koşma, tırmanma, dönme, sallanma, denge ve kayma gibi aktiviteleri gerçekleştirecek çocuk oyun elemanları bunların yanı sıra zihinsel gelişimini destekleyici öğelere de yer verilmelidir (Kuşuluoğlu, 2013).

Bu yaş grubunun yararlanacağı çocuk bahçeleri bir anaokulu bünyesinde, komşuluk ünitesindeki yeşil alanlar içinde, bir önceki çocuk oyun alanı ile kombine edilerek tesis edilebilir. Bu tür oyun alanları için 300-500 m² alan asgari ölçü olarak verilmektedir. Yerleşim alanının ve çevresinin fiziksel özellikleri göz önünde tutularak bu alan gereksinimi artabilir. Birçok hallerde 1000 m² ve daha fazla alan ayrılabilir. Planlamalarda bazen çocuk nüfusuna göre de ayarlama yapmak gerekebilir. Bu durumda çocuk başına 10-15 m² alan bırakılmalıdır. Bazı plancılar çocuk başına 6,5 m² alan ayrılmasını ve yerleşme birimindeki çocukları 1/3‟ünün aynı anda oyun alanında olacağı düşünülerek alan gereksiniminin saptanmasını önermektedirler (Acar H. , 2003).

Oyun alanlarında çocukların ilgisini çekecek bitki türlerinin kullanılması, renkli, hafif tekstürlü, keyif alacakları alan oluşturulması, çocuk ölçeğine göre küçük ağaç ve ağaççıkların seçilmesi konusunda da dikkat edilmelidir.

8-15 yaş arasındaki çocuklar için oyun alanları

Bu yaş grubu için oyun alanları, diğer çocuk bahçelerine göre daha kapsamlı alanlardır. Bir veya birkaç iskân ünitesinin yaralanabileceği 'ilkokul yerleşme birimi' bünyesinde çeşitli fonksiyonlara cevap verebilecek nitelikte düzenlenmektedir. Küçüklerin oyun alanlarının sağlanmasının yanında yetişkinlerinde de küçük çaplı belirli sportif davranışlarını karşılayacak biçimde düzenlenen bölümleri içerirler (Çetin, 2003).

Bu alanlar yer aldıkları mahalle ya da semtin bayram, gösteri, konser, festival gibi özel günlerinde toplanma alanı olarak da kullanılabilirler.

Çocuklar bu yaş aralığında mantıklı düşünme, karmaşık durumlarda planlama becerilerinin olması, karar verme, hız ve zaman kavramlarının gelişmiş olması oyun alanı tasarımında tırmanma, kayma, paten, kaykay, bisiklet, yüzme vb. gibi bireysel oynayacakları ve aktiviteleri gerçekleştirecekleri donatılara, ilgilerini çekecek ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayacak heykel ve plastik sanatlarla ilgili donatılara alanda yer vermek gerekmektedir. Ayrıca grup oyunlarına imkân sağlayacak müzik, dans, tiyatro, açık hava sineması, gösteri yapabilecek veya izleyebilecekleri mekanlar, piknik alanları, satranç, geleneksel oyunlar, sek sek alanları gibi alanlara da oluşturulmalıdır. Futbol, Basketbol, voleybol gibi oyunlar için de sahalar yer almalıdır. Alanın konumu ve büyüklüğüne göre geniş yeşil alanlar, uçurtma uçurabilecekleri alanlar ayrılabilir.

Hareket içeren oyunlar, okullun başlamasıyla kurallı oyunlar, takım ve grup oyunları, yarışmalar, yeteneklerini gösterebilecekleri oyunlar bu yaş grubundaki çocukların oynamayı sevdikleri oyunlardır.

Komşuluk grubu içinde yer alacak oyun alanları için asgari 500 m^2'lik alan (küçük bir antrenman sahası içeren) önerilmektedir. İlkokul ile birleştirilmeleri halinde okul ile beraber 4000 m2 alan öngörülmektedir (Çetin, 2003).

Bu yaş grubu için tasarlanacak oyun alanlarının büyükler tarafından kontrol edilip gözlenmesine gerek yoktur. Oyun alanı çevresinde yeşil alanlar oluşturulurken serbest aktiviteleri gerçekleştirebilecekleri geniş çim alanları oluşturulmalı bu alanlarda da gölge ve güneşli alanların dengeli yapılmalıdır. Oyun alanında ve çevresinde tekstür, renk, form olarak güzel gözüken ağaçlar kullanılmalıdır.

2.4.3. Kullanım Amaçlarına Göre Çocuk Oyun Alanlarının Sınıflandırılması

Geleneksel Oyun Alanları

Geleneksel oyun alanları yerleşim bölgelerinde en sık rastlanan oyun alanı tipidir. Çocukların en çok sevdiği tırmanma, kayma, sallanma, zıplama gibi aktivitelerin gerçekleştirebileceği büyük ve küçük kas ve motor gelişimlerine yönelik oyun elemanlarının yer aldığı alanlardır. Genellikle 2 ya da daha fazla salıncağın yer aldığı 3 ya da 4 kuleli kaydıraklı, tırmanmalı ve tahterevalli gibi oyun elemanlarından oluşmaktadır (Şekil 2.1).

Geleneksel çocuk oyun alanları, belirli kriterlere göre tasarlanmış kataloglardan seçilen klasik oyun elemanlarından oluşmaktadır. Bu alanlar bu sebeple oyun değil aktivite alanlarıdır (Tandoğan, 2014).

Çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlayan kas geliştirici, tırmanma, sallanma, kayma gibi hareketlerin gerçekleştirildiği oyun elemanlarının alanda yerleşimleri birbirinden bağımsız şekilde olmaktadır. Denge, koordinasyon gelişimine yardımcı olur.

Bu oyun alanlarında oyun elemanlarıyla yapılacak aktiviteler sınırlı olduğundan çocuklar çoğunlukla yalnız başına oyun oynarlar o yüzden bu alanlarda sosyalleşme biraz daha düşüktür.

Kas aktivitesine ve motor gelişimine yöneliktir, çocukların ilgisini çeken ve çok güçlü oyun imajı yaratan aletlerden oluşan, ancak bilişsel ve sosyal oyuna olanak sağlamayan oyun birimleridir. Emniyet açısından yetersiz olup bireysel oyuna ağırlık vermektedir (Ballıoğlu, 2015).

Şekil 2.1: Geleneksel çocuk oyun alanı örneği Defne park (Balcı,2022).

Çağdaş Oyun Alanları

Arazinin ve malzemelerin heykelimsi ve estetik göründüğü özel tasarlanan çocuk oyun alanlarıdır. Çocukları eğitici ve yaratıcılığı geliştirici oyunlara teşvik etmektedir. Bitkisel tasarım olarak da dikkat çekmektedir. Özel ve farklı malzemeler kullanılarak tasarlanan maliyeti yüksek çocuk oyun alanlarıdır. Bu oyun alanlarında tırmanma kuleleri, su öğeleri, tüneller, tepeler farklı büyüklük ve uzunlukta kaydıraklar yer almaktadır. Bu tür parklar estetik ve eğlenceli olması nedeniyle yetişkinlerinde ilgisini çekmektedir. Çağdaş çocuk oyun alanlarını tematik ve özel eğitim oyun alanları olarak iki alt gruba ayrılabilir (Ballıoğlu, 2015; Kuşuluoğlu, 2013; Yılmaz Ş., 2010) (Şekil 2.2).

Oyun alanının ve içerisinde yer alan elemanların, seçim, tasarım ve yapım aşamasında birçok meslek disiplinin birlikte yer alıp katkı sağladığı, oyun çeşitleri, özel oyun tipleri ve onların konstrüksiyonu için güvenlik, estetik, bakım kolaylığı, ekonomiklik gibi özelliklerin dikkat edilerek oluşturulduğu oyun alanlarıdır.

Çağdaş oyun alanları çocuklara daha etkin, yaratıcı, hayal gücünü kullanmasına olanak sağlayan, bilişsel gelişimlerine destek olan oyunlara imkân sağlamaktadır.

Çocuk bahçeleri ile ilgili araştırmalar çağdaş çocuk bahçelerinin eğitsel açıdan daha değerli oyun türlerini teşvik ettiğini göstermektedir. Çağdaş çocuk oyun alanlarında ortaya konan yaratıcılık sayısı geleneksel oyun alanlarından %60 daha fazladır (Yılmaz Ş. , 2010).

Geleneksel oyun alanlarında çocuğun ortalama oynama süresi 20 dakikayken çağdaş oyun alanlarında bu süre 32 dakikaya çıkmaktadır (Acar H. , 2003).

Şekil 2.2: Çağdaş oyun alanına örnek Kayaşehir Kültür Yaşam Parkı (Başakşehir Belediyesi, 2022).

Macera Oyun Alanları

Macera oyun alanları, çocukların gerçek materyallerle, yetişkin rehberliğinde ve kontrolünde kendi oyunlarını geliştirdikleri mekanlardır. Çocuklar bu alanlarda özgür oldukları için kendilerini yapabilecekleri konusunda test eder, özgürlüğün ona getirdiği sorumlulukları oyun içinde yaşayarak öğrenir. Bu tür oyun alanları çocuklara yardımlaşmayı, problem çözmeyi, kendini keşfetmeyi öğretmektedir (Tandoğan, 2014).

Oyun alanları içerisinde çocukların oyun ihtiyaçlarını en çok karşılayan en uzun kaldıkları (ortalama 75 dakika) alanlardır (Acar H. , 2003; Bal,2005).

Macera oyun alanları, çocukların problemlerini çözmelerini, kendi kendilerini keşfetmelerini sağlar ve sosyal ve fiziksel olarak, oyunu geliştirici gereksinimlerin çoğunu karşılar (Bal, 2005).

Macera oyun alanlarının asıl donanımını doğal malzemeden oluşan oyun materyalleri ve bitkiler oluşturmaktadır. Özgürce oynadıkları bu alanlarda oyun çeşitliliği çocukların hayal güçlerine bağlıdır. Çocuklar oyun oynarken yeteneklerini ve hayal güçlerini geliştirmekte aynı zamanda çevrelerini de keşfetmektedirler. Macera oyun alanına örnek Şekil 2.3'deki resimde verilmiştir.

Şekil 2.3: Macera oyun alanı örneği Gölet Parkı (Balcı,2021).

Özel Öğrenme Amaçlı Çocuk Oyun Alanları

Bu oyun alanları engelli çocuklar için tasarlanmış, onların sosyalleşmesi ve fiziksel oyunlara adapte olmasını sağlamak amacıyla yapılan oyun alanlarıdır. Oyun alanında zeminin malzemesinin yumuşak, eğimlerin hafif olması ayrıca alanda uyarıcı işaret, renk ve seslerin yer alması gerekmektedir. Böylece çok sayıda çocuğun alandan faydalanabilmesi ve hissedebilmesi sağlanmış olur. Tekerlekli sandalyeli çocukların su, kum ve benzer aktivitelerden yararlanabilmesi için standartlara uygun tasarlanan yükseltilmiş oyun elemanları yerleştirilmelidir (Acar H. ,2003).

Bu oyun alanlarında engelli çocuklar normal oyun deneyimini kazanırlar. Bütün donatıların onların yaralanabileceği şekilde düzenlenmiş olması, normal çocukların oynadığı her tür oyunu

oynayabilmeleri çocukları mutlu eder. Bu alanlar grup oyunlarına olanak verir ve çocukların fiziksel ve sosyal gelişimine katkı sağlar. Engelli çocukların da en az sağlıklı çocuklar kadar hatta onlardan daha fazla oyuna ihtiyacı vardır. Kentsel çevre donatılarının eksikliği, insanların onlar üzerindeki psikolojik baskısı, engellilerin toplum içinde yaşamasını zorlaştırmaktadır. Yaşadığımız çevrenin kullanımı sağlıklı insanlar kadar onların da en doğal hakkıdır (Yılmaz Ş. , 2010).

Engelliler için çocuk oyun alanı planlarken oyun alanlarını ayrı olarak değil engelli çocukların toplumsal yaşantısını kolaylaştırmak, sağlıklı diğer bireyler ile huzur içerisinde yaşamasını sağlamak ve kaynaştırmak için oyun alanlarını birlikte yer alması gerekmektedir. Bu şekilde planlama yapmak toplum sağlığı açısından daha yararlı olacaktır (Şekil 2.4).

Şekil 2.4: Özel öğrenme amaçlı çocuk oyun alanı örneği Defne parkı (Balcı,2022).

Çevresel Alanlar

Kırsal alan elemanlarının kullanılarak oyunların şekillendirildiği alanlardır. Ağaçlar, çalılar, yer örtücüler, çiçekler, hayvanlar, su, çamur çocuklara kendi çevrelerini ve yaşamı keşfetmeleri için şans tanır ve ayrıca doğada yaşayan diğer canlılarla iletişim kurmalarını sağlar (Acar H. , 2003).

Doğayla iç içe yeni deneyimlerin, keşiflerin yapıldığı farklı aktivitelere olanak sağlayan alanlardır (Şekil 2.5).

Şekil 2.5: Çevresel alanlara örnek Şamlar Tabiat Parkı (Başakşehir Belediyesi, 2022).

2.5. Çocuk Oyun Alanı Tasarım İlkeleri

Kentlerdeki nüfus artışı dolayısıyla yapılaşmanın artması günümüzde konutların ve mahallelerdeki açık ve yeşil alanların azalmasına sebep olmuştur. Geçmişte araç trafiğinin olmadığı mahalle sokaklarında, evlerinin bahçesinde veya etrafındaki boş alanlarda doğayla beraber ve doğal malzemelerle oyun oynayan çocuklar artık teknolojinin de gelişmesiyle evlerinin içerisinde tablet, bilgisayar ve televizyonla vakit geçirmektedir. Hareket edecek alanı azalan çocuk enerjisini yeteri miktarda harcayamamakta, mahallede kazanılan arkadaşlıklar giderek azalmakta ve asosyal yalnız bir nesil yetişmektedir. Bu durum çocuklar için hem fiziksel hem de duygusal olarak birçok problemi ortaya çıkarmaktadır. Bu sebeple kent içerisinde yer alan çocuk oyun alanlarının önemi daha da artmaktadır.

Erkan (2011) başarılı çocuk oyun alanlarını, "özel tasarlanmış, iyi konumlandırılmış, doğal unsurlar kullanılarak yapılmış, geniş kapsamlı oyun tecrübelerine olanak tanıyan, engelli çocukların da kullanabileceği, toplumun ihtiyaçlarını karşılayan, farklı yaş gruplarındaki çocukların bir arada oynamalarına, çocukların risk alma ve mücadele etmeyi tecrübe etmelerine, sürdürülebilir, değişim ve gelişime olanak sağlayan alanlar" olarak tanımlanmaktadır.

Oyun alanlarının peyzaj unsurları ve tasarım ilkelerine uygun planlanması çocukları fiziksel ve zihinsel gelişimleri açısından olumlu etkilemektedir.

Çocuk oyun alanları tasarım ilkeleri, çocuk, oyun ve mekân ilişkisi üzerine yapılan birçok çalışma neticesinde şu şekilde belirlenmiştir.

1. Konum
2. Ulaşım Durumu
3. Fonksiyon
4. Malzeme
5. Güvenlik
6. Bitkilendirme
7. Oyun Elemanları
8. Donatı Elemanları
9. Çocuğun tasarım sürecine katılımı şeklindedir.

Oyun alanı; çocuğa keşfettirecek, katılımını gerektirecek, düşündürecek, ilgisini çekecek, istediğini elde edebilmek için birtakım hareketler yapmaya, üretmeye mecbur kılacak şekilde tasarlanmalıdır (Sülün, 2019).

2.5.1. Konum

Çocuk oyun alanları tasarımında uygun alan seçimi dikkat erilmesi gereken en önemli ilkelerdendir. Moore, çocuk oyun alanları tasarımında yer seçimi konusunda bazı ilkeler belirlemiştir. Bunlar:

- Görsel ve fiziksel erişim,
- Erişimin taşıt yollarıyla kesilmemesi,
- Oyun mekânlarının davetkârlığı,
- Oyun alanlarının mahalle içerisinde her eve yakın olma özelliği taşımasıdır (Kuşuluoğlu, 2013).

Oyun mekânlarının ulaşılabilir ve güvenli bir yerde konumlandırılması, çocuğun çevresel tehlikelere karşı korunaklı bir alanda olması gerekmektedir. Tehlikelere karşı da gerekli

önlemler alınmalıdır. Çocuk ve ebeveynlerin konuttan kolay bir şekilde ulaşabileceği konuta yakın bir alanda konumlandırılması gerekmektedir.

Bu doğrultuda çocuk oyun alanının konumunun seçiminde özellikle yoğun yapılaşmış mekânlarda trafik unsuru göz önünde bulundurulmalıdır. Çocuk oyun alanı taşıt trafiğinin yoğun olduğu yerlerden uzakta, çocuğun oyun alanına ulaşımının bir taşıt yolu ile kesişmeyecek şekilde konumlandırılmalıdır. Aksi durumda trafiğin yavaşlatılması gibi gerekli önlemlerin ve güvenli geçişlerin sağlanması gerekmektedir (Tandoğan, 2011).

Oyun alanlarının konutlardan çok uzak olması arzu edilmez. Oyun alanları ile konutlar arasındaki mesafe 400- 800 m olarak hesap edilir. Oyun alanları konutlara güvenli yaya yolları ile bağlanır. Bu yolların trafiği çok yoğun olan caddelerle kesişmemesi sağlanır (Bal, 2005).

2.5.2. Ulaşım Durumu

Ulaşılabilirlik bir alanın rekreasyonel potansiyelinin belirlenmesinde son derece önemli bir kriterdir. Çünkü her park, kent içerisindeki konumuyla, ulaşım zamanıyla ve ulaşımın sağlandığı şekliyle farklılıklar gösterir. Bu unsurlar rekreasyonel potansiyeli arttırmayla doğru orantılıdır (Karadeniz, 2019).

Park alanına ulaşılabilirlikte öncelikli en önemli yaşam birimlerinden, konutlardan ve okullardan parka rahat, kolaylıkla ve güvenli bir şekilde ulaşılması olmasıdır. Parka yaya, özel araç, bisiklet, otobüs veya diğer toplu taşıma araçları ile ulaşımının olması gerekmektedir.

Park alanına ulaşımın önemli olmasının yanında diğer önemli olan kriter de park içerisindeki yolların sirkülasyonunun uygun olmasıdır. Park, çevresi ve içerisindeki yolların birbiriyle bir bütünlüğü olmalıdır.

Çocuk oyun alanlarında dolaşım (sirkülasyon) döngüler şeklinde ve aktivite bölgelerini tarif eder şekilde olmalıdır. Temiz hareket alanına sahip, oyun araçları etrafında engel bulunmayan alanlar olmalıdır (Bal, 2005).

Oyun alanı içerisinde çocukların oyun elemanlarının birinden diğerine geçerken ki ulaşımının güvenli ve kolay bir şekilde olması gerekmektedir. Sirkülasyon için belirlenen standarttın minimum 160 cm olması önerilmektedir. Bu sirkülasyon mesafesi oyun elemanları çevresi için belirlenen güvenlik mesafesi dışında tutularak hesap edilmelidir. Böylece çocuk oyun alanları

içindeki sirkülasyon çocukların farklı bir oyun ekipmanına ulaşmak için, her bir oyun ekipmanı için çocuğun güvenliği açısından belirlenmiş bu minimum kullanım alanlarına girme gereksinimi duymayacakları şekilde tasarlanmalıdır (Kuşuluoğlu,2013; Tandoğan, 2011).

Oyun alanlarını engelli ve engelsiz tüm yaş gruplarındaki çocukların kullanacağını düşünerek onların ihtiyaçlarına göre planlamak gerekmektedir. Oyun alanlarına ulaşım, yaya içi yolların uygun eğimde ve malzemeden olması gerekmektedir. Alan içerisinde bulunan rampalar engelli insanların rahat ulaşabilmesi açısından maksimum %8 eğim standardına uygun olmalıdır.

Oyun alanları tasarlanırken ekipmanlara engellilerin de ulaşımlarının sağlanması gerekli ve önemlidir. Bu kapsamda tasarımlarda sadece yürüme engelli kullanıcılar için değil görme, zihinsel ve işitme engelliler için de konfor koşulları sağlanmalıdır (Yücel, 2005).

Eşitlikçi kullanım ilkesine göre çocuk oyun alanına ulaşmak için kullanılan mevcut yollar herkes tarafından aynı şekilde kullanılabilir olmalı, engelli çocukların kullanımı için ayrı bir yol düşünülmemelidir. Tasarlanan çocuk oyun alanına her kullanıcı istediği her noktadan eşit şekilde ulaşabilmeli, herhangi bir kullanıcı bu konuda bir zorluk yaşamamalıdır (Pola, 2015).

2.5.3. Fonksiyon

Oyun alanı içinde mekân organizasyonu hedefler ve ihtiyaçlar doğrultusunda oyun elemanı, malzeme, bitki ve donatı seçimleri ve konumlandırma, bir yol sistemi kurgulanarak mevcut alan verileri göz ardı edilmeden yapılmalıdır. Çevresiyle bağlantılar ve sınırlandırıcılar düşünülerek mekân düzenlenmelidir (Özyılmaz Küçükyağcı, Atasayan, & Özdal Oktay, 2015).

Çocuk oyun alanları bir kentin yeşil alan sistemi içerisinde tasarlanmalıdır. Yürüme ve bisiklet yolları ile desteklenmelidir. Kentin yeşil alan sistemine paralel olarak oyun alanları da mekânsal ve işlevsel olarak farklılaşabilir (Sülün, 2019).

Çocuk oyun alanları tasarımında düşünülmesi gereken konulardan biri düzenlemenin amacıdır. Mekân oluşturulurken o mekânın ne için kullanılacağı oldukça önemlidir. Çocukların doğa ile iç içe, enerjilerini ortaya çıkaracak ve enerjilerini boşaltabilecekleri, fiziksel ve bilişsel gelişimlerini sağlayacak aktiviteleri gerçekleştirebilecekleri, hayal güçlerini kullanacakları, sosyalleşecekleri, tecrübe kazanacakları ve çeşitli problemlerle baş edebilecekleri becerisini sağlayacakları şekilde oyun alanı tasarlanması amaçlanmalıdır.

Oyun alanında kullanılacak donatılar, çocuğun ebeveyn ve doğa ile kuracağı etkileşim dikkat edilerek küçük gruplar şeklinde kullanılmalıdır. Farklı deneyim ve aktiviteler için ayrılan bölgelere o bölgeyle alakalı donatılara yer vermek gerekir. Bu alanlarda birbiriyle etkileşim içinde olmalıdır. Alanı bölgelere ayırmak karışıklığı ortadan kaldırır, daha az gürültü, ayrıca yaratıcı ve el becerilerini geliştirici oyunların diğer gürültülü oyunlardan ayrılması sağlanır. Ayrıca büyük çocukların liderlik ve baskın olma durumu da engellenmiş olur.

Mekân kullanımında; girişler, yollar, işaretler ve sınırlamalar olmak üzere 4 unsurdan bahsetmiştir. Mekânı etkin bir şekilde kullanmak için girişlerin ulaşılabilir, yolların ise engelli bireyler, bebek arabaları, bisikletler ve tüm araçlar için ulaşım imkânı sağlaması gerekmektedir. Ayrıca oyun alanı içerisinde ki tüm alana insanların rahatça ulaşmasına imkân sağlamalıdır. Oyun alanı içerisindeki işaretler bilgi verici, yönlendirici ve herkesin görebileceği şekilde olmalıdır. Sınırlamalar ise çocukların oyun sınırlarının belirlenmesinde kullanılmalı ve sınırlamada kullanılan malzemeler çocuklara zarar vermeyecek şekilde tasarlanmalıdır (Onay & Kuş Şahin, 2019).

Oyun alanlarında mekân kullanımı birçok açıdan ele alınabilir. Mekânda yeşil alan, oyun ekipmanı alanı ve sert zemin alanı oyun alanı tasarlarken dikkate alınmalıdır. Çocukların doğayla bütünleşmesini sağlayacak yeşil alan miktarının fazla olmasına özen gösterilmelidir. Öte yandan salıncak, kaydırak, tahterevalli, tırmanma araçları, yaylı aletler, tünel, su fıskiyesi, kum havuzu gibi oyun ekipmanlarının yerleşimi mekân kullanımı gözetilerek tasarlanmalıdır. Ekipmanlar, yetişkinler tarafından rahat gözetlenebilmelidir (Yönez, 2017).

2.5.4. Malzeme

Doğru seçilen ve planlanan oyun ekipmanları alana bilinçli bir şekilde yerleştirilmeli, çocuğun yaratıcı ve araştırıcı yönünü geliştirmelidir. Bu oyun ekipmanlarının hafif malzemeden yuvarlak hatlar ile tasarlanmasına, özellikle plastik ve metal malzeme seçimlerinde ise iklimsel farklara ve gölgelendirme elemanların olmasına dikkat edilmelidir.

Oyun alanlarında yer alan oyun elemanlarının gün içerisinde fazla kullanılması nedeniyle sağlam, sağlıklı, sürdürülebilir malzeme kullanılması ve bitki seçimi konusu oldukça önemlidir. Özellikle oyun alanlarının uygulama ve kullanım sonrası belirli periyotlarla bakım yapılması, kaliteli ve sağlam malzeme seçimi oyun elemanlarının uzun ömürlü olmasını sağlar böylelikle ekonomik olarak maliyet düşer bu da sürdürülebilirliğe katkı sağlar.

Oyun alanlarında ekipmanların kurulduğu yüzeylerin nasıl olması gerektiği ve gerekli güvenlik kuralları, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından EN 1177 kodlu standartta açıklanmıştır (Arslan Muhacir & Yavuz Özalp, 2016).

Çocuk oyun alanlarının zemininde kullanılacak malzemenin oyun elemanlarıyla uyumlu, kullanılabilir, sağlam, sağlıklı, estetik ve güvenli olmasına dikkat edilmelidir. Zemin kaplamasının çocukların düşmeye bağlı yaralanmalarını engellemek için yumuşak, tekerlekli sandalyelilerin rahat bir şekilde kullanımına uygun ve dayanıklı bir şekilde olmalıdır.

Oyun alanlarında ilk düşünülecek şeylerden birisi de toprak yüzeyindeki suyun yok edilmesidir. Çünkü suyun belirli yerlerde toplanması, oyun oynarken dikkati dağılmış kişilerin kazaya uğramasına neden olur. Suyun akıtılması için en iyi yol eğimden yaralanmaktır. Oyun alanlarında uygun bir drenaj, yüzeydeki suyun herhangi bir araçla alandan uzaklaştırılması ile sağlanabilir. Her oyunun karakterine göre oyun için ayrılan zeminin döşenmesi gerekir. Bu çim veya toprak olabilir (Sorkun, 1996).

Zemin üzerinde daha çok informal çizgilerin kullanılması, çocuğun hareket kolaylığını sağlar. Çocuğun düşüp yaralanmasına yönelik bir önlem olarak yumuşak dairesel yüzeyler ve keskin olmayan kenar ya da köşeler oluşturulmalıdır (Uluğ, 2007).

2.5.5. Güvenlik

Çocukların fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden sağlıklı gelişebilmeleri için oyun ve çocuk oyun alanları önemlidir. Çocukların özgüven duygusunu kazanması için oyun oynadığı yerde kendini güvende hissetmesi gerekir; yaralanma, kaçırılma, trafik gibi endişelerden uzak olarak oyun alanlarında oynamalıdır (Ballıoğlu, 2015).

Güvenlik, çocuk oyun alanlarında yer seçiminden sonra dikkat edilmesi gereken en önemli tasarım unsurudur. Güvenli bir oyun alanı oluşturmak için bütün önlemelerin alınması ve yaşanabilecek risklerin en aza indirilmesi gerekmektedir. Küçük yaş gruplarının yer aldığı oyun alanlarında güvenlik daha da önemli olmaktadır. Farklı yaş grupları aynı oyun alanında oynayacaklarsa güvenlik tedbirlerinin en küçük yaş grubuna göre alınması gerekmektedir.

Çocuk ve çocuk mekânları ile ilgili araştırmacılarının da belirttiği gibi güvenlik, çocuk oyun alanlarının tasarımı ve planlanmasında en önemli unsurdur. Hizmet edeceği ilgili yaş grubu ne denli küçükse güvenlik daha da önem kazanmaktadır (Tandoğan, 2011).

Kentlerde önemli bir yere sahip olan çocuk oyun alanlarının içerisinde yer alan standartlara uygun olmayan ve periyodik bakımları yapılmayan oyun elemanları çocuklar açısından oldukça tehlike oluşturmaktadır. Çocuk oyun alanlarında çocukların güvenli bir şekilde zaman geçirebilmesi için oyun alanı zemini için uygun malzeme seçilmesi, oyun elemanlarının standartlara uygun olmasına, yerleşimlerine ve periyodik bakımlarının yapılmasına çok dikkat etmek gerekmektedir.

Konuyla ilgili yapılan araştırmalara göre, oyun alanlarında karşılaşılan en yaygın kaza şekli düşmedir. Düşmeyi önlemek ve şiddetini azaltmak için çok özel dikkat ve önlemler almak gerekmektedir. Çocuklar genellikle kayarken, tutamağı (sapı) ellerinden kaçırarak veya salıncakta, atlıkarıncada, tahterevallide, tarzan merdiveninde dengelerini kaybederek düşerler. Çocuklar sadece düşme nedeniyle yaralanmazlar, aynı zamanda, düşerken başka bir oyun elemanına çarparak da yaralanabilirler (Coşkun, 2015)

Çocuk oyun alanlarında meydana gelen kazaların nedenleri şu şekilde sıralanabilir: Oyun alanlarının zemininin bozuk (aşırı derecede sert vb.) ve kullanışsız olması, oyun alanlarının tasarımındaki hatalar, oyun elemanlarının hatalı yerleşim düzeni ve bakımsızlığı, çocukların oyun elemanlarını yanlış kullanımı ve oyun alanında trafiğe vb. etki alanlarına karşı önlem (kuşatma elemanı kullanımı vb.) alınmamasıdır (Yılmaz & Bulut, 2002).

Oyun parkının çevresine çit konulup konulmayacağının kararı, oyun parkının lokasyonu ve potansiyel kullanımı göz önünde bulundurularak verilmelidir (Erkan, 2011).

Çocuğun oyun alanındaki güvenliği, planlama ve tasarımındaki malzeme seçimine, uygulama aşamasından sonra periyodik bakıma kadar her aşamasında en ince detayına kadar düşünülmelidir. İyi tasarlanmış bir çocuk oyun alanında çocuk vücudunu kullanmasını, tehlikeyi öğrenmeyi ve onunla baş etmesini de öğrenmektedir. Sosyalleşir, iş birliğini ve dayanışmayı öğrenir, çevresine karşı girişken olur, hayal gücü ve konsantrasyon yetenekleri gelişir.

Çocuk oyun alanlarında yer alan tüm oyun eleman ve donatıların seçimi konusunda en dikkat edilecek konu çocuğun sağlığı ve güvenliğine uygun olanların kullanılmasıdır.

Hızlı kentleşme sonucu yapılaşmanın artması, yeşil alanların azalması ile çocukların oynayacakları güvenli alanlar azalmaktadır. Bu durum çocuk oyun alanlarını daha da önemli hale getirmektedir. Toplumların geleceği olan çocukların sağlıklı gelişimleri, yaşadığı fiziksel çevrenin gereksinimlerini karşılaması, istek ve arzularına cevap vermesi, oyun oynamalarına olanak sağlaması ve güvenli yerler haline getirilmesi oldukça önemlidir (Tandoğan, 2016).

2.5.6. Bitkilendirme

Bitkisel tasarım gerçekleştirilirken bitkilerin ekolojik özellikleri, peyzaj açısından önemleri ve peyzaj düzenlemelerinde kullanım yeri ile amaçlarının doğru seçimi konuları da büyük önem taşımaktadır (Altınçekiç & Kart, 2007).

Bitkilendirme dokunma, görme, tatma, koklama ve duyma duyularını uyandırır. Bitkiler güneş, gölge, renk, doku, koku ile hayata huzurlu bir bakışı ve oyun alanlarında pozitif bir ortamı sağlar. Çocukların en çok vakit geçirmekten zevk aldığı oyun alanlarında doğa sevgisi aşılanabilir. Bitki tasarımında bu konuya dikkat edilmelidir. Çocuk oyun alanı ve çevresinde yapılacak bitkisel tasarımın o alanı kullanacak çocukların yaş grubu özelliklerine, gereksinimlerine, hangi bitkileri sevdiklerine dikkat ederek planlanması gerekmektedir. Bu sebeple çocuk oyun alanında kullanılacak bitkilerin türü, nerede ve nasıl kullanılacağı oldukça önemlidir. Bitkilendirme tasarımı yapılırken uygun bitki seçiminin yanında çocukların koşup eğlenecekleri düz geniş yeşil alanlara da yer verilmelidir. Çocuk oyun alanı çevresinde kullanılan farklı renk ve tekstürdeki bitkiler, mevsimsel renk geçişleri, kokulu bitkiler çocukların duyularını harekete geçirir ayrıca çocukların doğayı sevmeleri ve doğa hakkında bilgi sahibi olmalarını da sağlamaktadır.

Günümüzde nüfus artışıyla gerçekleşen yoğun yapılaşma doğal çevrenin ve yeşil alanların azalmasına neden olmaktadır. Çocuklar doğayı çocuk oyun alanlarında, konut çevresinde veya kent içinde yer alan bu parklardan öğrenme fırsatı bulmaktadır. Bu sebeple çocuk oyun alanlarında planlanan bitkilendirme hem çocuk sağlığına hem de kent sağlığına önemli bir katkısı olacaktır.

Çocuk oyun alanlarında bitkisel tasarım yaparken çocuk sağlığı açısından tehlike oluşturacak zehirli, alerjen etkisi olan ve dikenli bitki kullanılmamasına çok dikkat edilmelidir.

Çocuk oyun alanlarında yapılacak bitkilendirmede çevre ve iklim koşulları dikkate alınmalı ve mekân yaratma olgusu düşünülmelidir. Bitkilendirmede mümkün olduğu kadar geniş yapraklı ağaçlar kullanılması gerekirken, iri meyvelere sahip, dal düşüren ağaçlar ve çocuk boyutunda bitkiler kullanılmamalıdır (Arslan Muhacir & Yavuz Özalp, 2016).

Çocuk oyun alanlarında uygun yükseklik ve yoğunlukta kullanılan bitkiler, gürültü kontrolünün yanı sıra, bazı zararlı gazları emerek ve toz taneciklerini tutarak kirli havayı temizlemektedir. Ayrıca mekânda kullanılan bazı oyun donanımları etrafında güvenlik bariyeri olarak da kullanılabilirler. Çocuk oyun alanı içinde küçük çiçekli alanların olması, çocukların çiçekleri tanımasını sağlarken onlara büyük haz verecektir (Duman & Koçak, 2013).

Oyun alanlarının sadece oyuncaklardan ibaret olmadığı, yeşil dokuyla bir bütün oluşturduğunda daha etkili ve cazip hale geldiği göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle bitkilerin sulama, budama vb. bakımları ihmal edilmemelidir (Aklıbaşında, Tırnakçı, & Özhancı, 2018).

Çocukların sağlıklı bir çevrede yetişmesi ve kendini geliştirmesi için doğal bir çevre oluşturmak oldukça önemlidir. Yapay bir şekilde oluşturulan alanlar farklı gereksinimleri giderse de alan içerisinde kullanılan yeşil doku çevreye sürdürülebilir ve ekolojik olarak katkı sağlamaktadır. Bitkisel tasarım yapılırken seçilen ağaç, ağaççık, çalı, yer örtücü bitkilerin kullanılması mevcut florayı desteklerken, ekosistemin korunmasına faydası olmaktadır.

2.5.7. Oyun Elemanları

Çocuk oyun alanlarında çocukların yaratıcılıklarını harekete geçirecek, fiziksel, bilişsel ve sosyal gelişimine yardımcı olacak oyun elemanları seçilmelidir. Farklı oyun elemanları farklı gelişim yönlerine katkı sağlamaktadır. Bu nedenle oyun alanlarında oyun elemanı çeşitliliğine önem verilmelidir. Oyun değeri yüksek, fonksiyonelliğin yanı sıra eğlendirici olan donatılar kullanılmalıdır (Erkan, 2011; Kuşuoğlu,2013).

Oyun alanları çocukların entelektüel olarak gelişmesinde de önemli bir yer tutmaktadır. Bu alanlarda kullanılan donatılar, problem çözme becerilerini öğretmek, araştırmak, parçaları

birleştirmek, donatıyı kurmak ve bozmak konusunda yeni yollar keşfetmek için olanaklar sunarak çocukları oyuna davet edecek niteliklere sahip olmalıdır (Erkan, 2011).

Çocuk oyun alanlarının tasarlanmasında her ne kadar bütün çocukların kullanımı esas alınsa da mutlaka engelli çocukların yardım almadan özgürce kullanabileceği kapsayıcı çocuk oyun elemanlarının da oyun alanında bulunması gerekmektedir. Yükseltilmiş kum havuzları, labirentler, çeşitli özelliklerde salıncaklar, yükseltilmiş müzikal enstrümanlar ve çeşitli su oyunları kapsayıcı çocuk oyun elemanlarına verilebilecek en güzel örneklerdendir (Pola, 2015).

Oyun elemanı seçiminde iklimsel özelliklere, seçilen elemanların sağlam ve uzun ömürlü kullanımının olmasına dikkat edilmelidir. Ahşap ve plastik genellikle çelik donatılara göre daha ucuzdur fakat çelik oyun elemanlarının ömrü daha uzundur. Plastik ve metal malzemeler güneş ışığında çok ısındığı için dikkatli bir şekilde yerleştirilmeli, gerekli durumlarda gölge yapan bitkilendirme veya üst örtü elemanları kullanılmalıdır.

2-5 yaş arasındaki çocuklar için oyun alanlarındaki ekipmanların yaş grubuna uygun ölçekte tasarlanmasına dikkat edilmelidir. Çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimlerine katkı sağlayan bu ekipmanların hem bireysel hem de toplu oyunlara olanak sağlayan türde donatılar olması gerekmektedir.

5-12 yaş arası çocuklar için tasarlanan oyun alanlarında ise çocuğun daha enerji dolu aktiviteler yapmasına imkân sağlayan geleneksel oyun donatılarının yanında, grup halinde oynamayı destekleyici serbest oyun alanları ve ekipmanları kullanılmalıdır.

Oyun elemanlarını, oyun grubu, kaydırak, salıncak, tahterevalli, denge elemanı, tırmanma elemanı ve diğer elemanları olarak yedi grupta incelenebilir.

Oyun grubu: Farklı boy ve uzunlukta kaydırak, salıncak ve tırmanma elemanı gibi birkaç oyun elemanından oluşan, çocuğun fiziksel aktivitesine hitap eden oyun elemanlarıdır.

Çocukların parklardan en çok sevdiği ve tercih ettiği oyun elemanlarındandır. İçerisinde kaydırak, salıncak, tırmanma, tünel gibi çeşitli aktiviteler yer almaktadır.

Kaydırak: Oyun grubuna dâhil veya bağımsız halde bulunan, çocuğun belirli bir yükseklikten aşağı kaymasını sağlayan oyun elemanıdır. Metal veya plastik olarak malzemeden düz, spiral ya da tüp kaydırak olarak adlandırılan farklı yüksekliklerde olan oyun elemanlarıdır.

Salıncak: Oyun alanlarında çocukların en çok tercih ettiği sallanma eyleminin gerçekleştiği oyun elemanıdır. Tek, ikili ve dörtlü olarak bulunan, günümüzde kuluçka, halatlı, çoklu ve ebeveynle beraber olan sallanılan salıncak grupları da mevcuttur. Güvenlik açısından salıncaklar, kum havuzları ve hareketli oyun aletlerinden uzak bir yere ve ebeveynlerin çocuklarını ile etkileşim içinde olabilecek bir konuma yerleştirilmelidir. Çocuğun emniyetli oturabilmesi için oturma yerleri kolayca çıkılabilecek yükseklikte olmalıdır

Salıncaklar evlerde çocukların uyutulması amacıyla kullanılması sonucu hayatımıza girmiştir. Şimdilerde ise değişik şekillerde salıncaklara rastlanmaktadır. Küçük yaştaki çocuklar salıncağı değişik bir zevkle isterlerken, daha büyük yaştaki çocuklar ise bu zevki yetenek gösterisi şekline dönüştürmüşlerdir (Bal, 2005).

Çocuk oyun alanlarının başlıca elemanlarından olan salıncaklar halat, çelik tel ve zincirden yapılabilir. Hareketsiz konumda yerden yükseklik asgari 350 mm olmalıdır. Tek döner eksenli salıncaklar, çok döner eksenli salıncaklar ve tek noktalı salıncakların yerden yüksekliği asgari 400 mm olmalıdır. Oturaklar gibi düşey lastiğe sahip bağlantılı salıncakların olması durumunda, yerden yükseklik asgari 100 mm'ye düşürülmelidir (Acar H. E., 2017).

Tahterevalli: Ortasından zemine monte edilen direk üzerinde bulunan ahşap veya demir direk uç bölümlerinde oturma yerleri olan oyun aletidir.

Karşılıklı iki ya da 4 oturma alanı bulunan, ağırlığa bağlı olarak aşağı ve yukarı hareket eden oyun elemanıdır. Tahterevallinin zeminle temas ettiği her iki noktada darbe emici malzeme kullanılmalıdır. Tahterevallinin koltuk yüksekliği yerden min.~140cm+/-10cm olmalıdır

Ahşap ve demir gibi çok çeşitli malzemeden yapılmış çocuklar tarafından sevilerek kullanılan oyun elemanıdır. Çocukların denge gelişimini destekleyen katkısı bulunmaktadır. Manivela dayanağı merkez olmak üzere desteklenen her bir bitim yerinde oturma bölümlerinde olan ahşap mertek ve direkten oluşmaktadır. Tahterevallilerin uç kısmında oturacak rahat bir bölüm ve oturma yerinin hemen önünde çocukların dengesini sağlaması açısından ve düşmemesi için destek alacağı bir tutacak bulunmalıdır. Bu tutacaklar küçük çocukların motor gelişimleri henüz tamamlanmadığı için daha geliştirilmiş ve güvenli olmalıdır.

Tahterevalli, iki çocuğun birlikte hareketini ve iş birliğini gerektirir. İki çocuk gerektirmeyen, tek çocuğun rahatlıkla kullanabileceği yaylı ya da altta dairesel eğilimli, sıçramaya dayanıklı

tahterevalliler de vardır. Ancak bunların dayanma noktasının ezme, sıkıştırma gibi tehlikelerine dikkat edilmelidir (Bal, 2005).

Denge elemanı: Ayakta yay üzerinde, ahşap bir köprüde ya da iple daha yüksek bir taşıyıcı elemana asılmış olarak bulunan, çocuğun dengede kalmasını sağlayarak fiziksel gelişimine katkıda bulunan oyun elemanıdır.

Tırmanma elemanı: Çocuğun belirli eğimdeki veya yükseklikteki yüzeye tırmanmasını sağlayan oyun elemanıdır. Zeminden platforma, platformdan platforma 100 cm +/- 10 cm en çok 200 cm +/- 10 cm kot farkına erişebilecek şekilde, iki basamak arası min.23 cm olmalıdır. Zincir tırmanma duvarlarındaki ipler, Ø 16-20mm ölçüsünde, kir ve iz tutmayan, alev yürütmeyen malzemeden üretilmelidir. Burgu tırmanma elemanı, min. yüksekliği 210 cm+/- 10cm harici tırmanma ünitesi olarak kullanılacak şekilde tasarlanmalıdır. Fonksiyonu sağlaması açısından burgu tırmanma yüzeyinde oluklar olmalıdır (Kuşuluoğlu, 2013).

Zeminden yükseklik 100 cm +/- 10 cm en çok 200cm +/- 10 cm kot farkına erişebilecek şekilde, iki basamak arası min.23 cm olmalıdır. Zincir tırmanma duvarlarındaki ipler, Ø 16- 20mm ölçüsünde, kir ve iz tutmayan, alev yürütmeyen malzemeden üretilmelidir (Acar H. E., 2017).

Diğer: Geleneksel oyun gruplarından farklı şekil ve fonksiyonda olan, çağdaş oyun alanlarında yer alan parkın temasına göre değişiklik gösteren ve özel tasarlanan oyun elemanlarıdır. Bu oyun alanları çocuğa yaratıcılık, hayal gücü ve bilişsel gelişime katkı sağlayacak oyunlar oynama imkânı sağlamaktadır.

2.5.8. Donatı Elemanları

Kentsel donatılar, insanların kent dokusu içerisindeki bireysel ve toplumsal yaşamını kolaylaştıran, insanlarla iletişimi sağlayan, mekânı estetik ve fonksiyonel açıdan tamamlayan objelerin bütünüdür. Dolayısıyla kent mobilyaları sadece fonksiyonel amaçlarla değil, kente kimlik kazandırma açısından da oldukça önemlidir. Rekreasyon amaçlı kullanılan kentsel alanların, konfor ve kalitesini alanda bulunan donatılar belirlemektedir. Çok amaçlı planlamanın olmazsa olmaz parçalarıdır (Karadeniz, 2019).

Çocuk oyun alanlarında kullanılacak donatılar çocukların yaş gruplarına uygun özellikte seçilmeli ve uygulanmalıdır. Oyun alanında bulunan oyun aletlerinin güvenlik standartlarına ve

çocuk boyutlarına uygun olması çok önemlidir. Çocuk oyun alanında bulunan kaydırak, salıncak, tahterevalli gibi standart oyun aletlerinin dışında çocukların enerjilerini atacakları, tırmanma elemanları gibi donatılarında yer verilmelidir. Oyun alanın çocuğun oyun ihtiyacının tamamını karşılaması için oyun aletlerinin yanında alanda su, kum ve çim gibi doğal elemanlar da bulunmalıdır.

Çocuk oyun alanlarında oyun elemanların yanı sıra oyun alanının da bulunması gerekli ve tamamlayıcı ayrıca çocuklarını gözetim altında tutan ebeveynler için kent donatı elemanlarına ihtiyaç vardır. Bu donatılara gölge elemanları, oturma-dinlenme birimleri, aydınlatma elemanları, çöp kutuları, tuvalet, çeşme, mescit, bebek bakım odaları, işaret ve yönlendirme tabelaları gibi örnekler verilebilir. Fakat bu elemanların çocuklar için tehlike oluşturmayacak şekilde alanda konumlandırılmasına özen gösterilmelidir.

2.5.9. Çocuğun Tasarım Sürecine Katılımı

Çocukların ihtiyaçlarına ve zevklerine göre tasarlanan çocuk oyun alanlarında kullanıcı yoğunluğu daha fazla olmaktadır. Bu yüzden çocuk oyun alanlarının tasarım ve uygulama süreçlerinde çocuğun dâhil edilmesi onların isteklerine göre tasarımlar yapılması oldukça önemlidir. En uzun ve zevkle zaman geçirdikleri mekanları tasarlamak, çocuk dostu alanlar oluşturmak ve katılımcı bireyler yetiştirmek bakımından çocukları bu sürece dahil etmek onlara bu imkânı sunmak gerekmektedir.

Mimari tasarım sürecinde çocuk katılımı son dönemde sıklıkla gündeme gelen bir konudur. Toplumun her kesiminin, özellikle de çocukların gelecek hakkında verilen kararlarda katılımcı tavır sergilemesi, bugünkü eğitim sistemi içerisinde de önemseniyor. Katılımın temelinde, "çocukların birey olarak kabul edilmesi düşüncesi" yer alıyor. Çocuklar açısından bakarsak, katılım süreçleri önemli birer öğrenme deneyimi olarak kabul edilebilir. Dünya üzerinde pek çok ülkede, çocukların planlama ve tasarım süreçlerine dâhil edildiği çalışmalar yapılıyor (Taşçı, 2017).

3. MALZEME VE YÖNTEM

3.1.MALZEME

3.1.1. Araştırma Alanının Tanıtımı Başakşehir İlçesi

Araştırmanın materyalini İstanbul ili Başakşehir İlçesinde bulunan 10 adet mahallenin her birinden birer adet seçilmiş toplamda 10 adet çocuk oyun alanı oluşturmaktadır. Bu bölümde öncelikle Başakşehir ilçesinin konumu, tarihi, ekonomi, ulaşım, nüfus verileri ve yeşil alan durumu irdelenmiştir.

3.1.1.1.Konum

Kuzeyinde Arnavutköy, kuzeydoğusunda Eyüpsultan, doğusunda Sultangazi ve Esenler, güneyinde Bağcılar, Küçükçekmece ve Avcılar, güneybatısında ise Esenyurt ilçeleri yer alan İstanbul'un yeni ilçelerinden biri olan Başakşehir, il merkezinin 20 km batısında yer alır.

Başakşehir'in yüz ölçümü 104,33 km²'dir. İstanbul'un yüz ölçümü olarak büyük ilçeleri arasında yer almaktadır (Şekil 3.1).

Şekil 3.1: Başakşehir İlçesinin Konumu (Başakşehir, 2022).

Başakşehir ilçesinin 10 adet mahallesi bulunmaktadır. Bunlar Bahçeşehir 1. Kısım, Bahçeşehir 2. Kısım, Şahintepe, Güvercintepe, Altınşehir, Kayabaşı, Şamlar, Başak, Başakşehir ve Ziyagökalp mahalleleridir (Şekil 3.2).

Şekil 3.2: Başakşehir ilçesi sınırı ve mahalle sınır haritası (Başakşehir Belediyesi.2022).

3.1.1.2.Tarihi Özellikleri

Başakşehir ilçesinde dünyanın en eski yerleşim yerlerinden olan Yarımburgaz Mağarası bulunmaktadır. Arkeolojik araştırmalar sonucunda bu bölgenin çok eski bir geçmişe sahip olduğunu ve tarih öncesinde insanların yaşadıklarını ortaya koyulmuştur. Mağara ve çevresinde tespit edilen arkeolojik kalıntılar Paleolitik döneme ait olup insanların balıkçılık ve avcılık ile uğraştıklarını saptanmıştır. İstanbul'un ilk yerleşim yeri olan bu bölge, insan topluluklarının ilk yaşam yeri, ilk avcı ve balıkçı barınağı ve ilk tarım toplumunun üretim alanı olmaktadır. Mağara, Avrupa'nın en eski insan yaşamına ait izleri barındırdığından dünya kültür tarihi açısından da büyük öneme sahiptir. 2,5 km güneyinde yer alan Küçükçekmece Lagün Gölü ve önünden akan Sazlıdere ile zengin su kaynaklarının yakınında olması, mağaraya doğal bir barınma özelliği kazandırmaktadır.

Yarımburgaz Mağarası'nın yakın konumda yer alan Ispartakule'de yapılan kazılarda Roma dönemine ait kaya mezarları tespit edilmiştir. Fakat elde edilen bulgular sonucunda bölgenin daha önceki devirlerde de kullanıldığı düşünülmektedir (Şekil 3.3).

Şekil 3.3: Başakşehir İlçesi YarımBurgaz Mağarası (Başakşehir, 2022).

Ispartakule'ye komşu olan Yarımburgaz, Halkalı, Firuzköy'de Roma dönemine ait birçok mezar stelleri bulunmuştur. Bunların üzerinde yer alan kabartma resimlerin yanında, ölenin ismi, babası, ne zaman öldüğünü gösteren bilgiler bulunmaktadır. Bütün bu bulgular bölgenin Roma döneminde önemli bir yerleşim yeri olduğunu göstermektedir.

Başakşehir Belediyesi, 5747 sayılı kanun ile 2008 yılında kurulmuştur. Başakşehir ilçesi, Küçükçekmece ve Esenler'den ayrılan mahalleler ile Bahçeşehir Belde Belediyesi'nin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. İlçe kurulmadan önce Başakşehir 1 ve 2. Etapları, Güvercintepe, Şahintepe, Altınşehir, Ziya Gökalp mahalleleri ile Şamlar Köyü, Küçükçekmece Belediyesi'ne; Başak Mahallesi, Başakşehir 4 ve 5. Etaplar, Esenler Belediyesi'ne; Bahçeşehir ise Büyükçekmece'ye belediyesine bağlıydı.

3.1.1.3. Ekonomik Özellikleri

Başakşehir İlçesi'nde sanayi sektörü, ekonomik yapı içinde önemli bir yer tutmaktadır. İstanbul içinde yer alan iki organize sanayi bölgesinden biri olan ve TEM otoyolunun hemen kuzeyinde 700 hektar alan üzerinde kurulan İkitelli Organize Küçük Sanayi Bölgesi yer almaktadır.

Başakşehir İlçesinde, mevcut durum ve bölgenin gelişme eğilimleri dikkate alındığında, ilçenin yeni kent merkezi, toplu konut niteliğinde ve siteler planlanmıştır. Kayabaşı Mevkiini kapsayan onaylı planlarda ayrılmış olan ticaret alanları, yönetim merkezleri, eğitim tesisi alanları ve park alanları, konut alanlarının ve diğer aktivitelerin gerektirdiği ölçüler içinde yerel ve çevre yerleşmelere hizmet verecek şekildedir (Başakşehir Belediyesi, 2022).

Ayrıca, kent bütününe yönelik alışveriş merkezi gibi ticari kullanımlara imkân verilecek bir ticaret yoğunluğu üst ölçekli plan kararları doğrultusunda alanın doğu kesiminde 3. köprü ve bağlantı yolları olacaktır. Ticaret alanları, yönetim merkezleri, eğitim tesisi alanları, vb. diğer donatı alanlarının yoğun olduğu ve yüksek yoğunluklu konut alanları, Şehir Hastanesi gibi hizmet alanlarının sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

3.1.1.4. Ulaşım Durumu

İstanbul'un banliyö ilçelerinden olan Başakşehir, İstanbul ve çevresindeki birçok ulusal ve uluslararası şirkete, kurumlara, teknik üniversitelere ve Tekno-Parklara yakındır. İlçenin güneyinden TEM otoyolu geçmektedir. Demiryolları Bahçeşehir'den geçmekte ve Ispartakule'de bir tren istasyonu bulunmaktadır. Bahçeşehir-Halkalı Marmaray Ring Tren Hattı projesinde deneme sürüşleri yapılmış, bu projeyle Halkalı'dan Ankara'ya kadar demiryolu ulaşımının sağlanacaktır.

Metro çalışmasının tamamlanmasıyla birlikte Başak Konutları ve sanayi merkezi olan İkitelli'den geçerek raylı sistem Atatürk Olimpiyat Stadı'na kadar uzanacaktır. Böylece sanayi merkezi olan İkitelli'ye ve Atatürk Olimpiyat Stadı'na ulaşımın daha kolay olması ve ilginin de artması beklenmektedir. Hem mahalleler arasında hem de ilçeden merkeze ulaşım kolaylaşacaktır.

İlçe kuzey Marmara bağlantı yolları üzerinde bulunmakta yapımı devam eden yolların tamamlanmasıyla ilçenin birbirinden kopuk semtlerini birbirine bağlayacak bir kuzey yolu yapımı planlanmıştır.

Atatürk Uluslararası Havaalanına 20 km, İstanbul Havalimanına 27 km, İstanbul merkezine 25 km TEM, E5'e gibi ana ulaşım yollarına yakın ve hafif raylı sistem ile diğer bölgelere bağlantılıdır (basaksehir-livinglab, 2022).

3.1.1.5. Nüfus Özellikleri

Başakşehir ilçesinin her geçen gün artan yapılaşmasıyla beraber nüfusu da artmaktadır.

Başakşehir ilçesi 2021 yılı nüfusu 503.243 olup, 2009-2020 yıllarına ait Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Nüfus Sayım Sonuçlarından da her geçen yıl nüfus artışı olduğu görülmektedir (Şekil 3.4).

NÜFUS SAYIM YILI	NÜFUS SAYIM SONUÇLARI
2020 YILI	469. 924 KİŞİ
2019 YILI	460. 259 KİŞİ
2018 YILI	427. 835 KİŞİ
2017 YILI	396. 729 KİŞİ
2016 YILI	369. 810 KİŞİ
2015 YILI	353. 311 KİŞİ
2014 YILI	342. 422 KİŞİ
2013 YILI	333 .047 KİŞİ
2012 YILI	316. 176 KİŞİ
2011 YILI	284. 488 KİŞİ
2010 YILI	248. 467 KİŞİ
2009 YILI	226. 387 KİŞİ

Şekil 3.4: Başakşehir İlçesi 2009- 2020 Nüfus Verileri (Başakşehir Belediyesi, 2022).

Türkiye geneli kadın erkek nüfus verileri ve Başakşehir ilçesi nüfus verileri karşılaştırılması Şekil 3.5'de verilmiştir.

2020 YILI TÜRKİYE GENELİ NUFUS DURUMU VE BAŞAKŞEHİR İLÇESİ NUFUS DURUMU

2020	TÜRKİYE	İSTANBUL	BAŞAKŞEHİR
Toplam	83.614.362	15.462.452	469.924
Kadın	41.698.377	7.711.616	227.982
Erkek	41.915.985	7.750.836	232.277

Şekil 3.5: Türkiye Geneli Nüfus Durumu ve Başakşehir İlçesi Nüfus Durumu (Başakşehir Belediyesi, 2022).

Bazı kentlerde gerekli altyapı imkânlarının hazırlanmasına fırsat kalmadan bu imkânların üzerinde bir nüfus akımının kimi bölgelere yönelmesi, o yörede yaşayanların maddi ve manevi ihtiyaçlarını arttırmıştır. İstanbul'da da gözlenen bu durum Başakşehir'in Güvercintepe, Şahintepe ve Altınşehir mahallelerinde de yoğun bir biçimde yaşanmaktadır. Daha çok alt gelir grubunun yaşadığı bu mahallelerin ihtiyaçları oldukça fazladır (Başakşehir Belediyesi, 2022).

Başakşehir, Bahçeşehir ve Kayabaşı mahalleleri toplu konut projeleri çerçevesinde yapılaşmaya açıldığı son 15 yıl içerisinde planlı bir şekilde büyüyerek örnek yerleşim alanları halini almıştır (Başakşehir Belediyesi, 2022).

Başakşehir ilçesi 2021 yaşa göre nüfus verileri Tablo 3.1'de verilmiştir.

Tablo 3.1: 2021 yılı Başakşehir ilçesi yaşa göre nüfus bilgileri.

0-4 YAŞ GRUBU	5-9 YAŞ GRUBU	10-14 YAŞ GRUBU	15-19 YAŞ GRUBU	20-24 YAŞ GRUBU	25-29 YAŞ GRUBU	30-34 YAŞ GRUBU	35-39 YAŞ GRUBU	40-44 YAŞ GRUBU	45-49 YAŞ GRUBU	50-54 YAŞ GRUBU	55-59 YAŞ GRUBU	60-64 YAŞ GRUBU	65 VE ÜZERİ YAŞ GRUBU
39991	47971	47066	42911	40632	39524	40747	43131	44560	36126	25929	20977	12914	20652

3.1.2. Araştırmada Kullanılan Materyaller

Araştırmanın ana materyalini Başakşehir İlçesinin 10 mahallesinden birer tane olacak şekilde seçilmiş en aktif ve yoğun kullanımı olan toplam 10 adet park oluşturmaktadır. Araştırma yapılırken saha ve büro çalışmaları yapılmıştır. Saha çalışmalarında yerinde yapılan gözlemler, fotoğraf çekimleri ve haritalar yer almaktadır. Büro çalışmalarında ise literatür araştırmaları, parkların proje ve haritaları ile anket çalışmalarının değerlendirilmesi yapılmıştır.

3.2.YÖNTEM

Çalışmanın yöntemi; literatür taraması, çalışma alanını tanımaya yönelik alan tespit çalışması, anket çalışmaları ve değerlendirmeden meydana gelmektedir. Araştırmasının ilk aşamasında çocuk gelişim evreleri, çocuk oyun ve çevre ilişkisi, çocuk oyun alanlarının sınıflandırılması ve tasarım ilkeleri kavramlarına ve bu kavramların birbiriyle olan ilişkilerini ortaya koyan tanımlara yer verilmiştir. Çocuk gelişim evreleri, çocuk çevre ilişkisi, çocuk oyun ilişkisi, çocuk

oyun alanlarının sınıflandırılması ve tasarım ilkeleri kavramları konuyla ilgili kaynaklardan, tez, makale ve kitaplardan yararlanılarak açıklanmıştır.

İkinci aşamada; çalışma alanını içerisinde seçilmiş olan 10 adet parkın planı üzerinden ve saha tespitleri sonucu park içerisinde yer alan oyun alanı içindeki oyun elemanlarının, mekânların, donatıların, bitkilerin yerleri tespit edilmiştir. Ayrıca çalışma alanında gözlemler yapılmış ve fotoğraflar çekilmiştir.

Üçüncü aşamada; Başakşehir ilçesinin 10 mahallesinin her birinden en aktif ve en yoğun kullanılan toplam 10 adet park için park kullanıcıları tarafından parklarda yer alan oyun elemanı, donatı, bitki yeterliliklerinin saptanmasına ve tasarım ilkeleri yönünden değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bunun için anket uygulaması ve anketlerin değerlendirilmesi yapılmıştır.

Dördüncü aşamada; literatür taraması, alan çalışması ve anketlerden elde edilen verilerin analizi ve değerlendirilmesinden oluşmaktadır.

3.2.1. Literatür Araştırması

İstanbul-Başakşehir ilçesi çocuk oyun alanlarının yeterliliği ve tasarım ilkeleri üzerine araştırmalar çalışma konusu ile ilgili ilk olarak literatür çalışması yapılmıştır. Literatür çalışması kapsamında çocuk gelişim evreleri, çocuk çevre ilişkisi, çocuk oyun ilişkisi, çocuk oyun alanlarının sınıflandırılması ve tasarım ilkeleri kavramları konuyla ilgili kaynaklardan, tez, makale, internetten ve kitaplardan yararlanılmıştır. Bu yayınlardan özellikle yararlanılanlar aşağıda belirtilmiştir:

Kuşuluoğlu (2013), Kadıköy İlçesi'nde bulunan 62 adet kamusal çocuk oyun alanları nitel ve nicel açıdan incelenmiştir. Çalışma sonucunda Kadıköy İlçesi'nde bulunan kamusal oyun alanlarının harita üzerinde işaretlenmesi ve etki alanlarının hesaplanması sonucunda, çocuk oyun alanı eksikliği bulunan mahalleler saptanmıştır. Bu çalışma ile Kadıköy İlçesi'nde bulunan kamusal çocuk oyun alanlarının nitel ve nicel açıdan değerlendirilmesi yapılmış, bir oyun alanı envanteri oluşturulmuştur.

Ballıoğlu (2005), Aydın kentinde seçilen çocuk oyun alanının yeterliliğinin (halk-uzman) saptanmasına yönelik olarak sosyal araştırma amaçlı anketler yapılarak araştırılması, çocuk

oyun alanlarının tasarım ilkeleri yönünden doğru olup olmadığını irdelemek, tasarımlarda seçilen bitkilerin tür seçiminin doğruluğunu saptayıp eksiklikleri ve hataları gidermeye çalışmaya ve çocuk oyun alanlarının nasıl olması gerektiğine dair bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonucunda, oyun alanlarının sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerin kullanımı, tasarım ilkelerine uygunluğu bakımından ele alındığında yeterliliklerinin istenilen seviyelerde olmadığı sonucuna varmıştır.

Uluğ (2007), Kuzey Adana'daki Çocuk Oyun Alanlarının Bitki Seçimi Yönünden İrdelenmesi adlı yüksek lisans tez çalışmasında Kuzey Adana'daki çocuk oyun alanlarının materyal ve bitkisel yönden tasarım kriterlerine uyup uymadığının saptayıp, oyun alanlarındaki sorunları belirleyerek ve çözüm önerilerini getirmiştir.

Acar (2003), "Çocuk Oyun Alanlarında Kullanıcıların Bitki Tercihlerinin Belirlenmesi" konulu çalışmasında, çocuk oyun alanlarında doğru bitki kullanımının çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimlerine önemli katkıları olduğunu ve bu alanlarda sıkça görülen çeşitli kazalar sonucu yaralanmaların azaltıla bilineceğini belirtmiştir. Çalışmada inceleme alanı olarak Trabzon kentindeki iki çocuk oyun alanı seçilerek buralarda yerinde gözlemler ve mekân kullanıcısı olan çocuklarla anketler yapılarak çocukların bitki tercihleriyle ilgili çalışma yapılmıştır. Çocukların bitki tercihleri de göz önünde bulundurularak kullanılabilecek ve kullanımı uygun olmayan bitkilere örnekler sunulmuştur.

Turgut ve Yılmaz (2010), yaptıkları çalışmada farklı yaş guruplarının algılama yeteneklerini göz önünde bulundurarak bitki, böcek, su, kelebek, kuş gibi doğa öğelerinin çocuk gelişiminde oyun aracı olabilme potansiyellerini değerlendirmişlerdir. Yılmaz ve Bulut (2003), "Kentsel Mekânlarda Çocuk Oyun Alanlarının Yeri ve Önemi" konulu çalışmada Erzurum kentini oluşturan dört bölgede (Kent merkezinde, Dadaşkent, Yenişehir ve Yıldızkent semtlerinde) çocuk oyun alanlarını ölçüm yaparak incelemiştir. Belirlenen toplam oyun alanı 0-15 yaş grubundaki çocuk sayısına oranlanarak, kentte çocuk başına düşen oyun alanı miktarı saptanmıştır. İncelenen çocuk oyun alanlarının fiziksel durumu belirlenip bu alanlar için çözüm önerileri getirmiştir.

Onsekiz (2009), Melikgazi ilçe Merkezinde yer alan parkların tanımlanması, farklılaşan özelliklerinin ortaya konulması ve temel niteliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Parkların temel özellikleri, standartlara uygunluk (yeşil alan standartlar ve parkların sınıflamasına

yönelik sınıflama standartları), hizmet/etki alanı, erişebilirlik ve konumlanma özelliklerine göre yer seçimi, etkinlik düzeyi ve kullanım varlıklar bağlamında değerlendirilmektedir. Bu kapsamda çalışmada, parkların sunum olanaklarına göre analizi gerçekleştirilerek, park alanlarının planlanmasında göz önünde bulundurulan temel özellikler ve kullanım özellikleri ortaya konulmaktadır.

Yılmaz (2010), çocuk oyun alanlarının ilköğretim çağındaki kullanıcılarca değerlendirilmesi ve tasarım ilkelerinin belirlenmesi amacı ile hazırlanan bu çalışmada çocuk gelişimi incelenmiş, öncelikle çocuk-oyun, çocuk-mekân ilişkileri yapılan literatür çalışmaları ile araştırılmıştır.

Çetin (2003), çocuk oyun alanlarının kent planlama kriterleri temel çerçevesi içinde irdelenen tasarım kriterlerine göre seçilen Üsküdar ilçesi örnek alanı bütününde inceleyerek yeterliliklerini, kalitelerini ve kullanım özelliklerini saptamıştır.

Bal (2005), Zonguldak Kenti Yeşil alan Sistemindeki çocuk oyun alanlarının durumunun peyzaj mimarlığı ilkeleri açısından irdelenmesi konulu tezin amacı farklı yaş gruplarındaki çocuklar için oyunun önemini araştırmıştır. Farklı yaş gruplarındaki çocukların tercih ettiği oyunları tespit etmiştir.

Türkan (2009), Balıkesir Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yürütülmüştür. Araştırmada çocuk oyun alanlarının tanımı, işlevi sınıflandırılması ve standartları hakkında bilgiler verilmiştir. Balıkesir kent merkezinde çocuk oyun alanların nitelik ve nicelik açısından yeterliliği incelenmiştir. Araştırma sonucunda çocuk oyun alanların kent içinde dengeli dağılmadığı, kişi başına düşen miktar ve donatı elemanlarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Kentte çocuk oyun alanları bir sistem içinde planlanmalı, nicelik ve nitelik olarak yeterli hale getirilmesi için gerekli önlemler alınması gerektiğini belirtilmiştir.

Pola (2015), Bu tez kapsamında İstanbul'da tasarlanan çocuk oyun alanları, kapsayıcı oyun alanlarının tasarım ilkeleriyle değerlendirilmiştir. İstanbul'da yaşayan bedensel ve ortopedik engelli çocukların kapsayıcı çocuk oyun alanlarıyla ilgili değerlendirmeleri alınmıştır.

Acar (2017), Fatih ilçesinde bulunan 10 park üzerinden; ilçede bulunan mevcut parkların ihtiyacı karşılayabilecek sayıda ve nitelikte olmadığı, parkların önemli bir kısmının geleneksel çocuk oyun alanı olduğu, yaş gruplarına göre ayrılmadığı, uyarı levhalarının bulunmadığı üzerine tespitler yapmıştır.

Yücel (2005), Bu çalışmada öncelikle Çocuk Oyun Alanları tasarlanırken hangi kriterlerin göz önünde tutulması gerektiği belirtilmiş, oyun alanları planlanırken gerekli tasarım bileşenleri hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiş ve Çocuk Oyun Alanlarının sınıflandırılması yapılmıştır. Kaliteli bir planlama ve tasarımın ardından, oyun alanlarının sürdürülebilirliği için gerekli iki önemli faktör olan oyun alanlarının güvenliği ve bakımları konularına değinilmiştir.

Sorkun (1996), İstanbul Anadolu Yakası Örnek Çocuk Oyun Alanlarının Peyzaj Mimarlığı Açısından irdelenmesi isimli araştırmada örnek alınan 24 çocuk oyun alanının peyzaj mimarlığı açısından durumu saptanarak yeterlilikleri araştırılmıştır.

Karadeniz (2019), Çalışma kapsamında, Samsun ilinde yer alan altı adet kent parkı belirlenmiştir. Belirlenen kent parkları peyzaj tasarım kriterleri açısından incelenip olumlu ve olumsuz yönlerini saptamak ve çıkan olası sorunlara göre çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır.

Erbaş (2003), çalışma alanı olan "Bahçeşehir Doğa Parkı" ile ilgili araştırma kapsamında ise yukarı da açıklanan tüm bu kriterler değerlendirilerek parkın bitkisel tasarımı işlevsel ve estetik açıdan irdelenmiş ve son olarak da tasarımcılarla yapılan anketlerle profesyonel açıdan parkın görsel kompozisyon ilkelerine uygunluğu ve estetik başarısı değerlendirilmiştir.

3.2.2. Arazi Çalışmaları

Başakşehir ilçesinde yer alan 10 mahalleden alansal büyüklük, kullanım yoğunluğu, fonksiyon çeşitliliği, malzeme niteliği gibi kriterler doğrultusunda seçilen 10 adet parkın mevcut durumları gözlemlenmiş, alanda bulunan çocuk oyun alanı elemanları incelenmiş, rekreatif alanlar, parktaki donatılar ile bitkilerin yerleri ve türleri tespit edilmiştir.

Araştırma alanı ve yakın çevresinde çocuk oyun alanını kullanan çocukların kullandıkları oyun mekânları ile bu mekânlarda bulunan donatıların çocukların alandan yararlanma düzeylerini belirlemedeki etkileri ile çalışma alanlarındaki çocuk oyun alanının yeterliliği ve tasarım ilkeleri yönünden uygunluğunu saptamada gözlemler yapılmıştır.

Arazi çalışması yapılarak her bir çocuk oyun alanlarından fotoğraf çekilmiştir. Bu çalışmaları yapabilmek için önceden parkların planları alınmış incelenmiş ve sonrasında da saha ek notlar alınmıştır.

3.2.3. Büro Çalışmaları

Arazi çalışmalarından elde edilen veriler, arazi çalışmasında alınan fotoğraflar, notlar ve park projeleri bilgisayar ortamında bir araya getirilmiştir. Başakşehir belediyesinden elde edilen park projeleri saha tespitleriyle karşılaştırılarak projelerde düzenlemeler yapılmıştır.

3.2.4. Anket Çalışması

Anket çalışması ile ilgili çeşitli kaynaklar taranmış, konu ile ilgili yapılan örnek çalışmalarda kullanılan anket formları incelenmiştir. Bu araştırmalar sonucunda anketlerde amaca ulaşılabilmek için anlaşılabilir olmasına dikkat edilerek anket formu oluşturulmuştur. Her mahalleden seçilen 10 adet parka gidilerek anketler yapılmıştır.

Halk grubu anketi yapılan kişilerin belirlenmesinde güvenilir sonuçlar alınması amacıyla çalışma alanını kullanan ve iyi tanıyan kişiler olmasına dikkat edilmiştir.

Halk grubu anket çalışmalarında kişi sayısını belirlemek için Başakşehir ilçesinin nüfusu Tüik den alınan verilere göre 2021 yılı sayımına göre 503.243 kişi olup bu bilgi de "Toplumun büyüklüğü (N)" olarak kullanılmıştır.

$$S = \frac{\frac{\mathrm{z}^2 \mathrm{xp}(1-\mathrm{p})}{\mathrm{e}^2}}{1 + \left(\frac{z^2 xp(1-p)}{e^2 N}\right)}$$

S: Anket yapılacak kişi sayısı

N: Toplumun büyüklüğü

e: Hata payı (%5)

z: Güven yüzdesi (%95 e göre z değeri 1,96)

p: Standart sapma (% 0.5)

$$S = \frac{\frac{1{,}96^2 \mathrm{x} 0{,}5(1-0{,}5)}{0{,}05^2}}{1 + \left(\frac{1{,}96^2 x 0{,}5(1-0{,}5)}{0{,}05^2 . 503243}\right)} = \frac{384{,}16}{1} = 384$$

Anket çalışması, rastlantısal örnekleme tekniğiyle Başakşehir İlçesindeki 503.243 kişi nüfus üzerinden %95 güvenle ve %5 hata payı ile 384 kişi hesaplanmış ve 392 adet halk anketi uygulanmıştır. Anket soruları ulaşım, fonksiyonel değerlendirme, park ve donanım yeterliliği ve kişisel bilgiler başlıklarını içermektedir.

Başakşehir ilçesinin mahalle bazlı seçilen parklarında yapılan anket sayılarının dağılımı Tablo 3.2'de gösterilmiştir.

Tablo 3.2: Mahalle bazlı seçilen 10 parkta yapılan anket sayılarının dağılımı.

MAHALLE ADI	PARK ADI	ANKET SAYISI
Bahçeşehir 1. Kısım Mahallesi	Bahçeşehir Park (Gölet)	50
Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesi	Şelale Parkı	40
Şahintepe Mahallesi	Şahintepe Spor Parkı	20
Güvercintepe Mahallesi	Güvercintepe Meydan Parkı	57
Altınşehir Mahallesi	Altınşehir 3083 Ada Parkı	20
Şamlar Mahallesi	Şamlar 105 Ada Parkı	20
Kayabaşı Mahallesi	Başakşehir Millet Bahçesi	52
Başak Mahallesi	Sular Vadisi	61
Başakşehir Mahallesi	Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	31
Ziyagökalp Mahallesi	Ayazma Millet Bahçesi	41
	TOPLAM	**392**

Yapılan anketlerin değerlendirilmesi istatiksel veri analizi programı olan SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) programı aracılığıyla yapılmıştır. Anket sorularının tek tek frekans analizi yapılarak sayısal veriler, yüzdelikler, tablolar, grafikler elde edilmiştir. Ayrıca $p \leq 0,05$ eşitliğini sağlayan sorularda ki-kare analizi ile çaprazlamalar yapılmış ve elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

4.1.ÖRNEKLEME ALANLARININ SEÇİMİ VE İRDELENMESİ

4.1.1. Seçilme Kriterleri

Yaşam yönünden çok önemli olan yeşil alanların artma hızı, kentlerdeki nüfus artış hızına ayak uyduramamakta ve her geçen gün kişi başına düşen yeşil alan miktarı azalmaktadır. Bu nedenle kentlerde yeşil alan miktarı azalmaktadır. Bu nedenle kentlerde yeşil alanları; miktar, dağılım ve kullanım olarak bir plan çerçevesinde geliştirme ve uygulama çabaları artmaktadır (Aksoy, 2001).

Araştırmanın ana materyalini Başakşehir ilçesindeki 10 mahalleden seçilen 10 adet park oluşturmaktadır. Bu parkların çalışma alanı olarak belirlenmesinde;

1. Mahalle içerisinde en çok kullanılan park olması,
2. Parka ulaşımın kolay olması,
3. Parkın sınır elemanıyla çevrelenmiş ve güvenli olması,
4. Parkta farklı yaş grubundaki çocuklara hitap eden oyun alanlarının bulunması,
5. İnsanlara rekreatif etkinlikler için imkân sağlıyor olması,
6. Diğer parklara göre farklı türde ve daha fazla sayıda bitkiye sahip olması,
7. Mahalle içerisinde en büyük park olması etkili olmuştur.

4.1.1.1. Alansal Büyüklük

Parkların alansal büyüklük ve hizmet/etki alanına göre sınıflandırılmasında Orhan Kuntay'ın Hollanda'daki farklı ölçeklerde parkların özelliklerine ilişkin tercümesinden yararlanılmıştır. Hollanda'daki farklı ölçeklerde parkların özelliklerine ilişkin tercümesinde, bu parkların sınıflandırılmasını ve özelliklerini Tablo 4.1'de belirtmiştir: (Onkesiz,2009).

Tablo 4.1: Hollanda'da Farklı Ölçekteki Parkların Sınıflandırılması (Kuntay, 2002 'ye atfen Onsekiz,2009 'dan yararlanılarak hazırlanmıştır).

PARKLAR	PARK TOPLAM ALANI	KİŞİ BAŞINA PARK ALANI	HİZMET EDECEĞİ POTANSİYEL NÜFUS (KİŞİ)	KONUT İLE PARK ALANI UZAKLIK
Komşuluk Parkı	1 ha	4 m2	2.500	0,4 km
Mahalle Parkı	6-10 ha	8 m2	7.500-12.500	0,8 km
Semt Parkı	30-60 ha	16 m2	18.750-37.500	1,6 km
Kente Hizmet Eden parklar	200-400 ha	32 m2	62.500-125.000	3,2 km
Bölgeye ve Kente Hizmet Eden Parklar	1000-3000 ha	65 m2	153.846-461.538	6,5 km
Bölgesel Ölçekte Parklar	10000-30000 ha	125 m2	800.000-2.400.000	15 km
Ulusal Park Ölçeğinde Düzenleme	60000-100000 ha	250 m2	2.400.000-4.000.000	50 km

* Parkların hizmet edebilecekleri potansiyel nüfus değerleri, park toplam alanı ile kişi başına düşmesi gerekli park alan miktar oranlanarak hesaplanmıştır.

Başakşehir ilçesinde yer alan 10 adet park öncelikle Tablo 4.1'de tanımlanan büyüklük ölçütüne göre sınıflandırılmış ve Tablo 4.2 de gösterilmiştir. Sınıflandırma parkların metrekareleri dikkate alınarak yapılmıştır. Daha sonra bu parkların hizmet/etki alanlar belirlenmiştir.

Tablo 4.2: Başakşehir ilçesi seçilen 10 parkın sınıflandırılması.

MAHALLE ADI	PARK ADI	TOPLAM ALAN (M2)	TOPLAM ALAN (HA)	PARKLARIN SINIFLANDIRILMASI
Bahçeşehir 1 Kısım Mahallesi	Bahçeşehir Park (Gölet)	*240.043,86*	*24*	Semt Parkı
Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesi	Şelale Parkı	*48.076,00*	*4.8*	Mahalle Parkı
Başakşehir Mahallesi	Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	*12.654,00*	*1.2*	Komşuluk Parkı
Başak Mahallesi	Sular Vadisi	*550.000,00*	*55*	Semt Parkı
Şahintepe Mahallesi	Şahintepe Spor Parkı	*1.500,00*	*0.15*	Komşuluk Parkı

Tablo 4.2 (devam): Başakşehir ilçesi seçilen 10 parkın sınıflandırılması.

MAHALLE ADI	PARK ADI	TOPLAM ALAN (M2)	TOPLAM ALAN (HA)	PARKLARIN SINIFLANDIRILMASI
Güvercintepe Mahallesi	Güvercintepe Meydan Parkı	*3.673,04*	*0.36*	Komşuluk Parkı
Şamlar Mahallesi	Şamlar 105 Ada Parkı	*4.825,00*	*0.48*	Komşuluk Parkı
Kayabaşı Mahallesi	Başakşehir Millet Bahçesi	*281.242,00*	*28.1*	Semt Parkı
Ziyagökalp Mahallesi	Ayazma Millet Bahçesi	*39.144,00*	*39.1*	Semt Parkı
Altınşehir Mahallesi	Altınşehir 3083 Ada Parkı	*298,82*	0.0298	Komşuluk Parkı

Bu verilere göre araştırma alanı olarak seçilen parkların sınıflandırmasında komşuluk, mahalle ve semt parkları niteliğinde oldukları belirlenmiştir.

Komşuluk Parkı; Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı, Şahintepe Spor Parkı, Güvercintepe Meydan Parkı, Şamlar 105 Ada Parkı ve Altınşehir 3083 Ada parkı, Mahalle Parkı; Şelale Parkı, Semt parkı ise Gölet, Sular Vadisi, Başakşehir Millet Bahçesi ve Ayazma Millet Bahçesi olarak değerlendirilmiştir.

4.1.1.2. Fonksiyonlar

Parkların içerisinde çocuk oyun alanlarının yanı sıra basketbol sahası, futbol sahası, voleybol sahası, tenis kortu gibi spor alanları, bisiklet ve yürüyüş yolları, fitness ve barfiks alanları, kaykay pisti, dinlenme alanları, işletme ve restoranlar, etkinlik alanları, sahne, tuvalet, bebek bakım odası ve mescit gibi fonksiyon alanları yer almaktadır.

Bu fonksiyonların çoğunlukla bir arada yer aldığı parklara incelendiğinde ise alansal büyüklük olarak diğer parklara göre daha büyük olan Semt Parkı olarak değerlendirilen Gölet, Sular Vadisi, Başakşehir Millet Bahçesi ve Ayazma Millet Bahçesi olduğu anlaşılmaktadır.

Seçilen 10 adet parkta yer alan fonksiyonların bir arada yer aldığı Tablo 4.3'de oluşturulmuştur.

Tablo 4.3: Başakşehir ilçesi seçilen 10 parkın içerisinde yer alan fonksiyonlar.

MAHALLE ADI	PARK ADI	TOPLAM ALAN (M2)	YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	YAPRAKLI AĞAÇ ADEDİ	İBRELİ AĞAÇ ADEDİ	ÇALI ADEDİ	ÇOCUK OYUN GRUBU	FITNESS TAKIMI	BARFİKS TAKIMI	FUTBOL SAHASI	BASKETBOL SAHASI	VOLEYBOL SAHASI	TENİS KORTU	EPDM YÜRÜYÜŞ YOLU	DOĞAL TARTAN YÜRÜYÜŞ YOLU	BİSİKLET YOLU	İŞLETME	WC	MESCİD	BEBEK BAKIM ODASI
Bahçeşehir 1. Kısım mahallesi	Bahçeşehir Park (Göket)	240.043,86	190.383,86	49.660,00	4.448	1.700	160.000	8 TAKIM	4 TAKIM	2 TAKIM	.....	1 ADET, 1 ADET 3 POTA BASKET	1 ADET	.....	4200 m	2500 M	1950 m	VAR	4 BAY-BAYAN	2 ADET	
Bahçeşehir 2. Kısım mahallesi	Şelale Parkı	48.076,00	37.021,00	11.055,00	556	119	1.763	2 TAKIM	1 TAKIM	1 TAKIM	.....	.....	.....	4 ADET	.....	.....		VAR			
Şahintepe Mahallesi	Şahintepe Spor Parkı	1.500,00	1.500,00	.....	73	15	.....	1 TAKIM	.....	.....	2 ADET	.....	.....	.....	.....	.....		YOK	1 BAY-BAYAN		
Güvercintepe Mahallesi	Güvercintepe Meydan Parkı	3.673,04	1.330,29	2.342,75	110	50	244						.....	.....	.....	.....		VAR	1 BAY-BAYAN		
Altınşehir Mahallesi	Altınşehir 3083 Ada Parkı	298,82	18,68	280,14	4	.....	40	1 TAKIM	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....		YOK			
Şamlar Mahallesi	Şamlar 105 Ada Parkı	4.825,00	2.605,00	2.220,00	80	45	301	1 TAKIM	.....	.....	.....	1 ADET	.....	.....	.....	.....		YOK	1 BAY-BAYAN		
Kayabaşı Mahallesi	Başakşehir Millet Bahçesi	281.242,00	188.845,00	92.397,00	2.994	855	40.000	4 TAKIM	1 TAKIM	.....	.....	1 ADET	.....	.....	.....	880 m		VAR	1 BAY-BAYAN	1 ADET	1 ADET
Başak Mahallesi	Sular Vadisi	550.000,00	314.665,57	235.334,43	3.935	5.903	161.645	7 TAKIM	4 TAKIM	1 TAKIM	.....	5 ADET	1 ADET	.....	4.500 m		4500 m	VAR	5 BAY-BAYAN		
Başakşehir Mahallesi	Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	12.654,00	7.550,94	5.103,06	193	45	5.070	4 TAKIM	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....		VAR			
Ziyagökalp Mahallesi	Ayazma Millet Bahçesi	39.144,00	21.420,00	17.724,00	652	211	13.923	4 TAKIM	.....	1 TAKIM	1 ADET	1 ADET	.....	.....	520 m	.....	520 m	VAR	1 BAY-BAYAN		

4.1.1.3. Kullanım Yoğunluğu

Park kullanıcılarının sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak, iletişim kurarak sosyalleşmesini sağlayacak, dinlenme, eğlenme, çalışma, rekreasyon ve yemek ihtiyaçlarını karşılayabilecek sosyal tesis ve işletmelerin olması bir parkın yıl boyu kullanılmasını ve aynı zamanda işletme tarafından parka sahip çıkılıp daha güvenilir olması açısından oldukça önemli bir özelliktir.

Parkın içerisinde yer alan fonksiyonların fazla olması, her yaşa uygun oyun ve spor alanlarının yer alması, yürüyüş ve bisiklet yollarının olması, içerisinde temel ihtiyaçları karşılayabilecek büfe ve işletmelerin yer alması, tuvalet ve bebek bakım odalarının yer alması, parka ulaşımın kolay olması, o parkın her mevsim gece ve gündüz yoğun bir şekilde kullanılmasını etkilemektedir.

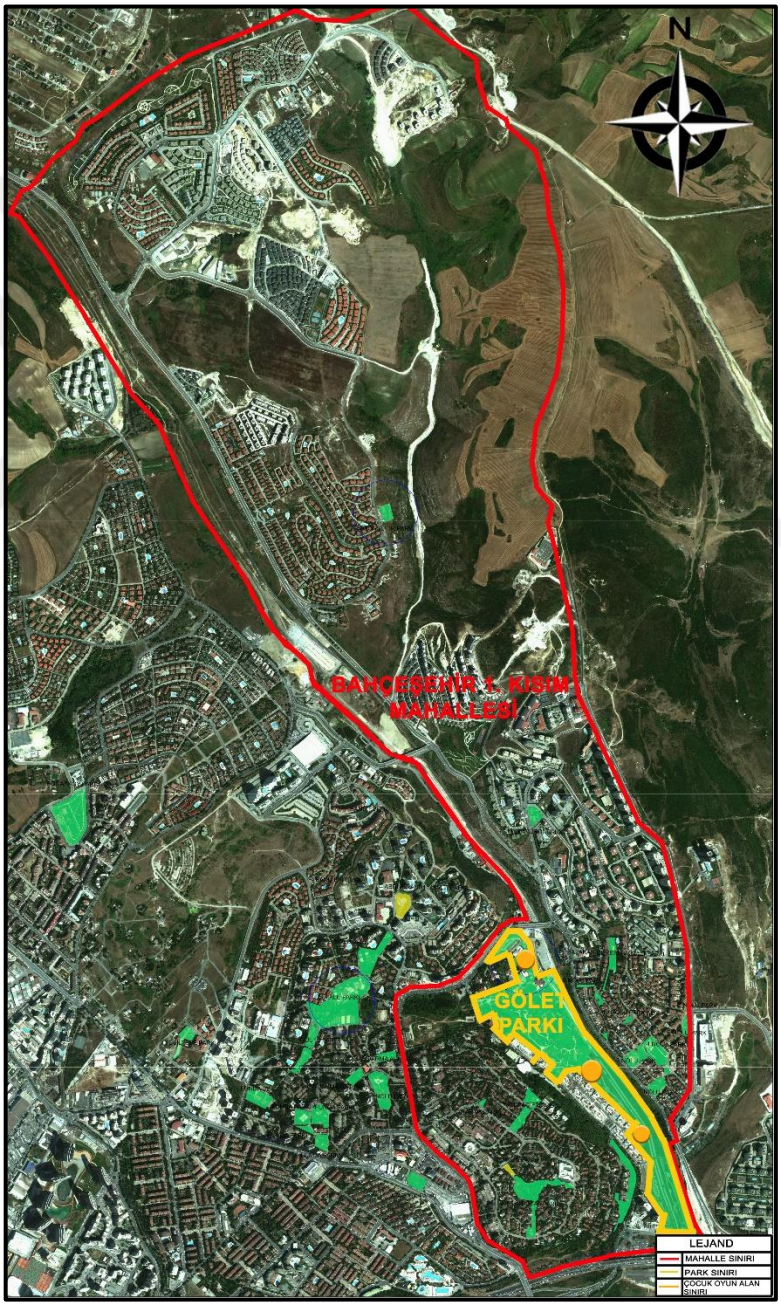
Parkın yıl boyu kullanılabilirliğini arttıran diğer bir önemli özellik de bitkilendirmedir. Bitkilendirme yoluyla yaz ve bahar aylarında güneşten veya yapay kaynaklardan gelen direk ışıkların ve sıcağın etkisi azaltılmaktadır. Parklarda kullanılan boylu ağaçlar gölge oluşturarak kavurucu sıcaklardan ve güneşten korunmaya yardımcı olurlar. Geniş yapraklı ağaçlar yazın güneş perdesi oluşturarak ortamı serinletirken, kışında yaprak döküp güneşin ortamı ısıtmasına neden olurlar. Ayrıca rüzgâr perdesi olarak kullanılan bitkiler de kış ve sonbahar aylarında soğuk hava rüzgârlarını kırarak açık alanların havasını yumuşatırlar (Erbaş, 2003).

Araştırma için seçilen 10 parkın belirlenmesinde parkın mahalle içerisindeki konumu ve park ziyaretçileri tarafından kullanım yoğunluğu dikkate alınarak seçilmiştir.

4.1.2. Araştırma Alanlarının Özellikleri

4.1.2.1. Bahçeşehir 1. Kısım Mahallesi – Gölet Parkı

Bahçeşehir 1. Kısım mahallesi toplam 8.287.601 m^2dir. Mahallede toplam 22 adet park bulunmaktadır, bunlardan biri olan Gölet Parkının toplam alanı 240.043,86 metrekaredir (Şekil 4.1).

Şekil 4.1: Gölet Parkının Bahçeşehir 1. Kısım Mahallesindeki Konumu.

Gölet parkı yaz kış yoğun kullanımın olduğu özellikle ailelerin çocuklarıyla eğlenmek, dinlenmek ve spor yapmak amacıyla vakit geçirdiği birçok fonksiyonu içinde barındıran rekreasyon alanıdır.

Park içerisinde suni gölet, çeşitli restoranlar, çay bahçeleri, farklı yaş gruplarına uygun temalı oyun parkları, yürüyüş yolları, spor alanları, çeşitli gösteri ve konserlere ev sahipliği yapan büyük sahnesi yer almaktadır.

Park ziyaretçilerinin güvenliğinin sağlanması ve alanın sağlıklı kullanılması amacıyla çevrelenmiş kontrollü girişi sağlayan beş ana giriş kapısı bulunmaktadır.

Gölet parkının toplam yeşil alan miktarı 190.383,86 m^2'dir ve bu alanların tümünde otomatik sulama sistemi bulunmaktadır.

Gölet Parkında yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.4'de yer almaktadır.

Tablo 4.4: Gölet parkı kimlik kartı.

TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	240.043,86 m^2 yeşil alan ve sert zemin miktarı.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	190.383,86 m^2 yeşil alan miktarı.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	49.660,00 m^2 sert zemin miktarı.
AĞAÇ/ÇALI ADEDİ	6.148 adet ağaç / 160.000 adet çalı.
FİTNESS-BARFİKS ALETLERİ	7 takım fitness ve 2 takım barfiks.
BASKETBOL SAHASI	1 adet basket sahası, 1 adet 3 potalı basket sahası.
ÇOCUK OYUN GRUBU	2 adet konik tırmanma oyun alanı, 2 adet gondol salıncak, 2 adet ikili ebeveyn salıncak, 1 adet köpek figürlü salıncak, 1 adet döner platform, 1 adet otobüs figürlü grup zıpzıp, 1 adet gemi oyun grubu, 1 takım sanatsal 4'lü salıncak, Kum oyun alanı, 1 adet ikili ebeveyn tahterevalli, 1 takım iki kuleli oyun grubu, 2 adet tahterevalli, 4 adet zıpzıp, 1 takım Ahşap tımanma ve denge elemanları, 1adet metal 3'lü döner salıncak, 1 adet metal dna şeklinde tırmanma elemanı, 1 adet 3 kuleli oyun grubu, 1 adet dairesel dönence, 2 adet metal 2'li salıncak, 1 adet trafik parkı ve ahşap macera oyun parkı.
KENT MOBİLYALARI	Bank, Çöp kutusu, Geri dönüşüm kutusu, Pergola, 3adet masa tenisi, 2 adet satranç alanı.
EPDM-DOĞAL TARTAN YÜRÜYÜŞ YOLU	4.200 m EPDM yürüyüş yolu- 2.500 m doğal tartan yürüyüş yolu ve 1950 m bisiklet yolu.

Tablo 4.4 (devam): Gölet parkı kimlik kartı.

SAHNE-GÖSTERİ ALANI	1 adet sahne.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.
ÇEŞME	2 adet
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.
TUVALET (WC)	4 adet bay-bayan tuvalet.
MESCİD	2 adet bay-bayan mescit.

Gölet parkının kullanım yoğunluğu oldukça fazla olup çocuk oyun alanına yakın biri büyükşehire, diğeri iki de belediyeye olan (resmi günlerde tören alanı olarak kullanılan) 3 adet büyük otopark mevcuttur. Parka komşu ilçelerden de yoğun bir şekilde ziyaretçi gelmektedir.

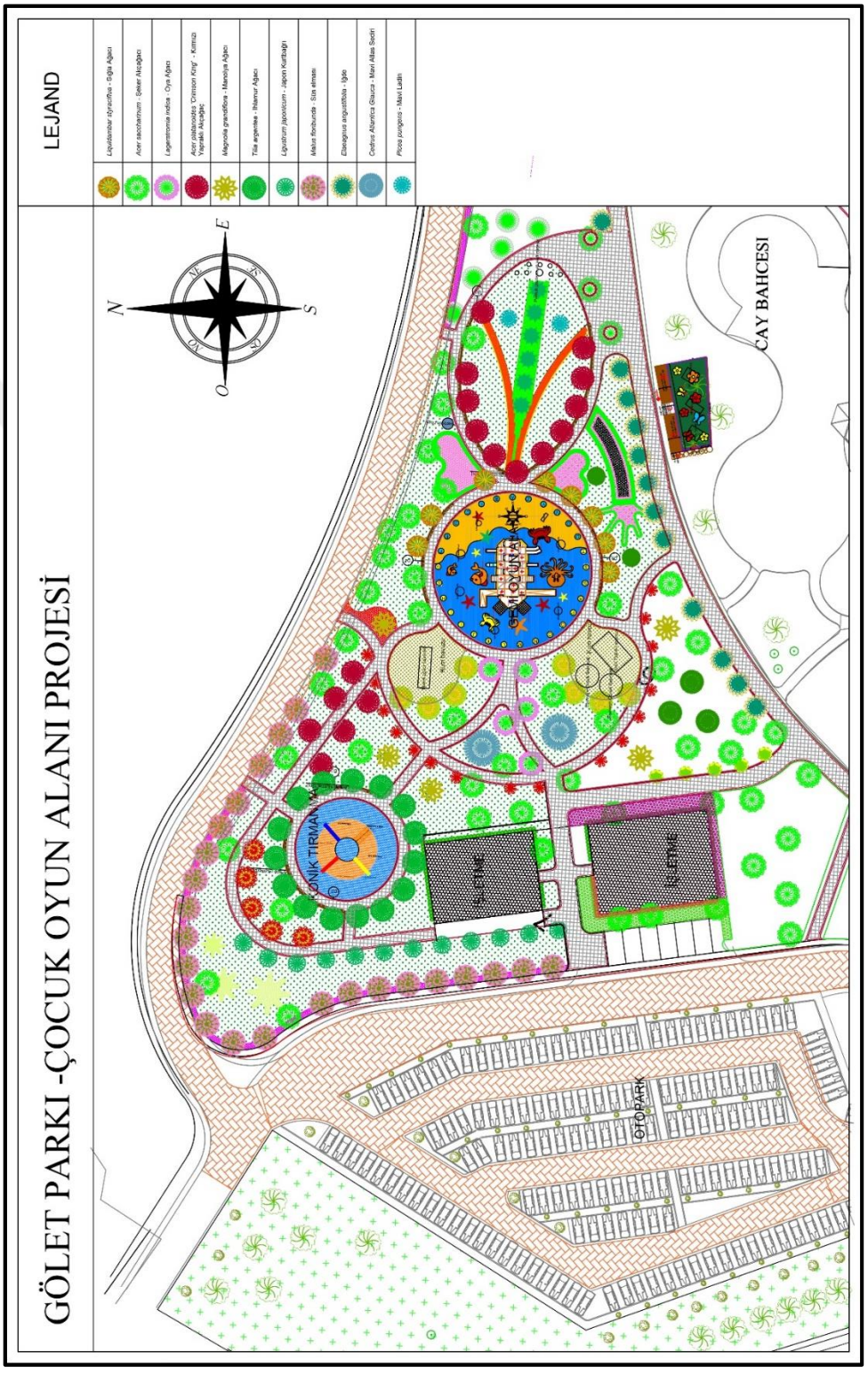
Gölet Parkının en dikkat çeken ve en yoğun kullanılan alanlarından biri çocuk oyun alanlarıdır. 2019 senesinde tamamlanan Gölet büyütme projesiyle beraber 1200 metrekarelik çocuk oyun alanına yeni çocuk oyun alanları eklenerek mevcut oyun alanları toplam 2042 metrekareye çıkmıştır. Buna ek olarak 3415 metrekarelik özel işletmeye ait bir macera parkuru eklenmiştir.

Tüm yaş grupları (0-3, 4-7 ve 8-15 yaş) oyun alanı içerisinde bir arada oyun oynayabilmektedir. Göletin ilk yapımından beri olan mevcut olan çocuk oyun alanına çocuk oyun alanı 1 dersek bu alanda; 2 adet ikili ebeveyn salıncak, 1 adet köpek figürlü salıncak, 1 adet figürlü dörtlü salıncak, büyük gemi oyun grubu, kum oyun alanı, 2 adet gondol salıncak, otobüs figürlü grup zıpzıp, ikili ebeveyn-çocuk tahterevalli ve masal figürleri yer almaktadır (Şekil 4.2). Alanda yer alan oyun elemanlarının resimleri Şekil 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8'de yer almaktadır. Çocuk kazalarını önlemek için tüm oyun alanı zemini esnek dökme kauçuk ile kaplanmıştır.

Oyun elemanları çevresinde bulunan bitkilendirme de çocuk oyun alanları için uygun, estetik ve gölge yapan yapraklı çeşitli türler kullanılmıştır. Oyun alanı çevresinde *Acer saccharinum*-Gümüşi Akçağaç, *Lagerstromia indica*-Oya ağacı, *Acer platanoides 'Crimson King'*-Kırmızı Çınar Yaprklı Akçağaç, *Tilia argentea*-Gümüşi Ihlamur, *Ligustrum japonicum*-Japon Kurtbağrı, *Malus floribunda*-Süs Elması, *Cedrus atlantica*-Atlas Sediri, *Picea pungens*-Mavi Ladin gibi türler yer almaktadır.

Oyun grubunun etrafını boydan boya çevreleyen ahşap oturma grupları bulunmaktadır. Çocuklar oyun oynarken aileleri gölgede çocuklarını izlemektedir. Oyun alanının etrafında restoran, kafe ve çay bahçesi bulunmaktadır.

Çocuk oyun alanı çevresinde aydınlatma mevcuttur. Çocuk oyun alanındaki oyun elemanlarının ve kent donatılarının periyodik olarak bakım çalışmaları yapılmaktadır.

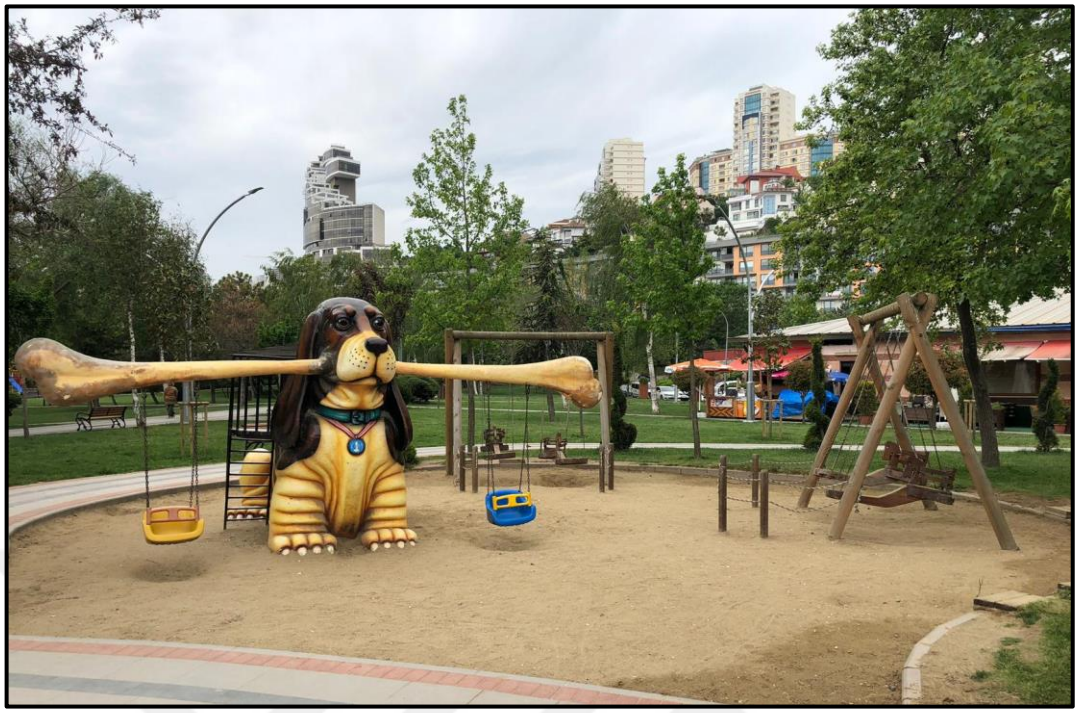
Şekil 4.2: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 1 projesi**.**

Şekil 4.3: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 1 drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi, 2021).

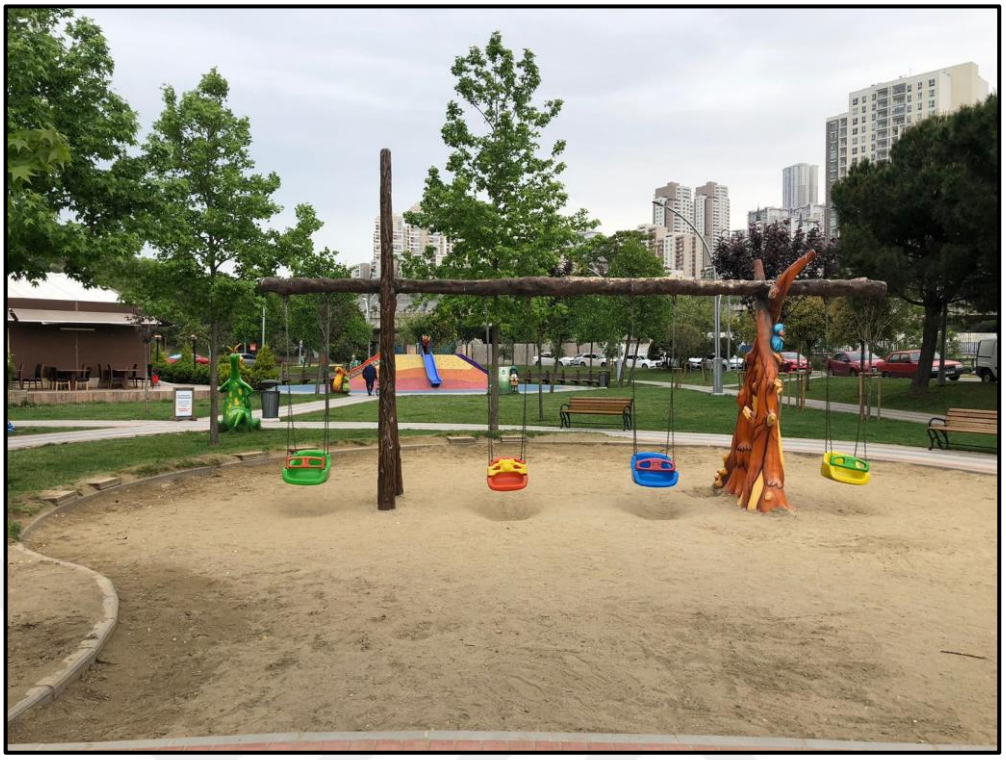
Şekil 4.4: Gölet Parkı Gemi oyun grubu alanı (Başakşehir Belediyesi, 2021).

Şekil 4.5: Gölet Parkı köpek figürlü salıncak ve ebeveyn salıncak alanı (Balcı,2022).

Şekil 4.6: Gölet Parkı küçük yaş grubu için oyun alanı (Balcı,2022).

Şekil 4.7: Gölet Parkı kum oyun alanı ve salıncak alanı (Balcı,2022).

Şekil 4.8: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 1 sanatsal figürler ve genel görünüm (Başakşehir Belediyesi, 2021).

2019 yılında yapımı tamamlanan gölet parkı büyüme çalışmasıyla parka yeni oyun grupları eklenmiştir (Şekil 4.9). Park sınırlarında kalan fakat özel işletmeye ait 3415 metrekarelik her yaş çocuk grubuna uygun içerisinde farklı etapların yer aldığı bir macera parkı bulunmaktadır (Şekil 4.10). Macera parkının zemini çim alandır.

Macera parkının yanında 440 metrekarelik 0-3 ve 4-7 ve 7-15 yaş için kullanılabilen ahşap çocuk oyun elemanları bulunmaktadır. Ahşap tırmanma ve denge elemanları yer almaktadır. 1 adet tek kuleli, 1 adet 2 kuleli oyun grubu, 1 adet tahterevalli, 2 adet ikili zıpzıp, 1 takım ikili salıncak yer almaktadır (Şekil 4.11). Alanın zemini esnek kauçuk (dökme EPDM) ile kaplanmıştır. Oyun grubu etrafında bank bulunmaktadır.

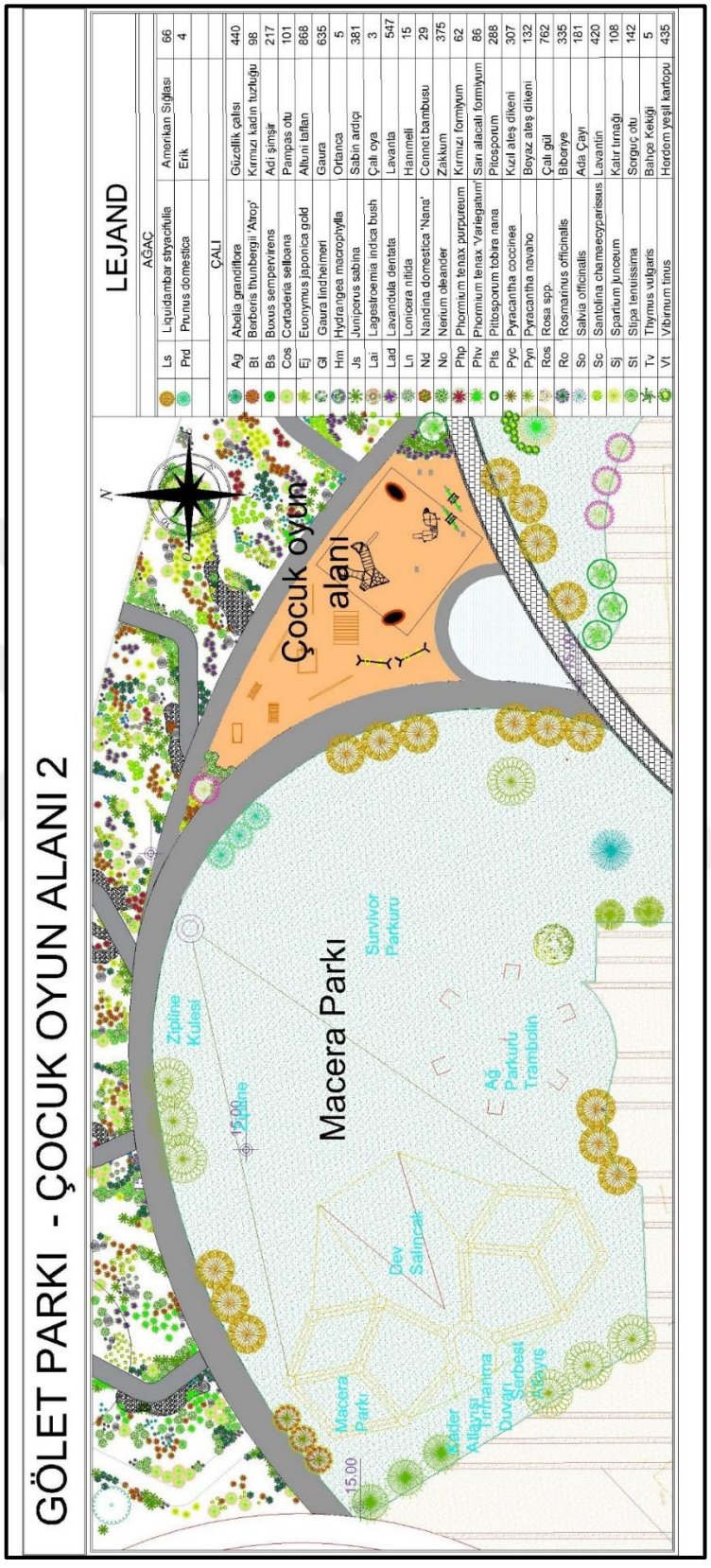
Çocuk oyun alanı geniş olduğundan alan çevresine dikilen ağaçlar alanı gölgelendiremediklerinden çocuk oyun alanı güneşlidir. Oyun alanı çevresinde *Tilia argentea*-Gümüşi ıhlamur, *Liquidambar styraciflua*-Amerikan Sığla ağacı, *Prunus domestica*-Erik gibi ağaç türleri yer alırken, *Abelia grandiflora*- Güzellik çalısı, *Berberis thunergii'Atropurpurea'*-Kırmızı kadın tuzluğu, *Buxus sempervirens*-Şimşir, *Cortaderia selloana*- Pampas otu, *Gaura lindheimeri*-Gaura, *Juniperus sabina*- Ardıç, *Pittosporum tobira nana*-Bodur yıldız çalısı, *Rosmarinus officinalis*- Biberiye, *Lavandula dentata*- Lavanta, *Salvia officinalis*- Adaçayı, *Thymus vulgaris*-Bahçe kekiği gibi çok çeşitli çalı türleri yer almaktadır.

Oyun alanlarının etrafında çok sayıda kafe, restoranlar ve dinlenme alanı bulunmaktadır.

Alana yakın konumda otopark alanı da mevcuttur.

Oyun alanı çevresinde aydınlatma ve sulama sistemi yer almaktadır.

Çocuk oyun alanında yer alan oyun elemanlarına ve kent donatılarına periyodik olarak bakım çalışmaları yapılmaktadır.

Şekil 4.9: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 2 projesi.

Şekil 4.10: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 2 macera oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.11: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 0-3 ve 3-6 yaş grubu oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022).

Diğer çocuk oyun alanı 540 m^2'dir. Bu alanda 1 adet konik kaydıraklı tırmanma oyun elemanı, 1 adet tahterevalli, 1 adet salıncak, 1 adet dna sarmallı tırmanma elemanı ve 1 adet kuleli oyun grubu bulunmaktadır (Şekil 4.13). Çocuk oyun alanı zemini esnek kauçuk (dökme EPDM) ile kaplanmıştır.

Oyun alanının yanında 3 pota basket alanı, 3 adet masa tenisi alanı, 2 adet satranç alanı ve 269 metrekarelik trafik parkı bulunmaktadır (Şekil 4.14).

Oyun grubu etrafında ailelerin çocuklarını izleyebilmeleri için bank yer almaktadır.

Oyun alanı çevresinde ağaç ve çalı türleri bulunmaktadır fakat alan genellikle gün boyu güneşlidir. Oyun alanı çevresinde *Tilia argentea*-Gümüşi ıhlamur, *Liquidambar styraciflua*-Amerikan Sığla ağacı, *Prunus domestica*-Erik gibi ağaç türleri yer alırken, *Abelia grandiflora*-Güzellik çalısı, *Berberis thunergii'Atropurpurea'*- Kırmızı kadın tuzluğu, *Buxus sempervirens*-Şimşir, *Cortaderia selloana*- Pampas otu, *Gaura lindheimeri*-Gaura, *Juniperus sabina*- Ardıç, *Pittosporum tobira nana*-Bodur yıldız çalısı, *Rosmarinus officinalis*- Biberiye, *Lavandula dentata*- Lavanta, *Salvia officinalis*- Adaçayı, *Thymus vulgaris*-Bahçe kekiği gibi çok çeşitli çalı türleri yer almaktadır.

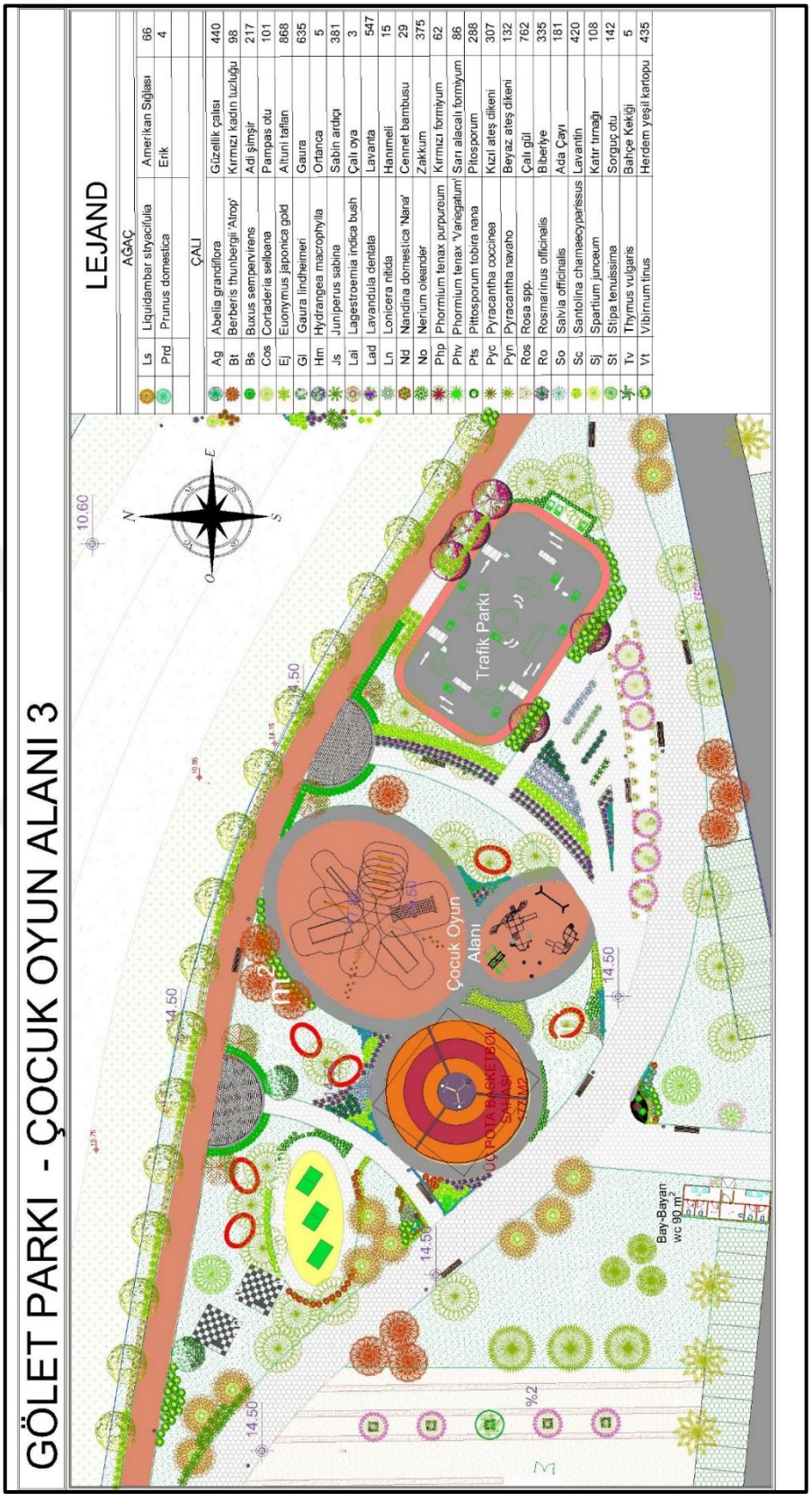
Alanın etrafında çok sayıda kafe, restoran ve dinlenme alanları bulunmaktadır.

Çocuk oyun alanı çevresinde otopark alanı yer almaktadır.

Oyun alanı çevresinde aydınlatma ve sulama sistemi yer almaktadır.

Çocuk oyun alanına ve kent donatılarına periyodik olarak bakım çalışmaları yapılmaktadır.

Şekil 4.12' de Gölet parkında yer alan çocuk oyun alanı 3'ün projesi yer almaktadır.

Şekil 4.12: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 3 projesi.

Şekil 4.13: Gölet Parkı çocuk oyun alanı 3 konik kaydıraklı oyun grubu ve 2 kuleli oyun grubu (Balcı,2022).

Şekil 4.14: Çocuk oyun alanı 3 satranç oyun alanı ve masa tenis alanı (Balcı,2022).

4.1.2.2.Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesi Şelale Parkı

Bahçeşehir 2. Kısım mahallesi toplam 8.712.172 m^2dir. Mahallede toplam 16 adet park bulunmaktadır, bunlardan birisi olan yer alan Şelale Parkımız 48.076 metrekare alan kaplamaktadır (Şekil 4.15).

Şekil 4.15: Şelale Parkının Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesindeki Konumu.

Yeşil alanı oldukça fazla olan bu parkta çocuk oyun alanı, dinlenme alanı, fitness-barfiks alanı, 4 adet tenis kortu, yapay kayalardan oluşan süs havuzu ve Başakşehir belediyesine ait bir Sosyal Tesis bulunmaktadır. Parkın içerisinde sosyal tesisin yer alması parkın kullanım yoğunluğunu biraz arttırmaktadır. Parkın çevresinde otopark alanı yer almaktadır.

Oyun alanı 0-3 ve 4-7 yaş grupları için uygundur.7-15 yaş için kaykay pisti ve spor alanları mevcuttur. 330 metrekarelik çocuk oyun alanında 3 kuleli ahşap oyun grubu, 2 adet salıncak, 1 adet döner platform, 2 adet zıpzıp, kum havuzu, 1 adet tahterevalli bulunmaktadır (Şekil 4.19). Çocuk oyun alanı zemini esnek kauçuk (dökme EPDM) ile kaplanmıştır.

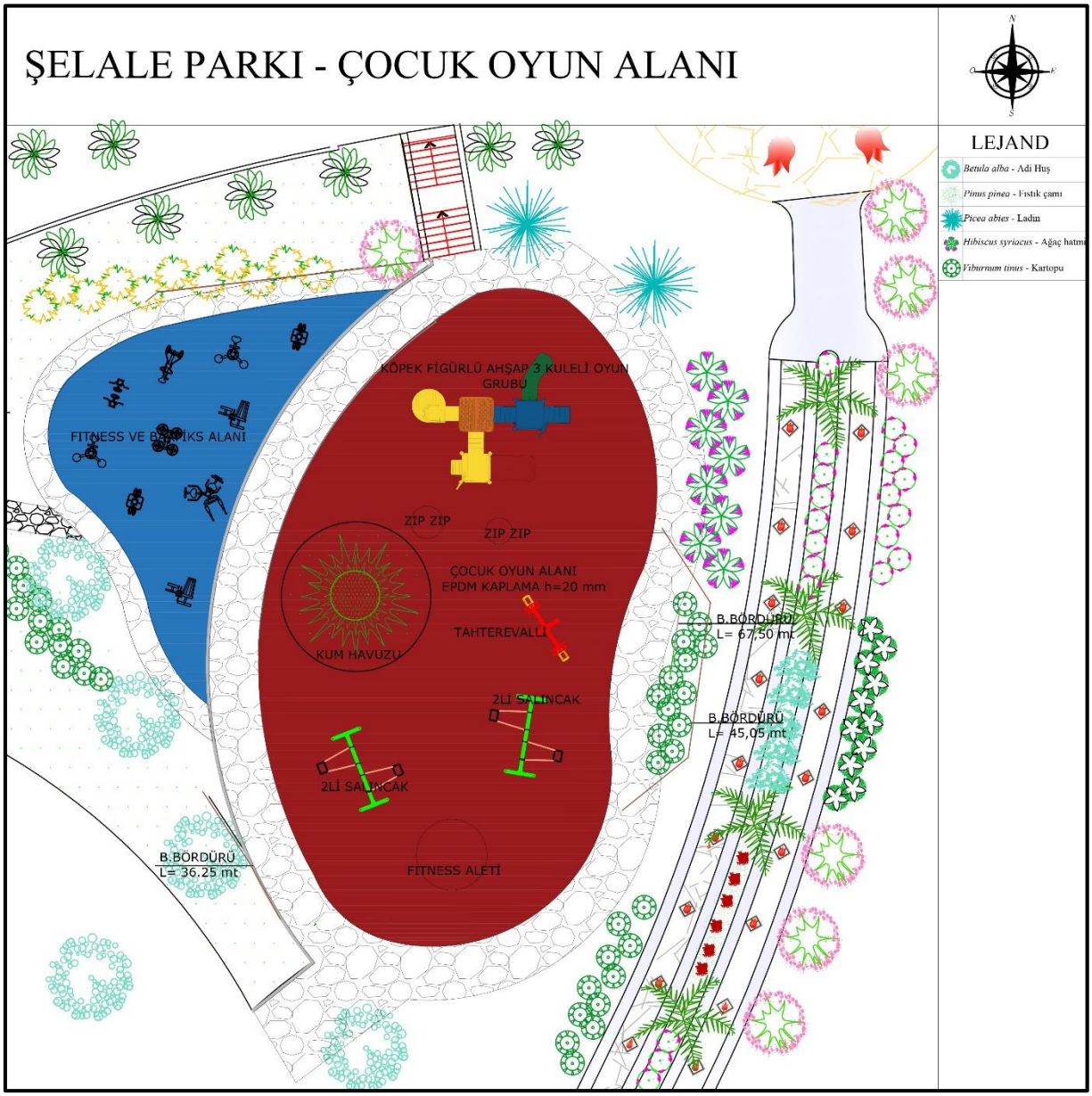
Bitkisel olarak oyun grubu etrafında bulunan ağaç türleri *Betula alba*- Adi Huş, *Picea abies*-Avrupa Ladini, *Pinus pinea*-Fıstık Çamı ve *Abelia grandiflora*-Büyük çiçekli kelebek çalısı, *Viburnum tinus*-Kartopu gibi çalı türleri yer almaktadır.

Oyun alanı çevresinde bank ve çöp kutusu bulunmaktadır. Aydınlatma sistemi mevcuttur. Parkın genel bakım onarım işleri periyodik olarak yapılmaktadır.

Şelale Parkında yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.5'da yer almaktadır.

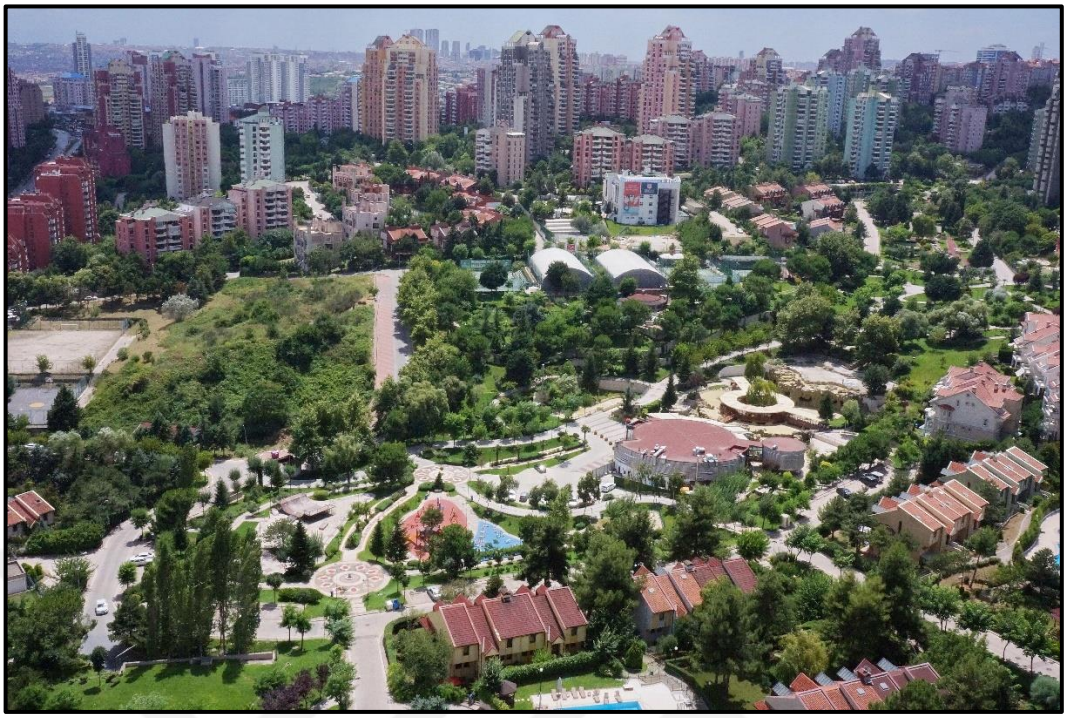
Tablo 4.5: Şelale parkı kimlik kartı**.**

TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	48.076,00 m^2 yeşile alan ve sert zemin.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	37.021,00 m^2 yeşil alan.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	11.055,00 m^2 sert zemin.
AĞAÇ/ÇALI ADEDİ	675 adet ağaç / 1.763 adet çalı.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 adet 3 kuleli oyun grubu ,2 adet ikili salıncak,1 adet tahterevalli, Kum oyun alanı, 2 adet zıpzıp ve 1 adet döner platform.
KENT MOBİLYALARI	Bank ve çöp kutuları mevcut.
TENİS KORTU	4 adet.
KAY KAY PİSTİ	1 takım.
FİTNESS ALETLERİ	1 takım.
BARFİKS TAKIMI	1 takım.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.
ÇEŞME	1 adet.

Şekil 4.16: Şelale Parkı çocuk oyun alanı projesi.

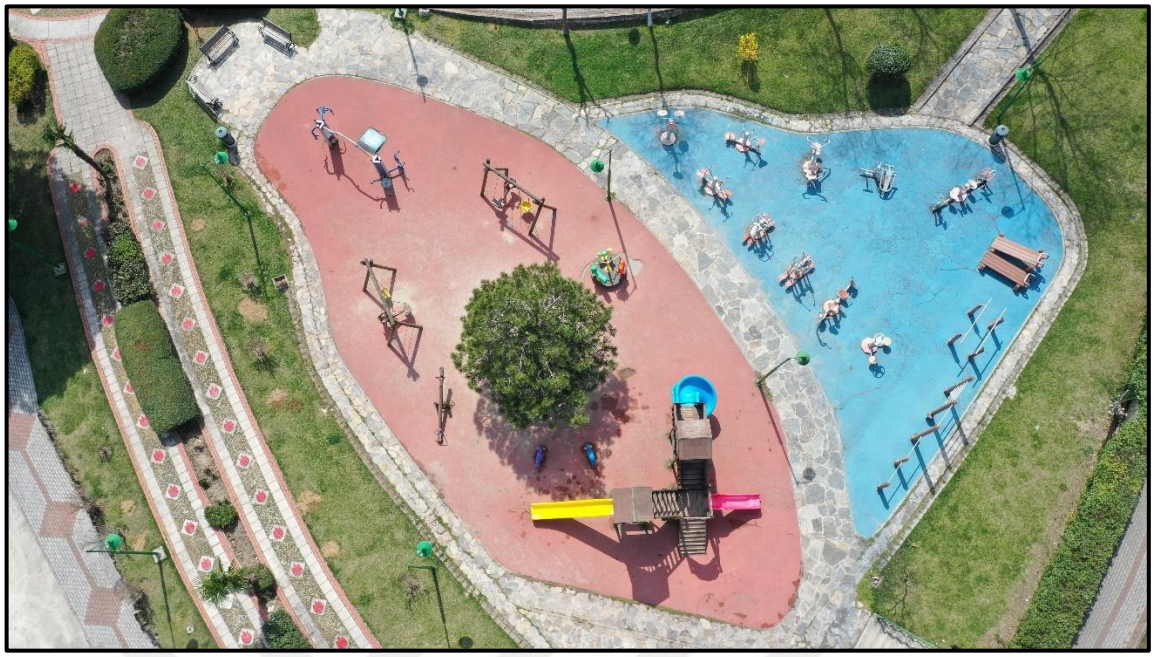
Şelale parkının genel görnümüm ve çocuk oyun alanı çevresi resimleri Şekil 4.17, Şekil 4.18, Şekil 4.19 ve Şekil 4.20'de gösterilmiştir.

Şekil 4.17: Şelale Parkı genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.18: Şelale Parkı süs havuzu ve Sosyal Tesis (Başakşehir Belediyesi,2022).

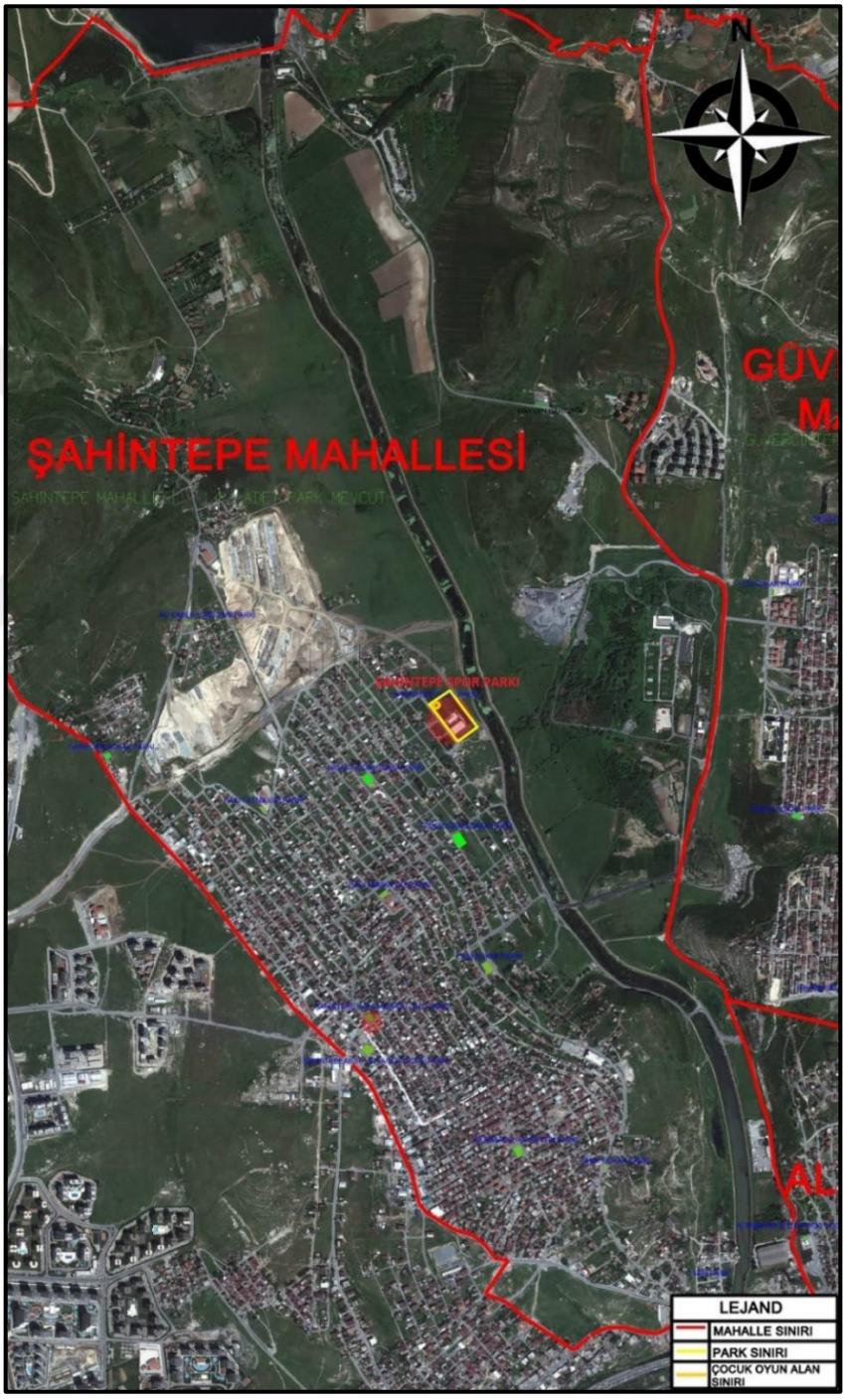
Şekil 4.19: Şelale parkı çocuk oyun alanı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.20: Şelale Parkı çocuk oyun alanı (Balcı,2022).

4.1.2.3. Şahintepe Mahallesi Şahintepe Spor Parkı

Şahintepe mahallesin 1.560.170 m^2dir. Mahallede toplam 15 adet park bulunmaktadır, bunlardan biri olan Şahintepe spor parkı toplam 6680 metrekarelik bir alan kaplamaktadır (Şekil 4.21).

Şekil 4.21: Şahintepe Spor Parkının Şahintepe Mahallesindeki Konumu.

Başakşehir ilçesinde yer alan Güvercintepe, Şahintepe ve Altınşehir mahallelerinde mülkiyet problemleri bulunduğundan park alanları genelde küçük ölçektedir.

Şahintepe mahallesinin en aktif kullanılan parkı ise Şahintepe Spor parkıdır. Parkta tek bir giriş mevcuttur. Ulaşım yaya ve araçla yapılmaktadır. Otopark bulunmaktadır.

Şahintepe Spor Parkında 2 adet futbol sahası ve 1 adet tesis binası yer almaktadır.

Çocuk oyun alanı 150 metrekaredir (Şekil 4.24). Alanda 2 kuleli oyun grubu, 2 takım salıncak ve 2 adet tahterevalli bulunmaktadır (Şekil 4.23). Çocuk oyun alanı zemini dökme kauçuk ile kaplanmıştır. Oyun alanı daha çok 0-3 ve 4-7 yaş grupları için uygundur. Yalnız parkın içerisinde yer alan sahalar 8-15 yaş grupları faaliyetleri için uygundur.

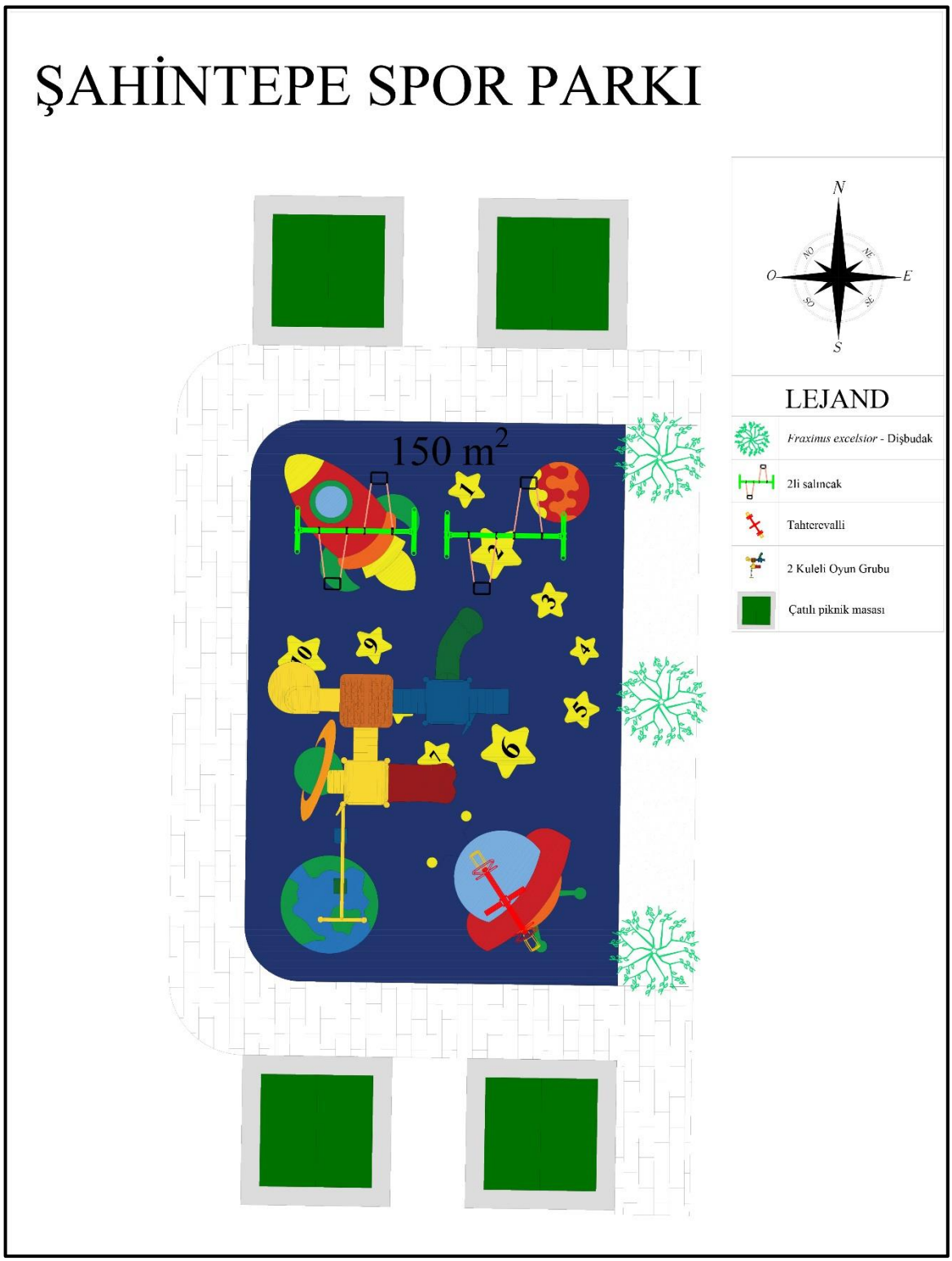
Oyun grubu çevresine *Fraxinus excelsior* – Dişbudak ağacı dikilmiştir. Geniş yapraklı ağaçların tercih edilmesi ağacın büyüdüğünde gölge yapması ve alanın kullanım potansiyelini artıracaktır.

Oyun alanın yanlarında ailelerin dinlemeleri ve çocuklarıyla vakit geçirmeleri amacıyla çatılı piknik masaları yerleştirilmiştir. Oyun alanı çevresinde aydınlatma sistemi mevcuttur. Parkın genel bakım onarım işleri periyodik olarak yapılmaktadır.

Şahintepe Spor Parkında yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.6'da yer almaktadır.

Tablo 4.6: Şahintepe spor parkı kimlik kartı.

YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	1.500,00 m^2 yeşil alan.
AĞAÇ ADEDİ	88 adet ağaç.
FUTBOL SAHASI	2 adet futbol sahası.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 adet 2 kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak ve 2 adet tahterevalli.
KENT MOBİLYALARI	Bank, çatılı piknik masası ve çöp kutusu yer almaktadır.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcuttur.
WC	1 adet bay-bayan tuvalet.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcuttur.

Şekil 4.22: Şahintepe Spor Parkı çocuk oyun alanı projesi.

Şekil 4.23: Şahintepe Spor parkı oyun alanı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.24: Şahintepe Spor Parkı çocuk oyun alanı (Balcı,2022).

4.1.2.4. Güvercintepe Mahallesi Güvercintepe Meydan Parkı

Güvercintepe mahallesi 5.921.080 m^2dir. Mahallede toplam 20 adet park bulunmaktadır, bunlardan biri olan Güvercintepe Meydan Parkı 3.693 metrekarelik bir alan kaplamaktadır (Şekil 4.25).

Şekil 4.25: Güvercintepe Meydan Parkının Güvercintepe Mahallesindeki Konumu.

Güvercintepe mahallesinin en büyük ve en aktif kullanılan parkı Güvercintepe meydan–mahalle parkıdır (Şekil 4.28). Parkın çevresi sınırlandırılmıştır ve 4 adet girişi bulunmaktadır.

Çocuk oyun alanı 134 m^2 dir ve alanın zemini kare kauçuk kaplamadır. Oyun elemanı olarak 3 kuleli oyun grubu, 2 takım ikili salıncak, 1 adet tahterevalli bulunmaktadır (Şekil 4.29). Park alanı içerisinde 1 adet basketbol sahası yer almaktadır. Park hem küçük yaş hem de gençlere hitap etmektedir.

Parkın içerisinde kent donatısı olarak bank, çöp kutusu, pergola ve kameriye yer almaktadır.

Parkın içerisinde süs havuzu bulunmaktadır, fakat aktif değildir. Ayrıca park içerisinde çay bahçesi yer almaktadır.

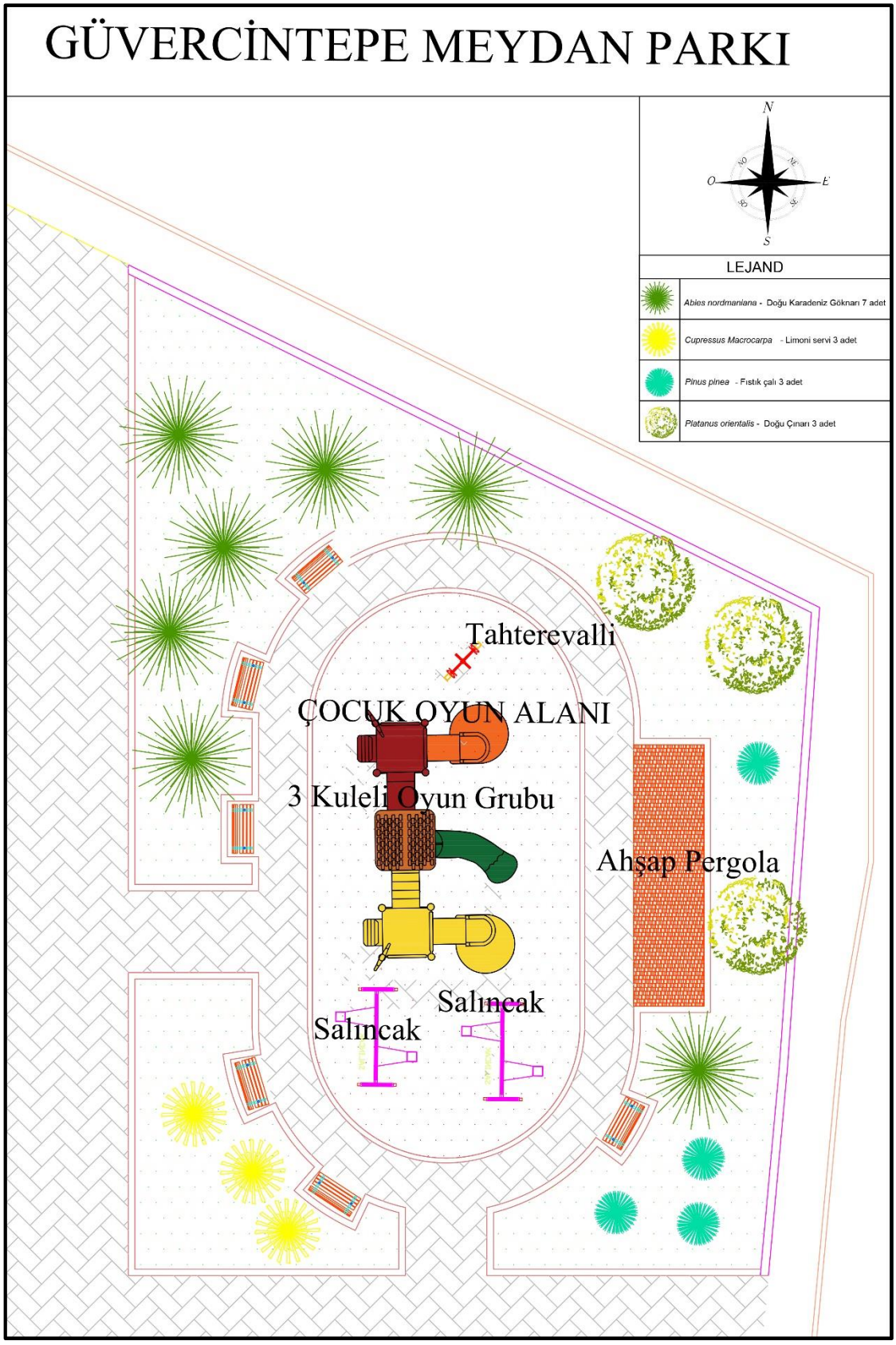
Oyun alanı çevresinde *Abies nordmanniana*-Doğu Karadeniz Göknarı, *Pinus pinea*-Fıstık Çamı, *Platanus orientalis*-Doğu Çınarı ve *Cupressus macrocarpa*-Limon servi gibi türler bulunmaktadır.

Alanın aydınlatma sistemi ve otomatik sulama sistemi mevcuttur. Parkın bakım onarım işleri periyodik olarak yapılmaktadır.

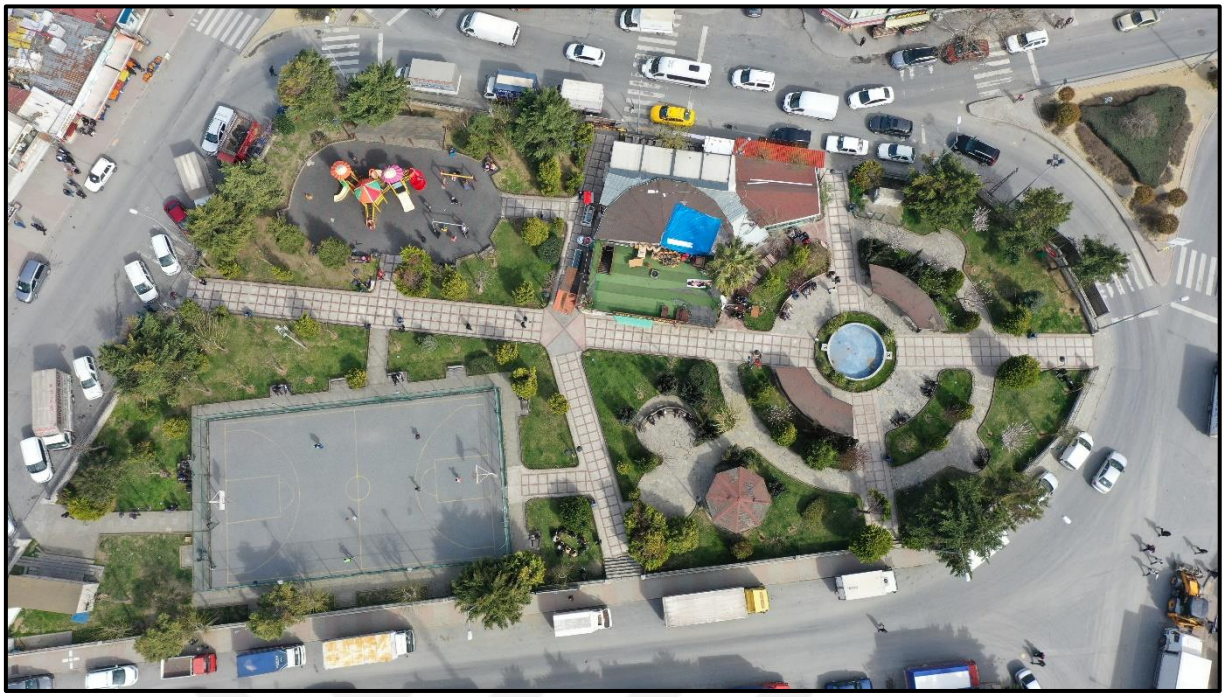
Güvercintepe Meydan Parkında yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.7'de yer almaktadır.

Tablo 4.7: Güvercintepe Meydan parkı kimlik kartı.

TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	3.673,04 m^2 yeşil alan ve sert zemin.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	1.330,29 m^2 yeşil alan miktarı.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	2.342,75 m^2 sert zemin miktarı.
AĞAÇ / ÇALI ADEDİ	160 adet ağaç / 244 adet çalı.
BASKETBOL SAHASI	1 adet basketbol sahası mevcut.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 adet 3 kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak ve 1 adet tahterevalli.
KENT MOBİLYALARI	Bank, çöp kutusu, pergola ve kameriye mevcut.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.
WC	1 adet bay-bayan tuvalet.

Şekil 4.26: Güvercintepe Meydan Parkı çocuk oyun alanı projesi.

Şekil 4.27: Güvercintepe Meydan Parkı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.28: Güvercintepe Meydan Parkı çocuk oyun alanı (Balcı,2022).

4.1.2.5. Altınşehir Mahallesi 3083 Ada Parkı

Altınşehir mahallesi toplam 1.361.155 m^2dir. Mahallede toplam 5 adet park bulunmaktadır, bunlardan biri olan 3083 Ada Parkı 298,82 metrekaredir (Şekil 4.29).

Şekil 4.29: 3083 Ada Parkının Altınşehir Mahallesindeki Konumu.

Güvercintepe, Şahintepe ve Altınşehir mahallelerinde mülkiyet sıkıntısı bulunduğundan park alanları genelde küçük ölçektedir. Altınşehir mahallesinde bulunan en büyük ve aktif kullanılan çocuk oyun alanı 3083 ada parkıdır.

Park evlerin arasında konumlandırılmıştır (Şekil 4.30). Hem yaya hem de araçla ulaşım sağlanmaktadır.

Parkın çevresi sınırlandırılmıştır ve 2 adet girişi bulunmaktadır.

Çocuk oyun alanı 284 m^2'dir ve alanın zemini kare kauçuk kaplamadır. Oyun elemanı olarak 3 kuleli oyun grubu, 3 takım ikili salıncak, 1 adet tahterevalli ve 4 adet zıpzıp bulunmaktadır. Park alanı 0-3 ve 4-7 yaş grubuna hitap etmektedir. Şekil 4.31 ve Şekil 4.32'de oyun alanın resimleri yer almaktadır.

Parkın içerisinde 4 adet bank ve 4 adet çöp kutusu bulunmaktadır.

Park içerisinde 4 adet *Acer platanoides*-Çınar yapraklı akçağaç ve *Virbunum lucidum*-Herdemyeşil kartopu, *Photinia fraseri*-Alev çalısı gibi çalı türleri bulunmaktadır.

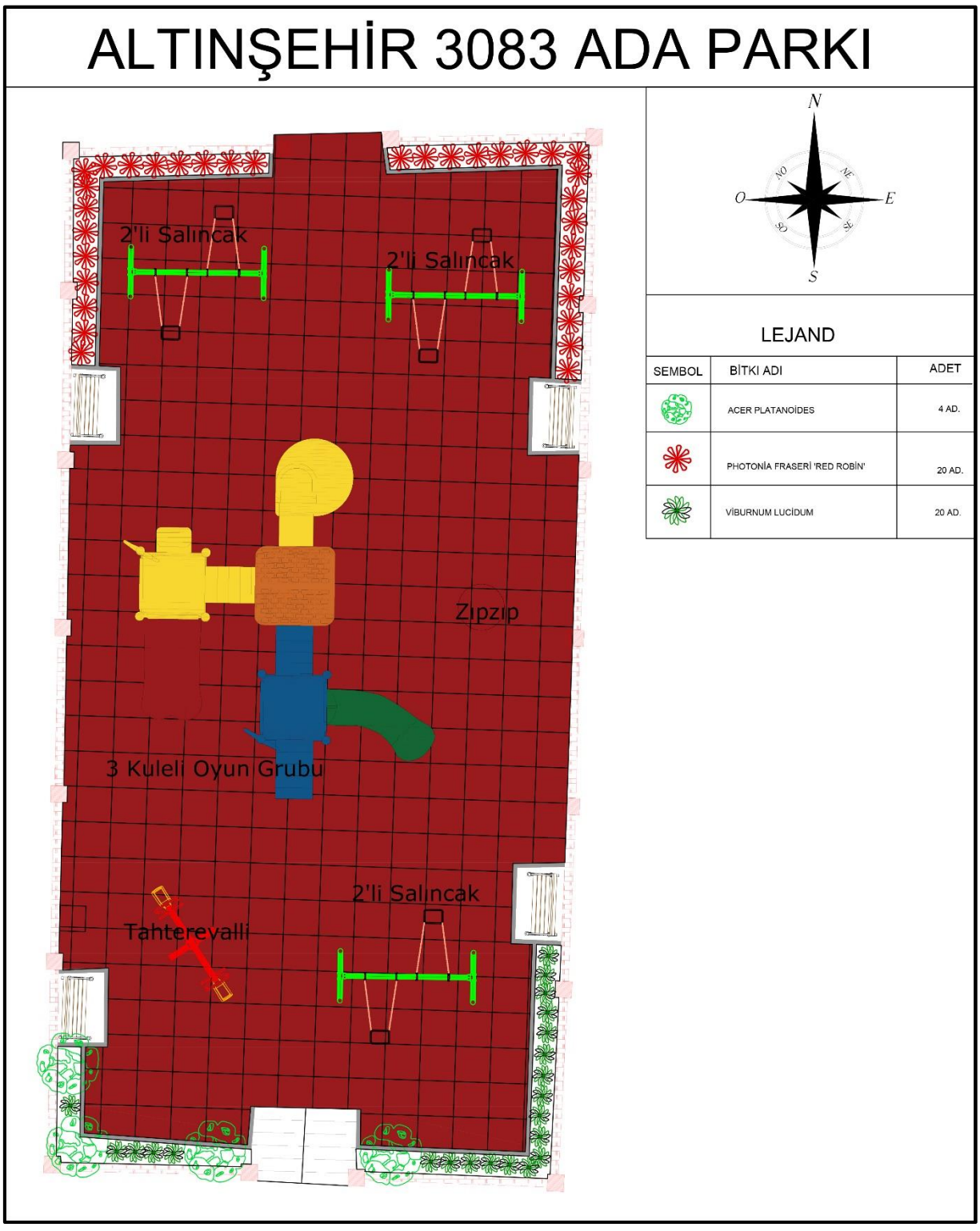
Oyun alanı çevresinde aydınlatma sistemi mevcuttur.

Parkın genel bakım onarım işleri periyodik olarak yapılmaktadır.

Altınşehir 3083 Ada parkı içerisinde yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.8'de yer almaktadır.

Tablo 4.8: Altınşehir 3083 ada parkının kimlik kartı.

TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	298,82 m^2 yeşil alan ve sert zemin miktarı.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	18,68 m^2 yeşil alan miktarı.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	280,14 m^2 sert zemin miktarı.
AĞAÇ / ÇALI ADEDİ	4 adet ağaç / 40 adet çalı.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 adet 3 kuleli oyun grubu ,3 takım ikili salıncak ,1 adet tahterevalli ve 4 adet zıpzıp.
KENT MOBİLYALARI	4 adet bank ve 4 adet çöp kutusu.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.

Şekil 4.30: Altınşehir 3083 Ada Parkı çocuk oyun alanı projesi.

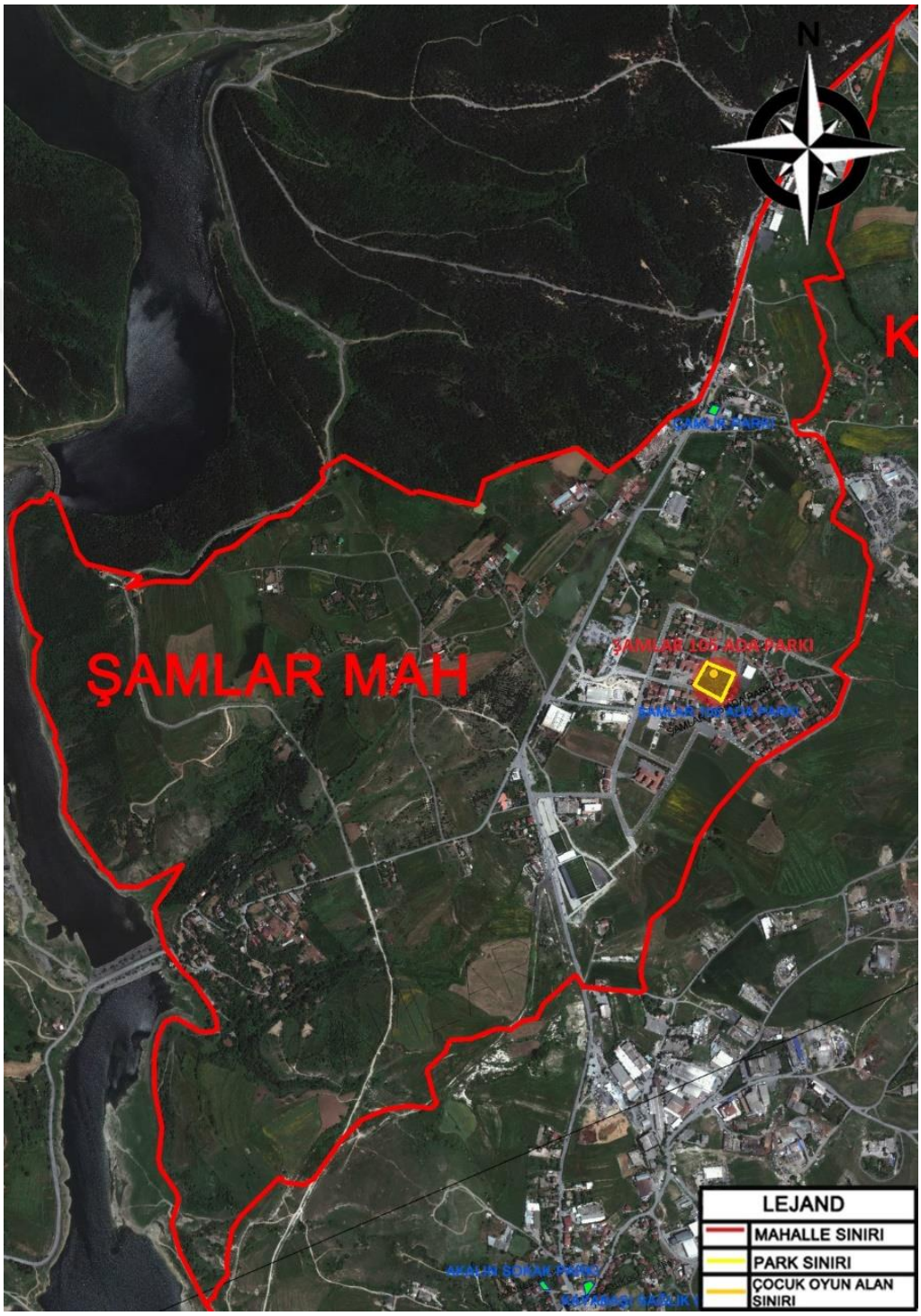
Şekil 4.31: Altınşehir 3083 Ada Parkı dorne görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.32: Altınşehir 3083 Ada Parkı çocuk oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022).

4.1.2.6. Şamlar Mahallesi 105 Ada Parkı

Şamlar mahallesi toplam 7.061.471 m^2dir. Mahallede toplam 3 adet park yer almaktadır, bunlardan biri olan 105 Ada Parkının toplam alanı 4825 metrekaredir (Şekil 4.33).

Şekil 4.33: 105 Ada Parkın Şamlar Mahallesindeki Konumu.

Şamlar 105 ada parkının projesi, ortada bir meydan ve meydanın etrafında konumlanmış basketbol sahası, dinlenme alanları ve çocuk oyun alanları gibi fonksiyonlar oluşturularak projelendirilmiştir (Şekil 4.34).

Park Şamlar mahallesinin en büyük parkıdır (Şekil 4.35). Park evlere yakın konumda bulunmaktadır ve ulaşım kolaydır. Parkın etrafı çitle çevrilidir.

Şamlar 105 Ada Parkında bulunan çocuk oyun alanı 200 metrekaredir. Alanın zemini kauçuk olup, alanda 1 adet 2 kuleli oyun grubu, 1 adet ikili salıncak ve 1 adet tahterevalli bulunmaktadır (Şekil 4.36). Parkta bulunan oyun grupları 0-3 ve 4-7 yaş gruplarına uygundur. Parkın içerisinde yer alan spor sahaları 7-15 yaş gruplarına hitap etmektedir. Çocuk oyun alanı çevresinde 2 adet oturma birimi ve 2 çöp kutusu mevcuttur.

Alanın çevresi *Tilia argentea* – Gümüşi ıhlamur ile çevrelenmiştir. Geniş yapraklı ağaçların tercih edilmesi ağacın büyüdüğünde gölge yapması ve alanın kullanım potansiyelini artıracaktır.

Parkın aydınlatma ve otomatik sistemi bulunmaktadır. Parkın genel bakım onarım işleri periyodik olarak yapılmaktadır.

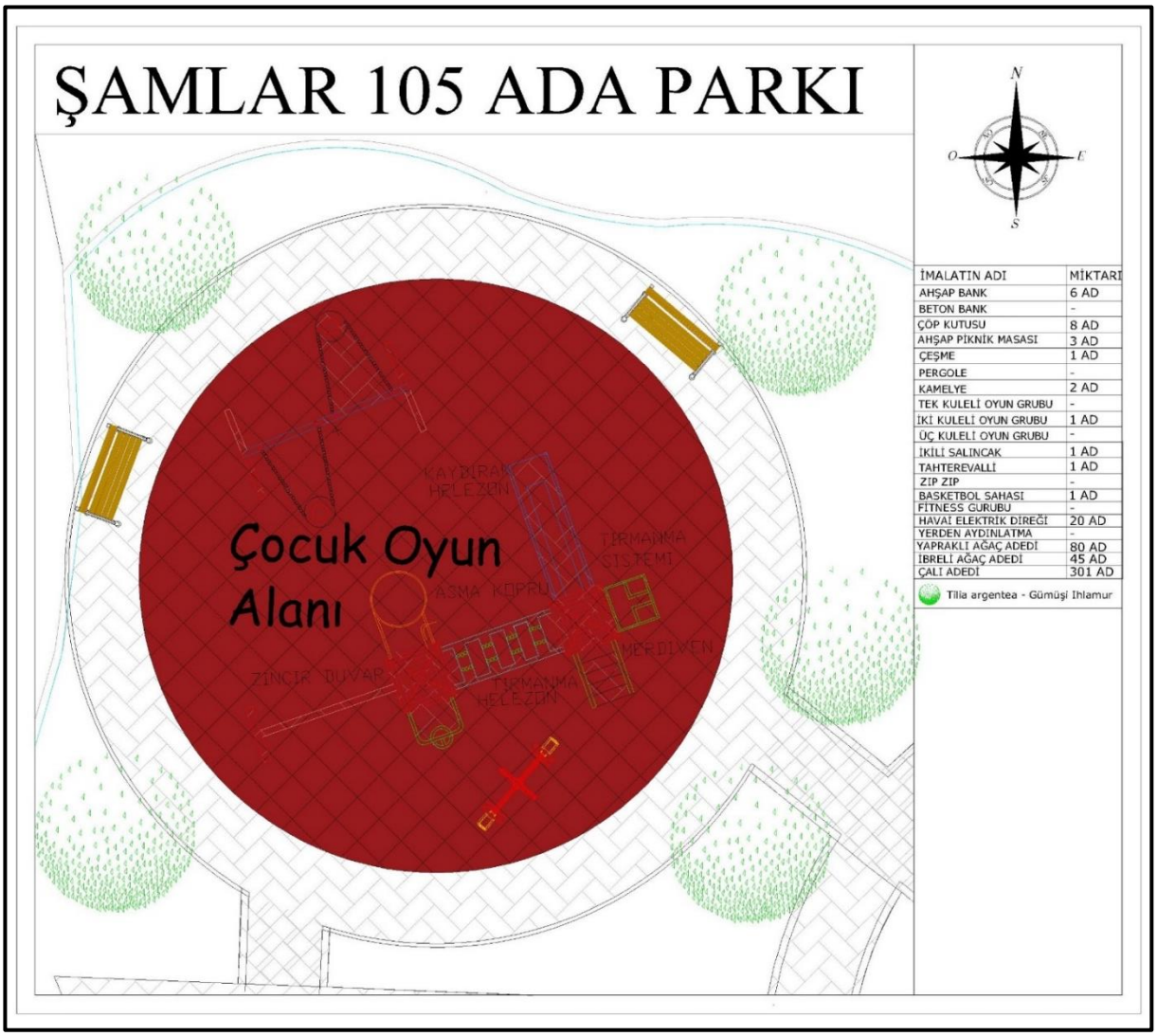
Şamlar 105 Ada parkı içerisinde yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.9'da yer almaktadır.

Tablo 4.9: Şamlar 105 ada parkının kimlik kartı.

TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	4.825,00 m^2 yeşil ve sert zemin miktarı.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	2.605,00 m^2 yeşil alan miktarı.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	2.220,00 m^2 sert zemin miktarı.
AĞAÇ / ÇALI ADEDİ	125 adet ağaç / 301 adet çalı.
BASKET SAHASI	1 adet
ÇEŞME	1 adet.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 adet iki kuleli oyun grubu, 1 takım ikili salıncak ve 1 adet tahterevalli.
KENT MOBİLYALARI	6 adet bank, 8 adet çöp kutusu, 3 adet ahşap piknik masası, 1 adet kameriye, 1 adet pergola.

Tablo 4.9 (devam): Şamlar 105 ada parkının kimlik kartı.

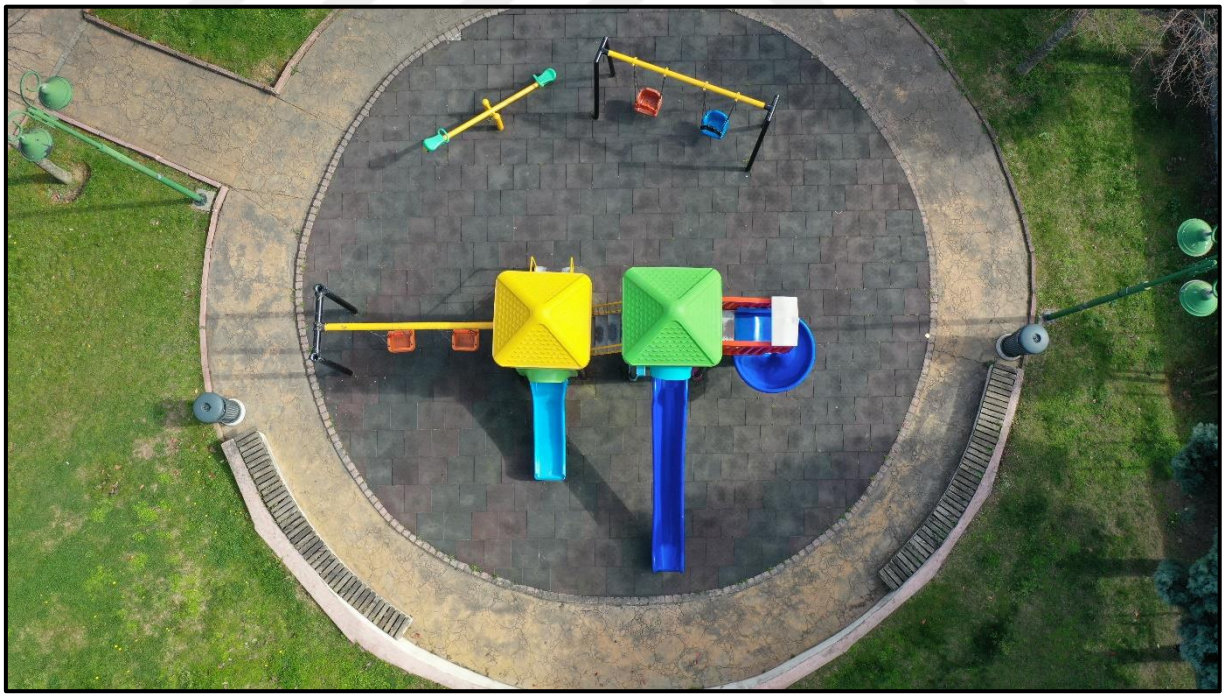
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.

Şekil 4.34: Şamlar 105 Ada Parkı çocuk oyun alanı projesi.

Şekil 4.35: Şamlar Mahallesi 105 Ada Parkı drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.36: Şamlar 105 Ada Parkı çocuk oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022).

4.1.2.7. Kayabaşı Mahallesi Başakşehir Millet Bahçesi

Kayabaşı mahallesi toplam 13.832.818 m^2dir. Mahallede toplam 21 adet park bulunmaktadır, mahallede 2 adet millet bahçesi yer almaktadır bunlardan biri olan Başakşehir Millet Bahçesinin toplam alanı 281.242 metrekaredir (Şekil 4.37).

Şekil 4.37: Başakşehir Millet Bahçesinin Kayabaşı Mahallesindeki Konumu.

Başakşehir Millet Bahçesi lokasyon olarak Kayabaşı mahallesinin hızlı bir şekilde gelişen ve lüks sitelerin yer aldığı, Kayaşehir meydanın hemen karşısında, metro güzergahı, Başakşehir Belediyesi yeni hizmet binası, Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Kuzey Marmara Otoyolu gibi önemli projelerin arasında yer almaktadır. Açıldığı ilk günden itibaren yoğun kullanılan çevre ilçelerden ziyaret edilen bir parktır.

Parkın tam ortasında özel filtre sistemiyle kendi kendini temizleyen 15 bin 600 metrekarelik biyolojik gölet bulunmaktadır. 30 bin metrekare alana kurulan tematik bahçe bulunmaktadır.

Başakşehir Millet Bahçesi'nde yer alan Millet Kıraathanesi'nde okuma salonu ve kafeterya bulunmaktadır. Alanda ayrıca çeşitli etkinliklerin düzenleneceği amfinin yanı sıra; yürüyüş ve bisiklet yolu, açık spor alanları, oyun parkları, engelsiz oyun alanları, kafeterya, lavanta bahçesi, oturma alanları ile açık ve kapalı otopark bulunmaktadır. Parkın hemen yanında 15 bin kişilik spor salonu ile yarı olimpik kapalı yüzme havuzu da yer almaktadır Parkın içerisinde 2 adet tuvalet, 1 adet mescit ve 1 adet bebek bakım odası bulunmaktadır (Şekil 4.52).

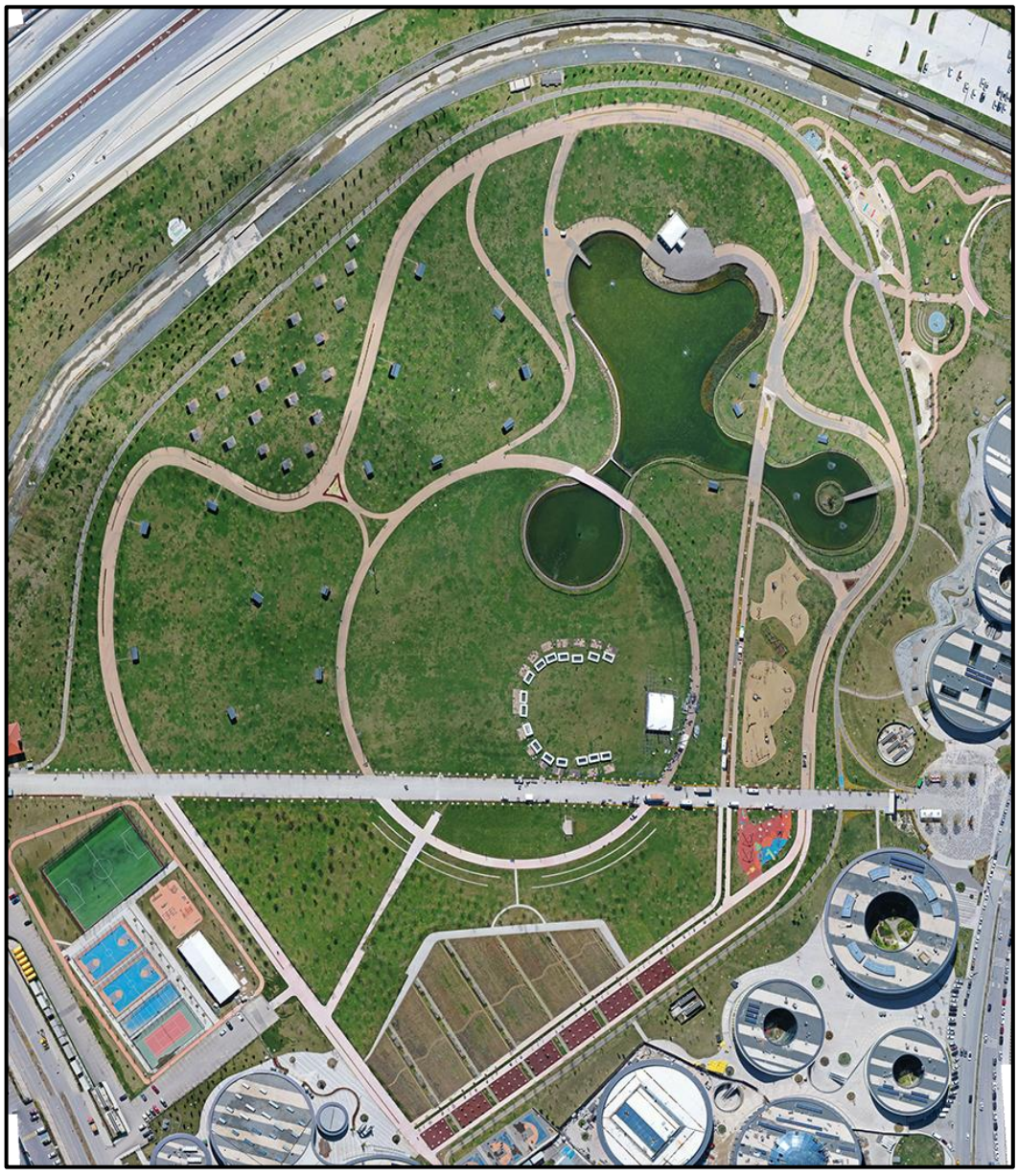
Başakşehir Millet Bahçesi içerisinde yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.10'da yer almaktadır.

Tablo 4.10: Başakşehir Milet Bahçesi parkının kimlik kartı.

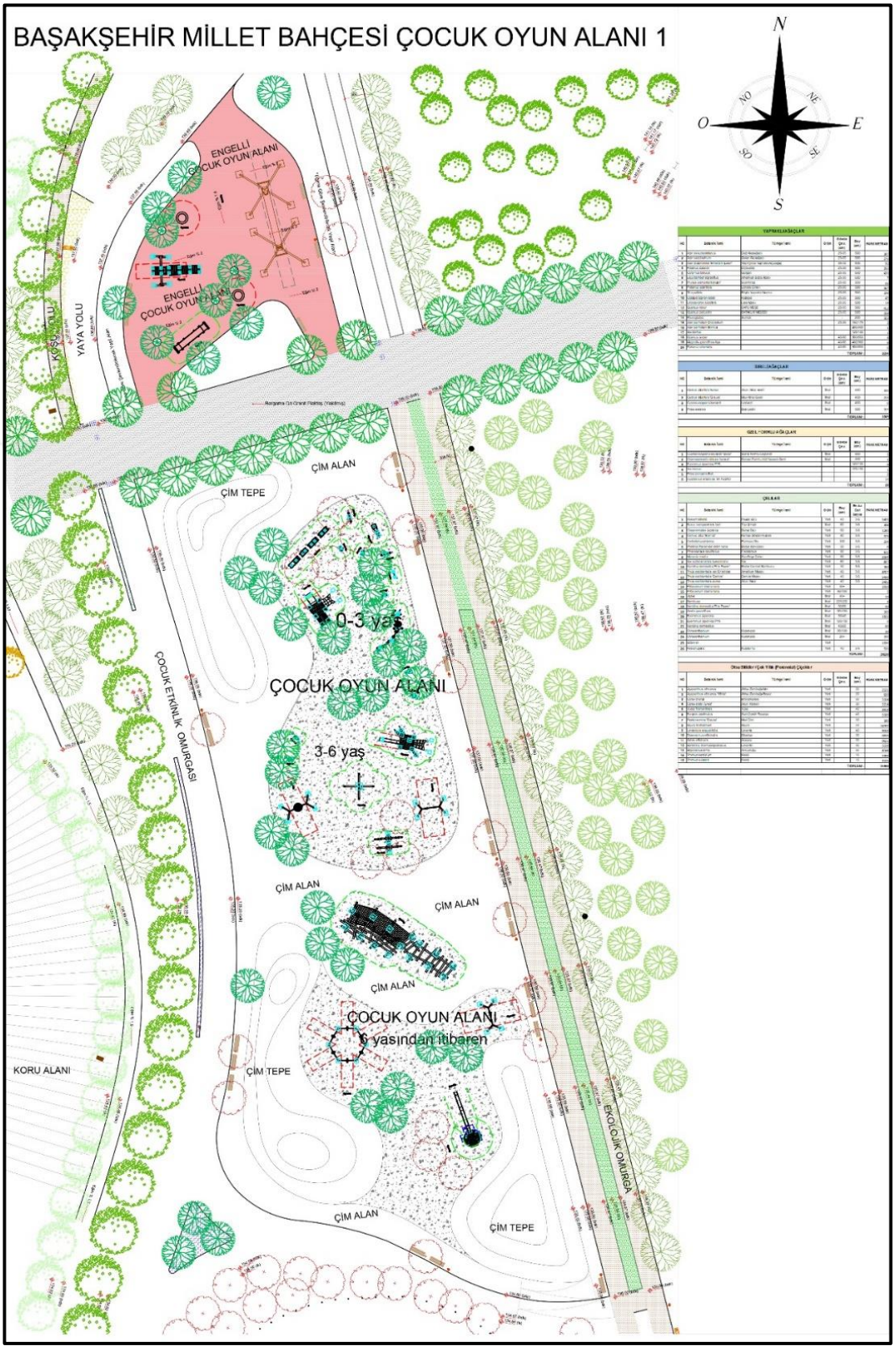
TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	281.242,00 m^2 yeşil alan ve sert zemin miktarı.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	188.845,00 m^2 yeşil alan miktarı.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	80.234,00 m^2 sert zemin miktarı.
AĞAÇ / ÇALI ADEDİ	3.849 adet ağaç / 29.923 adet çalı.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 adet macera parkı, 1 adet ipli yüksek salıncak, 1 takım ikili salıncak, 1 adet deöner platform, 1 adet altıgen salıncak, 1 adet ahşap ikili salıncak, 1 adet tek kuleli ahşap oyun grubu, 1 adet engelli salıncak, 1 adet engelli rampası, 5 adet trambolin, 1 adet iki kuleli oyun grubu, 1 adet ahşap tırmanma ve denge oyun elemanı, 1 adet ikili kütük salıncak, 2 adet tahterevalli, 1 adet rampalı ipli tırmanma parkuru.
BİYOLOJİK GÖLET ALANI	12.163,00 m2 Biyolojik gölet.
KENT MOBİLYALARI	Bank, kameriye, ahşap pergola, piknik masası ve çöp kutusu.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcuttur.
BASKETBOL SAHASI	1 adet üçlü basketbol potası.

Tablo 4.10 (Devam): Başakşehir Milet Bahçesi parkının kimlik kartı.

DOĞAL TARTAN YÜRÜYÜŞ YOLU	880 m doğal tartan yürüyüş yolu.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.
WC	2 adet bay-bayan tuvalet
MESCİD-BEBEK BAKIM ODASI	1 adet mescit, 1adet bebek bakım odası
DİĞER ALANLAR	1 Adet Millet kıraathanesi, 1 adet kafeterya

Şekil 4.38: Kayabaşı Mahallesi Başakşehir Millet Bahçesi Parkı genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.39: Kayabaşı Mahallesi Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 1 projesi.

Millet bahçesinde 4 adet oyun alanı bulunmaktadır. Parkta her yaş gruplarına göre ve engelliler içinde oyun grupları yer almaktadır. Oyun elemanları malzeme olarak ahşap tercih edilmiştir.

Engelli oyun gruplarının da yer aldığı çocuk oyun alanı 800 metrekaredir ve zemini EPDM kaplamadır (Şekil 4.39). İçerisinde 2 takım ikili salıncak, 2 adet zıpzıp, dev ahşap salıncak, tekerlekli sandalyeliler için 2 adet dönence ve rampalı platform gibi oyun elemanları mevcuttur (Şekil 4.40).

Şekil 4.40: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı (Başakşehir Belediyesi,2022).

Çocuk oyun alanın hemen yanında 4000 metrekarelik zemini kum olan büyük bir çocuk oyunu yer almaktadır. Alanın içerisinde ahşap at arabası şeklinde figür, ahşap tren figürü, 5 adet ahşap zıpzıp, 2 adet mini tahterevalli, 0-3 yaş ahşap tek kuleli oyun grubu, kum aktivite alanı, 1 adet kuluçka salıncak, 1 takım ahşap 2li ebeveynli salıncak, 4-7 yaş kuleli ahşap oyun grubu, ahşap ikili tahterevalli, ahşap tırmanma-denge platformu, 1 takım ahşap 6'lı grup salıncak, 1 takım ikili salıncak, 8-15 yaş ahşap kule şeklinde oyun grubu ve oyun alanı etrafına yerleştirilmiş eğlenceli ve öğretici bilgilendirme panoları bulunmaktadır. Bu alan tüm yaş gruplarına hitap etmektedir. Şekil 41,42,43 ve 44'de oyun alanından resimler yer almaktadır.

Şekil 4.41: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanından görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.42: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı ahşap tırmanma ve denge parkuru (Balcı,2022).

Şekil 4.43: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı ahşap oyun elemanları (Balcı,2022).

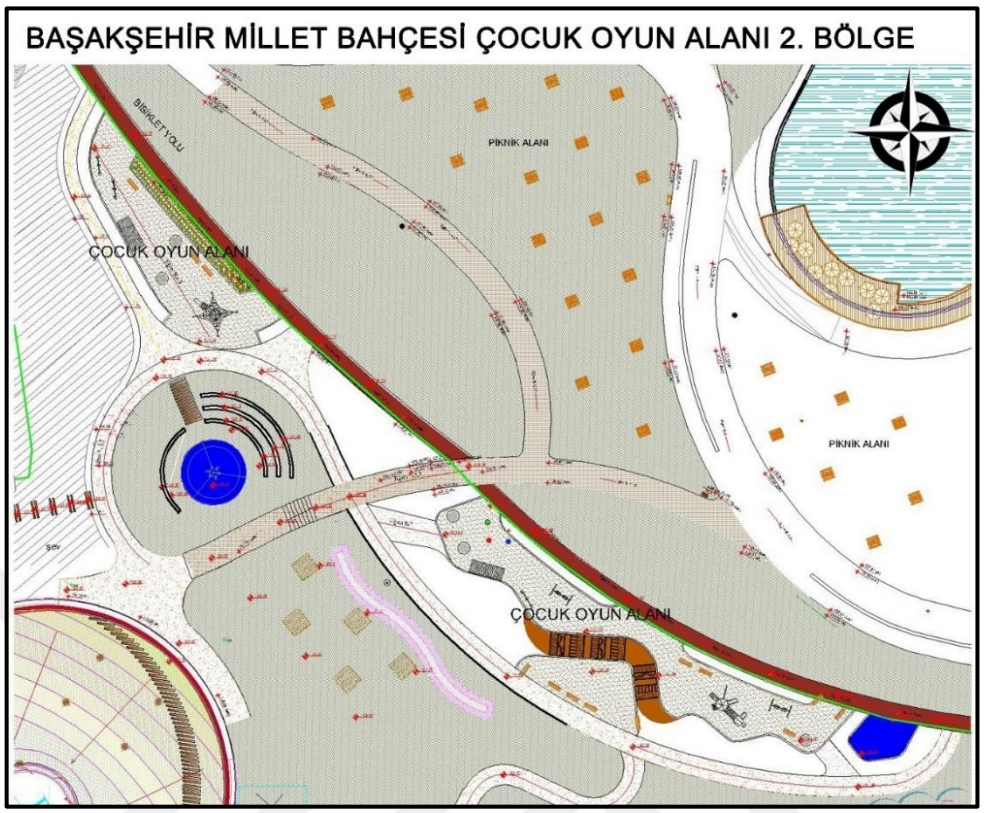
Şekil 4.44: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı bilgilendirme ve etkinlik panoları (Balcı,2022).

Millet bahçesinin diğer bir ucunda 2 adet oyun alanı bulunmaktadır. Bir tanesi 400 metrekare olup zemini kum zemindir. Alanda 3 pota basket alanı da yer almaktadır. (Şekil 4.45). İçerisinde 2 adet trambolin, 2 adet tahterevalli ve ağ tırmanma oyun elemanı bulunmaktadır (Şekil 4.46).

Diğer oyun alanı ise 1250 metredir, zemini Epdm ve kum zemindir. İçerisinde 2 kuleli ahşap oyun grubu, 2 takım salıncak, 1 adet ahşap tahterevalli, 3 adet zıpzıp, 1 adet trambolin ve ahşap tırmanma ve kaydıraklı oyun elemanı yer almaktadır (Şekil 4.47-48-49-50).

Oyun alanlarının etrafında yapraklı gölge yapacak türler dikilmiştir. Oyun alanları etrafında *Acer saccharinum*-Gümüşi Akçağaç, *Fraxinus exelcior*-Adi dişbudak, *Carpinus betulus*-Adi gürgen, *Platanus acerifolia*-Londra çınarı, *Tilia pallida*-Ihlamur, *Quercus robur*-Saplı meşe, *Quercus pallustris*-Bataklık meşesi gibi yapraklı türler bulunmaktadır. Ama oyun elemanlarına yakın olmadıklarından oyun alanları gün boyu güneşlidir.

Alanda kamelya, çeşme, bank, çöp kutusu ve aydınlatma elemanı yer almaktadır (Şekil 51). Oyun elemanları ve kent donatılarının bakım-onarım işleri periyodik olarak yapılmaktadır.

Şekil 4.45: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2. Projesi.

Şekil 4.46: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2 ipli tırmanma ve trambolin oyun elemanı (Balcı,2022).

Şekil 4.47: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2 drone görüntüsü (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.48: Başakşehir Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 2 genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022).

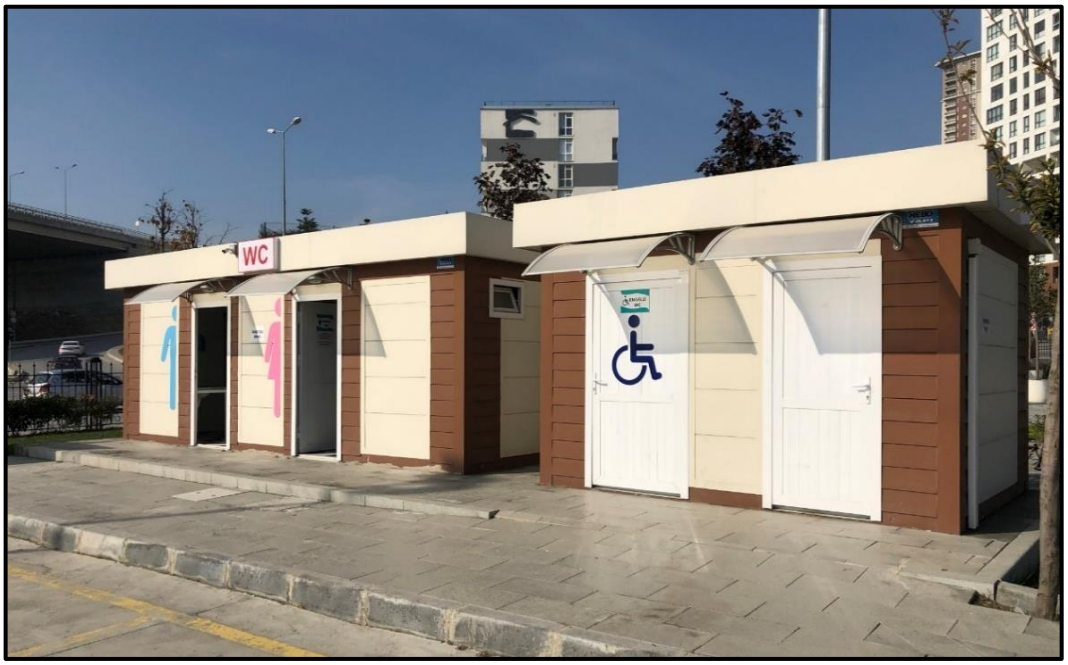
Şekil 4.49: Başakşehir Millet Bahçesi ahşap tırmanma ve kaydırak oyun elemanı (Balcı,2022).

Şekil 4.50: Başakşehir Millet Bahçesi 3 pota basket alanı (Balcı,2022).

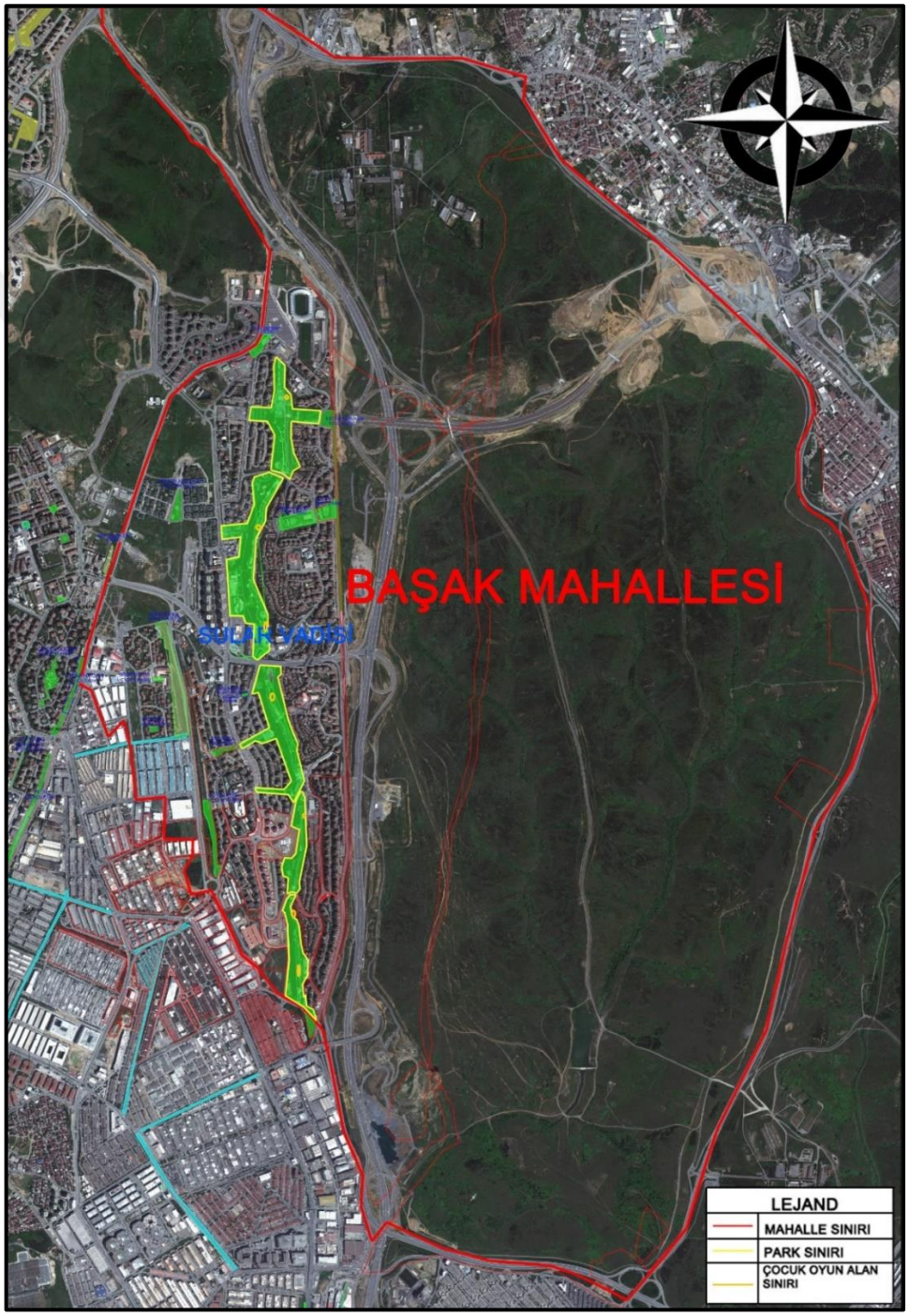
Şekil 4.51: Başakşehir Millet Bahçesi Kamelya (Balcı,2022).

Şekil 4.52: Başakşehir Millet Bahçesi bay-bayan ve engelli tuvaletleri (Balcı,2022).

4.1.2.8. Başak Mahallesi Sular Vadisi

Başak mahallesi toplam 24.758.283 m^2dir. Mahallede toplam 10 adet park bulunmaktadır, bunlardan biri ve en büyüğü olan Sular Vadisinin toplam alanı 550.000 metrekaredir (Şekil 4.53).

Şekil 4.53: Sular Vadisi Parkının Başak Mahallesindeki konumu.

Sular vadisi Parkı Başak mahallesinde bulunan en büyük ve en yoğun kullanılan parktır. Park 5 etaptan oluşmaktadır. Parkın içerisinde Belediyeye ait nikah salonu, sosyal tesis, kafeler, restoranlar, belediyeye ait kadınlar için eğitim ve seminerlerin verildiği gibi yapıların dışında yürüyüş yolu, çocuk oyun alanları, spor alanları ve spor sahaları yer almaktadır.

Parka ulaşım oldukça kolaydır. Park Camilerin, özel site ve villaların, eğitim kurumlarının arasında yer almaktadır. Bu yüzden yaz kış gün boyu aktif olarak kullanılmaktadır.

Parkın alansal büyüklüğü fazla olduğundan parka giriş sayısı oldukça fazladır. Parkın içerisinde gün boyu aralıklarla zabıta araçları kontrol amaçlı dolaşmaktadır.

Sular Vadisi Parkının içerisinde yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.11'de yer almaktadır.

Tablo 4.11: Sular Vadisi parkının kimlik kartı.

TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	550.000,00 m^2 yeşil alan ve sert zemin miktarı.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	314.665,57 m^2 yeşil alan miktarı.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	235.334,43 m^2 sert zemin miktarı.
AĞAÇ / ÇALI ADEDİ	9.838 adet ağaç / 161.645 adet çalı.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1.Bölgede 1 adet tek kuleli oyun grubu, 2. Bölgede 1 adet gemi oyun gurubu, 1adet uçak oyun grubu, 9 adet ikili salıncak, 4 adet tahterevalli, 3.Bölgede 1 adet hayvan figürlü oyun elemanları, 1adet tek kuleli oyun grubu, 7 adet ikili salıncak, 4.Bölgede 1 adet tek kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak, 1 adet tahterevalli, 5. Bölgede 1 adet tek kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak, 2 adet zıpzıp, 1 adet döner platform, 1 adet tahterevalli.
FİTNESS-BARFİKS ALETLERİ	4 takım fitness, 1 takım barfiks.
KAY KAY PİSTİ	1 takım.
BASKETBOL-VOLEYBOL SAHASI	5 adet basketbol sahası ve 1 adet voleybol sahası.
KENT MOBİLYALARI	Bank, çöp kutusu, pergola, kameriye, çatılı piknik masası, piknik masası.
EPDM YÜRÜYÜŞ YOLU	4.500 metre EPDM yürüyüş yolu.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.
WC	5 adet bay-bayan tuvalet.

Sular vadisi parkının içerisinde yer alan Sosyal tesisin çevresinden ve peyzaj alanlarından örnek Şekil 4.54 ve Şekil 4.55'da yer almaktadır.

Şekil 4.54: Başak Mahallesi Sular Vadisi Parkı Genel Görünüş (Başakşehir Belediyesi,2022).

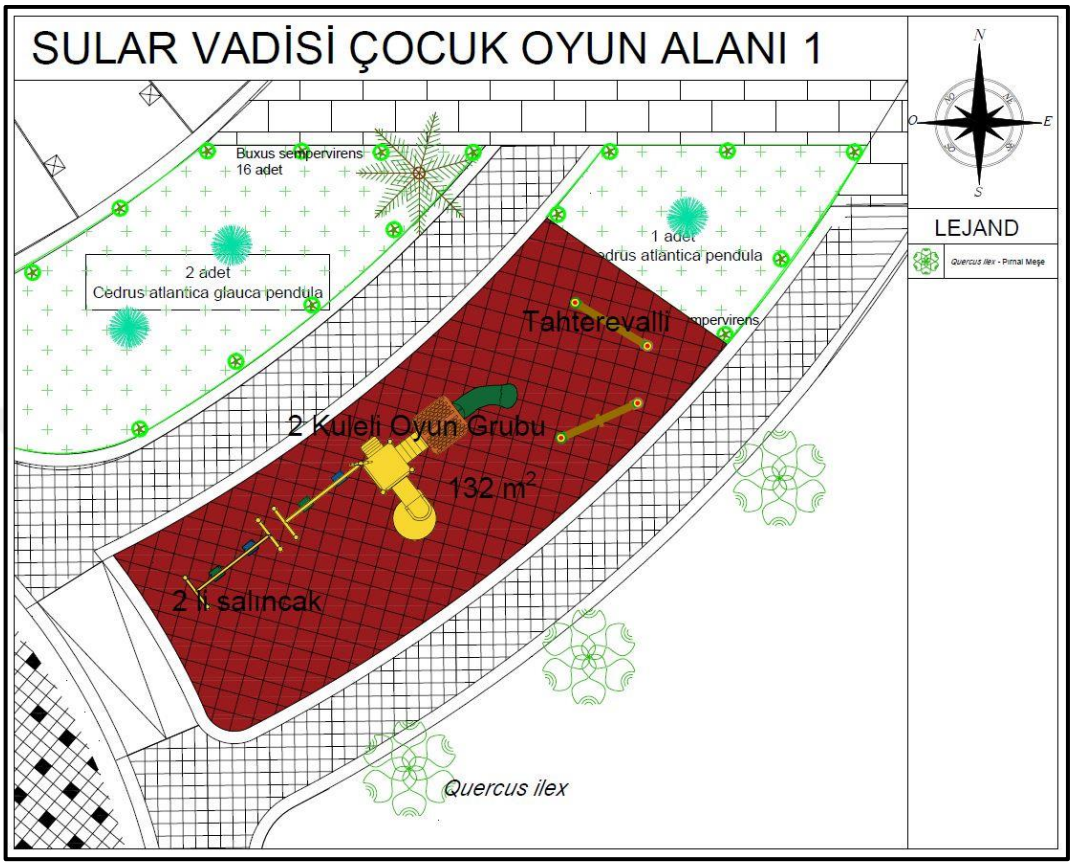

Şekil 4.55: Sular Vadisi Parkından peyzaj çalışmalarından örnekler (Balcı,2020).

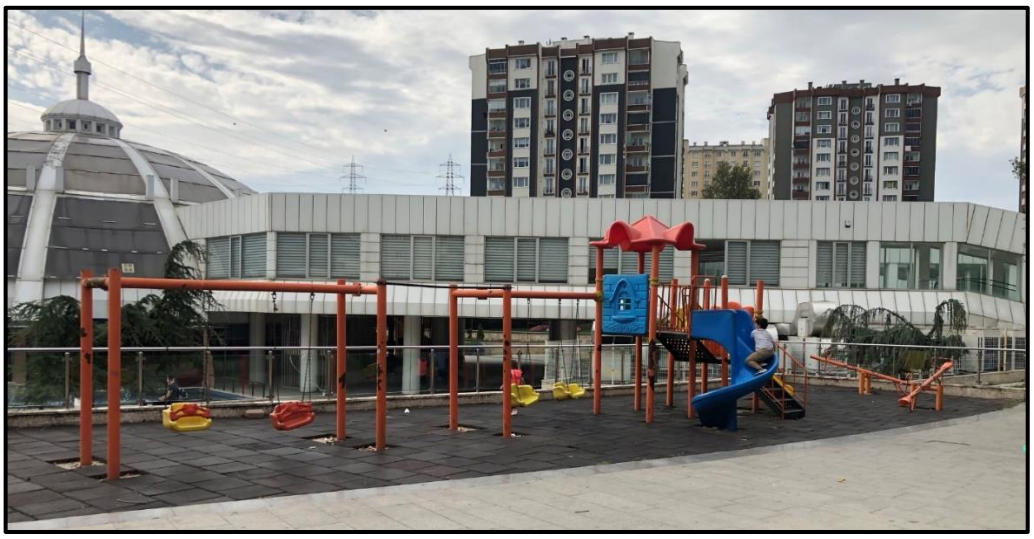
Sular vadisinin her etabında farklı ölçeklerde ve yaş gruplarına hitap edecek çocuk oyun alanı yer almaktadır. Toplam 8 adet çocuk oyun alanı vardır.

İlk oyun grubu Sular Vadisinin ana girişinde bulunan Nikah salonu ve Sosyal tesisin hemen yanında yer alan 132 metrekarelik çocuk oyun alanıdır. Alanının zemini kare kauçuk kaplamadır (Şekil 4.56).

Parkın içerisinde ikili salıncaklı 2 kuleli oyun grubu, 1 takım ikili salıncak ve 2 adet tahterevalli yer almaktadır (Şekil 4.57). Oyun alanı etrafında *Qercus ilex*- Pırnal meşe ağacı bulunmaktadır.

Şekil 4.56: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 1 projesi.

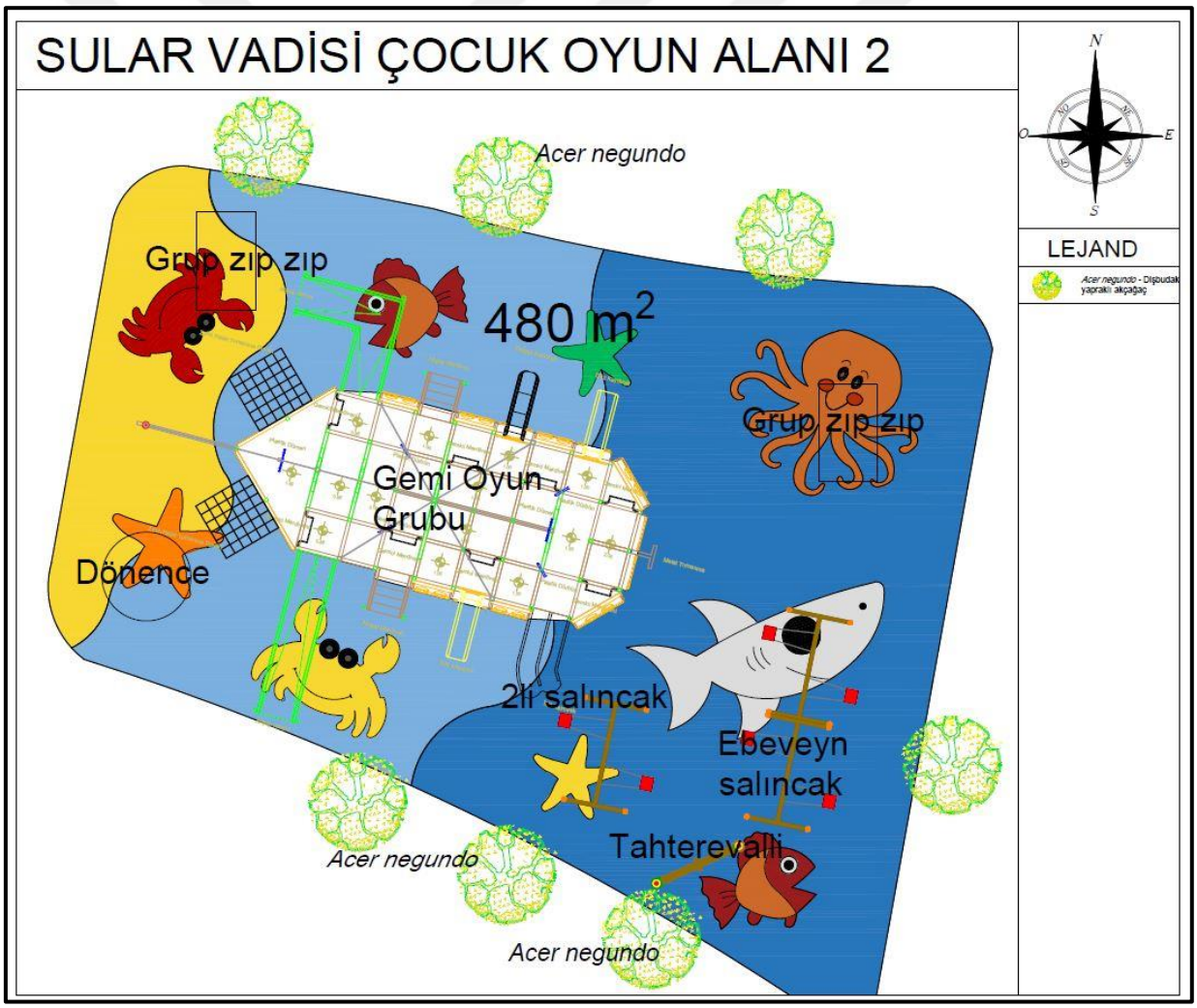
Şekil 4.57: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 1 görünüm (Balcı,2021).

Sular vadisindeki 2. Çocuk oyun alanı vadinin 2. Etabında yer almaktadır. Alan 480 metrekaredir. Vadinin en çok ve aktif kullanılan oyun alanıdır. Hemen yanında Başakşehir Kadın Aktivite Merkezi yer almaktadır (Şekil 4.58).

Çocuk oyun alanında 1 adet ahşap gemi oyun grubu, 2 takım salıncak, 1 adet dönence, 2 adet grup zıpzıp oyun elemanı yer almaktadır (Şekil 4.59). Alanın zemini dökme kauçuk ile kaplıdır.

Oyun elemanı etrafında bank, çatılı piknik masası ve çöp kutusu gibi kent donatıları yer almaktadır.

Oyun alanı etrafında *Acer negundo*- Dişbudak yapraklı akçağaç bitki yer almaktadır.

Şekil 4.58: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 2 projesi.

Şekil 4.59: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 2 görünüm (Balcı,2022).

Sular vadisinin 2 etabının son kısmında yer alan çocuk alanı 327 metrekaredir (Şekil 4.61). Parkın hemen yanında nikah salonu bulunmaktadır. Alanda uçak oyun grubu, 2 adet tahterevalli, 1 takım salıncak, 1 adet dönen tahterevalli ve 1 adet kuluçka salıncak yer almaktadır (Şekil 4.60).

Oyun alanı çevresinde *Tilia argentea*-Gümüşi ıhlamur, *Ligutrum japonicum*-Adi kurtbağrı türleri yer almaktadır.

Şekil 4.60: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 3 görünüm (Balcı,2022).

Şekil 4.61: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 3 projesi.

Parkın 3 etabında 256 metrekarelik bir alanı yer almaktadır (Şekil 4.62). Alanda 1 adet 2 kuleli oyun elemanı yer almaktadır (Şekil 4.63). Oyun alanı çevresinde *Prunus avium plena*- Süs kirazı, *Pinus pinea*-Fıstık çamı gibi türler yer almaktadır.

Şekil 4.62: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 4 projesi.

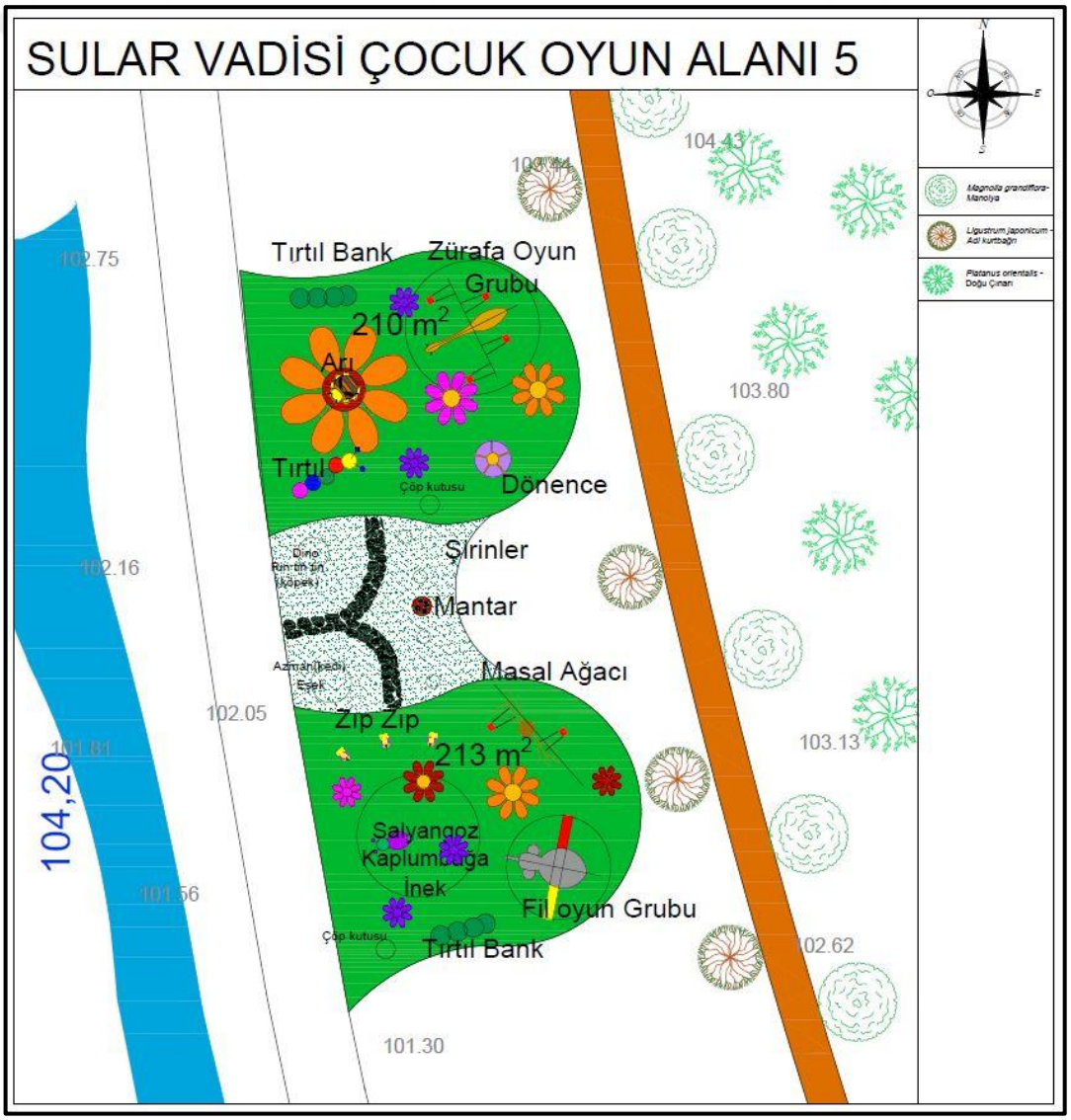

Şekil 4.63: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 4 görünüm (Balcı,2022).

Parkın 4. Etabında yer alan oyun alanı toplam 423 metrekaredir (Şekil 4.64). Alanda hayvanat bahçesi temalı oyun elemanları yer almaktadır. 1 adet 4 adet salıncaklı zürafa oyun elamanı,1 adet fil kaydıraklı oyun elemanı, 1 adet ağaç şeklinde 4'lü salıncak, dinozor şeklinde epdm kaplı tırmanma ve çizgi film karakterli figürler yer almaktadır (Şekil 4.65-66).

Alan çevresinde bank, çatılı piknik masası ve çöp kutusu gibi kent donatı elemanları yer almaktadır.

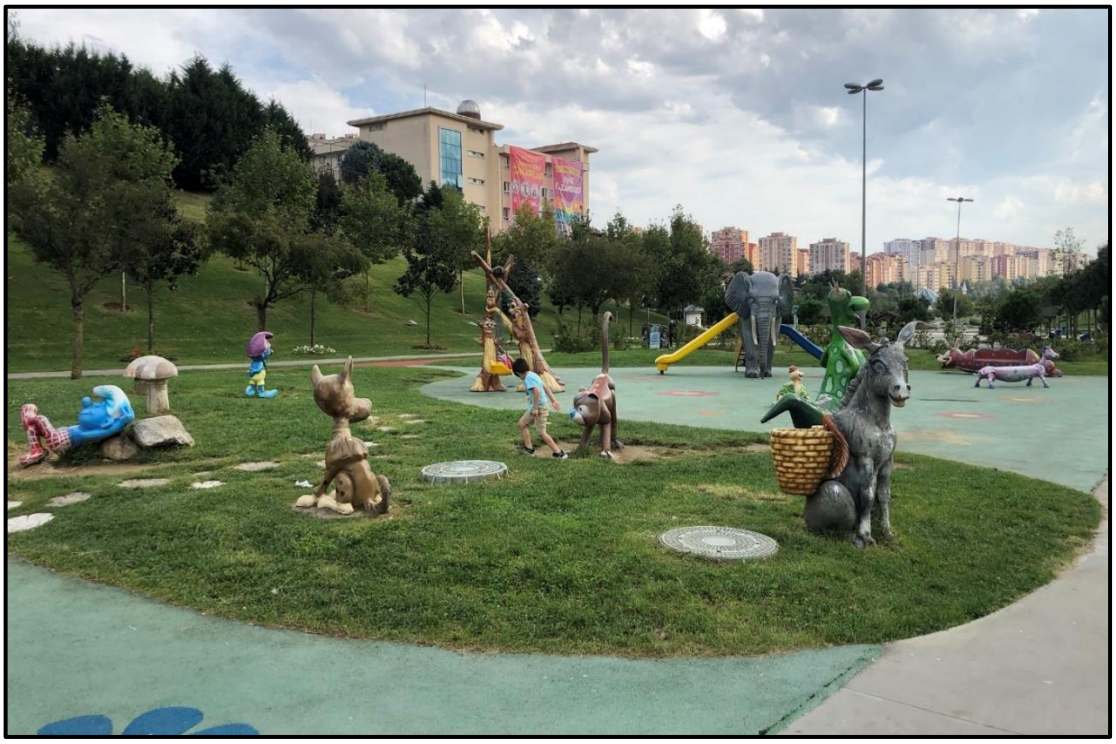
Oyun alanı çevresinde *Magnolia grandiflora*-Büyük çiçekli manolya, *Ligustrum japonicum*-Adi kurtbağrı, *Platanus orientalis*- Doğu çınarı gibi türler yer almaktadır.

Şekil 4.64: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 5 projesi.

Şekil 4.65: Sular Vadisi parkı çocuk oyun alanı 5 hayvan figürlü oyun elemanları (Balcı,2021).

Şekil 4.66: Sular Vadisi parkı çocuk oyun alanı 5 hayvan figürlü oyun elemanları (Balcı,2021).

Parkın 4. Etabının sonunda 1 adet tek kuleli oyun elemanı ve 2 adet tahterevallinin yer aldığı 345 metrekarelik oyun alanı yer almaktadır (Şekil 4.67-68). Bu alanın da hemen yanında nikah salonu bulunmaktadır.

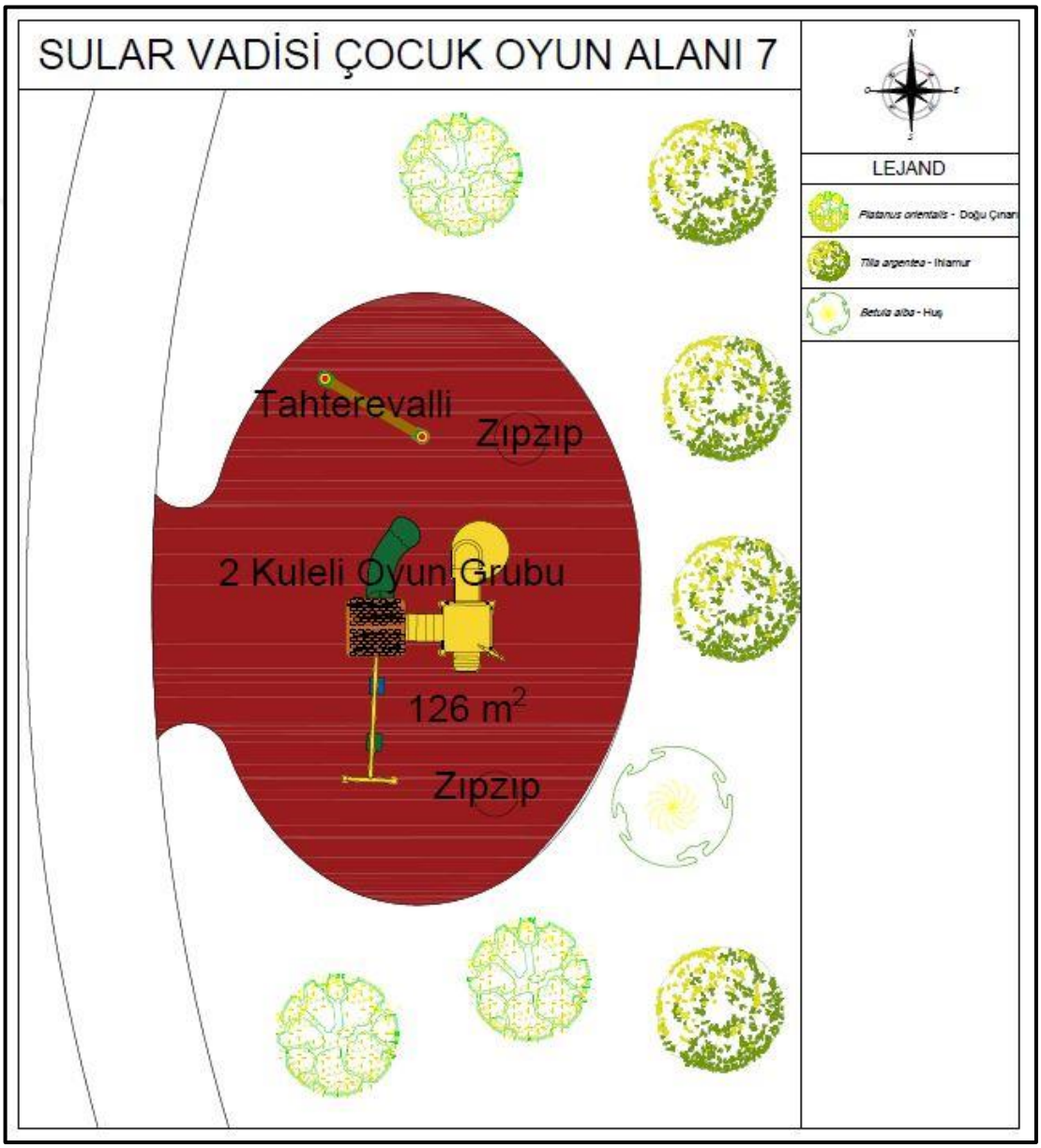
Şekil 4.67: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 6 projesi.

Şekil 4.68: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 6 görünüm (Balcı,2021).

Vadinin son etabı olan 5. etapta 2 adet oyun alanı yer almaktadır. Etabın başında yer alan oyun alanı 126 metrekaredir (Şekil 4.69). 1 adet 2 kuleli oyun grubu, 1 adet zıpzıp ve 1 adet tahterevalli yer almaktadır (Şekil 4.70).

Oyun alanı çevresinde *Platanus orientalis*- Doğu çınarı, *Tilia argentea*- Gümüşi ıhlamur ve *Betula alba*-Huş gibi türler yer almaktadır.

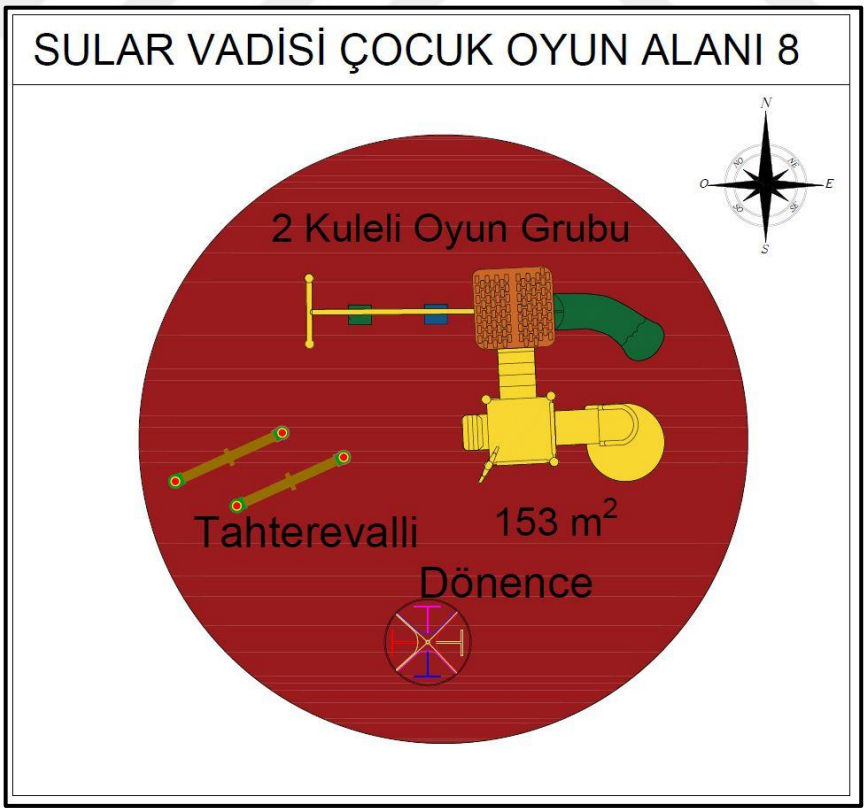

Şekil 4.69: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 7 projesi.

Şekil 4.70: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 7 görünüm (Balcı,2022).

Parkın son etabının son oyun alanı 153 metrekaredir (Şekil 4.71). Oyun alanında 1 adet 2 kuleli oyun grubu, 2 adet tahterevalli ve 1 adet dönence yer almaktadır (Şekil 4.72).

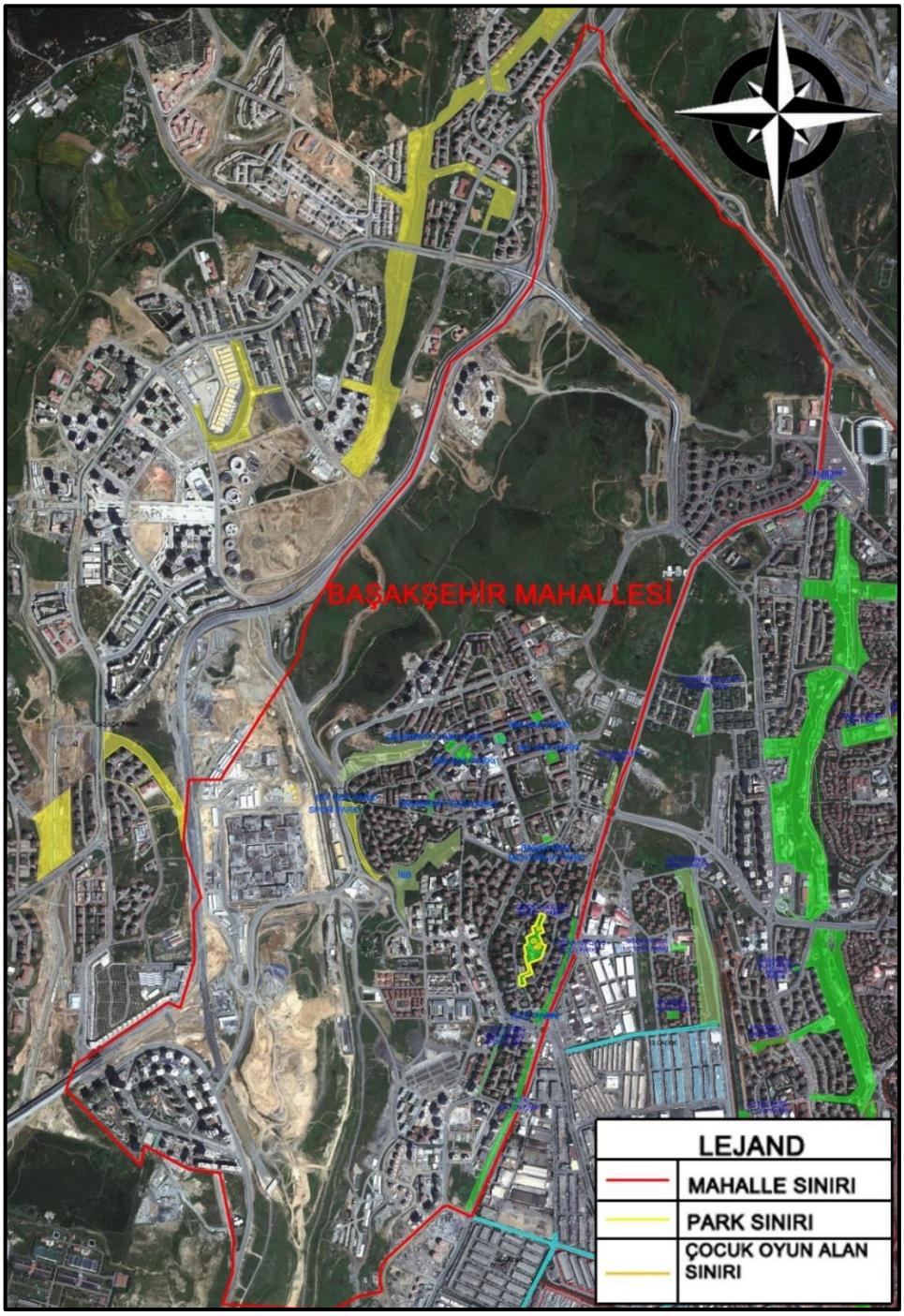
Şekil 4.71: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 8 projesi.

Şekil 4.72: Sular Vadisi Parkı çocuk oyun alanı 8 görünüm (Balcı,2021).

4.1.2.9. Başakşehir Mahallesi Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı

Başakşehir mahallesi toplam 8.081.294 m^2dir. Mahallede toplam 15 adet park bulunmaktadır, bunlardan biri olan Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı toplam alanı 12.654 metrekaredir (Şekil 4.73).

Şekil 4.73: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkının Başakşehir Mahallesindeki konumu.

Başakşehir mahallesinde yer alan Cevdet Kılıçlar Bilgievi parkının içerisinde çocuklara eğitim veren bilgievi, çocuk oyun alanları, aktivite alanlar, sergi alanı ve basket sahası bulunmaktadır.

Park alanı evlerin arasında yer aldığından yaya ulaşımı kolaydır. Park içerisinde bilgievi olması çevreden gelen ziyaretçisi sayısını da artırmaktadır. Parkın etrafında araç parkı için otoparklar mevcuttur. Parkın 2 ana girişi bulunmaktadır.

Parkın içerisinde 1 adet büyük ahşap gemili oyun grubu, 1 adet zıpzıp ve dönencenin bulunduğu 250 metrekarelik oyun alan vardır. 100 metrekarelik alanda ise 2 ahşap gondol salıncak, 1 adet dönence ve ahşap tırmanma elemanı bulunmaktadır. Ayrıca oyun alanın hemen yanında kum oyun alanı da yer almaktadır. Park alanın projesi Şekil 4.74'de yer almaktadır.

Bilgievinin hemen ön tarafında bulunan 182 metrekarelik alanda konik tırmanma oyun elemanı, seksek ve 3 taş oyun alanı bulunmaktadır.

Parkta bulunan meydan aynı zamanda sergi alanı olarak kullanmak üzere tasarlanmıştır, yanında satranç alanı ve çocukların boyaması için duvar boyama alanı yer almaktadır.

Parkın diğer giriş kısmına yakın alanda 310 metrekarelik çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Bu alanda ahşap uçak oyun grubu, 3 takım figürlü salıncak ve 2 adet tahterevalli yer almaktadır.

Tüm oyun alanlarının etrafına gölge yapacak yapraklı *Acer platanodies*-Çınar yapraklı akçağaç, *Acer platanodies 'crimsonking'*-Kırmızı çınar yapraklı akçağaç, *Liriodendron tulipifera*- Lale ağacı, *Carpinus betulus*-Gürgen gibi türler dikilmiştir.

Parkın içerisinde kamelyalar, ailelerin vakit geçirebilmesi için çatılı piknik masaları bulunmaktadır. Bank, çöp kutusu ve aydınlatma elemanlarının sayısı yeterli olmaktadır. Parkın bakım onarım işleri periyodik olarak yapılmaktadır.

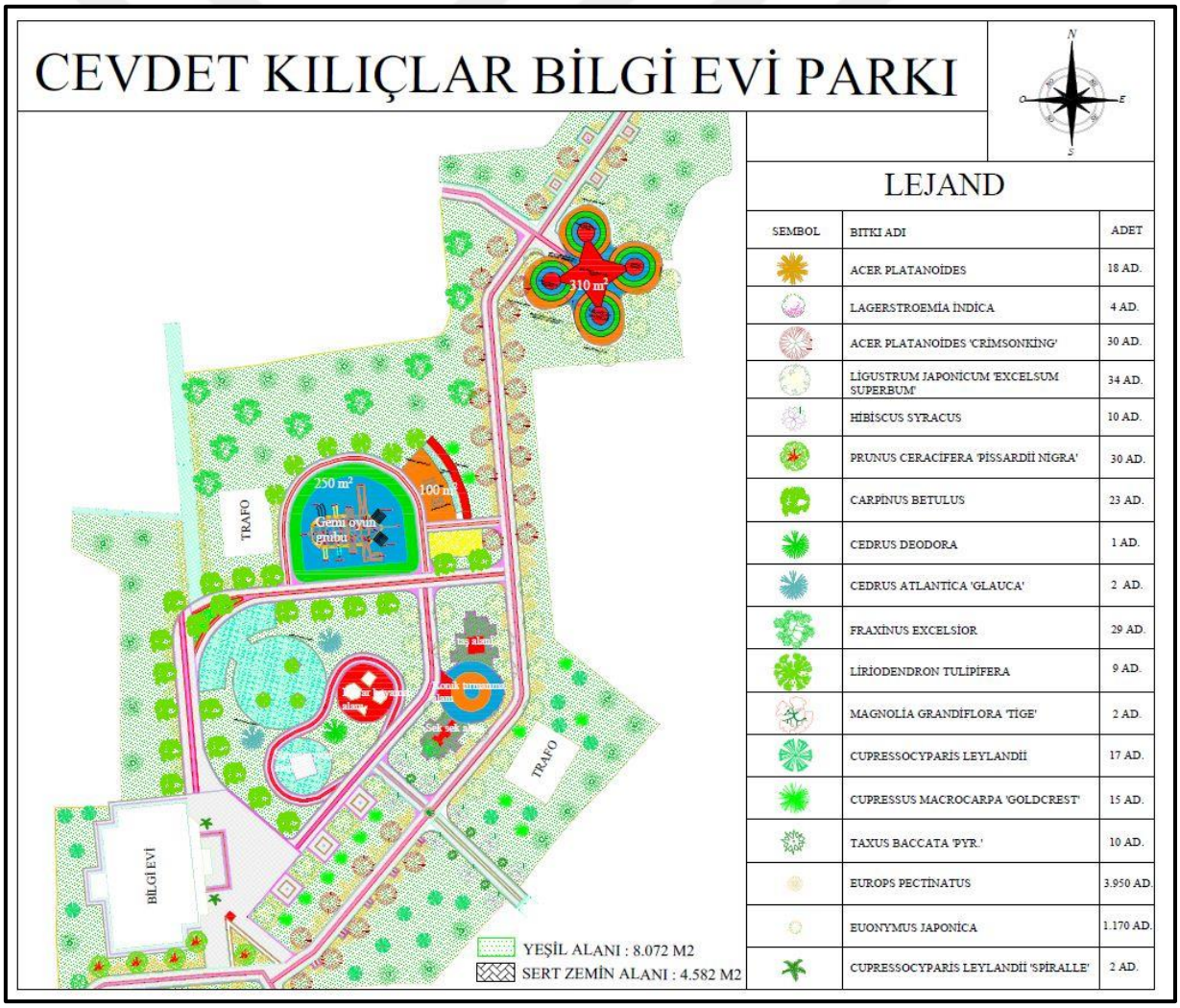
Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkının içerisinde yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.12'de yer almaktadır.

Tablo 4.12: Cevdet Kılıçlar Bilgievi parkının kimlik kartı.

TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	12.654,00 m2 yeşil alan ve sert zemin miktarı.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	7.550,94 m2 yeşil alan miktarı,
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	4.103,06 m2 sert zemin miktarı.

Tablo 4.12 (Devam): Cevdet Kılıçlar Bilgievi parkının kimlik kartı.

AĞAÇ/ÇALI ADEDİ	238 adet ağaç / 5.070 adet çalı.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 adet gemi oyun grubu, 1 adet konik oyun alanı, 1 adet otobüs zıpzıp, 1 adet ahşap uçak figürlü oyun alanı, 3 takım ikili salıncak, 1 adet döner platform, 1 adet gondol salıncak, Kum oyun alanı, 2 adet tahterevalli.
AKTİVİTE ALANI	1 adet satranç oyun alanı, 1 adet etkinlik ve sergi alanı ve duvar boyama alanı.
KENT MOBİLYALARI	Bank, çöp kutusu, 3 adet kelam figürlü kameriye.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.

Şekil 4.74: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı projesi.

Parkın içerisinde yer alan oyun alanları ve elemanları, kent donatıları Şekil4.75-76-77-78-79-80'de yer almaktadır.

Şekil 4.75: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkından görünüm (Başakşehir Belediyesi, 2021).

Şekil 4.76: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı ahşap gemi oyun grubu (Balcı,2021).

Şekil 4.77: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı ve kum oyun alanı (Balcı,2021).

Şekil 4.78: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı figürlü salıncaklı oyun elemanları (Balcı,2021).

Şekil 4.79: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı konik kaydıraklı oyun elemanı (Balcı,2021).

Şekil 4.80: Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı çocuk oyun alanı kitap şeklinde çardak (Balcı,2021).

4.1.2.10. Ziya Gökalp Mahallesi Ayazma Millet Bahçesi

Ziya Gökalp mahallesi toplam 14.692.105 m^2dir. Mahallede toplam 8 adet bulunmaktadır, bunlardan biri olan Ayazma Millet Bahçesinin toplam alanı 39.144 metrekaredir (Şekil 4.81).

Şekil 4.81: Ayazma Millet Bahçesinin Ziyagökalp Mahallesindeki Konumu.

Ziya Gökalp mahallesinde yer alan Ayazma millet bahçesi lokasyon olarak E6 otobana ve Atatürk olimpiyat stadına yakın bir alanda konumlanmıştır. Parka daha çok etrafında yer alan sitelerden ziyaretçi gelmektedir. Parkın 2 adet otoparkı mevcuttur. Biri altta bulunan girişte diğeri üstteki girişte yer almaktadır. Parkın 2 ana giriş kapısı bulunmaktadır fakat yoğun kullanım ve talep üzerine parka yakın siteden de giriş kapısı açılmıştır. Parkın içerisinde güvenlik yer almaktadır. Şekil 4.82'de Ayazma Millet Bahçesinin genel görünümü yer almaktadır.

Millet bahçesinin içerisinde Ihlamur meydan diye adlandırılan meydan, kelebek bahçesi, millet kıraathanesi, tek pota basket sahası, barfiks alanı, mini halı saha, yürüyüş ve bisiklet yolu, güllerin bulunduğu meydan, matematik oyun alanı, amfi, otağ oyun alanı, güneş saatti meydanı, zen bahçesi, keşif bahçesi, piknik alanı, macera oyun alanı seyir terasları bulunmaktadır.

Parkın ana giriş kapısına yakın 1 adet mini halı saha, tek pota basket sahası ve ahşap barfiks alanının olduğu spor alanı yer almaktadır (Şekil 4.83, Şekil 4.84).

Ayazma Millet Bahçesinin içerisinde yer alan tüm fonksiyonlar detaylı bir şekilde Tablo 4.13'de yer almaktadır.

Tablo 4.13: Ayazma Millet Bahçesinin kimlik kartı.

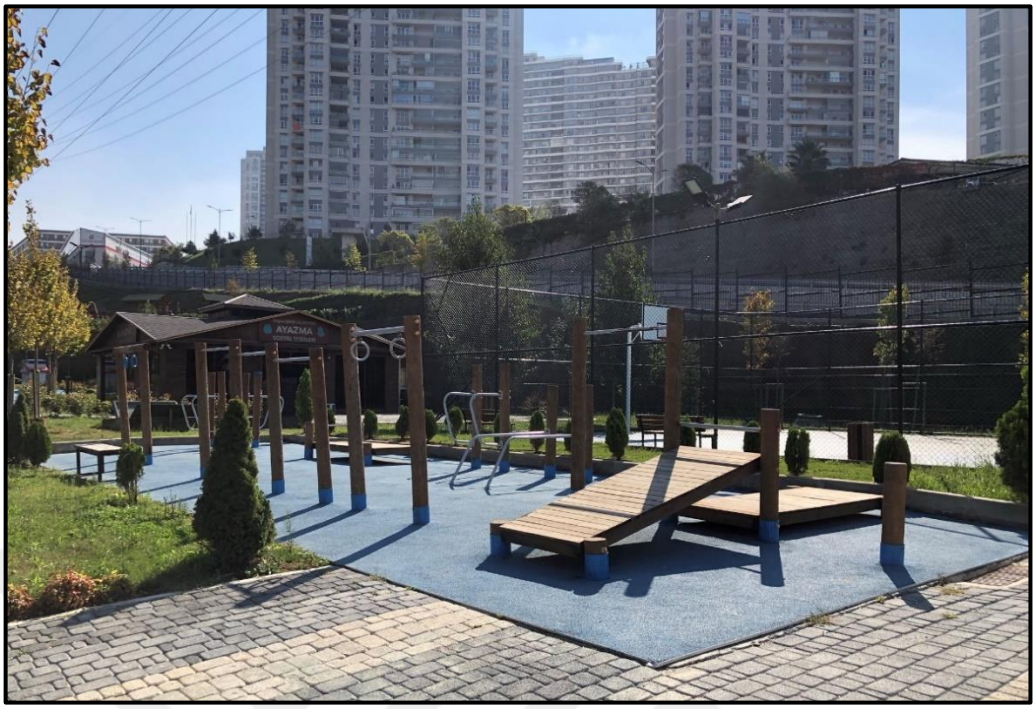
TOPLAM ALAN MİKTARI (M2)	39,144,00 m^2 yeşil alan ve sert zemin miktarı.
YEŞİL ALAN MİKTARI (M2)	21,420,00 m^2 yeşil alan miktarı.
SERT ZEMİN MİKTARI (M2)	17,724,00 m^2 sert zemin miktarı.
AĞAÇ/ÇALI ADEDİ	863 adet ağaç/ 13.923 adet çalı.
BARFİKS TAKIMI	1 takım.
ÇOCUK OYUN GRUBU	1 takım otağ oyun alanı, 1 takım keşif bahçesi oyun alanı, 1 takım kademeli oyun alanı ve 1 takım matematik oyun alanı.
KENT MOBİLYALARI	Çatılı piknik masası, Bank, çöp kutusu, pergola ve 10 adet gondol salıncak.
AKRİLİK KAPLAMA YÜRÜYÜŞ-BİSİKLET YOLU	520 metre aklirik yürüyüş-bisiklet yolu.
BASKETBOL SAHASI	1 adet basket sahası.
FUTBOL SAHASI	1 adet mini futbol sahası.
AYDINLATMA SİSTEMİ	Aydınlatma sistemi mevcut.
SULAMA SİSTEMİ	Otomatik sulama sistemi mevcut.
WC	1 adet bay-bayan tuvalet.
ÇAY BAHÇESİ	1 adet kıraathane.

Şekil 4.82: Ayazma Millet Bahçesinden genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.83: Ayazma Millet Bahçesindeki mini futbol sahası (Balcı,2021).

Şekil 4.84: Ayazma Millet Bahçesi spor ve barfiks alanı (Balcı,2021).

Bu spor alanlarının hemen yanında Sosyal tesis (kıraathane) bulunmaktadır (Şekil 4.85). Gene bu spor alanın diğer tarafında 1 adet bay-bayan ve engelli için tuvalet bulunmaktadır (Şekil 4.86).

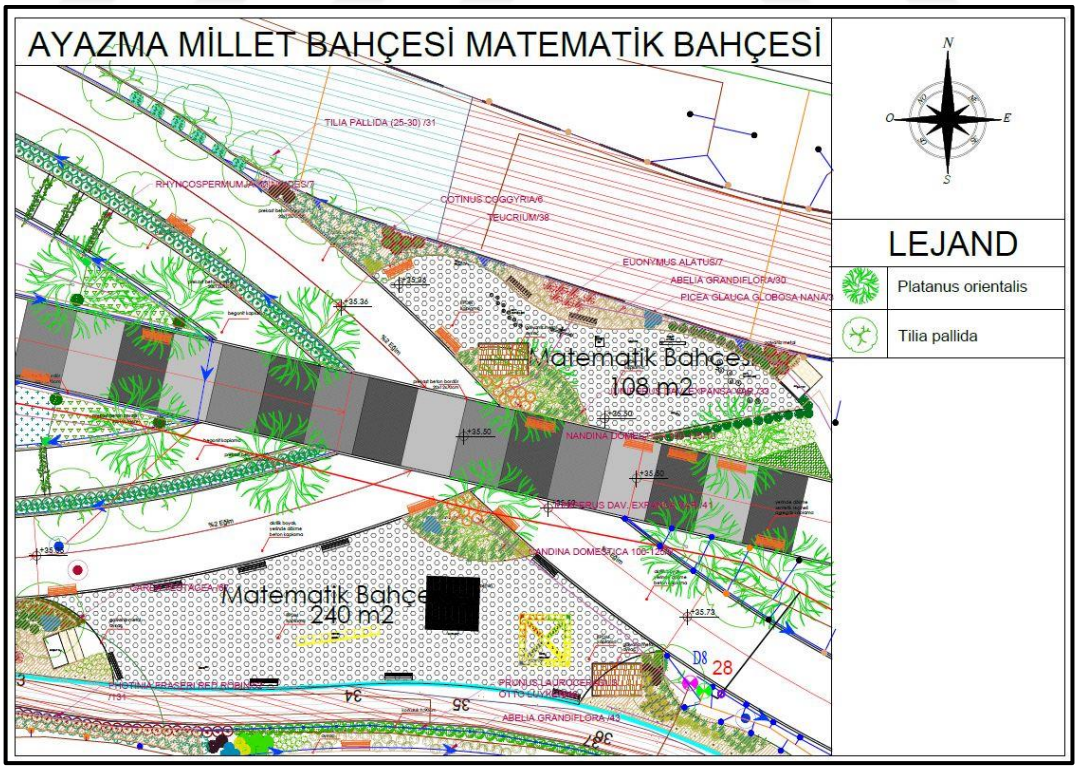

Şekil 4.85: Ayazma Millet Bahçesinde yer alan sosyal tesis (Balcı,2021).

Şekil 4.86: Ayazma Millet Bahçesinde yer alan bay-bayan tuvalet (Balcı,2021).

Parkın içerisinde 5 adet oyun alanı yer almaktadır. İlki girişe yakın matematik öğretmeye yönelik tasarlanmış matematik bahçesi diye adlandırılan oyun alanı bulunmaktadır (Şekil 4.87). Alan 348 metrekaredir ve zemini Epdm kaplıdır.

Şekil 4.87: Ayazma Millet Bahçesi matematik temalı çocuk oyun alanı.

Parkın içerisinde ahşap oyun elemanları mevcuttur. Ahşap abaküs, 2 adet ahşap denge sayı kütükleri, boy ölçer, 2 adet zemine çizilmiş seksek alanı, ahşap terazi, satranç oyun alanı, cetvel, 9 taş oyun alanı ve salıncaklı pergolaların olduğu bir alandır (Şekil 4.88).

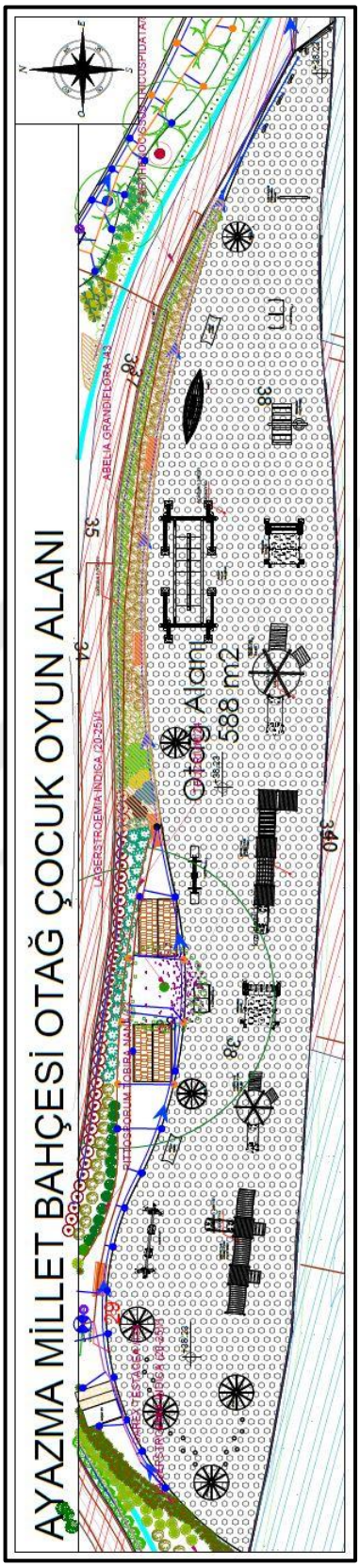
Oyun alanının etrafında *Platanus orientalis*- Doğu çınarı, *Tilia pallida*- Ihlamur gibi türler yer almaktadır. Yalnız park vadi içerisinde konumlandığı için oyun alanı genellikle gölgedir.

Şekil 4.88: Ayazma Millet Bahçesi matematik temalı çocuk oyun alanı (Balcı,2021).

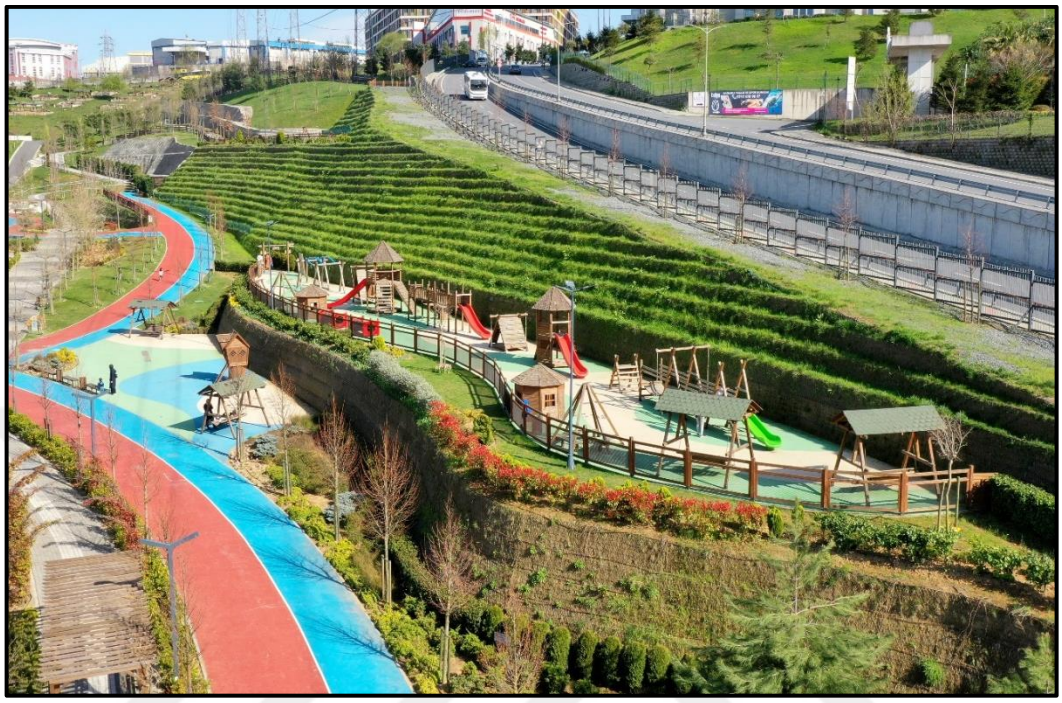
Matematik bahçesinin hemen üst kotunda otağ çocuk oyun alanı diye adlandırılan ahşap oyun gruplarının bulunduğu 588 metrekarelik zemini EPDM kaplı çocuk oyun alanı bulunmaktadır (Şekil 4.89).

Otağ çocuk oyun alanının içerisinde 1 adet grup halat salıncak, 1 adet ahşap tahterevalli, 2 adet tek kuleli oyun grubu, 2 adet ahşap tırmanma platformu, 1 adet ahşap köprülü kaydıraklı oyun grubu, hareketli köprülü denge platformu, 2 adet ahşap ev, 2 adet ahşap çadır şeklinde oturma alanı, 2 adet ahşap kayık, 2 adet ahşap tünel geçiş ve ebeveynler için alan içerisinde 2 adet salıncaklı pergola bulunmaktadır.

Şekil 4.89: Ayazma Millet Bahçesi otağ çocuk oyun alanı projesi.

Oyun alanının etrafında ağaç bulunmamaktadır. Yalnız park vadi içerisinde konumlandırıldığı için oyun alanı gölgeliktir.Alandan resimler Şekil 4.90 ve 91'de yer almaktadır.

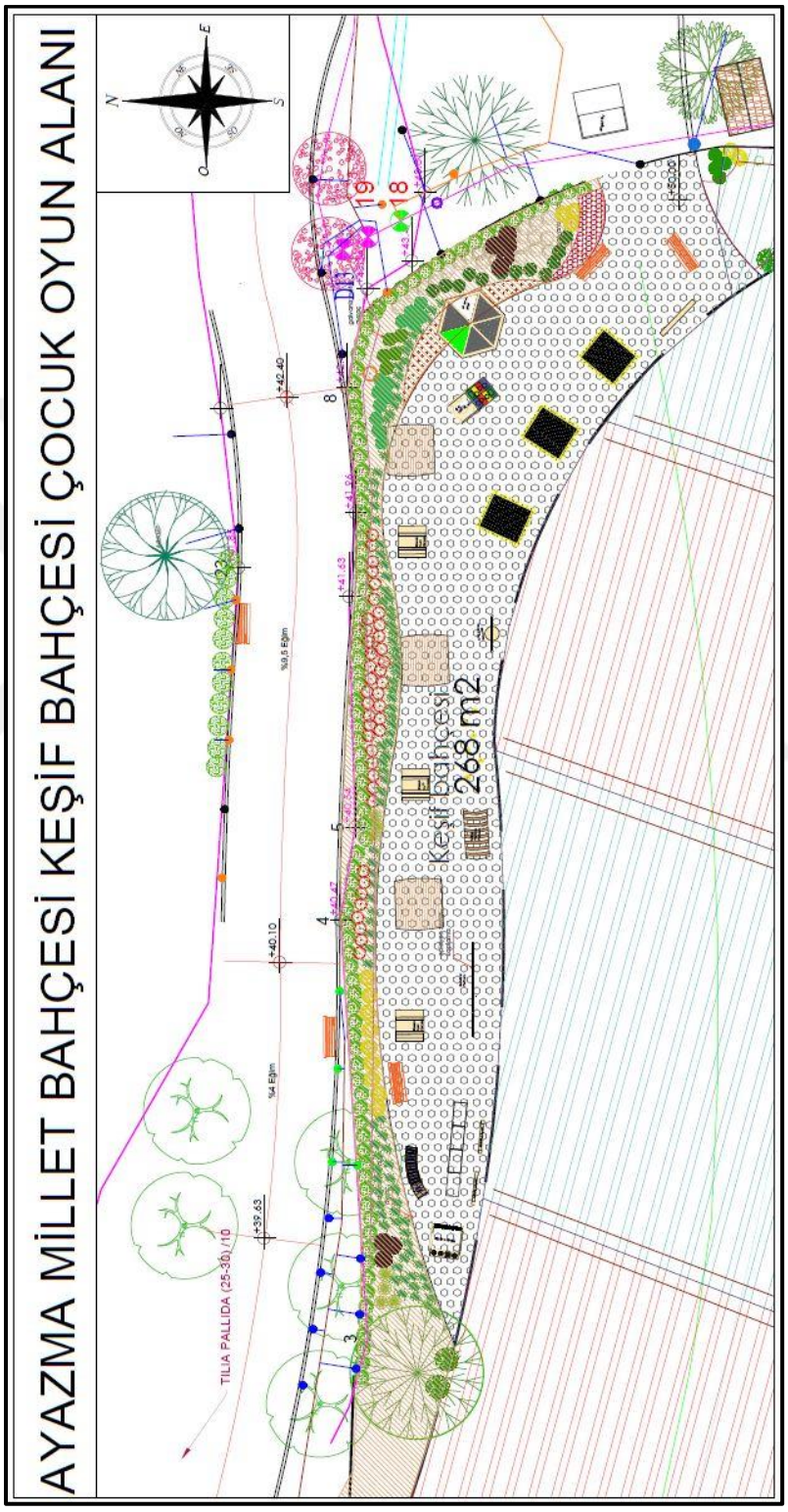

Şekil 4.90: Otağ Oyun alanı genel görünüm (Başakşehir Belediyesi,2022).

Şekil 4.91: Ayazma Millet Bahçesi otağ çocuk oyun alanı (Balcı,2021).

Otağ oyun alanının bir üst kotunda da keşif bahçesi oyun alanı bulunmaktadır (Şekil 4.92). Alan 268 metrekaredir ve zemini EPDM kaplıdır.

Şekil 4.92: Ayazma Millet Bahçesi keşif bahçesi çocuk oyun alanı projesi.

Oyun alanı içerisinde yer alan oyun grupları parkın diğer oyun alanlarındaki gibi ahşaptır. İçerisinde 1 adet trambolin, 1 adet aktivite panosu, ahşap denge kütükleri, ahşap gondol salıncak, 2 adet ahşap ev, 1 adet ahşap değirmen, ahşap denge köprüsü ve müzik köşesi bulunmaktadır (Şekil 4.93).

Oyun alanının etrafında ağaç bulunmamaktadır. Yalnız park vadi içerisinde konumlandırıldığı için oyun alanı gölgeliktir.Alandan resimler Şekil 4.94 ve 4.95'de yer almaktadır.

Şekil 4.93: Keşif bahçesi oyun alanından genel görünüm (Başakşehir Belediyesi, 2022).

Şekil 4.94: Ayazma Millet Bahçesi keşif bahçesi çocuk oyun alanı (Balcı,2021).

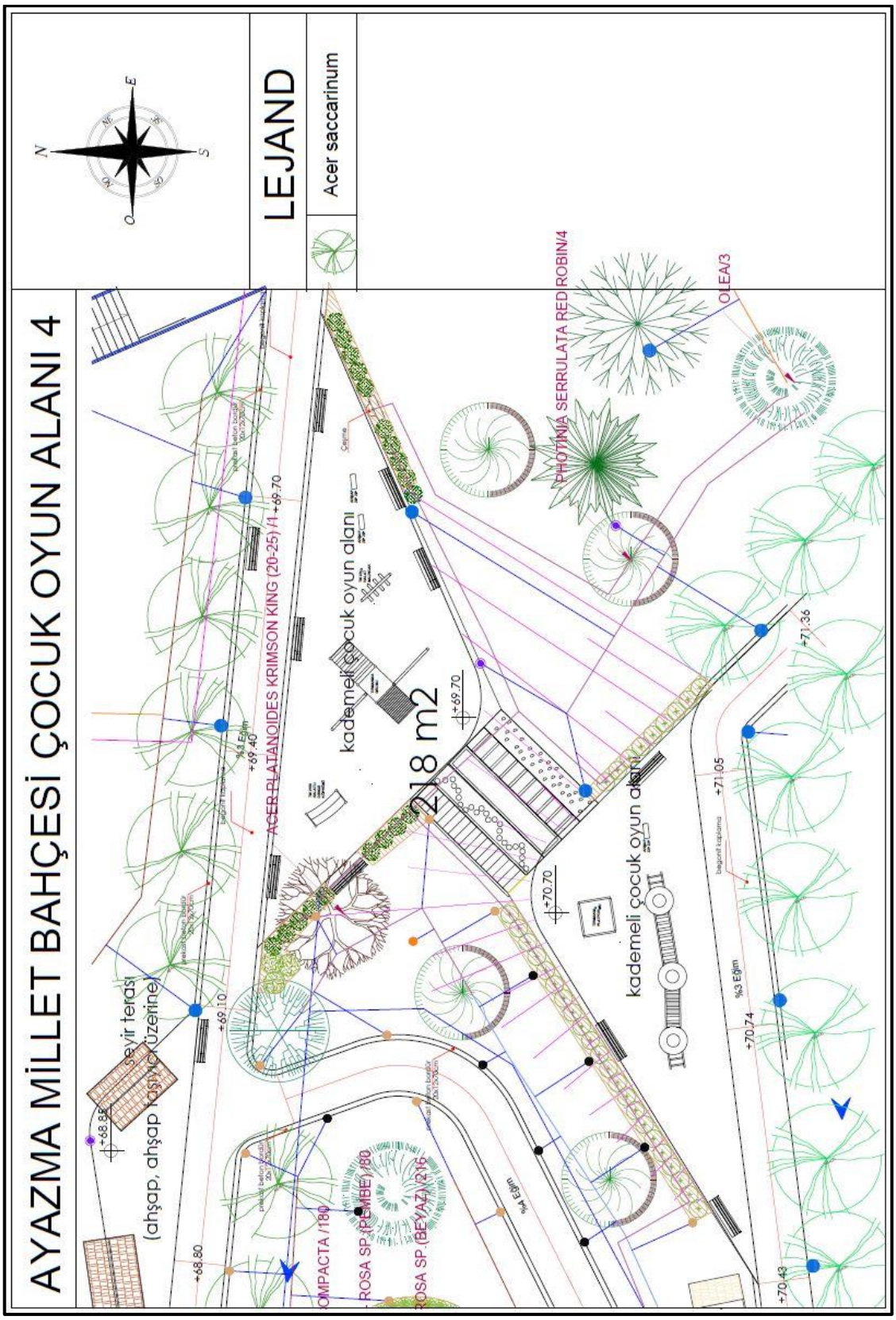
Şekil 4.95: Ayazma Millet Bahçesi keşif bahçesi çocuk oyun alanı (Balcı,2021).

Diğer bir çocuk oyun alanı en üst kotta diğer ana girişe yakın bir alanda bulunmaktadır (Şekil 4.96). Çocuk oyun alanı toplam 218 metrekaredir ve zemini EPDM kaplıdır.

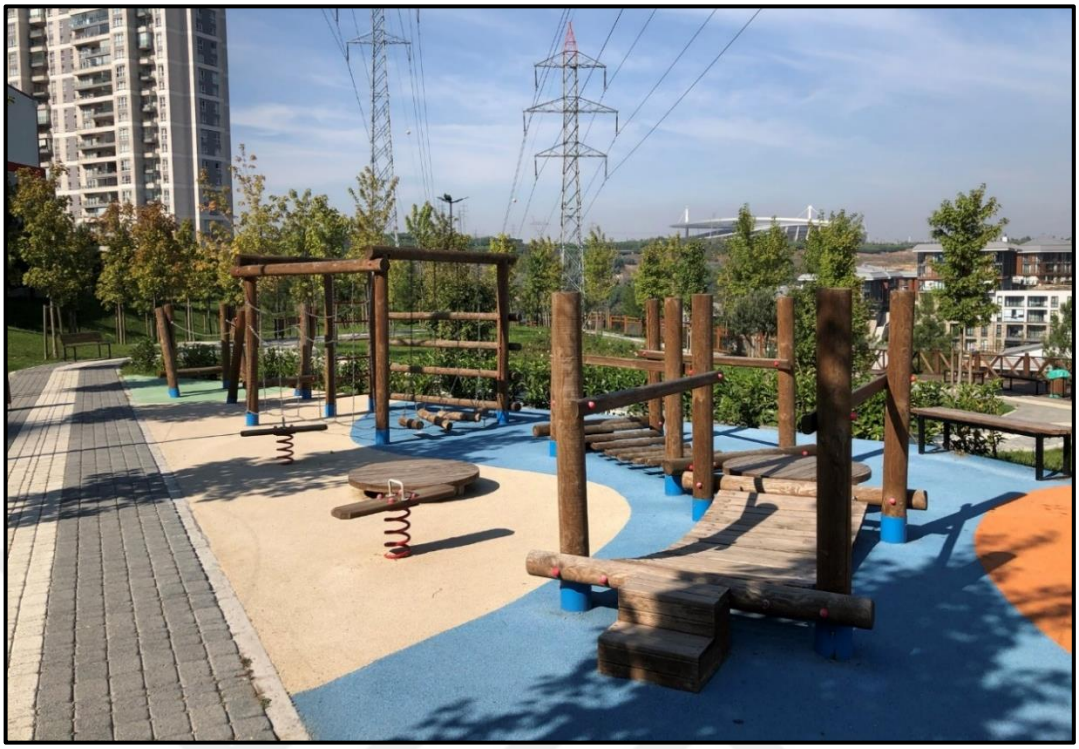
Çocuk oyun alanı 2 kademeli alandan oluşmaktadır. Alanda kullanılan oyun grupları ahşaptır. Üst kademede yer alan çocuk oyun alanında ahşap parkur sistemi şeklinde bir oyun grubu, 2 ahşap zıpzıp ve bir ahşap dönence bulunmaktadır. 2 kademe arasında kot farklından yararlanılarak yapılmış eğimli ahşap tırmanma ve kaydıraklı platform yer almaktadır. Alt kademede ise 2 ahşap zıpzıp ve parkur sistemli bir oyun elemanı yer almaktadır. Alan içerisinde salıncaklı pergola yer almaktadır.

Bu çocuk oyun alanının hemen yanında seyir terasları ve piknik alanı yer almaktadır.

Alanda yer alan çocuk oyun elemanlarının resimleri Şekil 4.97 ve 4.98'de yer almaktadır.

Şekil 4.96: Ayazma Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 4 projesi.

Şekil 4.97: Ayazma Millet Bahçesi çocuk oyun alanı 4 ahşap oyun elemanları (Balcı,2021).

Şekil 4.98: Ayazma Millet Bahçesi çocuk oyun alanı ahşap kaydırak ve tırmanma oyun elemanı (Balcı,2021).

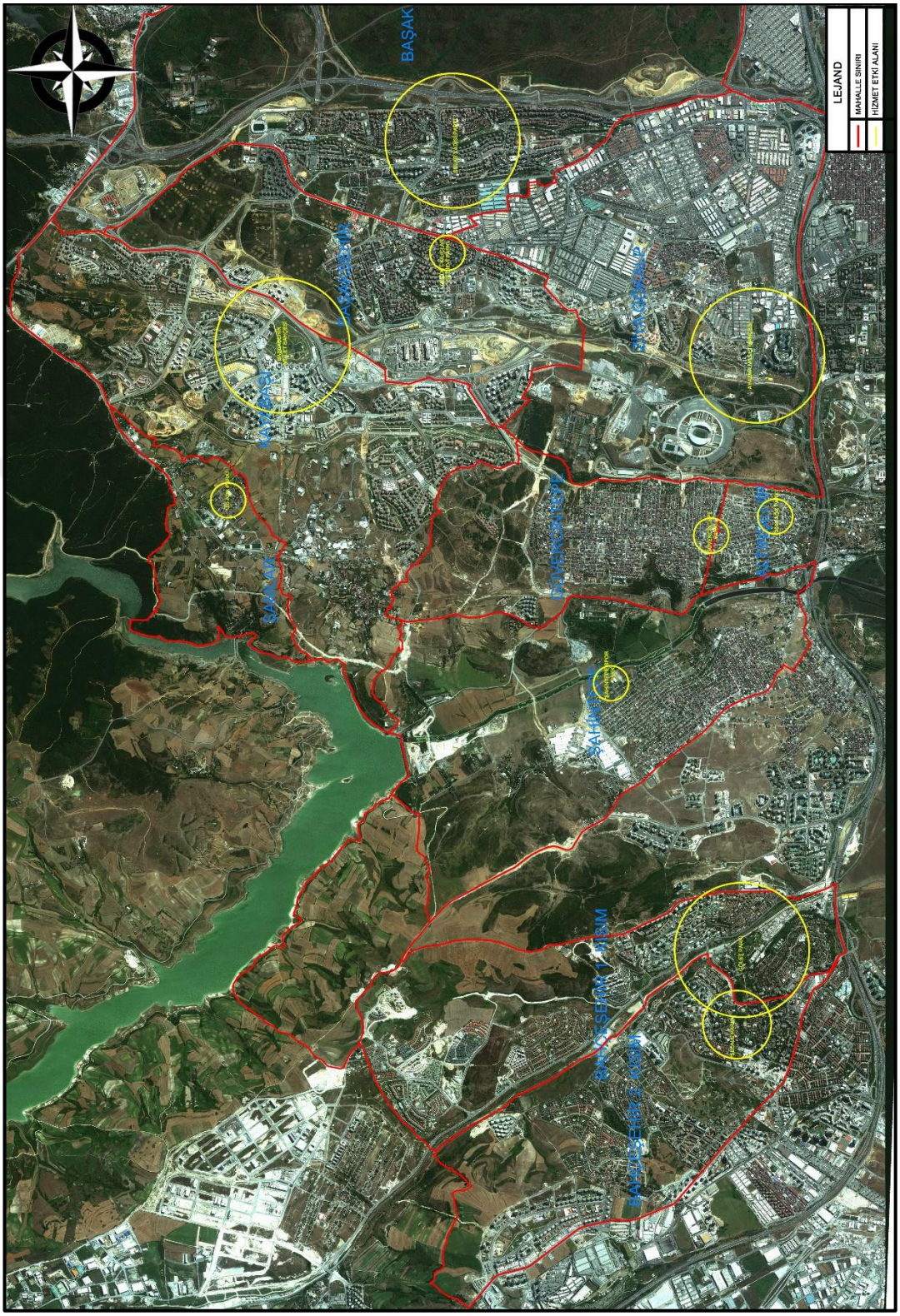
4.1.3. Etki Alanlarının Belirlenmesi

Parklar, yoğun kent yaşamından bunalan kent halkının, doğayla bütünleşme, çeşitli rekreatif gereksinimlerini karşılama gibi isteklerine olanak sağlayan kentsel yeşil alan birimlerindendir. Ayrıca hem kentiçi yeşil alan miktarı üzerinde hem de kentin karakterini oluşturmada önemli bir rol oynarlar. Bu nedenle, yüzölçüm olarak miktarlarının artırılmasının yanı sıra, dağılımlarının dengeli, ulaşılabilirliklerinin uygun duruma getirilmesi ile içerdikleri fonksiyonların yeterli ve çağdaş öğelerle donatılması konularına da gereken önem verilmelidir (Altınçekiç & Erdönmez Özgüç, 2001).

Avrupa Komisyonu Kentsel Denetim raporunda kentsel yeşil alanlara ideal yürüme süresi 15 dakika olarak verilmektedir. Yapılan çalışmalarda yeşil alanların çeşitlerine göre en uygun ulaşım ve yürüme mesafeleri şöyle olmalıdır:

- Çocuk bahçeleri-oyun alanlarına ulaşım mesafesi 400 m yürüme süresi 10 dakika,
- Semt-mahalle parklarına ulaşım mesafesi 800 m, yürüme süresi 20 dakika,
- Kent parklarına ulaşım mesafesi 1200 yürüme süresi 30 dakika şeklinde tanımlanmaktadır (Girgin, 2021).

Kent içerisinde yer alan açık yeşil alanlar, hizmet ettikleri kent birimine bağlı olarak işlev ve etkinliklerine göre sınıflandırılmaktadır. Seçilen 10 park alansal büyüklük ve parkların seçilme kriterleri kısmında Tablo 4.1'de yer alan mahalle, komşuluk ve semt etki alanları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Buna göre, komşuluk birimi parklarında hizmet etki alanı 400 metre, mahalle parklarının 800 metre, semt parklarının da 1600 metre alınarak parkların hizmet etki alanları Şekil 4.99'daki harita üzerinde gösterilmiştir.

Şekil 4.99: Başakşehir İlçesi Seçilen 10 parkın etki alan haritası.

4.1.4. Yeşil Alan Miktarının Belirlenmesi

Kentlerde yer alan açık ve yeşil alanlar kent insanına, doğaya ve ekosisteme sürdürülebilir ve yaşanabilir bir kent olması açısından çok önemli bir katkı sağlamaktadır. Kentlerdeki kişi başına düşen yeşil alan miktarları o kentin medeniyet göstergesi durumundadır. Kentin coğrafi konumu, nüfusu, sosyoekonomik durumu, mevcut yeşil alanlarının kullanımı o kentin yeşil alan standartlarının belirlenmesinde etkili olmaktadır. Kentsel açık ve yeşil alanların konumu, tipleri, analizi, alansal dağılımı, kapasitesi, işlevselliği ve yeterliliği vb. özellikleri planlama ve tasarımın en önemli kısımlarını oluşturmaktadır.

Ülkemizde kent planlama sürecini yönlendiren yasal mevzuat, imar planları ve imar yönetmelikleridir. Bu yasa ve yönetmeliklerde yeşil alanlara yönelik yaklaşım, kişi başına belirli büyüklükte yeşil alanın sağlanmasıdır. 1956 yılında çıkarılan 6785 Sayılı İmar Kanunu'nun 20.7.1972 tarih ve 1605 sayılı yasa ile değişik 25. maddesine göre, planlamaya esas alınan nüfus başına yeşil alan miktarı en az 7 m^2'dir. 1985 yılında çıkarılan ve halen yürürlükte olan 3194 Sayılı İmar Kanunu'nda da bu standart korunmuştur. En son olarak Türkiye kentleri için 02.09.1999 tarih ve 23804 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 'İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelik' hükümlerine göre; kentsel alanlarda kişi başına düşen yeşil alan değeri en az 10 m^2, belediye ve mücavir alan sınırları dışında ise kişi başına en az 14 m^2 olarak belirlenmiştir (Önder ve ark., 2001).

Yasal mevzuatta yeşil alanlar; park, çocuk bahçesi, oyun alanı, meydan, rekreasyon alanı gibi açık ve yeşil alanlar olarak tanımlanmıştır. Diğer bir yönetmelikte ise Yeşil alanlar: Toplumun yararlanması için ayrılan oyun bahçesi, çocuk bahçesi, dinlenme, gezinti, piknik, eğlence, rekreasyon ve rekreaktif alanları toplamını (Metropol ölçekteki fuar, botanik ve hayvan bahçeleri ile bölgesel parklar bu alanlar kapsamındadır.) Yeşil alan kavramı Çocuk bahçeleri, parklar, piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları ve millet bahçeleri şeklinde sınıflandırılmıştır (Gül, Dinç, Akın, & Koçak, 2020).

Mevzuat sisteminde yapılan yeşil alan tanımı akademik ortamda yapılan AYA tanımları birbirleriyle örtüşmemektedir. PAİY'e (2017) göre yeşil alan kavramı "çocuk bahçeleri, parklar, piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları ve millet bahçelerinden" oluşmaktadır. Ancak akademik ortamda ise AYA, konut ölçeğinden kent ölçeğine kadar, yapı dışında kalan tüm alanlar, açık ve yeşil alanlar olarak kabul edilmektedir. Kamusal aktif yeşil alanlar: parklar,

çocuk oyun alanları, spor ve oyun alanları, millet bahçesi, kent ormanı, fuar alanları, korular, piknik alanları, oyun alanları, botanik bahçeleri ve hayvanat bahçeleri gibi tanımlanabilmektedir (Gül, Dinç, Akın, & Koçak, 2020).

Aktif yeşil alan ülkemizde çok sınırlı tutularak park, çocuk bahçesi, oyun alanları ve millet bahçesi şeklinde tanımlanmaktadır. Ancak aktif yeşil alanlar, tüm kullanıcıların farklı rekreatif amaçlarla yararlanabildikleri kamusal yeşil alanların tümü sayılmalıdır. Sadece millet bahçeleri ile değil kamusal yeşil alanlarla birlikte bu niceliğin artırılması gerekmektedir.

Yeşil alanların planlaması yapılırken tasarım ilkeleri göz önünde tutularak tasarımın estetik ve fonksiyonel olmasına dikkat edilmelidir. Tasarlanıp uygulanacak olan yeşil alanların seçiminde mahallere dağılım ve oyun alanı, mahalle parkı, spor alanı gibi yeşil alan türlerinin seçiminde dengeli olunmalıdır. Yeşil alan kullanımda yaş, eğitim, cinsiyet, beklenti, gereksinim, tutum, tercih ve talepler gibi bireysel unsurlar oldukça önemli bir etkiye sahiptir. Bu sebeple yeşil alan tasarımları kent insanın sosyal yapı özelliklerine (yaş, cinsiyet, meslek, kültür seviyesi gibi), ihtiyaçlarına, eğilimlerine ve beklentilerine dikkat edilerek yapılmalıdır.

Başakşehir yoğun siteleşmenin olduğu ve her geçen gün de bu sitelere yenilerinin eklendiği bir ilçedir. Sitelerin tümünün kendine ait yeşil alanları, çocuk oyun alanları ve spor alanları yer almaktadır. İlçede yer alan parklar, site içi yeşil alanlar, bilgievlerine ait park alanları, kapalı pazarlara ait park alanları, spor parkları, kamusal okul ve ibadethanelerin bahçesinde yer alan çocuk parkları da hesap edildiğinde Başakşehir ilçesinin aktif yeşil alan miktarı 10.831.302 m^2'dir. Bu hesaplamaya refüjler dahil edilmemiştir. İlçe nüfusu 503.243 kişidir. Bu verilere göre kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 21,5 m^2'dir. Fakat mevzuata göre aktif yeşil alan sadece çocuk bahçeleri, parklar, piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları ve millet bahçeleri olarak sınırlandırıldığından diğer yeşil alanlar çıkarıldığında ilçenin aktif yeşil alan miktarı 6.115.612 m^2'ye düşmektedir ve böylece kişi başına düşen aktif yeşil alan ise mevzuata göre 12 m^2 olmaktadır.

4.2.Çocuk Oyun Alanlarının Değerlendirilmesi

Bu bölümde seçilen 10 park içerisindeki çocuk oyun alanlarının yeterlilik, nitelik ve tasarım ilkeleri açısından değerlendirilmesi yapılmıştır.

4.2.1. Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi

Türkiye'de ise Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelikte, park, çocuk bahçesi, oyun alanları olarak ayrılan alanlar "aktif yeşil alan" olarak nitelendirilmekte ve kişi başına asgari 10 m^2 olarak belirlenmektedir. Bu aktif yeşil alanın dağılımı ise; kişi başına 1.5 m2 çocuk oyun alanı, 2 m^2 mahalle ve semt parkı, 3,5 m^2 kent parkı ve 3 m^2 spor alanları olarak yapılmaktadır. Çocukların yaşam evresi içinde oyunun, oyun elemanlarının ve oyun alanlarının işlevleri değişkenlik göstermektedir. Çocuk oyun türlerini beden hareketinin yoğunluğu ve kurgulanma biçimine göre ikiye ayırmaktadır. Bu oyunlarda kendi içinde, beden hareketlerinin yoğunluğuna göre aktif ve pasif şeklinde; kurgulanma biçimine göre ise yaratıcı, düşsel, bilişsel ve eğitsel biçimde sınıflandırılmaktadır. Bu nedenle farklı yaş gruplarına karşılık gelecek araçların ve alanların kullanımı önemli bulunmaktadır. Farklı yaş grupları dikkate alınarak yapılan bir sınıflandırmaya göre oyun mekânları; sabit olmayan malzemelerin, kum havuzlarının, oyun evlerinin, oyun heykelleri gibi unsurların bulunduğu oyun bahçeleri (3-6 arası yaş), salıncak, kaydırak ve diğer elemanların yer aldığı, serbest etkinlik ve spor alanlarının bulunduğu oyun alanları (5-16 arası yaş) ve spor kortların, yüzme komplekslerinin, kültürel ve sanatsal etkinlik alanlarının bulunduğu oyun arsaları (13-19 arası yaş) şeklinde belirtilmektedir (Memiş & Gülcan, 2020).

Ülkemizde konut alanları arasında bulunacak çocuk oyun alanlarının minimum 1000 m² olması gerektiği savunulmakta, en küçük çocuk oyun alanının yerleşim yoğunluğuna göre 250 m²-1000 m² arasında olması gerektiği belirtilmiştir. Ortalama değer olarak, şehir plancılarına göre çocuk başına 6,5 m² oyun alanı tahsis edilmelidir. Oyun alanı büyüklük standardına göre, çocuk başına 6,5 m² oyun alanı düşmelidir (Kuşuluoğlu, 2013).

Başakşehir ilçesinin 10 mahallesinde toplam 135 adet kamusal çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Her mahallede bulunan çocuk oyun alanlarının toplam alansal büyüklükleri hesaplanmış ve sonra Türkiye İstatistik Kurumundan alınan Başakşehir ilçesinde yaşayan 0-14 yaş arası çocuk sayısına bölünerek mahalle bazlı çocuk başına düşen çocuk oyun alanı miktarı hesaplanmıştır.

Başakşehir ilçesi mahalle bazlı 0-4, 5-9, 10-14 yaş grupları nüfus verileri 31 Aralık 2021 tarihli adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre Tüik'ten alınmıştır ve Tablo 4.14'de gösterilmiştir.

Tablo 4.14: Başakşehir İlçesi Mahalle bazlı 0-14 yaş nüfus verileri (Tüik,2021).

MAHALLE ADI	0-4 YAŞ GRUBU	5-9 YAŞ GRUBU	10-14 YAŞ GRUBU	0-14 TOPLAM YAŞ GRUBU
BAŞAK	4849	6087	6610	17546
BAŞAKŞEHİR	5201	6821	7086	19108
KAYABAŞI	9398	11633	10861	31892
ŞAHİNTEPE	2499	3052	3217	8768
ZİYA GÖKALP	2341	2520	2392	7253
GÜVERCİNTEPE	7270	7517	7186	21973
ALTINŞEHİR	1985	2019	1820	5824
BAHÇEŞEHİR 1. KISIM	2592	3385	3157	9134
BAHÇEŞEHİR 2. KISIM	3776	4847	4632	13255
ŞAMLAR	80	90	105	275

Başakşehir ilçesinde yer alan parkların toplam alanı 2.238.986,99 m^2, ilçedeki 0-14 yaş çocuk nüfusu da 135.028 kişidir. Buna göre ilçe de çocuk başına 16,5 m^2 oyun alanı düştüğü saptanmıştır.

Mahalle bazlı çocuk başına düşen oyun alanına bakıldığında ise standartların oldukça üstünde ilk sırada 45,5 m^2 ile Bahçeşehir 1. Kısım mahallesi yer almaktadır. Bahçeşehir 2. kısım mahallesi, Şamlar mahallesi, Kayabaşı mahallesi, Başak mahallesi ve Ziya Gökalp mahallelerinin de çocuk başına düşen oyun alan miktarının standartların üzerinde olduğu; Şahintepe, Güvercintepe, Altınşehir ve Başakşehir mahallelerinin çocuk başına düşen çocuk oyun miktarının 6.5 m^2'nin altında olduğu saptanmıştır. Bu verilere dayanarak mahalle bazlı çocuk başına düşen çocuk oyun alan miktarı Tablo 4.15'de yer almaktadır.

Tablo 4.15: Mahalle bazlı çocuk başına düşen oyun alan miktarı.

Mahalle Adı	Park Sayısı	Parkların Toplam Alanı (m^2)	Çocuk Nüfus (0-14)	Çocuk Başına Düşen Miktar (m^2)
Bahçeşehir 1. Kısım mahallesi	22	415.839,56	9134	45,5 m^2
Bahçeşehir 2. Kısım mahallesi	16	162.387,44	13255	12,25 m^2
Şahintepe Mahallesi	15	8.006,53	8768	0,9 m^2
Güvercintepe Mahallesi	20	35.590,36	21973	1,6 m^2
Altınşehir Mahallesi	5	1.529,26	5824	0,26 m^2
Şamlar Mahallesi	3	5.810,10	275	21,12 m^2
Kayabaşı Mahallesi	21	874.379,04	31892	27,4 m^2
Başak Mahallesi	10	617.615,53	17546	35,19 m^2
Başakşehir Mahallesi	14	59.473,52	19108	3,1 m^2
Ziya Gökalp Mahallesi	8	58.355,65	7253	8 m^2

4.2.2. Niteliklerinin Değerlendirilmesi

Bu bölümde seçilen 10 parktaki çocuk oyun elemanlarının fonksiyonlarının ve niteliklerini inceleyebilmek için bir Tablo 4.16'da oluşturulmuştur.

Tablo 4.16: Seçilen 10 parkın içerisinde yer alan fonksiyonlar.

Mahalle Adı	Çocuk Oyun Alanı	Spor Alanları	Macera Oyun Alanı	Kaykay Pisti
Bahçeşehir 1. Kısım Mahallesi Gölet Parkı	2 adet konik tırmanma oyun alanı, 2 adet gondol salıncak, 2 adet ikili ebeveyn salıncak, 1 adet köpek figürlü salıncak, 1 adet döner platform, 1 adet otobüs figürlü grup zıpzıp, 1 adet gemi oyun grubu, 1 takım sanatsal 4'lü salıncak, Kum oyun alanı, 1 adet ikili ebeveyn tahterevalli, 1 takım iki kuleli oyun grubu, 2 adet tahterevalli, 4 adet zıpzıp, 1 takım Ahşap tımanma ve denge elemanları, 1adet metal 3'lü döner salıncak, 1 adet metal dna şeklinde tırmanma elemanı, 1 adet 3 kuleli oyun grubu, 1 adet dairesel dönence, 2 adet metal 2'li salıncak, 1 adet trafik parkı ve ahşap macera oyun parkı.	1Adet Çok Amaçlı Saha ve 1 Adet 3 lü Basket Potası	Macera Oyun Parkı yer almaktadır	

Tablo 4.16(devam): Seçilen 10 parkın içerisinde yer alan fonksiyonlar.

Mahalle Adı	**Çocuk Oyun Alanı**	**Spor Alanları**	**Macera Oyun Alanı**	**Kaykay Pisti**
Bahçeşehir 2. Kısım mahallesi Şelale Parkı	1 adet 3 kuleli oyun grubu ,2 adet ikili salıncak,1 adet tahterevalli, Kum oyun alanı, 2 adet zıpzıp ve 1 adet döner platform.	4 Adet Tenis Kortu		1 Takım
Şahintepe Mahallesi Şahintepe Spor parkı	1 adet 2 kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak ve 2 adet tahterevalli.	2 Adet Futbol Sahası		
Güvercintepe Mahallesi Güvercintepe Meydan Parkı	1 adet 3 kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak ve 1 adet tahterevalli.	1 Adet Basket Sahası		
Altınşehir Mahallesi 3083 Ada Parkı	1 adet 3 kuleli oyun grubu ,3 takım ikili salıncak ,1 adet tahterevalli ve 4 adet zıpzıp.			
Şamlar Mahallesi 105 Ada Parkı	1 adet iki kuleli oyun grubu, 1 takım ikili salıncak ve 1 adet tahterevalli.	1 Adet Basket Sahası		
Kayabaşı Mahallesi Başakşehir Millet Bahçesi	1 adet macera parkı, 1 adet ipli yüksek salıncak, 1 takım ikili salıncak, 1 adet döner platform, 1 adet altıgen salıncak, 1 adet ahşap ikili salıncak, 1 adet tek kuleli ahşap oyun grubu, 1 adet engelli salıncak, 1 adet engelli rampası, 5 adet trambolin, 1 adet iki kuleli oyun grubu, 1 adet ahşap tırmanma ve denge oyun elemanı, 1 adet ikili kütük salıncak, 2 adet tahterevalli, 1 adet rampalı ipli tırmanma parkuru.	1 Adet 3 lü Basket Potası		
Başak Mahallesi Sular Vadisi Parkı	1.Bölgede 1 adet tek kuleli oyun grubu, 2. Bölgede 1 adet gemi oyun gurubu, 1adet uçak oyun grubu, 9 adet ikili salıncak, 4 adet tahterevalli, 3.Bölgede 1 adet hayvan figürlü oyun elemanları, 1adet tek kuleli oyun grubu, 7 adet ikili salıncak, 4.Bölgede 1 adet tek kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak, 1 adet tahterevalli, 5. Bölgede 1 adet tek kuleli oyun grubu, 2 adet ikili salıncak, 2 adet zıpzıp, 1 adet döner platform, 1 adet tahterevalli.	5 Adet Basketbol Sahası ve 1 Adet Voleybol Sahası		1 Takım

Tablo 4.16(devam): Seçilen 10 parkın içerisinde yer alan fonksiyonlar.

Mahalle Adı	Çocuk Oyun Alanı	Spor Alanları	Macera Oyun Alanı	Kaykay Pisti
Başakşehir Mahallesi Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı	1 adet gemi oyun grubu, 1 adet konik oyun alanı, 1 adet otobüs zıpzıp, 1 adet ahşap uçak figürlü oyun alanı, 3 takım ikili salıncak, 1 adet döner platform, 1 adet gondol salıncak, Kum oyun alanı, 2 adet tahterevalli.			
Ziya Gökalp Mahallesi Ayazma Millet Bahçesi	1 takım otağ oyun alanı, 1 takım keşif bahçesi oyun alanı, 1 takım kademeli oyun alanı ve 1 takım matematik oyun alanı.	1 Adet Basket Sahası ve 1 Adet Mini Futbol Sahası		

4.2.3. Tasarım İlkeleri Açısından İrdelenmesi

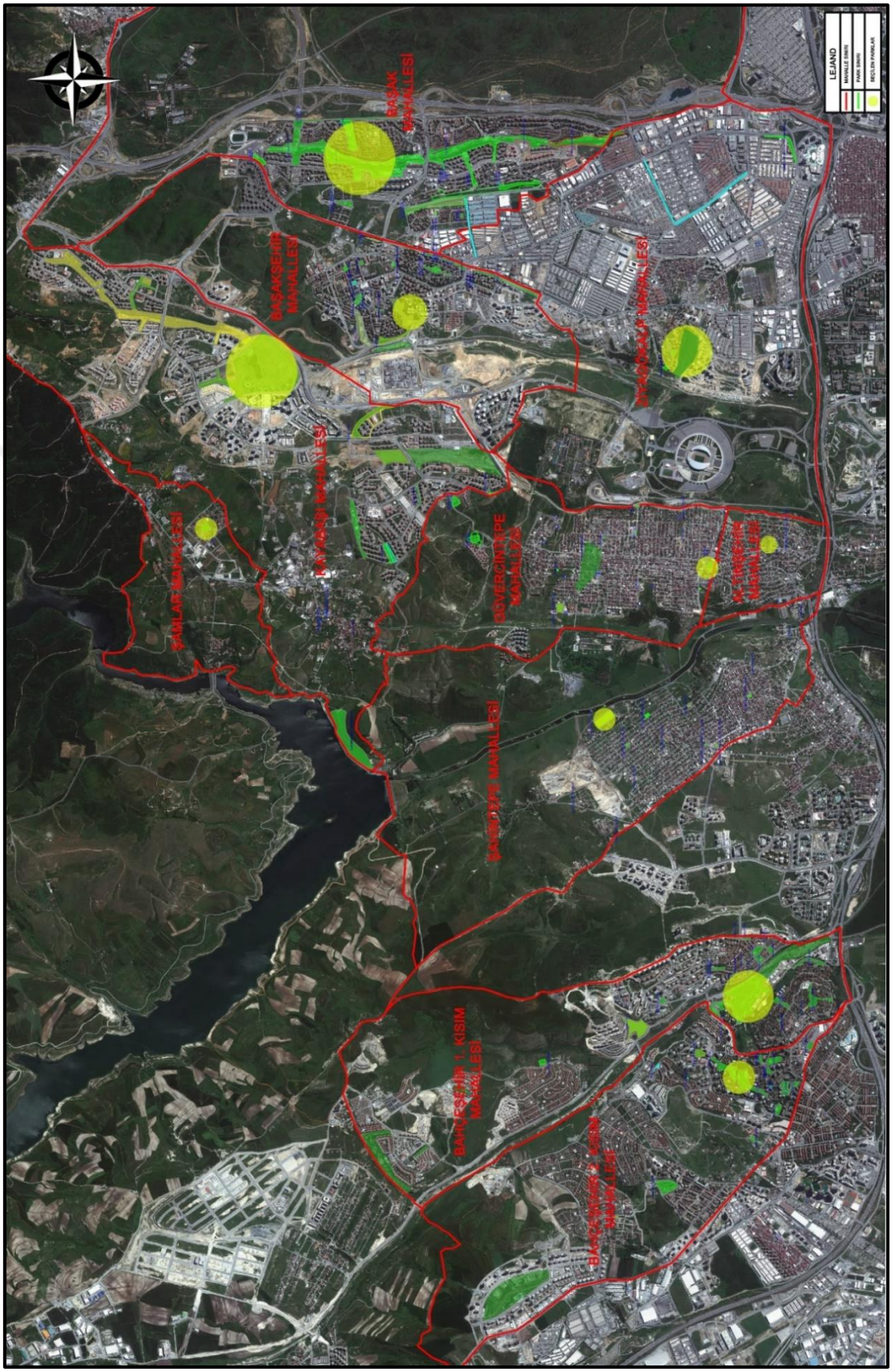
Başakşehir ilçesi sınırları içerisinde bulunan 10 mahallede 135 adet park bulunmaktadır, çalışma için seçilen 10 kamusal park tasarım ilkeleri açısından incelenmiştir.

Konum

Seçilen 10 oyun alanının 9 tanesi park içinde yer alırken, bir tanesi müstakil olarak konutlar arası ve araç yollarının arasında yer almaktadır (Tablo 4.17). Parkların ilçedeki konumu Şekil 4.100'de gösterilmiştir.

Tablo 4.17: Başakşehir ilçesi mahalle bazlı seçilen parkların konumları açısından değerlendirilmesi.

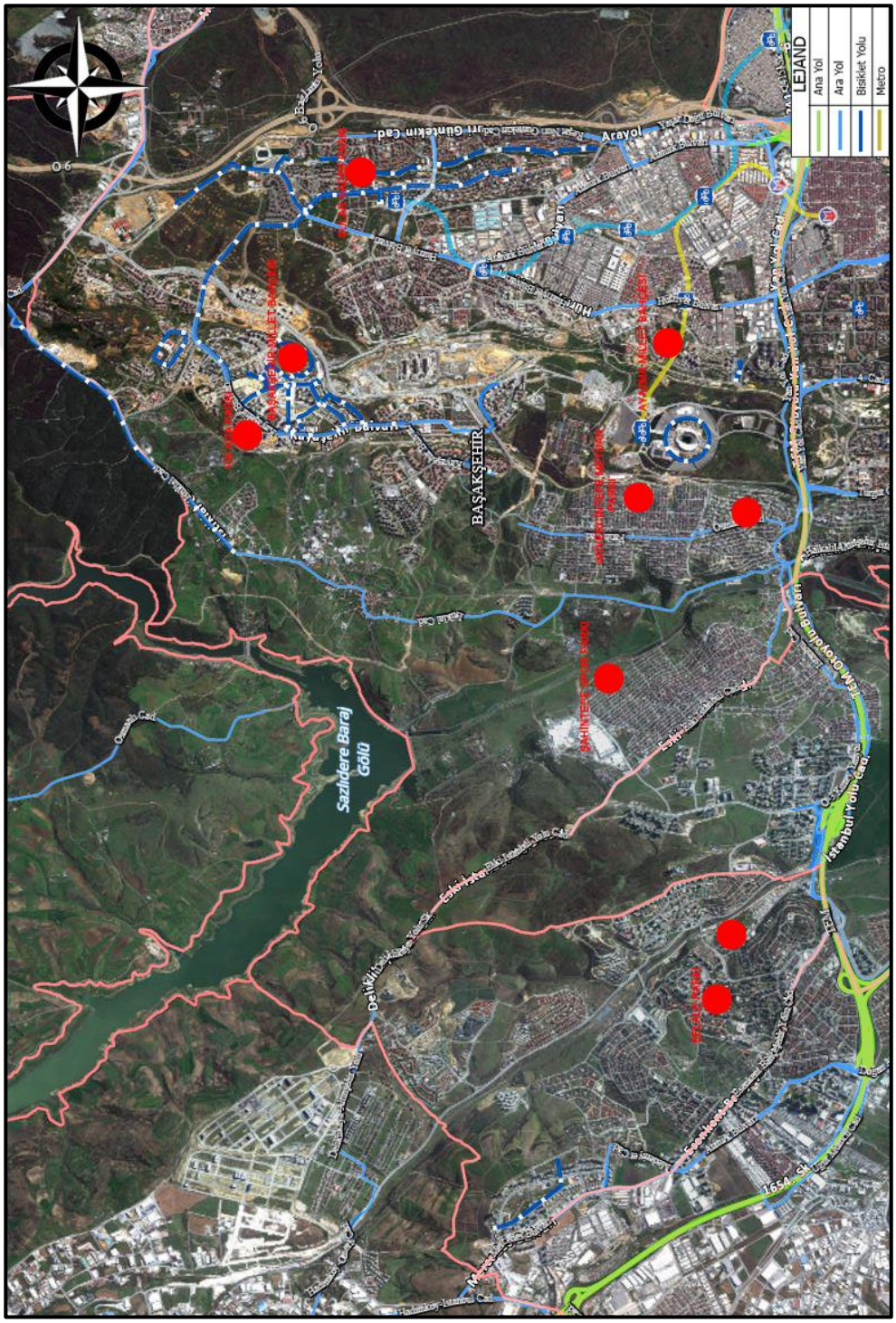
Mahalle Adı	Park içinde Bulunan Çocuk Oyun Alanları	Müstakil Olarak Bulunan Çocuk Oyun Alanları
Bahçeşehir 1. Kısım mahallesi	Gölet Parkı	-
Bahçeşehir 2. Kısım mahallesi	Şelale Parkı	-
Şahintepe Mahallesi	Şahintepe Spor Parkı	-
Güvercintepe Mahallesi	Güvercintepe Meydan Parkı	-
Altınşehir Mahallesi	-	3083 Ada Parkı
Şamlar Mahallesi	105 Ada Parkı	-
Kayabaşı Mahallesi	Başakşehir Millet Bahçesi	-
Başak Mahallesi	Sular Vadisi Parkı	-
Başakşehir Mahallesi	Cevdet Kılıçlar Bilgievi	-
Ziya Gökalp Mahallesi	Ayazma Millet Bahçesi	-

Şekil 4.100: Başakşehir İlçesi Seçilen 10 Parkın haritada konumu.

Ulaşım Durumu

Çalışma için seçilen 10 adet parkın ulaşım ağı içerisindeki (ana arter, ara yol, bağlantı ve bisiklet yolları) yerleri Şekil 4.101'de gösterilmiştir.

Şekil 4.101: Başakşehir İlçesi Seçilen 10 parkın çevresinde yer alan yol ulaşım haritası.

Alansal Büyüklük

Oyun alanı büyüklük standardına göre, çocuk başına 6,5 m² oyun alanı düşmelidir, konut grupları arasında yer alan oyun alanları minimum 50 m² alansal büyüklüğe sahip olmalıdır (Kuşuluoğlu, 2013). Alansal büyüklükleri göz önüne alınarak yapılan sınıflandırma, Tablo 4.18'de gösterilmiştir.

Tablo 4.18: Başakşehir İlçesi'ndeki çocuk oyun alanlarının alansal büyüklük açısından değerlendirilmesi.

<500 m² Çocuk Oyun Alanları	**501-5.000 m² Çocuk Oyun Alanları**	**5001-50.000 m² Çocuk Oyun Alanları**	**50.001-550.000 m² Çocuk Oyun Alanı**
Altınşehir 3083 Parkı	Şahintepe Spor Parkı	Cevdet Kılıçlar Bilgievi	Gölet Parkı
	Güvercintepe Meydan Parkı	Ayazma Millet Bahçesi	Başakşehir Millet Bahçesi
	Şamlar 105 Ada Parkı	Şelale Parkı	Sular Vadisi Parkı

Tabloya bakıldığında 500 m²'den küçük Altınşehir mahallesinde yer alan 3083 Ada parkı bulunmaktadır. Altınşehir mahallesinde planlarda park alanı gözüken özel mülkiyete ait alanlar da kamulaştırma yapılamadığından park alan sayıları yetersiz kalmaktadır. Özellikle yeterli yeşil alana sahip olmayan, müstakil çocuk oyun alanlarının bulunduğu yoğun nüfuslu mahallelerde, mevcut oyun alanları çok yetersiz kalmaktadır.

Güvenlik

Çocuk oyun mekânlarında güvenlik en önemli tasarım ilkelerindendir. Park çevresi sınır elemanları, bitkilendirme, çocuk oyun alanı zemini ve çocuk oyun elemanları yaklaşma mesafesi dikkat edilmesi gereken unsurlardandır. Park içinde yer alan çocuk oyun alanları, güvenlik açısından müstakil oyun alanlarına göre daha güvenli durumdadır. Çünkü park içinde yer alan oyun alanlarının çevresinde yeşil tampon zon bulunur, bu da çocuğun araç yoluna çıkma riskini azaltmaktadır. Parkın içerisinde yer alan işletmeler ve park güvenliği de ayrıca parkın daha korunaklı olmasını sağlamaktadır.

Seçilen 10 adet parkın çocuk oyun alanı zemini EPDM kauçuk zemindir. Gölet, Sular vadisi parkı, Başakşehir Millet Bahçesi, Ayazma Millet Bahçesi ve Şahintepe Spor parkının içerisinde

park güvenliği bulunmaktadır. Şahintepe, Altınşehir ve Şamlar Mahallelerinde seçilen parklarda işletme bulunmamaktadır.

Ayrıca araç trafiğine açık olan sokaklar arasında kalan çocuk oyun alanlarının güvenirliği açısından bakıldığında müstakil olarak tek park Altınşehir 3083 parkıdır fakat onunda çevresinde sınırlama elemanı bulunmaktadır.

Oyun Elemanı Seçimi

Başakşehir ilçesindeki 10 mahallenin her birinden seçilen 10 parkın çocuk oyun elemanları incelendiğinde 5 tanesinde geleneksel oyun elemanı, diğer parklarda ise çağdaş oyun elemanları kullanılmıştır. Bazı parkların içerisinde birkaç tane çocuk oyun alanı mevcut olduğundan örneğin Millet bahçeleri ve Sular vadisi parkında hem geleneksel hem de çağdaş oyun elemanlarına rastlanmaktadır.

Oyun Elemanı Yeterliliği ve Çeşitliliği

Seçilen parklardaki çocuk oyun yeterliliği ve çeşitliliği incelendiğinde Gölet Parkı, Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı, Sular vadisi parkı, Başakşehir Millet Bahçesi ve Ayazma Millet Bahçesindeki çocuk oyun alanı ve çeşitliliği bakımından yeterli farklı aktivitelere olanak sağlayan oyun elemanları yer almaktadır.

Yardımcı Öğeler

Seçilen 10 adet parkın içerisinde yer alan çocuk oyun alanı çevresinde ebeveynlerin çocukları oyun oynarken gözlem yapabilmesi ve dinlenme amaçlı oturma elemanları mevcuttur. Sadece Müstakil olarak değerlendirdiğimiz Altınşehir 105 ada parkındaki çocuk oyun alanında oturma alanı, çöp kutusu ve aydınlatma elemanı dışında bir donatı yer almamaktadır.

Diğer parkların çoğunda tuvalet, mescit, bebek bakım odası ve işletme gibi donatılar yer almaktadır.

Malzeme

Park alanlarındaki oyun ekipmanlarının hafif malzemeden ve yuvarlak hatlar ile tasarlanmasına, özellikle plastik ve metal malzeme seçimlerinde ise iklimsel farklara ve gölgelendirme elemanların olmasına dikkat edilmesi çok önemlidir.

Çocuk oyun alanlarının döşemesinin çocukların düşmeye bağlı yaralanmalardan korumak amacıyla yumuşak malzeme seçimi tercih edilmelidir.

Oyun alanlarının gün içinde kullanım yoğunluğu fazla olduğundan kullanım süresi ve sıklığı dikkate alınarak, dayanıklı ve sürdürülebilir malzeme ve bitki seçimi çok önemlidir. Özellikle uygulama ve kullanım sonrasında belirli periyotlarla bakım yapılmalıdır.

Başakşehir ilçesinde yer alan parklardaki oyun alanlarının zemin döşemlerinde Epdm dökme kauçuk ve kum kullanılmıştır. Oyun elemanlarında ise metal, ahşap ve plastik malzemeler tercih edilmiştir.

Bitkilendirme

Çocuk oyun alanlarında bitkilendirme yapılırken dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan biri çocuk sağlığını tehlikeye atacak zehirli ve toksik bitki türlerinin kullanılmamasına dikkat etmektir.

Çocuklara hem doğa sevgisini aşılamak hem de doğa hakkında bilgi edinmeleri sağlanmış olur.

Yoğun yapılaşmanın artmasıyla yapılacak bitkilendirme hem çocuk sağlığına hem kent sağlığına katkıda bulunacaktadır.

Parkların içinde bulunan çocuk oyun alanları müstakil çocuk oyun alanlarına göre çevresinde yer alan geniş yeşil alanlar nedeniyle çocuklara farklı aktivitelerde bulunma koşma enerjisini atma olanağı sağlamaktadır. Müstakil çocuk oyun alanlarının çevresinde yeterli yeşil alan olmadığından bu tür aktiviteler gerçekleştirilememektedir. Müstakil çocuk oyun alanı olarak değerlendirdiğimiz Altınşehir 3083 ada parkı da bitkilendirme konusunda yetersiz kalmaktadır.

Çocuğun Katılımı

Çocukların ihtiyaçlarına ve zevklerine göre tasarlanan çocuk oyun alanlarında kullanıcı yoğunluğu daha fazla olmaktadır. Bu yüzden çocuk oyun alanlarının tasarım ve uygulama süreçlerinde çocuğun dâhil edilmesi onların isteklerine göre tasarımlar yapılması oldukça önemlidir. Başakşehir ilçesinde tasarlanan çocuk oyun alanlarında çocukların daha çok tercih ettikleri, eğlendikleri oyun elemanları kullanılmaktadır.

Bakım

Kamusal alanlarda vandalizmi önlemek ve oyun elemanlarının kalitesinin sürekliliğini sağlamak amacıyla bakım periyodik olarak bakım yapılması oldukça önemlidir.

Araştırmalara göre yenilenen çocuk oyun mekânları eskilerine göre çocuklar tarafından daha çok tercih edilmektedir (Kuşuluoğlu, 2013).

Başakşehir ilçesinde yer alan parklar bakımlı ve periyodik bakımları düzenli olarak yapılmaktadır. Seçilen 10 park tasarım ilkeleri açısından değerlendirilmesi Tablo 4.19'da gösterilmiştir.

Tablo 4.19: Başakşehir ilçesindeki seçilen 10 parkın konum, güvenlik, oyun alan tipleri yeterlilik bakımından değerlendirmesi.

MAHALLE ADI	PARK ADI	TOPLAM ALAN (M2)	OYUN ALANININ KONUMU	GÜVENLİK (Oyun grubu, malzeme)	OYUN ALAN TİPLERİ	OYUN ELEMANI YETERLLİĞİ	BİTKİSEL TASARIM	BAKIM
Bahçeşehir 1. Kısım mahallesi	Bahçeşehir Park (Gölet)	240.043,86	Park içinde	Güvenli	Çağdaş Oyun Alanı	Yeterli	Yeterli	Bakımlı
Bahçeşehir 2. Kısım mahallesi	Şelale Parkı	48076,00	Park içinde	Güvenli	Gelenek sel Alanı	Yetersiz	Yeterli	Bakımlı
Şahintepe Mahallesi	Şahintepe Spor Parkı	1.500,00	Park içinde	Güvenli	Gelenek sel Alanı	Yetersiz	Yeterli	Bakımlı
Güvercintepe Mahallesi	Güvercintepe Meydan Parkı	3.673,04	Park içinde	Güvenli	Gelenek sel Alanı	Yetersiz	Yeterli	Bakımlı
Altınşehir Mahallesi	Altınşehir 3083 Ada Parkı	298,82	Müstakil	Güvenli	Gelenek sel Alanı	Yetersiz	Yetersiz	Bakımsız
Şamlar Mahallesi	Şamlar 105 Ada Parkı	4.825,00	Park içinde	Güvenli	Gelenek sel Alanı	Yetersiz	Yeterli	Bakımlı
Kayabaşı Mahallesi	Başakşehir Millet Bahçesi	281.242,00	Park içinde	Güvenli	Çağdaş Oyun Alanı	Yeterli	Yeterli	Bakımlı
Başak Mahallesi	Sular Vadisi	550.000,00	Park içinde	Güvenli	Çağdaş-Gelenksel	Yeterli	Yeterli	Bakımlı
Başakşehir Mahallesi	Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	12.654,00	Park içinde	Güvenli	Çağdaş-Gelenksel	Yeterli	Yeterli	Bakımlı
Ziya Gökalp Mahallesi	Ayazma Millet Bahçesi	39.144,00	Park içinde	Güvenli	Çağdaş Oyun Alanı	Yeterli	Yeterli	Bakımlı

4.3. Anket Uygulamasının Değerlendirilmesi

Başakşehir İlçesinin 10 mahallesinden kullanım yoğunluğu, alansal büyüklük ve tasarım ilkelerine göre seçilmiş 10 adet parkta halk anketi yapılmıştır. Halk anketinde park kullanıcılarının ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla konu ile ilgili yapılan örnek çalışmalarda kullanılan anket formları incelenmiştir. Bu araştırmalar sonucunda anketlerde amaca ulaşılabilmek için anlaşılabilir olmasına dikkat edilerek anket formu oluşturulmuştur.

Halk grubu anketi yapılan kişilerin belirlenmesinde güvenilir sonuçlar alınması amacıyla araştırma alanını kullanan ve iyi tanıyan kişiler olmasına dikkat edilmiştir.

Ankete başlamadan önce bireylere anket formunu nasıl değerlendirmeleri konusunda bilgi verilmiştir. Toplam anket yapılan kişi sayısı 392 kişidir, mahalle bazlı anket sayıları Tablo 4.20'de gösterilmiştir.

Tablo 4.20: Başakşehir ilçesi seçilen 10 parkta yapılan anket sayısı.

Parklar	Frekans Sayı	% Yüzde	Geçerli Yüzde %	Kümülatif Yüzde %
Altınşehir 3083 Ada Parkı	20	5,1	5,1	5,1
Ayazma Millet Bahçesi	41	10,5	10,5	15,6
Başakşehir Millet Bahçesi	52	13,3	13,3	28,8
Cevdet Kılıçdar Bilgi Evi Parkı	31	7,9	7,9	36,7
Gölet	50	12,8	12,8	49,5
Güvercintepe Meydan Parkı	57	14,5	14,5	64,0
Sular Vadisi	61	15,6	15,6	79,6
Şahintepe Spor Parkı	20	5,1	5,1	84,7
Şamlar 105 Ada Parkı	20	5,1	5,1	89,8
Şelale Parkı	40	10,2	10,2	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Ankette birinci bölüm; parka ne kadar sürede gelindiğini, nasıl ve ne ile gelindiğini, nereden gelindiğini araştıran ulaşım bölümü, ikinci bölüm; parka gelme sıklığını, parkta kalma süresini, gün içinde tercih edilen zaman dilimini, parka gelmek için daha çok hangi ayların tercih edildiğini, çocuğun parka kiminle geldiğini, parkta çocuk oyun oynarken kişinin parkta nasıl zaman geçirdiğini araştıran fonksiyonel değerlendirme bölümü, üçüncü bölüm; park yeterliliği-

donanımı ve yeterliliğini inceleyen soruları olduğu bölüm, dördüncü ve son bölüm ise; katılan kişilerin yaş, cinsiyet, meslek, eğitim, gelir düzeyi gibi soruların olduğu kişisel bilgiler bölümüdür.

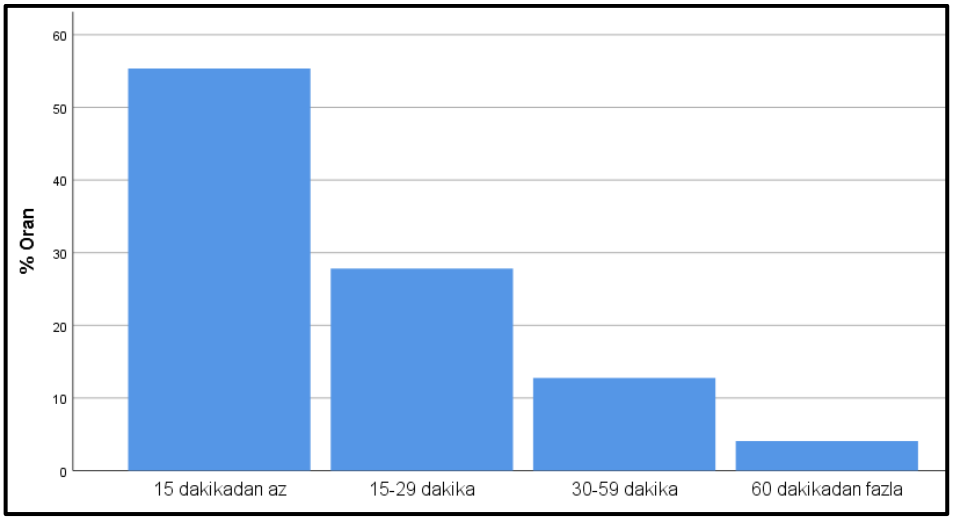
BÖLÜM 1

Anketin ilk bölümü parka ne kadar sürede gelindiğini, nasıl ve ne ile gelindiğini, nereden gelindiğini ile ilgili soruların olduğu ulaşım bölümüdür.

İlk soruda ankete katılanların parka ne kadar sürede ulaştıklarına verdiği cevaplarda en fazla yüzdeye sahip olan cevap %55,4 ile 15 dakikadan az ilk sırada, 15-29 dakika %27,8 ile ikinci sırada, 30-59 dakika %12,8 ile üçüncü sırada, 60 dakikadan fazla cevabı ise %4,1 ile dördüncü sırada yer almaktadır (Tablo 4.21) (Şekil 4.102).

Tablo 4.21: Anket katılımcılarının parka ulaşım sürelerinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
15 dakikadan az	217	55,4	55,4	55,4
15-29 dakika	109	27,8	27,8	83,2
30-59 dakika	50	12,8	12,8	95,9
60 dakikadan fazla	16	4,1	4,1	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Şekil 4.102: Parka ulaşım süresi grafiği.

Kullanıcıların parka gitmek için ulaşım tercihleri sorulduğunda ise ilk sırayı %47,4 ile özel araç hemen sonraki cevap ise ona yakın oranla %46,7 ile yaya cevabı olduğu saptanmıştır (Tablo 4.22).

Tablo 4.22: Anket katılımcılarının parka ulaşım araçlarının değerlendirilmesi.

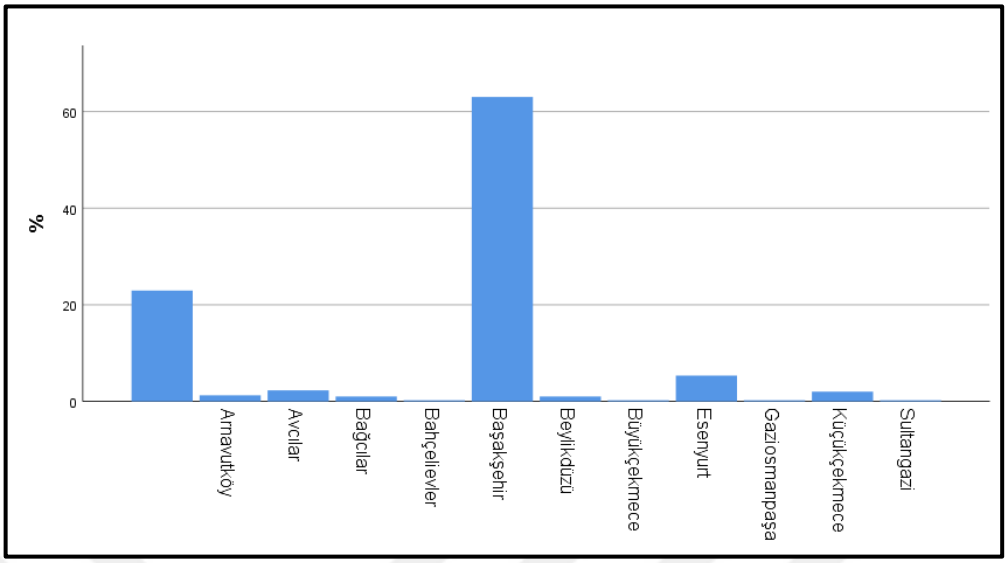
	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Toplu taşıma ile	52	13,3	13,3	100,0
Özel araç ile	186	47,4	47,4	100,0
Yaya	183	46,7	46,7	100,0
Taksi	10	2,6	2,6	100,0
Bisiklet	11	2,8	2,8	100,0
Motosiklet	2	0,5	0,5	100,0

Seçilen 10 park ile parka ulaşımın çaprazlanması sonucunda p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Buna göre özel araç seçeneğini en çok Gölet parkı kullanıcıları %22,6 oranıyla tercih etmiştir (EK 2).

Hangi ilçeden geliyorsunuz sorusuna park ziyaretçilerinin 247 kişisi %63 oranıyla Başakşehir ilçesinden geldiği görülmektedir. 21 kişi Esenyurt, 9 kişi Avcılar, 8 kişi Küçükçekmece cevabıyla Başakşehir'in komşu ilçelerinden parklara geldikleri tespit edilmiştir (Tablo 4.23) (Şekil 4.103).

Tablo 4.23: Anket katılımcılarının ilçe bilgileri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Arnavutköy	5	1,3	1,3	24,2
Avcılar	9	2,3	2,3	26,5
Bağcılar	4	1,0	1,0	27,6
Bahçelievler	1	0,3	0,3	27,8
Başakşehir	247	63,0	63,0	90,8
Beylikdüzü	4	1,0	1,0	91,8
Büyükçekmece	1	0,3	0,3	92,1
Esenyurt	21	5,4	5,4	97,4
Gaziosmanpaşa	1	0,3	0,3	97,7
Küçükçekmece	8	2,0	2,0	99,7
Sultangazi	1	0,3	0,3	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

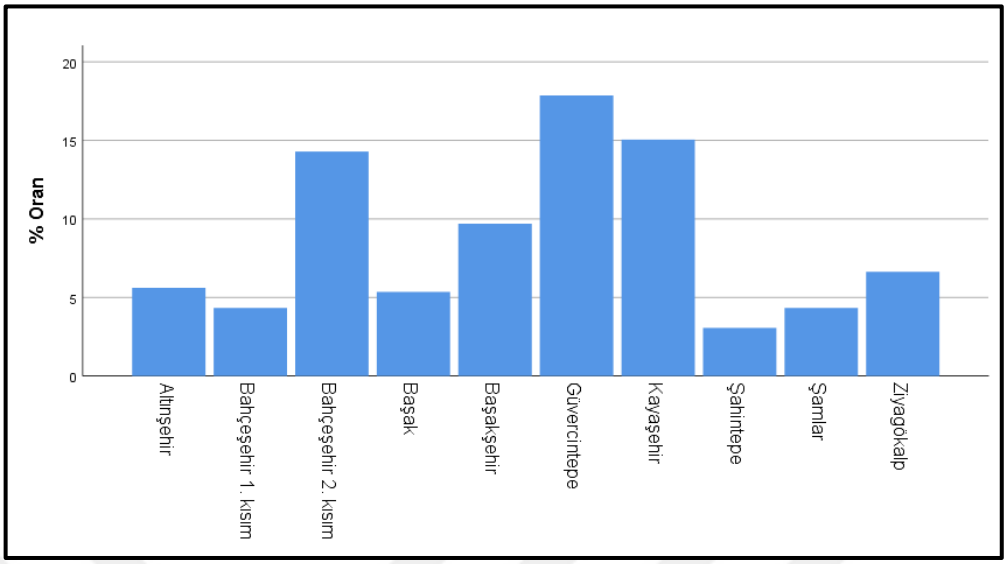
Şekil 4.103: Anket katılımcılarının ilçe bilgi grafiği.

Anket katılımcılarına Başakşehir ilçesinden geliyorlarsa mahallelerini işaretlemeleri istenildiğinde ilk sıraları %17,9 oranıyla Güvercintepe mahallesi, %15,1 oranıyla Kayabaşı mahallesi, %14,3 oranıyla da Bahçeşehir 2. Kısım mahallesi yer almaktadır.

Anket katılımcılarının mahalle bilgi tablosu Tablo 4.24'de grafiği ise Şekil 4.104'de gösterilmiştir.

Tablo 4.24: Anket katılımcılarının mahalle bilgileri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Altınşehir	22	5,6	5,6	19,4
Bahçeşehir 1. kısım	17	4,3	4,3	23,7
Bahçeşehir 2. kısım	56	14,3	14,3	38,0
Başak	21	5,4	5,4	43,4
Başakşehir	38	9,7	9,7	53,1
Güvercintepe	70	17,9	17,9	70,9
Kayabaşı	59	15,1	15,1	86,0
Şahintepe	12	3,1	3,1	89,0
Şamlar	17	4,3	4,3	93,4
Ziyagökalp	26	6,6	6,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Şekil 4.104: Anket katılımcılarının mahalle bilgi grafiği.

Ankete katılan ziyaretçiler park içerisindeki yolları yeterli bulup bulmadığı sorusuna %77,3 oranıyla evet, %22,2 oranıyla da hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.25).

Tablo 4.25: Anket katılımcılarının park içi yol memnuniyeti.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	303	77,3	77,3	77,8
Hayır	87	22,2	22,2	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Seçilen 10 park ile park içi yolların yeterliliği çaprazlanması yapıldığında ise p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Buna göre park kullanıcıları %17,8 ile Sular Vadisi Parkının, %15,8 ile Gölet Parkının, %15,5 oranıyla ise Başakşehir Millet Bahçesinin yollarının yeterli olduğunu işaretlemişlerdir. %43,7 oranıyla ise Güvercintepe Meydan Parkının yolları yetersiz olarak işaretlenmiştir (EK 3).

Anket katılımcılara park içerisindeki fonksiyonlara ulaşımlarının kolaylığı sorulduğunda %78,6 oranıyla evet cevabı %21,2 oranıyla da hayır cevabının verildiği saptanmıştır (Tablo 4.26).

Tablo 4.26: Anket katılımcılarının fonksiyon alanlarına ulaşım memnuniyetleri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	308	78,6	78,6	78,8
Hayır	83	21,2	21,2	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Seçilen 10 park ile fonksiyon alanlarına ulaşımın kolaylığının çaprazlanması yapıldığında ise p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Buna göre park kullanıcıları %18,2 ile Sular Vadisi Parkına, %15,3 ile Gölet Parkına, %14,3 oranıyla ise Başakşehir Millet Bahçesi fonksiyon alanlarına ulaşımın kolay olduğunu işaretlemişlerdir. %49,4 oranıyla ise Güvercintepe Meydan Parkının fonksiyon alanlarına ulaşımın kolay olmadığı işaretlenmiştir (EK 4).

BÖLÜM 2

Anketin bu bölümünde park kullanıcılarına parka geliş sıklığı, parkı hangi günler kullandıkları, hangi sıklıkta ziyaret ettikleri, hangi zaman diliminde kullandıkları, hangi aylar daha çok tercih ettikleri, çocuklarının parka kiminle geldiğini ve parkta çocukları oyun oynarken zamanlarını nasıl değerlendirdikleri ile ilgili soruları içeren fonksiyonel değerlendirme bölümüdür.

Parka geliş sıklığı sorunun cevaplarına bakıldığında ilk sırada %29, 3 oranıyla haftada bir cevabı, %17,6 oranıyla 15 günde bir ikinci sırada, %15,8 oranıyla ayda bir cevabı üçüncü sırada, %13 oranıyla her gün cevabı dördüncü sırada yer almaktadır.

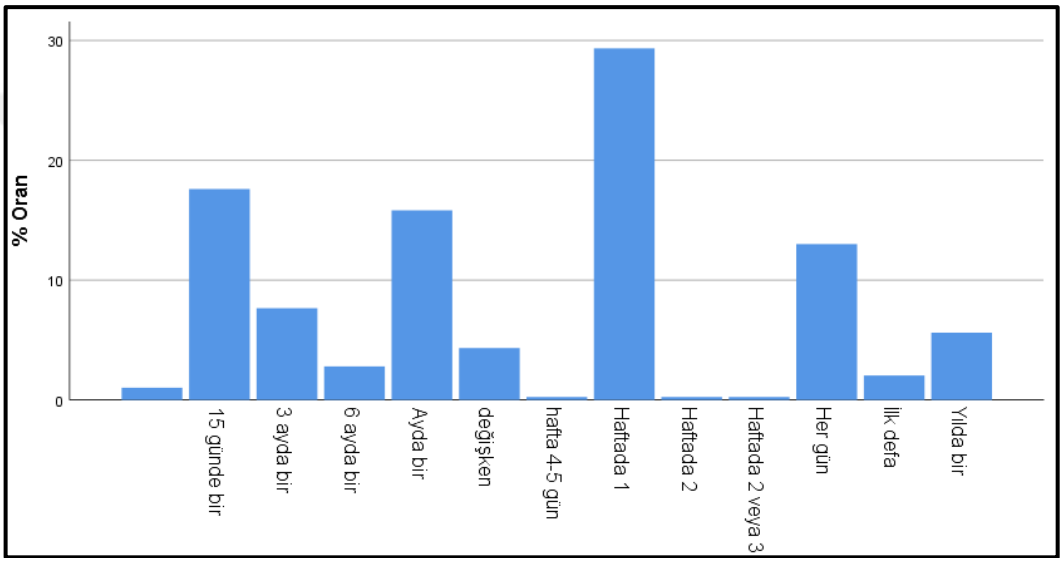
Anket katılımcılarının parka geliş sıklığı tablosu Tablo 4.27 de, grafiği ise Şekil 4.105'da gösterilmiştir.

Tablo 4.27: Anket katılımcılarının parka geliş sıklığı.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
15 günde bir	69	17,6	17,6	18,6
3 ayda bir	30	7,7	7,7	26,3
6 ayda bir	11	2,8	2,8	29,1
Ayda bir	62	15,8	15,8	44,9
Değişken	17	4,3	4,3	49,2
Hafta 4-5 gün	1	0,3	0,3	49,5

Tablo 4.27 (devam): Anket katılımcılarının parka geliş sıklığı.

Haftada 1	115	29,3	29,3	78,8
Haftada 2	1	0,3	0,3	79,1
Haftada 2 veya 3	1	0,3	0,3	79,3
Her gün	51	13,0	13,0	92,3
İlk defa	8	2,0	2,0	94,4
Yılda bir	22	5,6	5,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

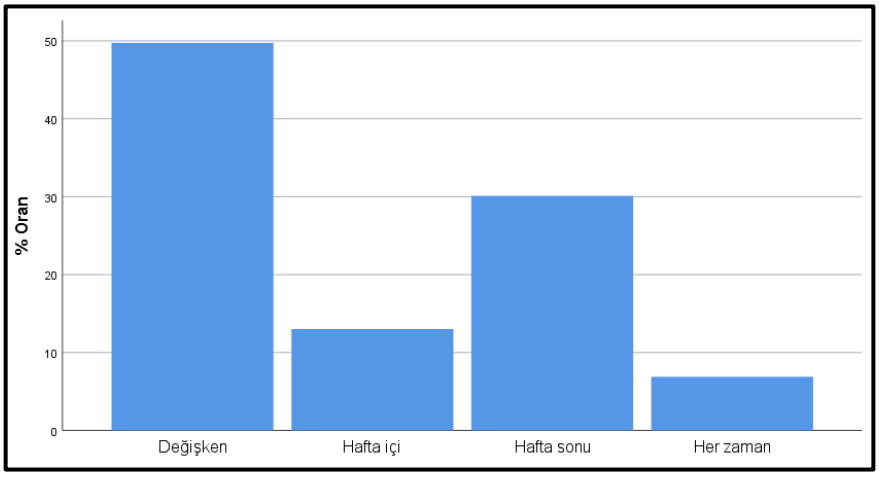

Şekil 4.105: Anket katılımcılarının parka geliş sıklığı grafiği.

Anket kullanıcılarının parkı kullandıkları günler için verdikleri cevaplara bakıldığında %49,7 oranıyla değişken, %30,1 oranıyla hafta sonu, %13 oranıyla hafta içi, %6,9 oranıyla da her zaman cevabının tercih edildiği tespit edilmiştir (Tablo 4.28) (Şekil 4.106).

Tablo 4.28: Anket katılımcılarının parkı kullanım günleri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değişken	195	49,7	49,7	50,0
Hafta içi	51	13,0	13,0	63,0
Hafta sonu	118	30,1	30,1	93,1
Her zaman	27	6,9	6,9	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

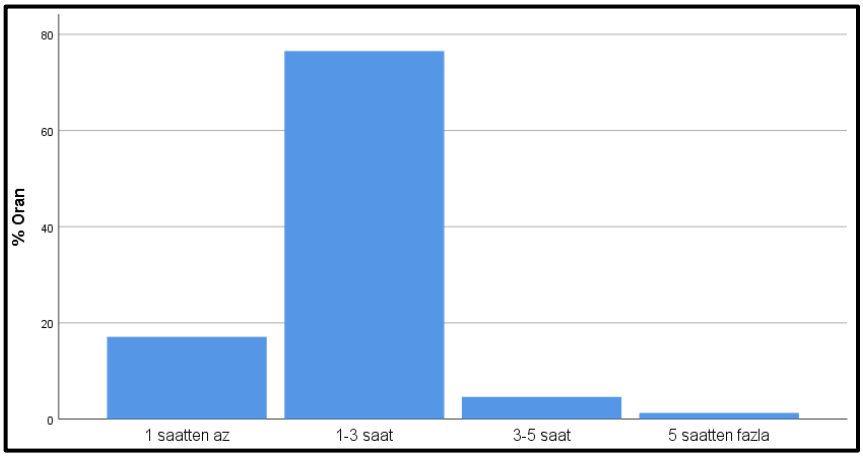

Şekil 4.106: Anket katılımcılarının parkı kullanım gün grafiği.

Anket katılımcılarına parkta kaldıkları süre sorulduklarında %76,5 oranıyla 1-3 saat, %17,1 oranıyla 1 saatten az, %4,6 oranıyla 3-5 saat ve %1,3 oranıyla da 5 saatten fazla cevabının verdikleri tespit edilmiştir (Tablo 4.29) (Şekil 4.107).

Tablo 4.29: Anket katılımcılarının parkta kalış süreleri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
1 saatten az	67	17,1	17,1	17,6
1-3 saat	300	76,5	76,5	94,1
3-5 saat	18	4,6	4,6	98,7
5 saatten fazla	5	1,3	1,3	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

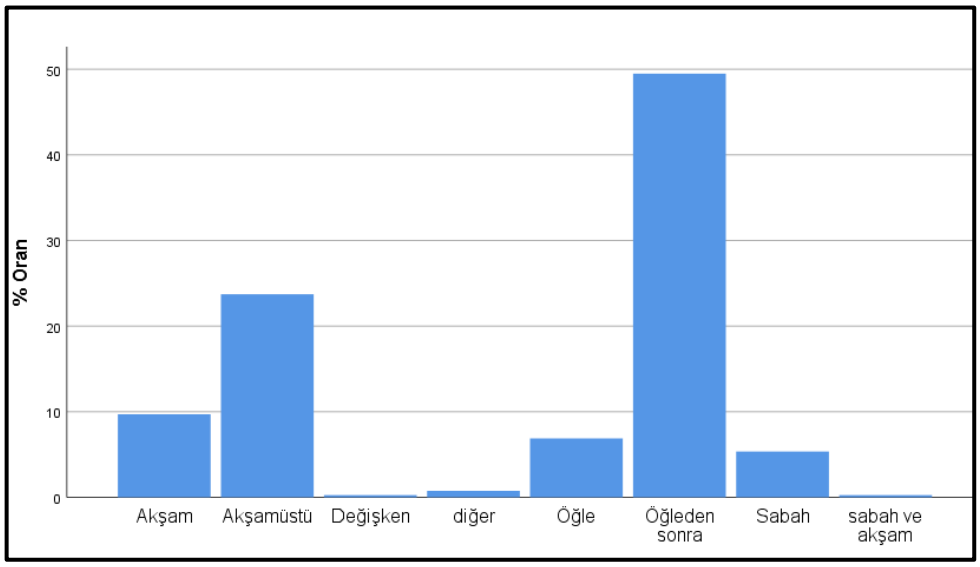
Şekil 4.107: Anket katılımcılarının parkta kalış süre grafiği.

Seçilen 10 park ile parklardaki kalış süreleri çaprazlanması yapıldığında ise p=0,007 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Buna göre en çok verilen 1-3 saat yanıtını %16,3 ile Sular Vadisi Parkı, %13,7 ile Gölet Parkı, %12,7 oranıyla ise Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları işaretlemişlerdir (EK 5).

Anket yapılan park kullanıcılarının parkı hangi zamanda kullandıkları sorusuna verilen cevaplardan tercih edilen zaman dilimleri oranları %49,5 ile öğleden sonra, %23,7 oranıyla akşamüstü, %9,7 oranıyla ise akşam olarak tespit edilmiştir (Tablo 4.30) (Şekil 4.108).

Tablo 4.30: Anket katılımcılarının parkı kullanmak için tercih ettikleri zaman dilimleri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Akşam	38	9,7	9,7	13,3
Akşamüstü	93	23,7	23,7	37,0
Öğle	27	6,9	6,9	44,9
Öğleden sonra	194	49,5	49,5	94,4
Sabah	21	5,4	5,4	99,7
Sabah ve akşam	1	0,3	0,3	100,0
Değişken	1	0,3	0,3	37,2
Diğer	3	0,8	0,8	38,0
Total	392	100,0	100,0	

Şekil 4.108: Anket katılımcılarının parkı kullanmak için tercih ettikleri zaman dilim grafiği.

Mahalle bazlı seçilen 10 park ile tercih edilen zaman diliminin çaprazlaması yapıldığında p=0,032 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca en çok tercih edilen öğleden sonra cevabını veren parklarda ilk sırada %13,9 oranıyla Başakşehir Millet Bahçesi ve Sular Vadisi Parkı ardından %12,9 oranıyla Gölet parkı yer almaktadır (EK 6).

Anket yapılan park kullanıcılarına parka gelmek için tercih ettikleri ayı sorgulamak amacıyla sorulan soruya önem sırasına göre ilk üç seçeneği 1'den 3'e kadar numaralandırmaları istenmiştir. Bu doğrultuda alınan cevaplar parka gitmek için en çok tercih edilen birinci ay %33,4 oranıyla haziran ayı, %29,6 oranla temmuz ayı ikinci ve %40,6 oranıyla da ağustos ayı üçüncü ay olarak tercih edilmiştir.

Anket katılımcılarının parka gelmek için tercih ettikleri aylar Tablo 4.31'de gösterilmiştir.

Tablo 4.31: Anket katılımcılarının parka gelmek için tercih ettikleri aylar.

Ocak-Şubat		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	63	16,1	56,8	56,8
	2	22	5,6	19,8	76,6
	3	26	6,6	23,4	100,0
	Toplam	111	28,3	100,0	
Kayıp		281	71,7		
Total		392	100,0		
Mart- Nisan		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	57	14,5	42,5	42,5
	2	53	13,5	39,6	82,1
	3	24	6,1	17,9	100,0
	Toplam	134	34,2	100,0	
Kayıp		258	65,8		
Toplam		392	100,0		
Mayıs		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	85	21,7	42,5	42,5
	2	55	14,0	27,5	70,0
	3	60	15,3	30,0	100,0
	Toplam	200	51,0	100,0	
Kayıp		192	49,0		
Toplam		392	100,0		

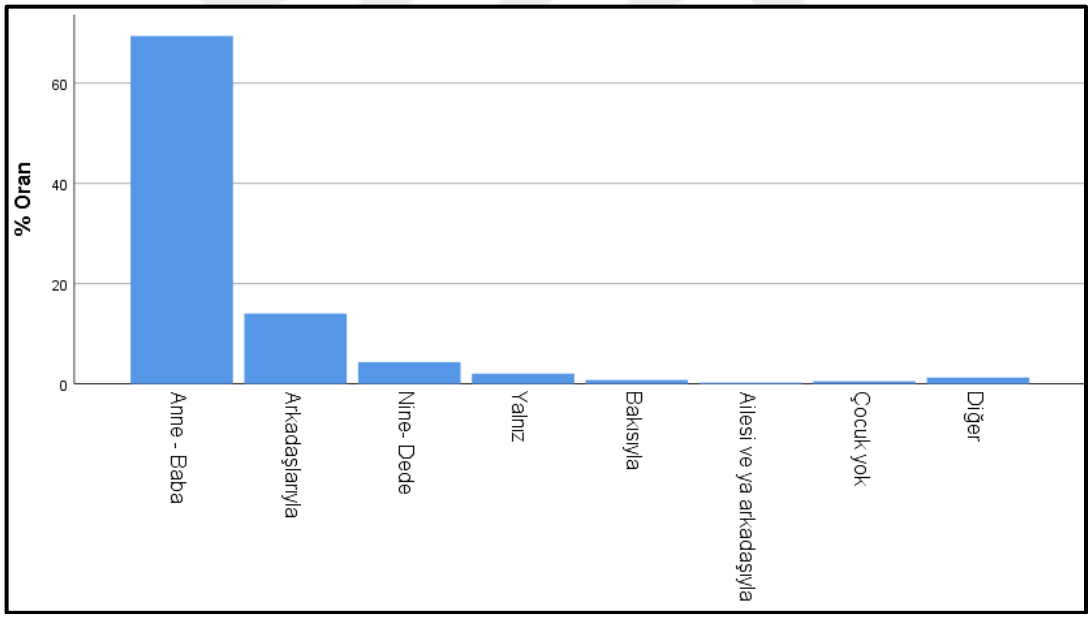
Tablo 4.31 (devam): Anket katılımcılarının parka gelmek için tercih ettikleri aylar.

Haziran		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	131	33,4	44,6	44,6
	2	73	18,6	24,8	69,4
	3	90	23,0	30,6	100,0
	Toplam	294	75,0	100,0	
Kayıp		98	25,0		
Toplam		392	100,0		
Temmuz		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	69	17,6	23,6	23,6
	2	116	29,6	39,7	63,4
	3	107	27,3	36,6	100,0
	Toplam	292	74,5	100,0	
Kayıp		100	25,5		
Toplam		392	100,0		
Ağustos		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	48	12,2	17,5	17,5
	2	67	17,1	24,5	42,0
	3	159	40,6	58,0	100,0
	Toplam	274	69,9	100,0	
Kayıp		118	30,1		
Toplam		392	100,0		
Eylül		Sayı	Percent	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	43	11,0	19,5	19,5
	2	66	16,8	30,0	49,5
	3	111	28,3	50,5	100,0
	Toplam	220	56,1	100,0	
Kayıp		172	43,9		
Toplam		392	100,0		
Ekim- Kasım		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	24	6,1	17,5	17,5
	2	72	18,4	52,6	70,1
	3	41	10,5	29,9	100,0
	Toplam	137	34,9	100,0	
Kayıp		255	65,1		
Toplam		392	100,0		
Aralık		Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Değer	1	35	8,9	35,7	35,7
	2	27	6,9	27,6	63,3
	3	36	9,2	36,7	100,0
	Toplam	98	25,0	100,0	
Kayıp		294	75,0		
Toplam		392	100,0		

Anket katılımcıları çocuklarının parka en çok kiminle gider sorusuna en çok %69,4 ile anne-baba, %14 ile arkadaşıyla, %4,3 ile de nine-dede cevabını vermiştir (Tablo 4.32) (Şekil 4.109).

Tablo 4.32: Anket katılımcılarının parka kiminle geldikleri sorusunun değerlendirilmesi**.**

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Anne -Baba	272	69,4	69,4	77,0
Arkadaşlarıyla	55	14,0	14,0	91,1
Bakısıyla	3	0,8	0,8	91,8
Diğer	5	1,3	1,3	93,6
Nine- Dede	17	4,3	4,3	98,0
Yalnız	8	2,0	2,0	100,0
Aile veya arkadaşlarıyla	1	0,3	0,3	7,7
Çocuk yok	2	0,5	0,5	92,3
Total	392	100,0	100,0	

Şekil 4.109: Anket katılımcılarının parka kiminle geldikleri sorusunun grafiği.

Seçilen 10 park ile çocukların parka kiminle geldiğinin çaprazlaması yapıldığında p=0,023 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre en çok verilen anne-baba cevabını %16,2 oranıyla Başakşehir Millet Bahçesi ve Sular Vadisi Parkı, %15,4 oranıyla ise Gölet Parkı kullanıcıları işaretlemişlerdir (EK 7).

Parkta çocuğunuz oyun alanında oynarken siz nasıl zamanınızı değerlendirirsiniz sorusuna park kullanıcılarından alınan cevaplar da tercih edilen ilk üç aktivitenin başında %51,5 oranıyla arkadaşlarıyla sohbet etmek, %42,6 oranıyla yürüyüş ve koşu yapmak ve %29,8 oranıyla ise telefonla ilgilenmek seçenekleri tercih edilmiştir (Tablo 4.33).

Tablo 4.33: Anket katılımcılarının parkta nasıl zaman geçirdikleri sorusunun değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Yürüyüş ve koşu yapmak	167	42,6	42,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	
Arkadaşlarıyla sohbet etmek	202	51,5	51,5	100,0
Total	392	100,0	100,0	
Köpek gezdirmek	19	4,8	4,8	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	
Parkın spor alanında egzersiz yapmak	84	21,4	21,4	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	
Çay bahçesinde oturmak	83	21,2	21,2	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	
Kitap dergi okumak	65	16,6	16,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	
Telefonla ilgilenmek	117	29,8	29,8	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	
Diğer	14	3,6	3,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Mahallelerden seçilen 10 park için park bazlı çocuklar oyun oynarken kullanıcıların yürüyüş ve koşu yapma çaprazlanması yapıldığında $p=0,000$ olarak bulunmuştur ve $p\leq0,05$ eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parklar arasında en çok %20,4 ile Sular Vadisi Parkı, %19,2 oranı ile de Başakşehir Millet Bahçesi kullanıcıları yürüyüş ve koşu yapma cevabını seçmişlerdir (EK 8).

Mahallelerden seçilen 10 park için park bazlı çocuklar oyun oynarken kullanıcıların köpek gezdirmesinin çaprazlaması yapıldığında $p=0,003$ olarak bulunmuştur ve $p\leq0,05$ eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parklar arasında en çok %31,6 oranı ile Şelale Parkı kullanıcıları köpek gezdirmek yanıtı vermiştir (EK 9).

Mahallelerden seçilen 10 park için park bazlı çocuklar oyun oynarken kullanıcıların parkın spor alanında egzersiz yapılması çaprazlaması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parklar arasında en çok %23,8 oranı ile Ayazma Millet Bahçesi kullanıcıları parkın spor alanında egzersiz yapmak seçeneğini tercih etmiştir (EK 10).

Mahallelerden seçilen 10 park için park bazlı çocuklar oyun oynarken kullanıcıların çay bahçesinde oturmasının çaprazlaması yapıldığında p=0,002 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parklar arasında en çok %22,9 oranı ile Şelale Parkı kullanıcıları çay bahçesinde oturmak cevabını vermiştir (EK 11).

BÖLÜM 3

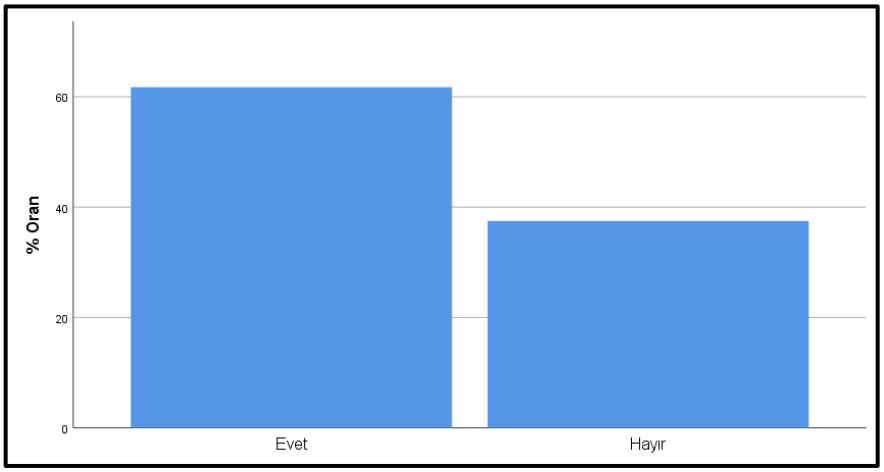
Bu bölümde parkın içerisinde yer alan çocuk oyun elemanlarının ve donatılarının yeterliliği, parkın bakımı, parkın güvenliği ve tercih edilen oyun elemanları ile ilgili soruların olduğu donanım yeterliliğinin değerlendirildiği bölümdür.

Anket katılımcılarına park içerisindeki çocuk oyun alanlarını ilgi çekici buluyor musunuz sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde parkın içerisinde bulunan oyun alanlarının çekici bulunmasına %61,7 oranı ile evet, %37,5 oranı ile hayır cevabı verilmiştir.

Park içerisindeki çocuk oyun alanlarının ilgi çekiciliğinin değerlendirme tablosu Tablo 4.34'de grafiği ise Şekil 4.110'da gösterilmiştir.

Tablo 4.34: Çocuk oyun alanlarının ilgi çekiciliğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	242	61,7	61,7	62,5
Hayır	147	37,5	37,5	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Şekil 4.110: Katılımcıların çocuk oyun alanlarının ilgi çekiciliğinin değerlendirilme grafiği.

Seçilen 10 park ve çocuk oyun alanlarının çekiciliğinin çaprazlaması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parklar arasında en çok %18,6 ile Sular Vadisi Parkı ile %18,2 oranıyla ise de Gölet Parkının oyun alanları çekici bulunmuştur. %16,5 oranı ile Başakşehir Millet Bahçesi üçüncü sırada yer almaktadır.

%31,3 oranı ile Güvercintepe Meydan Parkı en az çekici park olarak kullanıcı tarafından hayır seçeneği işaretlenmiştir (EK 12).

Anket katılımcıları parktaki donatıları yeterli bulup bulmadıkları sorusuna %63,3 ile evet, %36,2 ile de hayır cevabı vermişlerdir (Tablo 4.35).

Tablo 4.35: Park içi donatıların yeterliliğinin değerlendirilmesi.

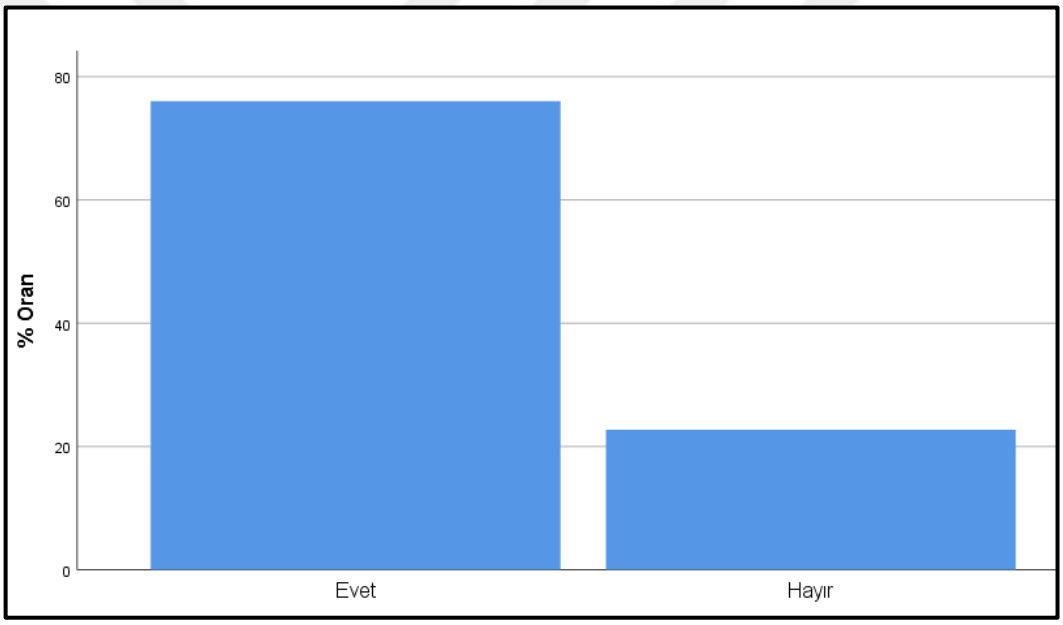
	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	248	63,3	63,3	63,8
Hayır	142	36,2	36,2	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Seçilen 10 park ve park donatılarının yeterliliğinin çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parklar arasında en çok %17,7 ile Sular Vadisi parkı, %16,5 ile Gölet Parkı ve %16,1 ile Başakşehir Millet Bahçesi kullanıcıları donatı elemanlarının yeterliliğine evet cevabını vermiştir. %34,5 oranı ile de Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları parkın donatı elemanlarının yeterlilik sorusuna hayır cevabını vermiştir (EK 13).

Park katılımcılarına park içerisindeki aydınlatmayı yeterli buluyor musunuz sorusunu sorduğumuzda %76 ile evet, %22,7 oranı ile hayır seçeneği işaretlenmiştir. Park aydınlatma yeterliliği tablosu Tablo 4.36'da grafiği ise Şekil 4.111'de gösterilmiştir.

Tablo 4.36: Park içi aydınlatmalarının yeterliliğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	298	76,0	76,0	77,3
Hayır	89	22,7	22,7	100,0
Total	392	100,0	100,0	

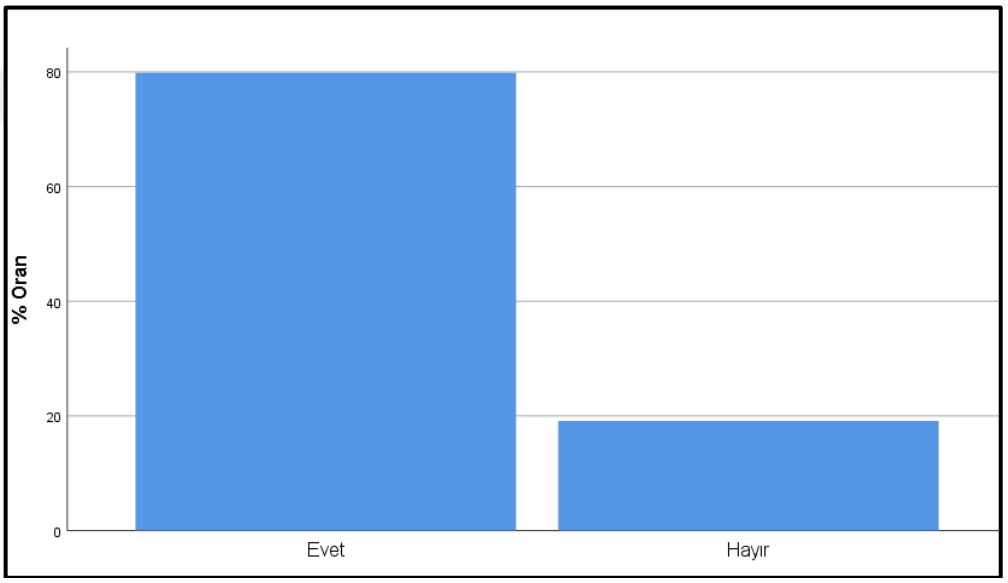
Şekil 4.111: Park içi aydınlatmaların yeterlilik grafiği.

Seçilen 10 park ve park içerisindeki aydınlatmaların yeterliliğinin çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre en çok %16,4 oranı ile Sular Vadisi Parkının, %15,8 oranı ile Gölet Parkının ve %14,4 oranında ise Başakşehir Millet Bahçesinin park içi aydınlatmalarının yeterliliğini evet olarak işaretlemişlerdir. %44,9 oranı ile parklar arasında hayır cevabı verilen park Güvercintepe Meydan Parkı olmuştur (EK 14).

Anket katılımcıları parkı bakımlı buluyor musunuz sorusuna %79,8 ile evet, %19,1 oranı ile hayır seçeneği işaretlemiştir (Tablo 4.37) (Şekil 112).

Tablo 4.37: Anket katılımcılarının park bakım yeterlilik değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	313	79,8	79,8	80,9
Hayır	75	19,1	19,1	100,0
Total	392	100,0	100,0	

Şekil 4.112: Anket katılımcılarının park bakım yeterlilik grafiği.

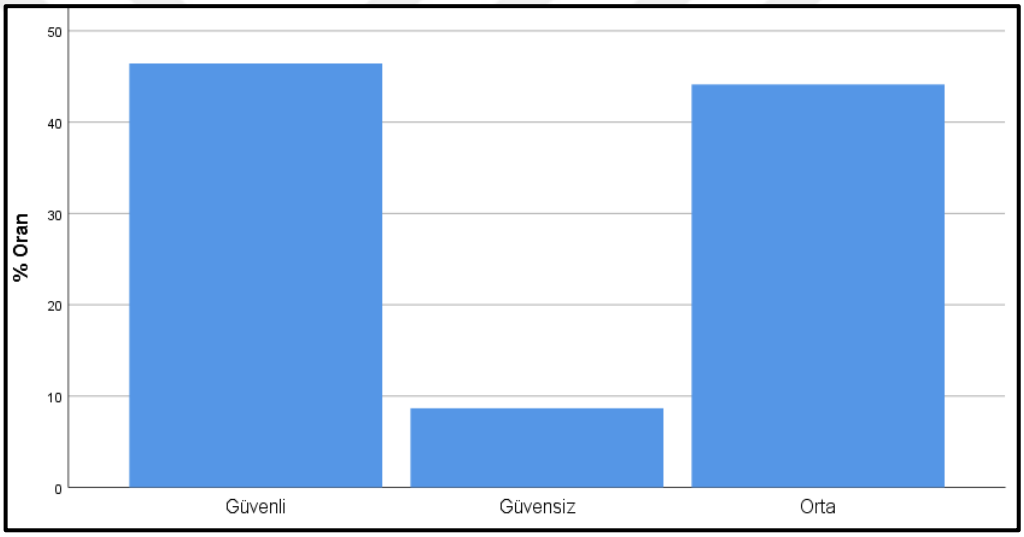
Seçilen 10 park ve parkın bakımlılığının çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre en çok %17,3 oranı ile Sular Vadisi Parkının, %14,7 oranı ile Gölet Parkının ve %13,7 oranında ise Başakşehir Millet Bahçesinin bakımı için evet cevabı işaretlenmiştir. Parkın bakımı için %34,7 oranı ile parklar arasında hayır cevabı verilen park Güvercintepe Meydan Parkı olmuştur (EK 15).

Soru 17'de parkları bakımsız olarak işaretleyen anket katılımcılarının isteğe bağlı parkın neden bakımsız olduğu sorulduğunda, çoğunlukla insanların kullanımından kaynaklı vandalizm olduğu, yeterli temizliğin yapılmaması, her yerde köpeğin olması ve oyun elemanlarının eski ve kırık olduğu cevaplarını verdikleri saptanmıştır.

Anket katılımcılarına parkta kendilerini ve çocuklarını güvenli hissediyorlar mı diye sorulduğunda 46,4 oranı ile güvenli, %44,1 oranı ile orta %8,7 oranı ile güvensiz hissettikleri cevaplarını verdikleri saptanmıştır (Tablo 4.38) (Şekil 4.113).

Tablo 4.38: Anket katılımcılarının parkın güvenirliliğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Güvenli	182	46,4	46,4	47,2
Güvensiz	34	8,7	8,7	55,9
Orta	173	44,1	44,1	100,0
Total	392	100,0	100,0	

Şekil 4.113: Anket katılımcılarının parkın güvenirliliğinin değerlendirme grafiği.

Seçilen 10 park ve parkın güvenilirliği çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parklar arasında en çok %18,1 oranı ile Gölet Parkı, %16,5 oranı ile Sular Vadisi Parkı ve %15,4 oranında ise Ayazma Millet Bahçesi için güvenli cevabı işaretlenmiştir. %50 oranı ile parklar arasında güvensiz cevabı verilen park Güvercintepe Meydan Parkı olmuştur (EK 16).

Anket katılımcılarına parkı seçme nedenleri sorulmuştur ve birden fazla seçeneği işaretleyebilecekleri söylenmiştir, katılımcılar ise birinci olarak %68,4 oranla yaşadığınız yere yakın olması, ikinci olarak %44,6 ile yeterli sayıda oturma ve dinlenme alanı olması ve üçüncü

olarak %28,8 oranla park içerisinde gölge yapan ağaçların olması seçeneklerini işaretlemişlerdir. Parkın tercih edilme sebepleri ve oranları Tablo 4.39'da gösterilmiştir.

Tablo 4.39: Parkın tercih edilme sebepleri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Yeterli sayıda oturma ve dinlenme alanı olması	175	44,6	44,6	100,0
Yaşadığınız yere yakın olması	268	68,4	68,4	100,0
Park içinde gölge oluşturan ağaçların olması	113	28,8	28,8	100,0
Park içinde tuvalet bulunması	71	18,1	18,1	100,0
Park içinde çay bahçesi ve büfe gibi işletmelerin olması	88	22,4	22,4	100,0
Parkın sessiz ve sakin olması	109	27,8	27,8	100,0
Parkta çocukların farklı yaş gruplarına göre donanımların olması	112	28,6	28,6	100,0
Diğer	4	1,0	1,0	100,0

Mahallelerden seçilen 10 park ile parkı seçme nedenlerinden park içerisinde oturma ve dinlenme alanının bulunmasının çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre oturma ve dinlenme alanın olması seçeneğini en çok %19,4 oranı ile Başakşehir Millet Bahçesi katılımcıları seçmiştir. Diğer parklardan ikinci olarak %16,6 oranı ile Sular Vadisi parkı, üçüncü olarak da %13,7 oranı ile de Gölet Parkıdır (EK 17).

Mahallelerden seçilen 10 park ile parkı seçme nedenlerinden gölge oluşturan ağaçların bulunmasının çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre park içerisinde gölge oluşturan ağaçların bulunması seçeneğini en çok %23 oranla Gölet Parkı kullanıcısı işaretlemiştir. Gölet parkından sonra ikinci olarak %15,9 oranı ile Sular Vadisi parkı üçüncü olarak da %15 ile Şelale Parkıdır (EK 18).

Mahallelerden seçilen 10 park ile parkı seçme nedenlerinden park içerisinde çay bahçesi ve büfe gibi işletmelerin bulunmasının çaprazlaması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre park içerisinde çay bahçesi ve büfe gibi işletmelerin bulunmasının seçeneğini en çok %22,7 oranla Şelale Parkı kullanıcısı ikinci olarak %21,6 oranı ile Sular Vadisi parkı kullanıcısı işaretlemiştir (EK 19).

Mahallelerden seçilen 10 park ile parkı seçme nedenlerinden parkın sessiz ve sakin olmasının çaprazlaması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parkın sessiz ve sakin olması seçeneğini en çok %23,9 oranıyla Ayazma Millet Bahçesi kullanıcısı ikinci olarak %20,2 oranı ile Sular Vadisi parkı kullanıcısı işaretlemiştir (EK 20).

Mahallelerden seçilen 10 park ile parkı seçme nedenlerinden parkta çocukların farklı yaş gruplarına göre donanımların bulunmasının çaprazlaması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre parktaki çocukların farklı yaş gruplarına göre donanımların bulunması seçeneğini en çok %21,4 oranıyla Sular Vadisi kullanıcısı ikinci olarak %20,5 oranı ile Gölet Parkı kullanıcısı işaretlemiştir (EK 21).

Soru 21'de çocuk parkını göz önüne alarak parkla ilgili cümlelerin yanındaki evet-kısmen ve hayır seçeneklerini yanıtlanması istenmiştir. Bu soruya göre:

Çocuk oyun alanını yeterince güvenli buluyorum soruna %54,3 oranı ile evet, %27,8 oranında kısmen, %15,1 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.40).

Tablo 4.40: Çocuk oyun alanını yeterince güvenli buluyorum seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%	Kümülatif Oran (%)
Evet	213	54,3	54,3	57,1
Hayır	59	15,1	15,1	72,2
Kısmen	109	27,8	27,8	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanı içinde oturma-dinlenme alanları yeterlidir sorusuna %51,5 oranında evet, %29,1 oranı ile kısmen, %16,3 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.41).

Tablo 4.41: Çocuk oyun alanı içinde oturma-dinlenme alanları yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	202	51,5	51,5	54,6
Hayır	64	16,3	16,3	70,9
Kısmen	114	29,1	29,1	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanı bitkisel elemanlar açısından oldukça zengindir sorusuna %47,7 oranında evet, %30,9 oranında kısmen, %17,6 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.42).

Tablo 4.42: Çocuk oyun alanı bitkisel elemanlar açısından oldukça zengindir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	187	47,7	47,7	51,5
Hayır	69	17,6	17,6	69,1
Kısmen	121	30,9	30,9	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanının çevresinde yoğun trafiğin olması beni rahatsız ediyor sorusuna %40,3 oranında hayır, %30,4 oranında evet, %24 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir (Tablo 4.43).

Tablo 4.43: Çocuk oyun alanının çevresinde yoğun trafiğin olması beni rahatsız ediyor seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	119	30,4	30,4	35,7
Hayır	158	40,3	40,3	76,0
Kısmen	94	24,0	24,0	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanında gölge veren elemanlar (pergola, çardak, ağaçlar vb.) yeterlidir sorusuna %43,6 oranında evet, %37 oranında kısmen, %15,6 oranında ise hayır cevabının verildiği görülmektedir (Tablo 4.44).

Tablo 4.44: Çocuk oyun alanında gölge veren elemanlar yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	171	43,6	43,6	47,4
Hayır	61	15,6	15,6	63,0
Kısmen	145	37,0	37,0	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanında aydınlatmalar yeterlidir sorusuna %58,9 oranında evet, %25,3 oranında kısmen, %12,5 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.45).

Tablo 4.45: Çocuk oyun alanında aydınlatmalar yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	231	58,9	58,9	62,2
Hayır	49	12,5	12,5	74,7
Kısmen	99	25,3	25,3	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanında çöp kutuları yeterlidir sorusuna %59,9 oranında evet, %26,3 oranında kısmen, %9,4 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.46).

Tablo 4.46:Çocuk oyun alanında çöp kutuları yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	235	59,9	59,9	64,3
Hayır	37	9,4	9,4	73,7
Kısmen	103	26,3	26,3	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanı çocuğumun arkadaş edinmesi ve sosyalleşmesi açısından çok uygun bir alandır sorusuna %49,2 oranında evet, %35,5 oranında kısmen, %11,5 oranında ise hayır cevabı tercih edilmiştir (Tablo 4.47).

Tablo 4.47: Çocuk oyun alanı çocuğumun arkadaş edinmesi ve sosyalleşmesi açısından çok uygun bir alandır seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	193	49,2	49,2	53,1
Hayır	45	11,5	11,5	64,5
Kısmen	139	35,5	35,5	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanının akşam saatlerinde kullanımı güvenlidir sorusuna %44,4 oranında evet, %29,6 oranında kısmen, %21,9 oranında ise hayır cevabı tercih edilmiştir (Tablo 4.48).

Tablo 4.48: Çocuk oyun alanının akşam saatlerinde kullanımı güvenlidir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	174	44,4	44,4	48,5
Hayır	86	21,9	21,9	70,4
Kısmen	116	29,6	29,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanında güvenlik görevlisi bulunmaktadır sorusuna %44,9 oranında hayır, %27,3 oranında evet, %21,2 oranında ise kısmen cevabı tercih edilmiştir (Tablo 4.49).

Tablo 4.49: Çocuk oyun alanında güvenlik görevlisi bulunmaktadır seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	107	27,3	27,3	33,9
Hayır	176	44,9	44,9	78,8
Kısmen	83	21,2	21,2	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanında yeterli çocuk oyun aletleri vardır sorusuna %42,3 oranında evet, %33,7 oranında kısmen, %18,6 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.50).

Tablo 4.50: Çocuk oyun alanında yeterli çocuk oyun aleti vardır seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	166	42,3	42,3	47,7
Hayır	73	18,6	18,6	66,3
Kısmen	132	33,7	33,7	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanı yeteri kadar büyük değildir, sorusuna %33,2 oranında hayır, %31,6 oranında evet, %29,6 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir (Tablo 4.51).

Tablo 4.51: Çocuk oyun alanı yeteri kadar büyük değildir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	124	31,6	31,6	37,2
Hayır	130	33,2	33,2	70,4
Kısmen	116	29,6	29,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocukların herhangi bir kaza anında en yakın sağlık birimine ulaşması oldukça zordur sorusuna %39,5 oranında kısmen, %35,2 oranında hayır, %19,4 oranında ise evet cevabı tercih edilmiştir (Tablo 4.52).

Tablo 4.52: Çocukların herhangi bir kaza anında en yakın sağlık birimine ulaşması oldukça zordur seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	76	19,4	19,4	25,3
Hayır	138	35,2	35,2	60,5
Kısmen	155	39,5	39,5	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun aletleri bakımsız olup tehlike arz etmektedir sorusuna %52,3 oranında hayır, %22,4 oranında kısmen, %18,9 oranında ise evet cevabı tercih edilmiştir (Tablo 4.53).

Tablo 4.53: Çocuk oyun aletleri bakımsız olup tehlike arz etmektedir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	74	18,9	18,9	25,3
Hayır	205	52,3	52,3	77,6
Kısmen	88	22,4	22,4	100,0
Total	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanının çevresinde güvenliği sağlayacak bir biçimde sınır elemanı vardır sorusuna %32,7 oranında kısmen, %38 oranında evet, %23,2 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.54).

Tablo 4.54: Çocuk oyun alanının çevresinde güvenliği sağlayacak bir biçimde sınır elemanı vardır seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	149	38,0	38,0	44,1
Hayır	91	23,2	23,2	67,3
Kısmen	128	32,7	32,7	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanının girişi yeterince açık ve belirgindir sorusuna %65,8 oranında evet, %23 oranında kısmen, %5,6 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.55).

Tablo 4.55: Çocuk oyun alanının girişi yeterince açık ve belirgindir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	258	65,8	65,8	71,4
Hayır	22	5,6	5,6	77,0
Kısmen	90	23,0	23,0	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanında kullanılan oyun aletlerinin malzemesi çocuk güvenliği açısından uygundur sorusuna %56,6 oranında evet, %29,8 oranında kısmen, %8,4 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.56).

Tablo 4.56: Çocuk oyun alanında kullanılan oyun aletlerinin malzemesi çocuk güvenliği açısından uygundur seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	222	56,6	56,6	61,7
Hayır	33	8,4	8,4	70,2
Kısmen	117	29,8	29,8	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Soru 20.18. Çocuk oyun alanında kullanılan yer kaplama malzemesi uygundur sorusuna %59,9 oranında evet, %23,5 oranında kısmen, %11 oranında ise hayır cevabı tercih edilmiştir (Tablo 4.57).

Tablo 4.57: Çocuk oyun alanında kullanılan yer kaplama malzemesi uygudur seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	235	59,9	59,9	65,6
Hayır	43	11,0	11,0	76,5
Kısmen	92	23,5	23,5	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanında ve çevresinde yeşil alan yeterlidir sorusuna %58,4 oranında evet, %26 oranında kısmen. %10,7 oranında ise hayır cevabı verilmiştir (Tablo 4.58).

Tablo 4.58: Çocuk oyun alanında ve çevresinde yeşil alan yeterlidir seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	229	58,4	58,4	63,3
Hayır	42	10,7	10,7	74,0
Kısmen	102	26,0	26,0	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanı çevresinde arabasıyla gelenler için otopark alanı bulunmaktadır sorusuna %46,2 oranında evet, %25 oranında hayır, %24 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir (Tablo 4.59).

Tablo 4.59: Çocuk oyun alanı çevresinde arabasıyla gelenler için otopark alanı bulunmaktadır seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	181	46,2	46,2	51,0
Hayır	98	25,0	25,0	76,0
Kısmen	94	24,0	24,0	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanı çevresinde bisiklet parkı bulunmaktadır sorusuna %40,8 oranında hayır, %33,9 oranında evet, %19,1 oranında ise kısmen cevabı tercih edilmiştir (Tablo 4.60).

Tablo 4.60: Çocuk oyun alanı çevresinde bisiklet parkı bulunmaktadır seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	133	33,9	33,9	40,1
Hayır	160	40,8	40,8	80,9
Kısmen	75	19,1	19,1	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Çocuk oyun alanı içinde ve çevresinde bisiklet yolu vardır sorusuna %43,9 oranında hayır, %34,7 oranında evet, %15,6 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir (Tablo 4.61).

Tablo 4.61: Çocuk oyun alanı içinde ve çevresinde bisiklet yolu vardır seçeneğinin değerlendirilmesi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Evet	136	34,7	34,7	40,6
Hayır	172	43,9	43,9	84,4
Kısmen	61	15,6	15,6	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

Seçilen 10 park ve soru 20'nin sorularının tek tek çaprazlanması yapıldığında $p=0,000$ olarak bulunmuştur ve $p \leq 0,05$ eşitliği sağlanmıştır.

Bu sonuca göre parkın güvenilir olması cevabına en çok evet işaretleyen %17,8 ile Gölet Parkı, %17,4 ile Başakşehir Millet Bahçesi, %16,4 ile Sular Vadisi Parkı kullanıcısıdır. %62,7 ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcısı hayır cevabını vermiştir.

Parkın çocuk oyun alanı içerisindeki oturma ve dinlenme alanının yeterliliği sorusuna en çok evet işaretleyen %16,8 oranında Gölet parkı kullanıcıları ardından %16,3 oranında Ayazma ve Başakşehir Millet Bahçesidir. %43,8 oranında Güvercintepe Meydan, %20,3 ile Altınşehir 3083 ada parkı parkı hayır seçeneğini tercih etmiştir.

Parkın bitkisel elemanlar açısından yeterliliği sorusuna evet cevabını ençok %20,3 oranında Gölet parkı kullanıcısı, %37,7 oranında en çok hayır cevabını Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları işaretlemişlerdir.

Çocuk oyun alanın çevresindeki yoğun trafiğin rahatsız ediyor sorusuna evet cevabını %33,6 oranı ile Güvercintepe Meydan parkı katılımcıları, hayır cevabını %16 oranla Gölet ve Sular Vadisi Parkı katılımcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanında gölge veren elemanların yeterlidir sorusuna en çok evet cevabını %18,7 oranında Gölet Parkı kullanıcıları, en çok hayır cevabını ise %24,6 oranında Güvercintepe Meydan parkı kullancıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanındaki aydınlatmaların yeterliliği sorusuna en çok evet cevabını %17,3 oranında Gölet Parkı kullanıcıları, en çok hayır cevabını ise %55,1 oranı ile Güvercintepe Meydan parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanlarındaki çöp kutularının yeterliliği sorusuna en çok evet cevabını %15,3 oranında Gölet Parkı kullanıcıları, en çok hayır cevabını ise %35,1 oranında Güvercintepe Meydan parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Parkın içerisinde yer alan çocuk oyun alanlarının çocuklarının arkadaş edinmesi ve sosyalleşmesi açısından uygun olduğuna evet cevabını en çok %16,6 oranı ile Gölet ve Sular Vadisi Parkı kullanıcısı, en çok hayır cevabını ise %46,7 oran ile Güvercintepe Meydan parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanlarının akşam saatlerinde güvenilir sorusuna en çok evet cevabını %19 oranı ile Başakşehir Millet Bahçesi ve %18,4 oranı ile Gölet Parkı, en çok hayır cevabını veren park ise %53,5 oranında Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcılarıdır.

Çocuk oyun alanlarında güvenlik görevlisi bulunmaktadır sorusuna en çok evet cevabını %24,3 oranı ile Ayazma Millet Bahçesi, %21,5 oranı ile Başakşehir millet Bahçesi kullanıcılarıdır. En çok hayır cevabını veren %28,4 oranı ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcılarıdır.

Çocuk oyun alanlarındaki oyun aletlerinin yeterliliği sorusuna en çok evet cevabını %19,3 oranı ile Gölet Parkı, en çok hayır cevabını %38,4 oranı ile Güvercintepe Meydan parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanları yeteri kadar büyük değildir sorusuna evet diyen %27,4 oranı ile Güvercintepe Meydan parkı kullanıcıları, hayır diyen %19,2 oranında ise Sular Vadisi Parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun aletlerinin bakımsız ve tehlike arz etmektedir sorusuna en çok %25,7 oranıyla evet cevabını Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları, hayır cevabını ise %16,1 oranı ile Gölet Parkı kullanıcıları tercih etmiştir. (p=0,003)

Çocuk oyun elemanlarının çevresinde sınır elemanı vardır sorusuna en çok evet cevabını %17,4 oranında Gölet Parkı kullanıcıları, en çok hayır cevabını ise %26,4 oranında Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tercih etmiştir. (p=0,004)

Çocuk oyun alanının girişinin yeterince açık ve belirgin olması sorusuna en çok evet cevabını %16,3 oranında Gölet Parkı, en çok hayır cevabını %27,3 oranında Güvercintepe Meydan Parkı %22,7 oranında ise Sular Vadisi Parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanında kullanılan oyun aletlerinin malzemesinin çocuk güvenliği açısından uygun olması cevabına en çok evet cevabını %15,8 ile Gölet Parkı, %15,3 ile Başakşehir Millet Bahçesi kullanıcıları tercih etmiştir. En çok hayır cevabını ise %45,5 ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları işaretlemiştir.

Çocuk oyun alanındaki yer kaplamasının malzemesinin uygunluğuna en çok evet cevabını %17 ile Sular Vadisi Parkı kullanıcıları, en çok hayır cevabını ise %60,5 ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanında ve çevresindeki yeşil alanın yeterliliğine en çok evet cevabını %19,2 oranında Sular Vadisi parkı kullanıcıları, en çok hayır cevabını ise %38,1 oranında Güvercintepe Meydan Parkı, %31 ile Altınşehir 3083 Ada Parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanı çevresinde arabası ile gelenler için otopark alanı bulunması sorusuna en çok evet cevabını %19,3 ile Ayazma Millet Bahçesi, %18,8 ile Başakşehir Millet Bahçesi kullanıcıları tercih etmiştir. En çok hayır cevabını ise %49'luk oran ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları işaretlemişlerdir.

Çocuk oyun alanı çevresinde bisiklet parkı bulunmaktadır sorusuna en çok evet cevabını %24,1'lik oranla Başakşehir millet Bahçesi, en çok hayır cevabını ise %30,6'lık oranla Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Çocuk oyun alanı içinde ve çevresinde bisiklet yolu vardır sorusuna en çok evet cevabını %30,9 oranı ile Sular Vadisi Parkı, en çok hayır cevabını ise %29,7 oranı ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tercih etmiştir.

Anket katılımcılarına çocuklarının çocuk oyun alanında en çok tercih edilen oyun elemanları sorulduğunda %78,1 oranı ile salıncak, %62,5 oranında kaydırak, %39,3 oranında tahterevalli, %38,3 oranında tırmanma elemanı, %26 oranında zıpzıp, %22,2 oranında macera oyun grupları, 21,9 oranında kum alanı ve %2 oranında ise diğer cevabının verildiği görülmektedir (Tablo 4.62).

Tablo 4.62: Çocuk oyun alanlarında tercih edilen oyun elemanları.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Salıncak	306	78,1	78,1	100,0
Tahterevalli	154	39,3	39,3	100,0
Kaydırak	245	62,5	62,5	100,0
Tırmanma elemanı	150	38,3	38,3	100,0
Zıpzıp	102	26,0	26,0	100,0
Kum alanı	86	21,9	21,9	100,0
Macera Oyun Grupları	87	22,2	22,2	100,0
Diğer	8	2,0	2,0	100,0

Seçilen 10 park ve çocuk oyun alanında en çok salıncağın tercih edilmesi cevabının çaprazlanması yapıldığında $p=0,014$ olarak bulunmuştur ve $p\leq0,05$ eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre %16,7 oranı ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tercih etmiştir (EK 22).

Seçilen 10 park ve çocuk oyun alanında en çok kaydırağı tercih edilmesi cevabının çaprazlanması yapıldığında $p=0,009$ olarak bulunmuştur ve $p\leq0,05$ eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre %15,1 oranı ile Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tercih etmiştir (EK 23).

Seçilen 10 park ve çocuk oyun alanında en çok tırmanma elemanı tercih edilmesi cevabının çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre %22,7 oranı ile Gölet Parkı kullanıcıları tercih etmiştir (EK 24).

Seçilen 10 park ve çocuk oyun alanında en çok zıpzıp tercih edilmesi cevabının çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre %19,6 oranı ile Ayazma Millet Bahçesi kullanıcıları tercih etmiştir (EK 25).

Seçilen 10 park ve çocuk oyun alanında en çok kum alanı tercih edilmesi cevabının çaprazlanması yapıldığında p=0,001 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre %23,3 oranı ile Başakşehir Millet Bahçesi kullanıcıları tercih etmiştir (EK 26).

Seçilen 10 park ve çocuk oyun alanında en çok macera oyun grubunun tercih edilmesi cevabının çaprazlanması yapıldığında p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre %25,3 oranı ile Başakşehir Millet Bahçesi kullanıcıları tercih etmiştir (EK 27).

Anket katılımcılarına eksikliğini hissettikleri oyun elemanı olup olmadığı sorulduğunda tercihe bağlı cevapladıkları bu soruya çoğunlukla kum havuzu, macera oyun grupları, salıncak, zıpzıp, tırmanma elemanı, trambolin gibi çocuk oyun elemanlarını yazılmıştır.

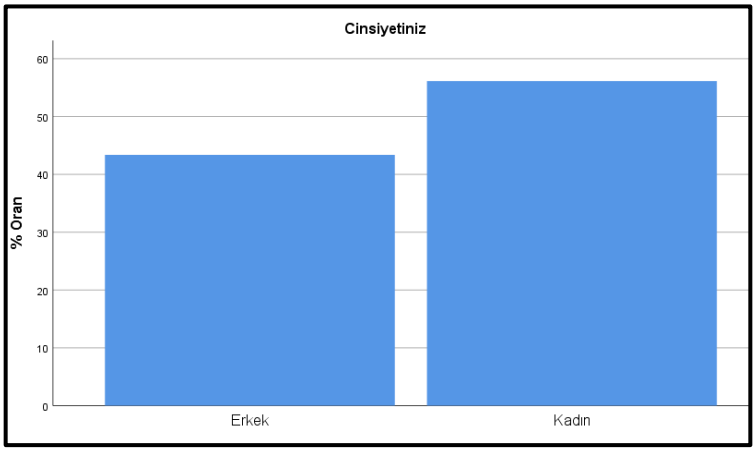
BÖLÜM 4

Bu bölüm park ziyaretçilerine cinsiyet, yaş, meslek, eğitim, gelir düzeyi ve konut tipi gibi sosyoekonomik durumlarını ile ilgili soruların olduğu kişisel bilgiler bölümüdür.

Anket katılımcılarının %56,1'i kadın, %43,42'ü ise erkektir. Bu oran Tablo 4.63'de ve grafiği ise Şekil 4.114'de gösterilmiştir.

Tablo 4.63: Anket katılımcılarının cinsiyeti

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Erkek	170	43,4	43,4	43,9
Kadın	220	56,1	56,1	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

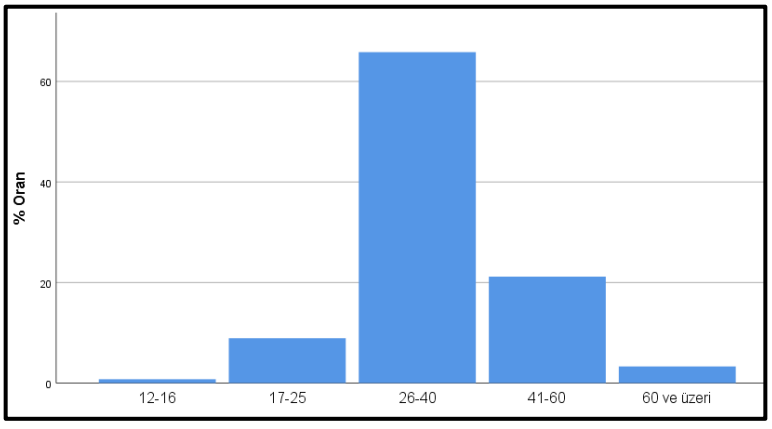

Şekil 4.114: Anket katılımcılarının cinsiyet grafiği.

Anket katılımcıların yaş oranlarına bakıldığında %65,8 ile 26-40, %21,2 oranı ile 41-60, %8,9 oranı ile 17-25, %3,3 oranında 60 ve üzeri, %0,8 oranında ise 12-16 yaşlarında oldukları görülmektedir (Tablo 4.64) (Şekil 4.115).

Tablo 4.64: Anket katılımcılarının yaşları.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
12-16	3	0,8	0,8	0,8
17-25	35	8,9	8,9	9,7
26-40	258	65,8	65,8	75,5
41-60	83	21,2	21,2	96,7
60 ve üzeri	13	3,3	3,3	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

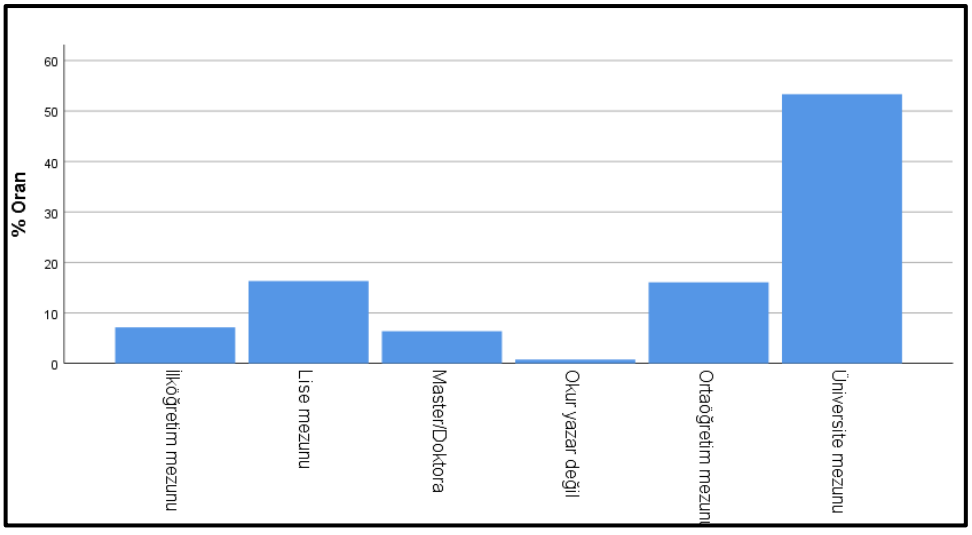
Şekil 4.115: Anket katılımcılarının yaş grafiği.

Seçilen 10 park ve park ziyaretçilerin yaşlarının çaprazlanması sonucunda p=0,009 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre anket kullanıcıları %66,7 ile 12-16 yaş %31,4 ile de 17-25 yaşı işaretleyen Güvercintepe Meydan parkı, %15,5 ile 26-40 yaşı, işaretleyen Sular Vadisi parkı, %21,5 ile 41-60 yaş ve %30,8 ile 60 ve üzeri yaşı Şelale Parkı kullanıcılarının olduğu görülmektedir (EK 28).

Anket katılımcıları eğitim durumu sorusuna %53,3 oranla üniversite mezunu, %16,3 ile lise mezunu, %16,1 ile ortaöğretim mezunu, %7,1 ile ilköğretim mezunu, %6,4 ile master/doktora, %0,8 ile de okuryazar olmadığını işaretlemişlerdir (Tablo 4.65) (Şekil 4.116).

Tablo 4.65: Anket katılımcılarının eğitim durumları.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
İlköğretim mezunu	28	7,1	7,1	7,1
Lise mezunu	64	16,3	16,3	23,5
Master/Doktora	25	6,4	6,4	29,8
Okur yazar değil	3	0,8	0,8	30,6
Ortaöğretim mezunu	63	16,1	16,1	46,7
Üniversite mezunu	209	53,3	53,3	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

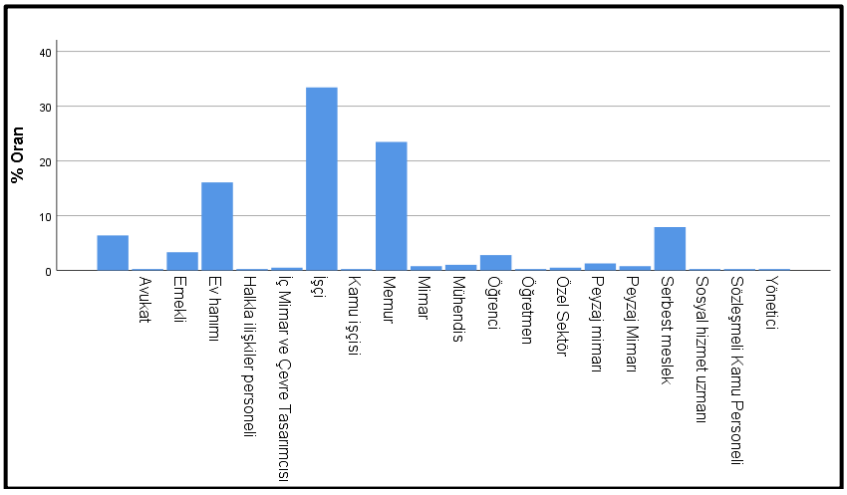
Şekil 4.116: Anket katılımcılarının eğitim durum grafiği.

Seçilen 10 park ve park ziyaretçilerin eğitim durumunun çaprazlanması sonucunda p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre park bazlı eğitim durumuna bakıldığında en çok oranla Güverintepe Meydan parkında %50 oranında ilköğretim mezunu %38,1 oranında ise ortaöğretim mezunu katılımcının olduğu saptanmıştır. %17,22'lik oranla lise mezunu cevabı en çok Ayazma Millet Bahçesinde, Master/Doktora cevabı %28'lik oranla Gölet ve Sular Vadisi Parkı kullanıcıları tarafından verilmiştir. %33,3'lük oranla Altınşehir 3083 Ada Parkı, Başakşehir Millet Bahçesi ve Cevdet Kılıçlar Bilgievi Parkı kullanıcısının okur yazar olmadığı görülmektedir. %17,7'lik oranla üniversite mezunu cevabının en çok olduğu park ise Gölet Parkı olduğu görülmektedir (EK 29).

Anket katılımcılarının mesleklerine bakıldığında en çok %33,4 oranıyla işçi, %23,5 oranıyla memur, %16,1 oranıyla ise de ev hanımı oldukları görülmektedir (Tablo 4.66) Şekil 4.117).

Tablo 4.66: Anket katılımcılarının meslek grupları.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Avukat	1	0,3	0,3	6,6
Emekli	13	3,3	3,3	9,9
Ev hanımı	63	16,1	16,1	26,0
Halkla ilişkiler personeli	1	0,3	0,3	26,3
İç Mimar ve Çevre Tasarımcısı	2	0,5	0,5	26,8
İşçi	131	33,4	33,4	60,2
Kamu işçisi	1	0,3	0,3	60,5
Memur	92	23,5	23,5	83,9
Mimar	3	0,8	0,8	84,7
Mühendis	4	1,0	1,0	85,7
Öğrenci	11	2,8	2,8	88,5
Öğretmen	1	0,3	0,3	88,8
Özel Sektör	2	0,5	0,5	89,3
Peyzaj mimarı	5	1,3	1,3	90,6
Peyzaj Mimarı	3	0,8	0,8	91,3
Serbest meslek	31	7,9	7,9	99,2
Sosyal hizmet uzmanı	1	0,3	0,3	99,5
Sözleşmeli Kamu Personeli	1	0,3	0,3	99,7
Yönetici	1	0,3	0,3	100,0
Toplam	392	100,0	100,0	

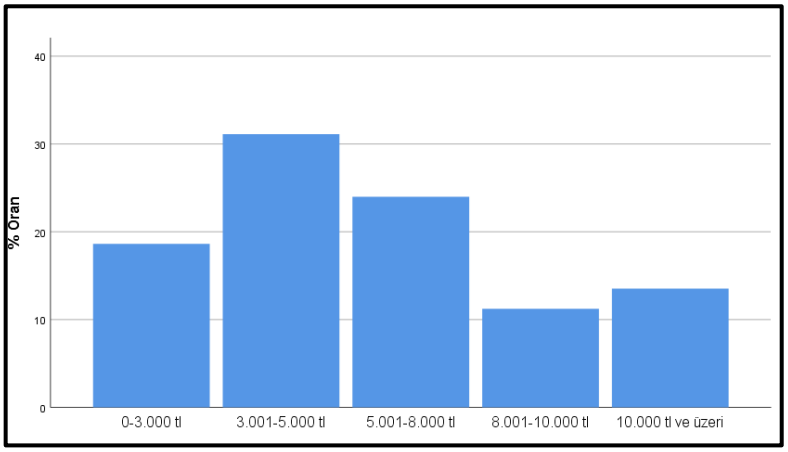

Şekil 4.117: Anket katılımcılarının meslek grup grafiği.

Anket katılımcılarına aylık gelirleri sorulduğunda en çok %31,1 ile 3000-5000 tl, %24 ile 5000-8000 tl, %18,6 ile 0-3000 tl, %13,5 ie 10.000 tl ve üzeri, %11,2 ile de 8.000-10.000 tl cevaplarını işaretlemişlerdir (Tablo 4.67) (Şekil 4.118).

Tablo 4.67: Anket katılımcılarının aylık geliri.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
0-3.000 tl	73	18,6	18,6	20,2
3.001-5.000 tl	122	31,1	31,1	64,8
5.001-8.000 tl	94	24,0	24,0	88,8
8.001-10.000 tl	44	11,2	11,2	100,0
10.000 tl ve üzeri	53	13,5	13,5	33,7
Total	392	100,0	100,0	

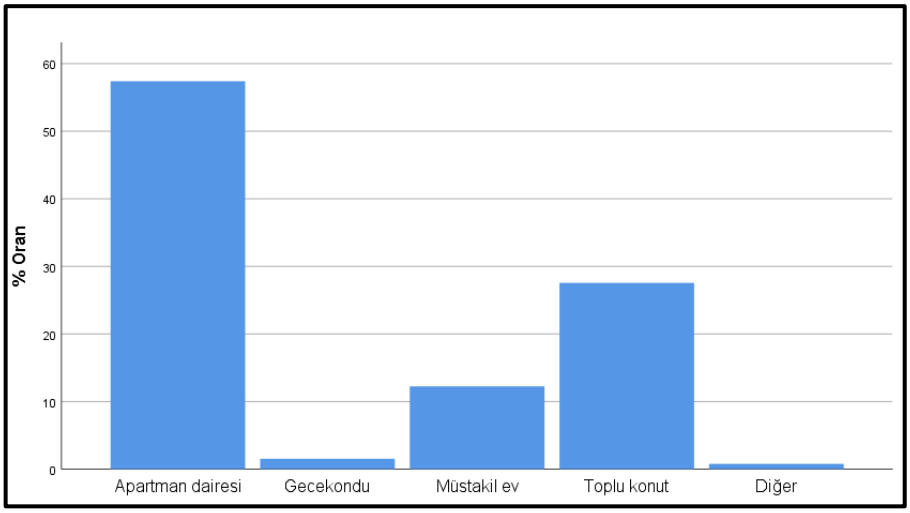
Şekil 4.118: Anket katılımcılarının aylık gelir grafiği.

Seçilen 10 park ve park ziyaretçilerin gelir durumlarının çaprazlanması sonucunda p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca göre park bazlı park kullanıcılarının gelir durumları en çok oranla en düşük gelir olan 0-3.000 tl %31,5 oranla Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tarafından, en yüksek gelir olan 10.000 tl ve üzeri geliri ise %20,8 oran ile Başakşehir Millet Bahçesi ve Şelale Parkı kullanıcıları olduğu görülmektedir (EK 3O).

Anket katılımcıları konut tipi sorusuna cevap olarak en çok %57,4 oranı ile apartman dairesi, %27,6 oranı ile toplu konut, %12,2 oranı ile de müstakil ev cevabını vermiştir (Tablo 4.68) (Şekil 4.119).

Tablo 4.68: Anket katılımcılarının konut tipi.

	Sayı	Oran (%)	Geçerli Oran (%)	Kümülatif Oran (%)
Apartman dairesi	225	57,4	57,4	57,9
Gecekondu	6	1,5	1,5	60,2
Müstakil ev	48	12,2	12,2	72,4
Toplu konut	108	27,6	27,6	100,0
Diğer	3	0,8	0,8	58,7
Toplam	392	100,0	100,0	

Şekil 4.119: Anket katılımcılarının konut tipi grafiği.

Seçilen 10 park ve park ziyaretçilerin konut tipinin çaprazlanması sonucunda p=0,000 olarak bulunmuştur ve p≤0,05 eşitliği sağlanmıştır. Bu sonuca en çok çıkan cevaplardan apartman dairesi %22,2 ile Güvercintepe Meydan Parkı, toplu konut %22,2 ile Sular Vadisi, müstakil ev cevabı %22,9 oranı ile Şamlar 105 Ada parkı kullanıcıları tarafından seçilmiştir (EK 31).

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Oyun çocuklar için ileride kişiliklerinin gelişmesinde temel olan ve yaşam ile ilgili birçok şeyi hızlı bir şekilde öğrenildiği bir aktivitedir. Bu aktiviteyi gerçekleştirdikleri ilk sosyal alanlar da çocuk oyun alanlarıdır.

Oyun alanları çocukların sosyal hayatla tanıştıkları, fiziksel ve bilişsel olarak geliştikleri, doğa ile buluştukları, yeni şeyler öğrendikleri ve deneyimledikleri, ileride sağlıklı bireyler olmaları açısından oldukça önemli olan açık alanlardır.

Kentlerdeki nüfusun artması ve yapılaşmanın yoğunlaşması, teknolojinin gelişmesiyle çocukların televizyon, bilgisayar ve tabletle fazla vakit geçirmesi kentlerdeki çocuk oyun alanlarının önemini daha da arttırmaktadır.

Bu nedenle çocuk oyun alanı tasarımı yapılırken çocukların fiziksel, sosyal ve eğitsel ihtiyaçlarını karşılayacak, tasarım ilkelerine uygun, nitelikli ve sürdürülebilir alanlar oluşturulmasına dikkat edilmelidir.

Başakşehir hızlı ve yeni yapılaşmanın olduğu, bunun paralelinde nüfusunda her geçen gün arttığı İstanbul'un yüz ölçümü olarak büyük ilçeleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle kentsel yeşil alanlara ve kamusal çocuk oyun alanlarına ihtiyaçları daha çok olmaktadır.

Ülkemizde kentsel yeşil alanlara standart getirilmesi amacıyla ilk olarak 6785 sayılı "İmar Kanunu" nun 20.07.1972 tarih ve 1605 sayılı yasa ile değişik 25. maddesi'nde kişi başına minimum 7 m² yeşil alan öngörülmüştür. Bu standardın kapsadığı yeşil alanlar, "İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelik" ile "aktif yeşil alan" olarak tanımlanmış ve kapsamı park, çocuk bahçesi ve oyun alanları olarak belirlenmiştir. 02.09.1999 tarihli "3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler "Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile de kişi başına aktif yeşil alan miktarı, büyük şehir belediyeleri haricinde, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde 10 m², bu sınırların dışında 14 m² düzeyine çıkarılmıştır (Ballıoğlu, 2015).

Başakşehir ilçesinde yer alan sitelerin çoğunlukla kendine ait yeşil alanları, çocuk oyun alanları ve spor alanları yer almaktadır. Kamusal park alanları, site içi yeşil alanlar, bilgievlerine ait park alanları, spor parkları, kapalı pazarlara ait park alanları, kamusal okul ve ibadethanelerin

bahçesinde yer alan çocuk parkları da hesap edildiğinde Başakşehir ilçesinin aktif yeşil alan miktarı 10.831.302 m^2'dir. Bu hesaplamaya refüjler dahil edilmemiştir. İlçe nüfusu 503.243 kişidir. Bu verilere göre kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 21,5 m^2'dir. Fakat mevzuata göre aktif yeşil alan sadece çocuk bahçeleri, parklar, piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları ve millet bahçeleri olarak sınırlandırıldığından diğer yeşil alanlar çıkarıldığında ilçenin aktif yeşil alan miktarı 6.115.612 m^2'ye düşmektedir ve böylece kişi başına düşen aktif yeşil alan ise göre 12 m^2 olmaktadır. İlçenin kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı mevzuata göre standartların üzerinde çıkmaktadır.

Oyun alanı büyüklük standardına göre, çocuk başına 6,5 m^2 oyun alanı hesaplanmıştır. Başakşehir ilçesinde toplam 135 adet kamusal çocuk oyun alanı bulunmaktadır. İlçesinin toplam park alanı 2.238.986,99 m^2'dir. 0-14 yaş çocuk nüfusu da 135.028 kişidir. Bu bilgilere göre ilçe de çocuk başına 16,5 m^2 oyun alanı düştüğü hesaplanmıştır. Mahalle bazlı çocuk başına düşen oyun alanına bakıldığında ise Bahçeşehir 1. Kısım mahallesi, Bahçeşehir 2. kısım mahallesi, Şamlar mahallesi, Kayabaşı mahallesi, Başak mahallesi ve Ziya Gökalp mahallesinin çocuk başına düşen oyun alan miktarının standartların üzerinde olduğu; Şahintepe, Güvercintepe, Altınşehir ve Başakşehir mahallelerinin çocuk başına düşen çocuk oyun miktarının 6.5 m^2'nin altında olduğu saptanmıştır.

İlçenin artan nüfusuna göre yeşil alan miktarının ve çocuk oyun başına düşen çocuk oyun alan miktarının standartların oldukça üzerinde olduğu görülmektedir. Ancak ilçe genelinde mahalle bazında değerlendirme yapıldığında homojen bir dağılım görülmemektedir.

Seçilen 10 park için park kullanıcıları tarafından parkın yeterliliğinin saptanmasına ve tasarım ilkeleri yönünden değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Yöntem olarak çocuk oyun alanlarının kullanım potansiyeli, sahip oldukları değerler ve sundukları olanaklar göz önüne alınarak kullanıcı görüşlerinin alındığı, sosyal araştırma yöntemlerinden biri olan anket çalışması yapılmıştır. Bunun için toplam 392 adet halk anketi yapılmış ve bu anketlerin değerlendirilmesi (SPSS programında) yapılmıştır.

Anket sonuçlarında;

1. bölümde araştırma alanının ulaşımı hakkında değerlendirmeler yapılmıştır.

- Parka ulaşım süresi %55,4 ile 15 dakikadan az ilk sırada, 15-29 dakika %27,8 ile ikinci sırada, 30-59 dakika %12,8 ile üçüncü sırada, 60 dakikadan fazla cevabı ise %4,1 ile dördüncü sırada yer almaktadır.
- Parka ulaşım tercihlerinde ilk sırayı %47,4 ile özel araç hemen sonraki cevap ise ona yakın oranla %46,7 ile yaya cevabı olduğu saptanmıştır. Parka özel araçla gitme seçeneğini en çok tercih edilen park %22,6 ile Gölet Parkıdır.
- Parklara ziyaretçilerin geldikleri ilçe %63 oranla Başakşehirdir.
- Park içerisindeki yolları yeterli bulup bulmadığı sorusuna %77,3 oranıyla evet, %22,2 oranıyla da hayır cevabı verilmiştir. Park kullanıcıları en çok %17,8 ile Sular Vadisi, %15,8 ile Gölet parkını, %15,5 ile de Başakşehir Millet Bahçesinin yollarını yeterli olduğu saptanmıştır. %43,7 oranıyla ise Güvercintepe Meydan Parkının yolları yetersiz olarak işaretlenmiştir.
- Park içerisindeki fonksiyonlara ulaşımlarının kolaylığına %78,6 oranıyla evet cevabı %21,2 oranıyla da hayır cevabının verildiği saptanmıştır. %49,4 oranıyla ise Güvercintepe Meydan Parkının fonksiyon alanlarına ulaşımın kolay olmadığı işaretlenmiştir.

2. Bölümde parkların fonksiyonel değerlendirmesine yönelik sorular sorulmuştur.

- Parkı ziyaret sıklığı %29,3 oranıyla haftada bir cevabı ilk sırada, %17,6 oranıyla 15 günde bir ikinci sırada, %15,8 oranıyla ayda bir cevabı üçüncü sırada, %13 oranıyla her gün cevabı dördüncü sırada yer almaktadır
- Parkın kullanım günleri %49,7 oranıyla değişken, %30,1 oranıyla hafta sonu, %13 oranıyla hafta içi, %6,9 olduğu tespit edilmiştir.
- Parkta kalınan süreye %76,5 oranıyla 1-3 saat, %17,1 oranıyla 1 saatten az, %4,6 oranıyla 3-5 saat ve %1,3 oranıyla da 5 saatten fazla cevabının verdikleri tespit edilmiştir.
- Parkın kullanılan zaman dilimlerine bakıldığında %49,5 ile öğleden sonra, %23,7 oranıyla akşamüstü, %9,7 oranıyla ise akşam cevabının verilmiştir.
- Parkın en çok ziyaret edildiği aylara bakıldığında birinci ay %33,4 oranıyla haziran ayı, %29,6 oranla temmuz ayı ikinci ve %40,6 oranıyla da ağustos ayı üçüncü ay olarak tercih edilmiştir.

- Parkı en çok %69,4 ile anne-baba, %14 ile arkadaşıyla, %4,3 ile de nine-dede ile gittikleri cevabı verilmiştir.
- Parkta çocuğunu oynarken en çok zamanın başında %51,5 oranıyla arkadaşlarıyla sohbet etmek, %42,6 oranıyla yürüyüş ve koşu yapmak ve %29,8 oranıyla ise telefonla ilgilenmek ile geçirildiği seçenekleri tercih edilmiştir.

3. Bölüm parkın içerisinde yer alan çocuk oyun elemanlarının ve donatılarının yeterliliği, parkın bakımı, parkın güvenliği ve tercih edilen oyun elemanları ile ilgili soruların olduğu donanım yeterliliğinin değerlendirildiği bölümdür.

- Park içindeki çocuk oyun alanları %61,7 oranla çekici bulunmuştur.
- Parktaki donatıları yeterli bulup bulmadıkları sorusuna %%63,3 ile evet, %36,2 ile de hayır cevabı vermişlerdir.
- Park içerisindeki aydınlatmaların yeterliliği için %76 ile evet, %22,7 oranı ile hayır seçeneği işaretlenmiştir.
- Parkın bakımlılığı için %79,8 ile evet, %19,1 oranı ile hayır seçeneği işaretlenmiştir.
- Parkta kendilerini ve çocuklarını %46,4 oranı ile güvenli, %44,1 oranı ile orta %8,7 oranı ile güvensiz hissettikleri cevaplarını verdikleri saptanmıştır.
- Anket katılımcıları parkı seçme sebeplerinde birinci olarak %68,4 oranla yaşadığınız yere yakın olması, ikinci olarak %44,6 ile yeterli sayıda oturma ve dinlenme alanı olması ve üçüncü olarak %28,8 oranla park içerisinde gölge yapan ağaçların olması seçeneklerini işaretlemişlerdir.
- Çocuk oyun alanını yeterince güvenli buluyorum soruna %54,3 oranı ile evet, %27,8 oranında kısmen, %15,1 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanı içinde oturma-dinlenme alanları yeterlidir sorusuna %51,5 oranında evet, %29,1 oranı ile kısmen, %16,3 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanı bitkisel elemanlar açısından oldukça zengindir sorusuna %47,7 oranında evet, %30,9 oranında kısmen, %17,6 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanının çevresinde yoğun trafiğin olması beni rahatsız ediyor sorusuna %40,3 oranında hayır, %30,4 oranında evet, %24 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir.

- Çocuk oyun alanında gölge veren elemanlar (pergola, çardak, ağaçlar vb.) yeterlidir sorusuna %43,6 oranında evet, %37 oranında kısmen, %15,6 oranında ise hayır cevabının verildiği görülmektedir.
- Çocuk oyun alanında aydınlatmalar yeterlidir sorusuna %58,9 oranında evet, %25,3 oranında kısmen, %12,5 oranında ise hayır cevabı verilmiştir
- Çocuk oyun alanında çöp kutuları yeterlidir sorusuna %59,9 oranında evet, %26,3 oranında kısmen, %9,4 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanı çocuğumun arkadaş edinmesi ve sosyalleşmesi açısından çok uygun bir alandır sorusuna %49,2 oranında evet, %35,5 oranında kısmen, %11,5 oranında ise hayır cevabı tercih edilmiştir.
- Çocuk oyun alanının akşam saatlerinde kullanımı güvenlidir sorusuna %44,4 oranında evet, %29,6 oranında kısmen, %21,9 oranında ise hayır cevabı tercih edilmiştir.
- Çocuk oyun alanında güvenlik görevlisi bulunmaktadır sorusuna %44,9 oranında hayır, %27,3 oranında evet, %21,2 oranında ise kısmen cevabı tercih edilmiştir.
- Çocuk oyun alanında yeterli çocuk oyun aletleri vardır sorusuna %42,3 oranında evet, %33,7 oranında kısmen, %18,6 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanı yeteri kadar büyük değildir, sorusuna %33,2 oranında hayır, %31,6 oranında evet, %29,6 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir.
- Çocukların herhangi bir kaza anında en yakın sağlık birimine ulaşması oldukça zordur sorusuna %39,5 oranında kısmen, %35,2 oranında hayır, %19,4 oranında ise evet cevabı tercih edilmiştir.
- Çocuk oyun aletleri bakımsız olup tehlike arz etmektedir sorusuna %52,3 oranında hayır, %22,4 oranında kısmen, %18,9 oranında ise evet cevabı tercih edilmiştir.
- Çocuk oyun alanının çevresinde güvenliği sağlayacak bir biçimde sınır elemanı vardır sorusuna %32,7 oranında kısmen, %38 oranında evet, %23,2 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanının girişi yeterince açık ve belirgindir sorusuna %65,8 oranında evet, %23 oranında kısmen, %5,6 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanında kullanılan oyun aletlerinin malzemesi çocuk güvenliği açısından uygundur sorusuna %56,6 oranında evet, %29,8 oranında kısmen, %8,4 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.

- Çocuk oyun alanında kullanılan yer kaplama malzemesi uygundur sorusuna %59,9 oranında evet, %23,5 oranında kısmen, %11 oranında ise hayır cevabı tercih edilmiştir.
- Çocuk oyun alanında ve çevresinde yeşil alan yeterlidir sorusuna %58,4 oranında evet, %26 oranında kısmen. %10,7 oranında ise hayır cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanı çevresinde arabasıyla gelenler için otopark alanı bulunmaktadır sorusuna %46,2 oranında evet, %25 oranında hayır, %24 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanı çevresinde bisiklet parkı bulunmaktadır sorusuna %40,8 oranında hayır, %33,9 oranında evet, %19,1 oranında ise kısmen cevabı tercih edilmiştir.
- Çocuk oyun alanı içinde ve çevresinde bisiklet yolu vardır sorusuna %43,9 oranında hayır, %34,7 oranında evet, %15,6 oranında ise kısmen cevabı verilmiştir.
- Çocuk oyun alanında en çok tercih edilen oyun elemanlarından %78,1 oranı ile salıncak, %62,5 oranında kaydırak, %39,3 oranında tahterevalli, %38,3 oranında tırmanma elemanı, %26 oranında zıpzıp, %22,2 oranında macera oyun grupları, 21,9 oranında kum alanı ve %2 oranında ise diğer cevabının verildiği görülmektedir

Son bölüm ise ziyaretçilerine cinsiyet, yaş, meslek, eğitim, gelir düzeyi ve konut tipi gibi sosyo ekonomik durumlarını ile ilgili soruların olduğu kişisel bilgiler bölümüdür.

- Anket katılımcılarının %56,1'i kadın, %43,42'ü ise erkektir.
- Yaş oranlarına bakıldığında %65,8 ile 26-40, %21,2 oranı ile 41-60, %8,9 oranı ile 17-25, %3,3 oranında 60 ve üzeri, %0,8 oranında ise 12-16 yaşlarında oldukları görülmektedir
- Eğitim durumu sorusuna %53,3 oranla üniversite mezunu, %16,3 ile lise mezunu, %16,1 ile ortaöğretim mezunu, %7,1 ile ilk öğretim mezunu, %6,4 ile master/doktora, %0,8 ile de okur yazar olmadığını işaretlemişlerdir. Bu sonuca göre park bazlı eğitim durumuna bakıldığında en çok oranla Güverintepe Meydan parkında %50 oranında ilköğretim mezunu %38,1 oranında ise ortaöğretim mezunu katılımcının olduğu saptanmıştır. %17,22'lik oranla lise mezunu cevabı en çok Ayazma Millet Bahçesinde, Mater/Doktora cevabı %28'lik oranla Gölet ve Sular Vadisi Parkı kullanıcıları tarafından verilmiştir.
- Mesleklerine bakıldığında en çok %33,4 oranıyla işçi, %23,5 oranıyla memur, %16,1 oranıyla ise de ev hanımı oldukları görülmektedir.

- Aylık geliri olarak en çok %31,1 ile 3000-5000 tl, %24 ile 5000-8000 tl, %18,6 ile 0-3000 tl, %13,5 ie 10.000 tl ve üzeri, %11,2 ile de 8.000-10.000 tl cevaplarını işaretlemişlerdir. Bu sonuca göre park bazlı park kullanıcılarının gelir durumları en çok oranla en düşük gelir olan 0-3.000 tl %31,5 oranla Güvercintepe Meydan Parkı kullanıcıları tarafından, en yüksek gelir olan 10.000 tl ve üzeri geliri ise %20,8 oran ile Başakşehir Millet Bahçesi ve Şelale Parkı kullanıcıları olduğu görülmektedir.
- Konut tipi sorusuna cevap olarak en çok %57,4 oranı ile apartman dairesi, %27,6 oranı ile toplu konut, %12,2 oranı ile de müstakil ev cevabını vermiştir.

Bu değerlendirmelerin sonucunda Başakşehir İlçesindeki incelenen çocuk oyun alanlarının çoğunlukla tasarım ilkelerine uygun ve nitelikli oyun alanları olduğu kullanıcıların anketlere verdikleri yanıtlardan da anlaşılmaktadır. Çocuk oyun alanları alan çalışmaları, anket değerlendirmeleri, etki alanlarının hesaplanması, kişi başına düşen yeşil alan miktarı ve çocuk başına düşen çocuk oyun alanı miktarına ve tasarım kriterlerine göre incelendiğinde de bu belirlemeyle örtüştüğü görülmektedir.

Seçilen 10 parkın tasarım kriterleri açısından incelenmesi sonucunda;

Konum durumu incelendiğinde 10 oyun alanının 9 tanesi park içinde yer alırken, bir tanesi müstakil olarak konutlar arası ve araç yollarının arasında yer almaktadır.

Alansal büyüklük açısından incelendiğinde 1 parkın 500 m^2'den küçük, 3 tanesi 501-5.000 m^2 arasında, 3 tanesi 5.001-50.000 m^2 arasında ve 3 tanesinin de 50.001-550.000 m^2 arasında olduğu görülmüştür.

Seçilen parklardaki çocuk oyun alanlarının malzeme, zemin ve oyun elemanları yaklaşma mesafeleri açısından güvenlikleri incelendiğin de parkların güvenli oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca araç trafiğine açık olan sokaklar arasında kalan oyun alanlarının güvenilirliği yönünden 9 parkın park içinde diğer müstakil parkın ise sınırlama elemanı ile çevrelendiği için güvenilir olduğu saptanmıştır.

Çocuk oyun elemanları açısından araştırılan parklar incelendiğinde 5 tanesinde geleneksel oyun elemanı, diğer 5 park da ise geleneksel oyun elemanları ve çağdaş oyun elemanları birlikte kullanılmıştır. Millet bahçeleri, Gölet ve Sular vadisi parklarında hem geleneksel hem de çağdaş oyun elemanlarına yer almaktadır. Ayrıca seçilen parklar içerisinde spor aktivitelerinin

gerçekleştiği alanlarında yer aldığı görülmektedir. Bu da farklı yaş grubu çocukların sosyal, fiziksel ve zihinsel gelişimleri açısından oldukça önemli aktivitelere olanak sağlamaktadır.

Parkların içinde bulunan çocuk oyun alanları müstakil çocuk oyun alanlarına göre çevresinde yer alan geniş yeşil alanlar nedeniyle çocuklara farklı aktivitelerde bulunma koşma enerjisini atma olanağı sağlamaktadır. Müstakil çocuk oyun alanlarının çevresinde yeterli yeşil alan olmadığından bu tür aktiviteler gerçekleştirilememektedir. Müstakil çocuk oyun alanı olarak değerlendirdiğimiz Altınşehir 3083 ada parkı da bitkilendirme konusunda yetersiz kalmaktadır.

Anketler ve değerlendirmeler sonucunda özellikle Gölet Parkı, Sular Vadisi Parkı, Başakşehir ve Ayazma Millet Bahçelerinin çok kullanıldığı ve nitelikli olduğu tespit edilmiştir.

Anket değerlendirmesi sonucunda da çoğunlukla olumsuz cevapların verildiği Altınşehir 3083 Parkı ve Güvercintepe Meydan Parkının bulunduğu mahalleler, mülkiyet problemlerinin olması sebebiyle kamulaştırma yapılamadığından az sayıda park alanına sahip Güvercintepe ve Altınşehir mahalleleridir. Aynı problem Şahintepe mahallesinde de yaşanmaktadır. Oyun elemanı çeşitliliği açısından yetersiz kaldığından bu mahallelere çocukların fiziksel, bilişsel ve sosyal açıdan gelişimini destekleyecek oyun elemanları eklenmelidir. Uygun alanlarda kamulaştırma yapılarak nitelikli çocuk oyun alanları yapılıp çocuk oyun alan sayısı arttırılmalıdır. Bu mahallelerde yerleşim alanlarında bazı sokaklar araç trafiğine kapatılarak çocuk oyun mekanları şeklinde değerlendirilmesi de önerilmektedir.

Yeni oluşturulacak çocuk oyun alanlarında tüm yaş gruplarındaki çocuklar için aktivitelerin yer aldığı, mekânsal olarak özgün, tematik, çocukların ilgisini çeken çağdaş oyun alanları tasarlanmalıdır. Oyun alanlarına çim tepeleri, çukurlar, tüneller yapılarak bunları fonksiyonel hale getirilip bu şekilde alanı topoğrafik açıdan çeşitlendirip çocukların en sevdiği tırmanma, atlama, zıplama ve sürünme gibi hareketleri gerçekleştirecek farklı tasarımlar uygulanmalıdır. Çocuk oyun alanlarında çocukların gün boyu oyun oynamalarına imkân sağlayacak şekilde gölge elemanları kullanılmalıdır. Alan çevresine yapılan bitkilendirme ile birlikte alan içerisinde de ağaçlara yer verilmelidir. Alan içerisinde yer alan ağaçlar hem çocuk oyun alanına gölge sağlamaya, hem en çok severek vakit geçirdikleri alanda doğa bilinci oluşturmasında, bitkileri tanıyıp mevsim geçişlerindeki renk değişimlerine şahit olmalarına aynı zamanda oyun oynarken saklanma gibi oyun alanına bir fonksiyon katmaktadır. Oyun alanında doğal ve yapay farklı malzemelerin bulunması çocukların dokunma duyusuyla malzemeleri deneyimlemelerini

sağlamaktadır. Çocuk oyun alanlarının yer seçimi, zemin kaplamaları, bitkilendirme gibi tasarım ilkeleri dikkat edilmeli ve mahalleler içerisinde yer alan çocuk oyun alanlarının homojen dağılımları sağlanmalıdır.

Başakşehir ilçesinin kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı ve çocuk başına düşen oyun alanı miktarı hesaplamasına göre standartların üzerinde olduğu görülmektedir. Başakşehir ilçesinde her geçen gün nüfusun artmasına, yeni toplu konut ve sitelerin yapılmasına rağmen standartların üzerinde tuttuğu kişi başı yeşil alan miktarı ve çocuk başına düşen çocuk oyun alanı miktarını korumalı ve gelecek nesiller olan çocuklarımız için nitelikli, yenilikçi, yaratıcı, çevreye dost, sağlıklı, kimyasal maddelerden arınmış ve sürdürülebilir çocuk oyun alanları oluşturmaya devam edilmelidir.

Bu çalışma ile Başakşehir ilçesindeki çocuk oyun alanları, yeterlilik ve tasarım ilkeleri açısından değerlendirilmiş, planlanıp uygulanacak yeni çocuk oyun alanları ve elemanları için de bir veri kaynağı oluşturmuştur.

KAYNAKLAR

KAYNAKÇA

Acar, H. (2003). *Çocuk Oyun Alanlarında Kullanıcıların Bitki Tercihlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Trabzon Kenti Örneği.* Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Acar, H. E. (2017). *Çocuk Oyun Alanlarında Güvenlik: İstanbul Fatih İlçesi Örneği.* Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Aklıbaşında, M., Tırnakçı, A., & Özhancı, E. (2018). Çocuk Oyun Alanlarının Önemi ve Tasarım Kriterlerinin Nevşehir Kenti Örneğinde İrdelenmesi. *İnönü ÜniversitesiArt&Design,* 8, 60-71.

Aksoy, Y. (2001). *İstanbul Kenti Yeşil Alan Durumun İrdelenmesi.* Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Aksoy, Y. (2011). Çocuk Oyun Alanları Üzerine Bir Araştırma İstanbul, Isparta, Eskişehir, Erzrurum, Kayseri, Ankara, Zonguldak ve Trabzon İlleri. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 10 (20), 81-96.

Altınçekiç , H., & Erdönmez Özgüç, M. (2001). Ulus Parkı'nda Kullanıcı Açısından Peyzaj Değerlendirilmesi. *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi,* 51 (2), 1-15.

Altınçekiç, H., & Kart, N. (2007). *Bitkisel Tasarım ve Bitkilerin Kullanım Olanakları.* İstanbul Büyükşehir Belediyesi.

Aral, N., & Baran, G. (2001). Çocuk Gelişimi. *Çocuk Gelişimi* (s. 18,29,59). içinde İstanbul: YAPA Yayın A.Ş.

Arslan Muhacir, S., & Yavuz Özalp, A. (2016). Planlama ve tasarım Süreçleri Bağlamında Çocuk Oyun Alanlarına İlişkin Temel Kalite Kriterlerinin Belirlenmesi. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 17(2), 220-230.

Ayan, S., & Memiş , U. (2012). Erken Çocukluk Döneminde Oyun. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Sosyal Bilim Dergisi*, 14(2), 143-149.

Aydemir, Ş., Erkonak Aydemir, S., Şen Beyazlı, D., Ökten, N., Öksüz, A., Sancar, C., . . . Aydın Türk, Y. (2004). *Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarımı* (s. 975-95396-7-5). içinde Trabzon: Akademi Kitabevi.

Aydoğan, Y. (2006). Ev Ortamının Çocuğun Gelişimine Göre Düzenlenmesi. *Aile ve Toplum Eğitim-Kültür ve Araştırma Dergisi*, 3 (10) ,28.

Ayvaz, A. (2007). *Çocukların Sanal Ortamlarda Nasıl Mekanlar Tasarladıklarının Araştırılması.* Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

Bal, A. (2005). *Zonguldak Kenti Yeşil Alan Sistemindeki Çocuk Oyun Alanlarının Durumunun Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Açısından İrdelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Zonguldan Karaelmas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Balıkesir dilkom. (2021, 10 08). Balıkesir dilkom: https://www.balikesirdilkonusma.com/cocuk-gelisim-evreleri/ adresinden alındı

Ballıoğlu, S. (2015). *Aydın Kenti Örneğinde Gençlik Parkı Çocuk Oyun Alanlarının Yeterlilği ve Tasarım İlkeri Yönünden İncelenmesi.* Yüksek Lisans, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

basaksehir-livinglab. (2022, 22 Nisan). Başakşehir Livinglab İstanbul: https://basaksehir-livinglab.com/BLL/hakkimizda/basaksehir-hakkinda/ adresinden alındı

Başakşehir. (2022). Vikipedi Özgür Ansiklopedi: https://tr.wikipedia.org/wiki/Ba%C5%9Fak%C5%9Fehir adresinden alındı

Başakşehir Belediyesi. (2022, Nisan 22). Başakşehir: https://www.basaksehir.bel.tr/basaksehir-tarihcesi adresinden alındı

Başkale, B., & Bahar, Z. (2008). Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramıyla İlgili Bir Gözden Geçierme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 1 (2), 133-147.

Coşkun, E. B. (2015). *Çocuk Oyun Alanı Elemanlarının Standartları Üzerine Bir İnceleme.* Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

ÇADEM Psikoloji. (2015, 08 30). ÇADEM Psikoloji: https://www.cadempsikoloji.com/makale/3-cocuk-gelisim-donemleri adresinden alındı

Çakar, H. Ö. (2003). *Bornova'nın Çocuk Oyun Alanlarının Peyzaj Mimarlığı Yönünden Etüdü ve Daha Uygun Koşulların Oluşturulmasına Yönelik Bir Araştırma.* Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Çapan, S. (1996). Bilişsel Gelişim ve Dil Edinimi. *DilBilim Araştırmaları*, 7, 284-287.

Çetin, G. (2003). *Üsküdar İlçesindeki Çocuk Oyun Alanlarının Yeterlilik ve Kalite Açısından İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Dedeoğlu, S. (2018). *MEB Okul Öncesi Eğitim Programı ve Montessori Programına Göre Eğitim Alan Çocukların Bilişsel ve Sosyal Yetkinliklerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Duman, G., & Koçak, N. (2013). Çocuk Oyun Alanlarının Biçimsel Özellikleri Açısından Değerlendirimesi (Konya İli Örneği). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(1), 64-81.

Durmuşoğlu, M. C. (2013). Okul Öncesi Eğitimde Bilişsel Gelişim ve Etkinlikler. *Cito Eğitim: Kuram ve Uygulama*, 19, 18-30.

Endeksa. (2022). İstanbul Başakşehir İlçesi Nüfus Verileri: https://www.endeksa.com/tr/analiz/istanbul/basaksehir/demografi adresinden alındı

Erbaş, E. (2003). *Peyzaj Düzenlemelerinde Bitkisel Tasarım 'Bahçeşehir Doğa Parkı Örneği'*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Ergen, S. (2000). *Sokakların Çocuk Oyun Alanı Olarak Kullanılabilirliğine İlişkin Bir Yöntem Denemesi: Süleymaniye Örneği.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Erkan, Ö. (2011). *Çocuk Oyun Parklarında Modül Tasarımında Ahşap-Plastik Kompozit Malzemenin Kullanım Olanakları.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Esen, M. A. (2008). Geleneksel Çocuk Oyun Alanlarının Eğitimsel Değeri ve Unutulmaya Yüz Tutmuş Ahıska Oyunları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Fakültesi Dergisi XXI (2), 2008, 357-367*, 21(2), 357-367.

Girgin, B. Ş. (2021). *Beşiktaş İlçesi Parklarında Yeşil Alan Kalitesi Belirlenmesine ve Rekreasyonel Eğilim Saptanması Üzerine Bir Araştırma.* Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Gül, A., Dinç, G., Akın, T., & Koçak, A. (2020). Kentsel Açık ve Yeşil Alanların Mevcut Yasal Durumu ve Uygulamadaki Sorunlar. *İdealkent Kent Araştırmaları Dergisi*, 11, 1281-1312.

Hamamcı, Z., & Hamamcı, E. (2015). Çocuk Gelişimi Kuramları ve Dil Öğretmenleri İçin Yansımaları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4 (1), 125.

Karadeniz, Z. (2019). *Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından Samsun Kent Parklarının İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Kartal, H. (2005). *Erken Çocukluk Eğitim Programlarından Anne-Çocuk Eğitim Programı'nın 6 Yaş Grubundaki Çocukların Bilişsel Gelişimlerine Etkisi*. Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Koç, M. (2004). Gelişim Psikolojisi Açısından Ergenlik Dönemi ve Genel Özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, 231-256.

Kol, S. (2011). Erken Çocuklukta Bilişsel Gelişim ve Dil Gelişimi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-21.

Korkmaz, E. (2016, 02 25). *Koçakpark*. Çocuk Oyun Alanı Tasarım Ölçütleri: http://www.kocakpark.com/cocuk-oyun-alani-tasarim-olcutleri/ adresinden alındı

Kuşuluoğlu, D. D. (2013). *İstanbul Kadıköy İlçesindeki Çocuk Oyun Alanlarının Nitel ve Nicel Açıdan Değerlendirilmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Memiş, L., & Gülcan, S. (2020). Kentsel Alanda Çocuk ve Çocuk oyun Alanları: Giresun Merkez İlçe Örneğinde Bir Araştırma. *Opulus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16 (27), 635-670.

Mercan, C. (2018). *Ahşap Oyuncakların Çocuk Gelişiminde Yeri ve Ahşap Oyuncaklar İçin Tasarım Önerileri.* Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi.

Onay, B., & Kuş Şahin, C. (2019). Kentsel Rekreasyon Kapsamında Çocuk Oyun Alanlarında Güvenlik: Isparta Ayazmana ve Gökçay Mesireliği Örneği. *Kent Akademisi Kent Kültürü ve Yönetimi Hakemli Elektronik Dergi* , 12 (3), 575-585.

Onsekiz, D. (2009). Melikgazi İlçesinde Parkların Sınıflandırılması ve Kullanım Varlığı Analizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 27, 95-124.

Onsekiz, D. (2009). Melikgazi İlçesinde Parkların Sınıflandırılması ve Kullanım Varlığı Anazlizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 27, 95-124.

Orhan, R. (2019). Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (1), 157-176.

Önder, S., & Polat, A. (2012). Kentsel Açık-Yeşil Alanların Kent Yaşamındaki Yeri ve Önemi. *Kentsel Peyzaj Alanlarının Oluşumu ve Bakım Esasları Semineri* (s. 73-93). Konya: Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü.

Özdemir, A. C. (2010). *İstanbul İçme Suyu Havzalarında Arazi Kullanımlarının Su Kalitesine Olna Etkisinin Değerlendirilmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Özdemir, G., & Yıldız, G. (2010). Genel Gelişim Sürecinde Müziksel Gelişim. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, 77-90.

Özdemir, O., Güzel Özdemir, P., Kadak, M., & Nasıroğlu, S. (2012). Kişilik Gelişimi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(4), 566-589.

Özyılmaz Küçükyağcı, P., Atasayan, Ö., & Özdal Oktay, S. (2015). *Çocuk Oyun Alanı Tasarımlarında Sürdürülebilirlik.* Ankara: Gazi Üniversitesi 2. International SustaİnableBuildings Symposium.

Park Kaydırak Çocuk Oyun Parkı. (2018, 10 22). http://parkkaydirakbursacocukoyunparki.blogspot.com/2018/10/surdurulebilir-cocuk-oyun-alani.html adresinden alındı

Pola, İ. (2015). *Çocuk Oyun Alanlarına Kapsayıcı Yaklaşımlar: İstanbul İçin Bir Değerlendirme.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Sivri, H. (1993). *Fiziksel ve Mekansal Çevrenin Çocuk Davranışına ve Gelişimine Etkileri Çocuk İçin Oluşturulacak Çevrelerde Tasarım Verilerinin Saptanması.* Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Sorkun, G. (1996). *İstanbul Anadolu Yakası Örnek Çocuk Oyun Alanlarının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Sülün, M. (2019). *Çocuğun Gelişmesinde Oyun Alanlarının Rolü ve Mekansal Gereklilikler: Ankara Örneğinde Özev ve Kamusal Çocuk Oyun Alanları Üzerinden Bir İnceleme.* Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Şentürk, G., & Firidin Özgür, E. (2020). Açık Kamusal Mekân Tasarımında Çocuk Katılım Yöntemlerinin Etkinlik Düzeyi Değerlendirmesi. *Tasarım Kuram*, 16(31), 239-256.

Şimşek, H. (2011). *Sazlıdere Baraj Gölün'nün Mikrobiyolojik ve Kimyasal Kirlilik Düzeyinin Belirlenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Tandoğan, O. (2011). *İstanbul'da 'Çocuk Dostu Kent' İçin Açık Alanların Planlama, Tasarım ve Yönetim İlkelerinin Oluşturulması.* İstanbul: Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Tandoğan, O. (2011). *İstanbul'da 'Çocuk Dostu Kent' İçin Açık Alanların Planlama, Tasarım ve Yönetim İlkelerinin Oluşturulması.* Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Tandoğan, O. (2014). Çocuk İçin Daha Yaşanılır Bir Kentsel Mekan: Dünyada Gerçekleştirilen Uygulamalar. *Megaron Journal*, 9(1), 19-33.

Tandoğan, O. (2016). Kentte Çocuğun Güvenliği. *4. Uluslararası Kentsel ve Çevresel Sorunlar ve Politikalar Kongresi*, (s. 11-123). İstanbul.

Taşçı, B. G. (2017, 03 14). *xxi*. Tasarım ve Planlama Süreçlerinde Çocuk Katılımı: https://xxi.com.tr/i/tasarim-ve-planlama-sureclerinde-cocuk-katilimi adresinden alındı

Türkan, E. E. (2009). *Balıkesir Kenti Çocuk Oyun Alanlarının İrdelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Tüzün, O., & Sayar, K. (2006). Bağlanma Kuramı ve Psikopatolaji. *Düşünen Adam*, 19 (1), 21-39.

Uluğ , H., & Altan, S. (2008). Kuzey Adana'daki Çocuk Oyun Alanlarının Bitki Seçimi Yönünden İrdelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, 18 (2), 47-56.

Uluğ, H. (2007). *Kuzey Adana'daki Çocuk Oyun Alanlarının Bitki Seçimi Yönünden İrdelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Yılmaz, S. (2008). *Hayvanat Bahçesi Sergi Alanlarındaki Genişlik Etkisinin Arttırılmasına Yönelik Algısal Yanılsamalara Dayalı Bir Tasarım Yaklaşımı.* Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Yılmaz, S., & Bulut, Z. (2002). Kentsel Mekanlarda Çocuk Oyun Alanları Planlama ve Tasarım İlkeleri. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 33 (3), 345-351.

Yılmaz, Ş. (2010). *Çocuk Oyun Aalanlarının İlköğretim Çağındaki Kullanıcılarca Değerlendirilmesi ve Tasarım İlkelerinin Belirlenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Yönez, E. (2017). *ÇocuK Parklarında Tasarım ve Güvenlik.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Yücel, G. F. (2005). Çocuk Oyun Alanları Tasarımı. *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 55 (2), 100-110 .

EKLER

EK 1. Başakşehir seçilen 10 parkta yapılan anket formu.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ANKET FORMU

Tarih:

İSTANBUL-BAŞAKŞEHİR İLÇESİ ÇOCUK OYUN ALANLARININ YETERLİLİĞİ VE TASARIM İLKELERİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR

Park:

Anket No:

BÖLÜM 1 ULAŞIM

1. Parka ne kadar sürede ulaşıyorsunuz?

a.15 dakikadan az b.15-29 dakika c.30-59 dakika d.60 dakikadan fazla

2. Parka nasıl ulaşım sağlıyorsunuz? (birden fazla seçenek seçilebilir)

a.Toplu taşıma ile b.Özel oto c.Yaya d.Taksi e.Bisiklet f.Motosiklet

3. Hangi ilçeden geliyorsunuz?

……

4. Başakşehir ilçesinden geliyorsanız mahallenizi işaretleyiniz?

a.Bahçeşehir 1.Kısım b.Bahçeşehir 2.Kısım c.Şahintepe d.Güvercintepe
e.Altınşehir f.Başakşehir g.Başak h.Kayaşehir i.Şamlar j.Ziyagökalp

5. Park içerisinde bulunan yolları yeterli buluyor musunuz?

a.Evet b. Hayır

6. Fonksiyon alanlarına kolay ulaşabiliyor musunuz?

a.Evet b.Hayır

BÖLÜM 2 FONKSİYONEL DEĞERLENDİRME

7. Bu parka geliş sıklığınız nedir?

a.İlk defa b.Her gün c.Haftada bir d.15 günde bir e.Ayda bir f.3 ayda bir g.6 ayda bir h.Yılda bir i.Diğer

8. Bu parkı haftanın hangi günleri kullanıyorsunuz?

a.Hafta içi b.Hafta sonu c.Değişken d.Her zaman

9. Parkta ne kadar süre kalıyorsunuz?

a.1 saatten az b.1-3 saat c.3-5 saat d.5 saatten fazla

10. Bu parkı hangi zaman diliminde kullanıyorsunuz?

a.Sabah b.Öğle c.Öğleden sonra d.Akşamüstü e.Akşam f.Diğer

11. Bu alana daha çok hangi aylarda gelmeyi tercih ediyorsunuz? (Önem sırasına göre ilk üç seçeneği 1'den 3'e kadar numaralandırarak işaretleyiniz)

( ) Ocak-Şubat ( ) Haziran ( ) Eylül

( ) Mart-Nisan ( ) Temmuz ( ) Ekim

( ) Mayıs ( ) Ağustos ( ) Kasım-Aralık

12. Çocuğunuz parka en çok kiminle gider? (Tek bir seçenek işaretleyiniz)

a.Yalnız b.Arkadaşlarıyla c.Anne-baba d.Bakıcısıyla e.Nine-dede f.Diğer

13. Parkta çocuğunuz oyun alanında oynarken siz zamanınızı nasıl değerlendirirsiniz? (Birden çok seçeneği işaretleyebilirsiniz)

( ) Yürüyüş ve koşu yapmak ( ) Çay bahçesinde oturmak

( ) Arkadaşlarımla sohbet etmek ( ) Kitap-dergi okumak

( ) Köpek gezdirmek ( ) Telefonla ilgilenmek

( ) Parkın spor alanında egzersiz yapmak ( ) Diğer

BÖLÜM 3 PARK-DONANIM YETERLİLİĞİ

14. Park içerisinde bulunan çocuk oyun alanlarını ilgi çekici buluyor musunuz?

a.Evet b.Hayır

15. Parkta bulunan donatıları yeterli buluyor musunuz?

a.Evet b.Hayır

16. Park içerisinde aydınlatmayı yeterli buluyor musunuz?

a.Evet b.Hayır

17. Parkı bakımlı buluyor musunuz?

a.Evet b.Hayır

18. Parkı bakımlı bulmuyorsanız sizce neden bakımlı değil?

……..

19. Bu parkta kendinizi ve çocuğunuzu güvenli hissediyor musunuz?

a.Güvensiz b.Orta c.Güvenli

20. Bu parkı seçme nedeniniz nedir? (Birden çok seçeneği işaretleyebilirsiniz)

( ) Yeterli sayıda oturma ve dinlenme alanı bulunması

( ) Yaşadığınız yere yakın olması

( ) Park içinde gölge oluşturan ağaçların olması

( ) Park içinde tuvalet bulunması

( ) Park içinde çay bahçesi ve büfe gibi işletmelerin olması

( ) Parkın sessiz ve sakin olması

( ) Parkta çocukların farklı yaş gruplarına göre donanımların olması

( ) Diğer

21. Bu çocuk parkını göz önüne alarak aşağıdaki cümleleri yanıtlayınız.

	Evet	**Kısmen**	**Hayır**
1- Çocuk oyun alanını yeterince güvenli buluyorum.	( )	( )	( )
2- Çocuk oyun alanı içinde oturma-dinlenme alanları yeterlidir.	( )	( )	( )
3- Çocuk oyun alanı bitkisel elemanlar açısından oldukça zengindir.	( )	( )	( )
4- Çocuk oyun alanının çevresinde yoğun trafiğin olması beni rahatsız ediyor.	( )	( )	( )
5- Çocuk oyun alanında gölge veren elemanlar (pergola, çardak, ağaçlar vb.) yeterlidir.	( )	( )	( )
7- Çocuk oyun alanında aydınlatmalar yeterlidir.	( )	( )	( )
8- Çocuk oyun alanında çöp kutuları yeterlidir.	( )	( )	( )
9- Çocuk oyun alanı çocuğumun arkadaş edinmesi ve sosyalleşmesi açısından çok uygun bir alandır.	( )	( )	( )
10- Çocuk oyun alanının akşam saatlerinde kullanımı güvenlidir.	( )	( )	( )
11- Çocuk oyun alanında güvenlik görevlisi bulunmaktadır.	( )	( )	( )
12- Çocuk oyun alanında yeterli çocuk oyun aletleri vardır.	( )	( )	( )
13- Çocuk oyun alanı yeteri kadar **büyük değildir.**	( )	( )	( )
14-Çocukların herhangi bir kaza anında en yakın sağlık birimine ulaşması oldukça **zordur.**	( )	( )	( )
15-Çocuk oyun aletleri bakımsız olup tehlike arz etmektedir.	( )	( )	( )
16-Çocuk oyun alanının çevresinde güvenliği sağlayacak bir biçimde sınır elemanı vardır.	( )	( )	( )
17-Çocuk oyun alanının girişi yeterince açık ve belirgindir.	( )	( )	( )
18-Çocuk oyun alanında kullanılan oyun aletlerinin malzemesi çocuk güvenliği açısından uygundur.	( )	( )	( )

19-Çocuk oyun alanında kullanılan yer kaplama malzemesi uygundur. ( ) ( ) ( )

20-Çocuk oyun alanında ve çevresinde yeşil alan yeterlidir. ( ) ( ) ( )

21- Çocuk oyun alanı çevresinde arabasıyla gelenler için otopark alanı bulunmaktadır. ( ) ( ) ( )

22- Çocuk oyun alanı çevresinde bisiklet parkı bulunmaktadır. ( ) ( ) ( )

23- Çocuk oyun alanı içinde ve çevresinde bisiklet yolu vardır. ( ) ( ) ( )

24- Çocuğunuz oyun alanında hangi elemanı tercih ediyor?

Salıncak ( ) Tahterevalli ( ) Kaydırak ( ) Tırmanma elemanı ( ) Zıpzıp ( ) Kum ( ) Macera ( ) Diğer ( )

25- Eksikliğini hissettirdiğiniz çocuk oyun elemanı var mı?

……

BÖLÜM 4 KİŞİSEL BİLGİLER

26. Cinsiyetiniz?

a. Kadın b.Erkek

27. Kaç Yaşındasınız?

a.12-16 b.17-25 c.26-40 d.41-60 e.60 ve üzeri

28. Eğitim durumunuz?

a.Okur-yazar değil b.İlköğretim mezunu c.Ortaöğretim mezunu d.Üniversite mezunu e.Master/Doktora

29. Mesleğiniz?

a.İşçi b.Memur c.Emekli d.Serbest meslek e.Ev hanımı f.Öğrenci g.İşsiz h.Diğer

30. Aylık ortalama geliriniz?

a.0-3000 tl b.3001-5000 tl c.-5001-8000 tl d.8001-10000 tl e.10000 ve üzeri

31. Konut tipiniz nedir?

a.Apartman dairesi b.Toplu konut c.Müstakil ev d.Gecekondu e.Diğer

EK 2. Seçilen 10 park ile parka ulaşımın çaprazlanması özel araç seçeneği değerlendirilmesi.

		Diğer seçenekler	Özel Araç ile	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	15	5	20
	Soru 2 % park için	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 2 toplam %	7,3%	2,7%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	19	22	41
	Soru 2 % park için	46,3%	53,7%	100,0%
	Soru 2 toplam %	9,2%	11,8%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	20	32	52
	Soru 2 % park için	38,5%	61,5%	100,0%
	Soru 2 toplam %	9,7%	17,2%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	17	14	31
	Soru 2 % park için	54,8%	45,2%	100,0%
	Soru 2 toplam %	8,3%	7,5%	7,9%
Gölet	Sayı	8	42	50
	Soru 2 % park için	16,0%	84,0%	100,0%
	Soru 2 toplam %	3,9%	22,6%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	50	7	57
	Soru 2 % park için	87,7%	12,3%	100,0%
	Soru 2 toplam %	24,3%	3,8%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	27	34	61
	Soru 2 %	44,3%	55,7%	100,0%
	Soru 2 toplam %	13,1%	18,3%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	9	11	20
	Soru 2 % park için	45,0%	55,0%	100,0%
	Soru 2 toplam %	4,4%	5,9%	5,1%

Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 2 % park için	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 2 toplam %	9,2%	0,5%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	22	18	40
	Soru 2 % park için	55,0%	45,0%	100,0%
	Soru 2 toplam %	10,7%	9,7%	10,2%

EK 3. Seçilen 10 ile park içi yolların yeterliliği çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			Evet	Hayır	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	5	15	20
	Soru 5 % park için	0,0%	25,0%	75,0%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	1,7%	17,2%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	1	37	3	41
	Soru 5 % park için	2,4%	90,2%	7,3%	100,0%
	Soru 5 toplam %	50,0%	12,2%	3,4%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	47	5	52
	Soru 5 % park için	0,0%	90,4%	9,6%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	15,5%	5,7%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	28	3	31
	Soru 5 % park için	0,0%	90,3%	9,7%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	9,2%	3,4%	7,9%
Gölet	Sayı	0	48	2	50
	Soru 5 % park için	0,0%	96,0%	4,0%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	15,8%	2,3%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	0	19	38	57
	Soru 5 % park için	0,0%	33,3%	66,7%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	6,3%	43,7%	14,5%

Sular Vadisi	Sayı	1	54	6	61
	Soru 5 % park için	1,6%	88,5%	9,8%	100,0%
	Soru 5 toplam %	50,0%	17,8%	6,9%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	14	6	20
	Soru 5 % park için	0,0%	70,0%	30,0%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	4,6%	6,9%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	17	3	20
	Soru 5 % park için	0,0%	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	5,6%	3,4%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	34	6	40
	Soru 5 % park için	0,0%	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 5 toplam %	0,0%	11,2%	6,9%	10,2%

EK 4. Seçilen 10 park ile fonksiyon alanlarına ulaşım çaprazlanması sonuncunun değerlendirilmesi.

			Evet	Hayır	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	9	11	20
	Soru 6 % park için	0,0%	45,0%	55,0%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	2,9%	13,3%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	1	37	3	41
	Soru 6 % park için	2,4%	90,2%	7,3%	100,0%
	Soru 6 toplam %	100,0%	12,0%	3,6%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Count	0	44	8	52
	Soru 6 % park için	0,0%	84,6%	15,4%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	14,3%	9,6%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	29	2	31
	Soru 6 % park için	0,0%	93,5%	6,5%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	9,4%	2,4%	7,9%
Gölet	Sayı	0	47	3	50
	Soru 6 % park için	0,0%	94,0%	6,0%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	15,3%	3,6%	12,8%

Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	0	16	41	57
	Soru 6 % park için	0,0%	28,1%	71,9%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	5,2%	49,4%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	0	56	5	61
	Soru 6 % park için	0,0%	91,8%	8,2%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	18,2%	6,0%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	17	3	20
	Soru 6 % park için	0,0%	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	5,5%	3,6%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	18	2	20
	Soru 6 % park için	0,0%	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	5,8%	2,4%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	35	5	40
	Soru 6 % park için	0,0%	87,5%	12,5%	100,0%
	Soru 6 toplam %	0,0%	11,4%	6,0%	10,2%

EK 5. Seçilen 10 park ile parktaki kalış süreleri çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			1 saatten az	1-3 saat	3-5 saat	5 saatten fazla	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	9	11	0	0	20
	Soru 9 park için %	0,0%	45,0%	55,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	13,4%	3,7%	0,0%	0,0%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Soru 9 park için %	0	5	36	0	0	41
	% within Park	0,0%	12,2%	87,8%	0,0%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	7,5%	12,0%	0,0%	0,0%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	6	43	3	0	52
	Soru 9 park için %	0,0%	11,5%	82,7%	5,8%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	9,0%	14,3%	16,7%	0,0%	13,3%

Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	1	6	21	2	1	31
	Soru9 park için %	3,2%	19,4%	67,7%	6,5%	3,2%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	50,0%	9,0%	7,0%	11,1%	20,0%	7,9%
Gölet	Sayı	0	4	41	5	0	50
	Soru 9 park için %	0,0%	8,0%	82,0%	10,0%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	6,0%	13,7%	27,8%	0,0%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	1	14	38	0	4	57
	Soru 9 park için %	1,8%	24,6%	66,7%	0,0%	7,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	50,0%	20,9%	12,7%	0,0%	80,0%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	0	9	49	3	0	61
	Soru 9 park için %	0,0%	14,8%	80,3%	4,9%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	13,4%	16,3%	16,7%	0,0%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	6	13	1	0	20
	Soru 9 park için %	0,0%	30,0%	65,0%	5,0%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	9,0%	4,3%	5,6%	0,0%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	4	14	2	0	20
	Soru 9 park için %	0,0%	20,0%	70,0%	10,0%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	6,0%	4,7%	11,1%	0,0%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	4	34	2	0	40
	Soru 9 park için %	0,0%	10,0%	85,0%	5,0%	0,0%	100,0%
	Soru 9 toplam park %	0,0%	6,0%	11,3%	11,1%	0,0%	10,2%

EK 6. Seçilen 10 park ile tercih edilen zaman dilimin çaprazlanması.

			Akşam	Akşam üstü	Değişken	Öğle	Öğleden sonra	Sabah	Diğer	Sabah ve Akşam	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	3	0	3	0	0	14	0	0	0	20
	Soru 10 park %	15,0 %	0,0%	15,0%	0,0%	0,0%	70,0%	0,0 %	0,0%	0,0 %	100,0%

	Soru 10 toplam park %	21,4 %	0,0%	3,2%	0,0%	0,0%	7,2%	0,0 %	0,0%	0,0 %	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	0	6	9	0	2	22	2	0	0	41
	Soru 10 park %	0,0 %	14,6%	22,0%	0,0%	4,9%	53,7%	4,9 %	0,0%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	0,0 %	15,8%	9,7%	0,0%	7,4%	11,3%	9,5 %	0,0%	0,0 %	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	5	17	0	0	27	2	0	1	52
	Soru 10 park %	0,0 %	9,6%	32,7%	0,0%	0,0%	51,9%	3,8 %	0,0%	1,9 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	0,0 %	13,2%	18,3%	0,0%	0,0%	13,9%	9,5 %	0,0%	100, 0%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	5	5	0	3	16	2	0	0	31
	Soru 10 park %	0,0 %	16,1%	16,1%	0,0%	9,7%	51,6%	6,5 %	0,0%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	0,0 %	13,2%	5,4%	0,0%	11,1 %	8,2%	9,5 %	0,0%	0,0 %	7,9%
Gölet	Sayı	1	5	12	1	3	25	2	1	0	50
	Soru 10 park %	2,0 %	10,0%	24,0%	2,0%	6,0%	50,0%	4,0 %	2,0%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	7,1 %	13,2%	12,9%	100,0 %	11,1 %	12,9%	9,5 %	33,3%	0,0 %	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	7	4	12	0	12	19	3	0	0	57
	Soru 10 park %	12,3 %	7,0%	21,1%	0,0%	21,1 %	33,3%	5,3 %	0,0%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	50,0 %	10,5%	12,9%	0,0%	44,4 %	9,8%	14,3 %	0,0%	0,0 %	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	1	8	16	0	2	27	5	2	0	61
	Soru 10 park %	1,6 %	13,1%	26,2%	0,0%	3,3%	44,3%	8,2 %	3,3%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	7,1 %	21,1%	17,2%	0,0%	7,4%	13,9%	23,8 %	66,7%	0,0 %	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	2	5	0	1	10	2	0	0	20
	Soru 10 park %	0,0 %	10,0%	25,0%	0,0%	5,0%	50,0%	10,0 %	0,0%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	0,0 %	5,3%	5,4%	0,0%	3,7%	5,2%	9,5 %	0,0%	0,0 %	5,1%

Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	2	6	0	0	12	0	0	0	20
	Soru 10 park %	0,0 %	10,0%	30,0%	0,0%	0,0%	60,0%	0,0 %	0,0%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	0,0 %	5,3%	6,5%	0,0%	0,0%	6,2%	0,0 %	0,0%	0,0 %	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	2	1	8	0	4	22	3	0	0	40
	Soru 10 park %	5,0 %	2,5%	20,0%	0,0%	10,0 %	55,0%	7,5 %	0,0%	0,0 %	100,0%
	Soru 10 toplam park %	14,3 %	2,6%	8,6%	0,0%	14,8 %	11,3%	14,3 %	0,0%	0,0 %	10,2%

EK 7. Seçilen 10 park ile parka kiminle gelindiğinin çarprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			Anne -Baba	Arkadaşlarıyla	Bakısıyla	Nine-Dede	Aile ve Arkadaşlarıyla	Yalnız	Çocuk yok	Diğer	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	2	11	5	0	1	0	1	0	0	20
	Soru 12 park %	10,0 %	55,0%	25,0%	0,0%	5,0%	0,0%	5,0 %	0,0%	0,0 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	6,9 %	4,0%	9,1%	0,0%	5,9%	0,0%	12,5 %	0,0%	0,0 %	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	1	30	6	1	2	0	0	0	1	41
	Soru 12 park %	2,4 %	73,2%	14,6%	2,4%	4,9%	0,0%	0,0 %	0,0%	2,4 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	3,4 %	11,0%	10,9%	33,3 %	11,8%	0,0%	0,0 %	0,0%	20,0 %	10,5 %
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	1	44	5	0	0	0	1	1	0	52
	Soru 12 park %	1,9 %	84,6%	9,6%	0,0%	0,0%	0,0%	1,9 %	1,9%	0,0 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	3,4 %	16,2%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%	12,5 %	50,0%	0,0 %	13,3 %
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	18	7	1	3	0	1	1	0	31
	Soru 12 park %	0,0 %	58,1%	22,6%	3,2%	9,7%	0,0%	3,2 %	3,2%	0,0 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	0,0 %	6,6%	12,7%	33,3 %	17,6%	0,0%	12,5 %	50,0%	0,0 %	7,9%

Gölet	Sayı	4	42	2	0	0	1	0	0	1	50
	Soru 12 park %	8,0 %	84,0%	4,0%	0,0%	0,0%	2,0%	0,0 %	0,0%	2,0 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	13,8 %	15,4%	3,6%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0 %	0,0%	20,0 %	12,8 %
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	13	35	4	0	2	0	3	0	0	57
	Soru 12 park %	22,8 %	61,4%	7,0%	0,0%	3,5%	0,0%	5,3 %	0,0%	0,0 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	44,8 %	12,9%	7,3%	0,0%	11,8%	0,0%	37,5 %	0,0%	0,0 %	14,5 %
Sular Vadisi	Sayı	4	44	8	0	2	0	1	0	2	61
	Soru 12 park %	6,6 %	72,1%	13,1%	0,0%	3,3%	0,0%	1,6 %	0,0%	3,3 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	13,8 %	16,2%	14,5%	0,0%	11,8%	0,0%	12,5 %	0,0%	40,0 %	15,6 %
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	2	14	3	0	1	0	0	0	0	20
	Soru 12 park %	10,0 %	70,0%	15,0%	0,0%	5,0%	0,0%	0,0 %	0,0%	0,0 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	6,9 %	5,1%	5,5%	0,0%	5,9%	0,0%	0,0 %	0,0%	0,0 %	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	10	7	0	3	0	0	0	0	20
	Soru 12 park %	0,0 %	50,0%	35,0%	0,0%	15,0%	0,0%	0,0 %	0,0%	0,0 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	0,0 %	3,7%	12,7%	0,0%	17,6%	0,0%	0,0 %	0,0%	0,0 %	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	2	24	8	1	3	0	1	0	1	40
	Soru 12 park %	5,0 %	60,0%	20,0%	2,5%	7,5%	0,0%	2,5 %	0,0%	2,5 %	100,0 %
	Soru 12 toplam park %	6,9 %	8,8%	14,5%	33,3 %	17,6%	0,0%	12,5 %	0,0%	20,0 %	10,2 %

EK 8. Seçilen 10 park ile yürüyüş koşu yapma seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Yürüyüş ve koşu yapmak	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	20	0	20
	Soru 13 park %	100,0%	0,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	8,9%	0,0%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	16	25	41
	Soru 13 park %	39,0%	61,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	7,1%	15,0%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	20	32	52
	Soru 13 park %	38,5%	61,5%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	8,9%	19,2%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	13	18	31
	Soru 13 park %	41,9%	58,1%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	5,8%	10,8%	7,9%
Gölet	Sayı	31	19	50
	Soru 13 park %	62,0%	38,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	13,8%	11,4%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	46	11	57
	Soru 13 park %	80,7%	19,3%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	20,4%	6,6%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	27	34	61
	Soru 13 park %	44,3%	55,7%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	12,0%	20,4%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	14	6	20
	Soru 13 park %	70,0%	30,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	6,2%	3,6%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	15	5	20
	Soru 13 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	6,7%	3,0%	5,1%

Şelale Parkı	Sayı	23	17	40
	Soru 13 park %	57,5%	42,5%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	10,2%	10,2%	10,2%

EK 9. Seçilen 10 park ile köpek gezdirmek seçeneğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			Köpek	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	20	0	20
	Soru 13 park %	100,0%	0,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	5,4%	0,0%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	39	2	41
	Soru 13 park %	95,1%	4,9%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	10,5%	10,5%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	51	1	52
	Soru 13 park %	98,1%	1,9%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	13,7%	5,3%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	29	2	31
	Soru 13 park %	93,5%	6,5%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	7,8%	10,5%	7,9%
Gölet	Sayı	48	2	50
	Soru 13 park %	96,0%	4,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	12,9%	10,5%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	56	1	57
	Soru 13 park %	98,2%	1,8%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	15,0%	5,3%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	60	1	61
	Soru 13 park %	98,4%	1,6%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	16,1%	5,3%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	20	0	20
	Soru 13 park %	100,0%	0,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	5,4%	0,0%	5,1%

Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	16	4	20
	Soru 13 park %	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	4,3%	21,1%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	34	6	40
	Soru 13 park %	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	9,1%	31,6%	10,2%

EK 10. Seçilen 10 park ile spor alanında egzersiz yapma seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Parkın spor alanında egzersiz yapmak	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	15	5	20
	Soru 13 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	4,9%	6,0%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	21	20	41
	Soru 13 park %	51,2%	48,8%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	6,8%	23,8%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	39	13	52
	Soru 13 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	12,7%	15,5%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	25	6	31
	Soru 13 park %	80,6%	19,4%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	8,1%	7,1%	7,9%
Gölet	Sayı	45	5	50
	Soru 13 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	14,6%	6,0%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	54	3	57
	Soru 13 park %	94,7%	5,3%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	17,5%	3,6%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	50	11	61
	Soru 13 park %	82,0%	18,0%	100,0%

	Soru 13 toplam park %	16,2%	13,1%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	12	8	20
	Soru 13 park %	60,0%	40,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	3,9%	9,5%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	17	3	20
	Soru 13 park %	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	5,5%	3,6%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	30	10	40
	Soru 13 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	9,7%	11,9%	10,2%

EK 11. Seçilen 10 park ile çay bahçesinde oturmak seçeneğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			Çay bahçesinde oturmak	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 13 park %	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	6,1%	1,2%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	33	8	41
	Soru 13 park %	80,5%	19,5%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	10,7%	9,6%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	40	12	52
	Soru 13 park %	76,9%	23,1%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	12,9%	14,5%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	23	8	31
	Soru 13 park %	74,2%	25,8%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	7,4%	9,6%	7,9%

Gölet	Sayı	40	10	50
	Soru 13 park %	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	12,9%	12,0%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	48	9	57
	Soru 13 park %	84,2%	15,8%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	15,5%	10,8%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	48	13	61
	Soru 13 park %	78,7%	21,3%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	15,5%	15,7%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 13 park %	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	6,1%	1,2%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 13 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	5,8%	2,4%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	21	19	40
	Soru 13 park %	52,5%	47,5%	100,0%
	Soru 13 toplam park %	6,8%	22,9%	10,2%

EK 12. Seçilen 10 park ile parkın ilgi çekiciliğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			Evet	Hayır	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	5	15	20
	Soru 14 park %	0,0%	25,0%	75,0%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	0,0%	2,1%	10,2%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	0	36	5	41
	Soru 14 park %	0,0%	87,8%	12,2%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	0,0%	14,9%	3,4%	10,5%

Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	1	40	11	52
	% within Park	1,9%	76,9%	21,2%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	33,3%	16,5%	7,5%	13,3%
Cevdet Kılıçdar Bilgi Evi Parkı	Sayı	1	25	5	31
	Soru 14 park %	3,2%	80,6%	16,1%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	33,3%	10,3%	3,4%	7,9%
Gölet	Sayı	1	44	5	50
	Soru 14 park %	2,0%	88,0%	10,0%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	33,3%	18,2%	3,4%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	0	11	46	57
	Soru 14 park %	0,0%	19,3%	80,7%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	0,0%	4,5%	31,3%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	0	45	16	61
	Soru 14 park %	0,0%	73,8%	26,2%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	0,0%	18,6%	10,9%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	7	13	20
	Soru 14 park %	0,0%	35,0%	65,0%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	0,0%	2,9%	8,8%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	13	7	20
	Soru 14 park %	0,0%	65,0%	35,0%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	0,0%	5,4%	4,8%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	16	24	40
	Soru 14 park %	0,0%	40,0%	60,0%	100,0%
	Soru 14 toplam park %	0,0%	6,6%	16,3%	10,2%

EK 13. Seçilen 10 park ile park donatı yeterliliğinin çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			Evet	Hayır	Total
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	4	16	20
	Soru 15 park %	0,0%	20,0%	80,0%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	1,6%	11,3%	5,1%

Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	0	34	7	41
	Soru 15 park %	0,0%	82,9%	17,1%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	13,7%	4,9%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	40	12	52
	Soru 15 park %	0,0%	76,9%	23,1%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	16,1%	8,5%	13,3%
Cevdet Kılıçdar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	25	6	31
	Soru 15 park %	0,0%	80,6%	19,4%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	10,1%	4,2%	7,9%
Gölet	Sayı	1	41	8	50
	Soru 15 park %	2,0%	82,0%	16,0%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	50,0%	16,5%	5,6%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	1	7	49	57
	Soru 15 park %	1,8%	12,3%	86,0%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	50,0%	2,8%	34,5%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	0	44	17	61
	Soru 15 park %	0,0%	72,1%	27,9%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	17,7%	12,0%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	11	9	20
	Soru 15 park %	0,0%	55,0%	45,0%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	4,4%	6,3%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	16	4	20
	Soru 15 park %	0,0%	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	6,5%	2,8%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	26	14	40
	Soru 15 park %	0,0%	65,0%	35,0%	100,0%
	Soru 15 toplam park %	0,0%	10,5%	9,9%	10,2%

EK 14. Seçilen 10 park ile aydınlatmaların yeterliliğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Evet	Hayır	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	13	7	20
	Soru 16 park %	0,0%	65,0%	35,0%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	0,0%	4,4%	7,9%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	1	37	3	41
	Soru 16 park %	2,4%	90,2%	7,3%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	20,0%	12,4%	3,4%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	43	9	52
	Soru 16 park %	0,0%	82,7%	17,3%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	0,0%	14,4%	10,1%	13,3%
Cevdet Kılıçdar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	27	4	31
	Soru 16 park %	0,0%	87,1%	12,9%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	0,0%	9,1%	4,5%	7,9%
Gölet	Sayı	1	47	2	50
	Soru 16 park %	2,0%	94,0%	4,0%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	20,0%	15,8%	2,2%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	1	16	40	57
	Soru 16 park %	1,8%	28,1%	70,2%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	20,0%	5,4%	44,9%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	2	49	10	61
	Soru 16 park %	3,3%	80,3%	16,4%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	40,0%	16,4%	11,2%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	18	2	20
	Soru 16 park %	0,0%	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	0,0%	6,0%	2,2%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	18	2	20
	Soru 16 park %	0,0%	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	0,0%	6,0%	2,2%	5,1%

Şelale Parkı	Sayı	0	30	10	40
	Soru 16 park %	0,0%	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 16 toplam park %	0,0%	10,1%	11,2%	10,2%

EK 15. Seçilen 10 park ile park bakımlılığının çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Evet	Hayır	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	6	14	20
	Soru 17 park %	0,0%	30,0%	70,0%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	0,0%	1,9%	18,7%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	1	39	1	41
	Soru 17 park %	2,4%	95,1%	2,4%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	25,0%	12,5%	1,3%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	43	9	52
	Soru 17 park %	0,0%	82,7%	17,3%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	0,0%	13,7%	12,0%	13,3%
Cevdet Kılıçdar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	26	5	31
	Soru 17 park %	0,0%	83,9%	16,1%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	0,0%	8,3%	6,7%	7,9%
Gölet	Sayı	1	46	3	50
	Soru 17 park %	2,0%	92,0%	6,0%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	25,0%	14,7%	4,0%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	1	30	26	57
	Soru 17 park %	1,8%	52,6%	45,6%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	25,0%	9,6%	34,7%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	1	54	6	61
	Soru 17 park %	1,6%	88,5%	9,8%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	25,0%	17,3%	8,0%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	18	2	20
	Soru 17 park %	0,0%	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	0,0%	5,8%	2,7%	5,1%

Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	19	1	20
	Soru 17 park %	0,0%	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	0,0%	6,1%	1,3%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	32	8	40
	Soru 17 park %	0,0%	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 17 toplam park %	0,0%	10,2%	10,7%	10,2%

EK 16. Seçilen 10 park ile park güvenirliliğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Güvenli	Güvensiz	Orta	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	4	7	9	20
	Soru 19 park %	0,0%	20,0%	35,0%	45,0%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	0,0%	2,2%	20,6%	5,2%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	0	28	1	12	41
	Soru 19 park %	0,0%	68,3%	2,4%	29,3%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	0,0%	15,4%	2,9%	6,9%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	1	26	4	21	52
	Soru 19 park %	1,9%	50,0%	7,7%	40,4%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	33,3%	14,3%	11,8%	12,1%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	15	0	16	31
	Soru 19 park %	0,0%	48,4%	0,0%	51,6%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	0,0%	8,2%	0,0%	9,2%	7,9%
Gölet	Sayı	1	33	0	16	50
	Soru 19 park %	2,0%	66,0%	0,0%	32,0%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	33,3%	18,1%	0,0%	9,2%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	1	3	17	36	57
	Soru 19 park %	1,8%	5,3%	29,8%	63,2%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	33,3%	1,6%	50,0%	20,8%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	0	30	0	31	61
	% within Park	0,0%	49,2%	0,0%	50,8%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	0,0%	16,5%	0,0%	17,9%	15,6%

Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	10	2	8	20
	Soru 19 park %	0,0%	50,0%	10,0%	40,0%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	0,0%	5,5%	5,9%	4,6%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	14	0	6	20
	Soru 19 park %	0,0%	70,0%	0,0%	30,0%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	0,0%	7,7%	0,0%	3,5%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	19	3	18	40
	Soru 19 park %	0,0%	47,5%	7,5%	45,0%	100,0%
	Soru 19 toplam park %	0,0%	10,4%	8,8%	10,4%	10,2%

EK 17. Seçilen 10 park ile parkın tercih sebeplerinden yeterli dinlenme ve oturma alanının olması seçeneğinin çaprazlanması sonucu.

			Yeterli Sayıda Dinleneme ve Oturma Alanının Bulunması	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 20 park %	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	8,8%	0,6%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	15	26	41
	Soru 20 park %	36,6%	63,4%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	6,9%	14,9%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	18	34	52
	Soru 20 park %	34,6%	65,4%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	8,3%	19,4%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	12	19	31
	Soru 20 park %	38,7%	61,3%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	5,5%	10,9%	7,9%
Gölet	Sayı	26	24	50
	Soru 20 park %	52,0%	48,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	12,0%	13,7%	12,8%

Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	45	12	57
	Soru 20 park %	78,9%	21,1%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	20,7%	6,9%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	32	29	61
	Soru 20 park %	52,5%	47,5%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	14,7%	16,6%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	17	3	20
	Soru 20 park %	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	7,8%	1,7%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	5	15	20
	Soru 20 park %	25,0%	75,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	2,3%	8,6%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	28	12	40
	Soru 20 park %	70,0%	30,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 1 toplam park %	12,9%	6,9%	10,2%

EK 18. Seçilen 10 park ile park içerisinde gölge oluşturan ağaçlar olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Park içerisinde gölge oluşturan ağaçların olması	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 20 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	6,5%	1,8%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	32	9	41
	Soru 20 park %	78,0%	22,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	11,5%	8,0%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	45	7	52
	Soru 20 park %	86,5%	13,5%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	16,1%	6,2%	13,3%

Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	22	9	31
	Soru 20 park %	71,0%	29,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	7,9%	8,0%	7,9%
Gölet	Sayı	24	26	50
	Soru 20 park %	48,0%	52,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	8,6%	23,0%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	44	13	57
	Soru 20 park %	77,2%	22,8%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	15,8%	11,5%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	43	18	61
	Soru 20 park %	70,5%	29,5%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	15,4%	15,9%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 20 park %	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	6,8%	0,9%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	9	11	20
	Soru 20 park %	45,0%	55,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	3,2%	9,7%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	23	17	40
	Soru 20 park %	57,5%	42,5%	100,0%
	Soru 20 seçenek 3 toplam park %	8,2%	15,0%	10,2%

EK 19. Seçilen 10 park ile parkın içerisinde çay bahçesi ve büfe gibi işletmelerin olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Park içinde çay bahçesi ve büfe gibi işletmelerin olması	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	20	0	20
	Soru 20 park %	100,0%	0,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	6,6%	0,0%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	35	6	41
	Soru 20 park %	85,4%	14,6%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	11,5%	6,8%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	39	13	52
	Soru 20 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	12,8%	14,8%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	26	5	31
	Soru 20 park %	83,9%	16,1%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	8,6%	5,7%	7,9%
Gölet	Sayı	38	12	50
	Soru 20 park %	76,0%	24,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	12,5%	13,6%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	45	12	57
	Soru 20 park %	78,9%	21,1%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	14,8%	13,6%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	42	19	61
	Soru 20 park %	68,9%	31,1%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	13,8%	21,6%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 20 park %	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	6,3%	1,1%	5,1%

Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	20	0	20
	Soru 20 park %	100,0%	0,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	6,6%	0,0%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	20	20	40
	Soru 20 park %	50,0%	50,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 5 toplam park %	6,6%	22,7%	10,2%

EK 20. Seçilen 10 park ile parkın sessiz ve sakin olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Parkın sessiz ve sakin olması	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 20 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	6,4%	1,8%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	15	26	41
	Soru 20 park %	36,6%	63,4%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	5,3%	23,9%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	39	13	52
	Soru 20 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	13,8%	11,9%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	21	10	31
	Soru 20 park %	67,7%	32,3%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	7,4%	9,2%	7,9%
Gölet	Sayı	40	10	50
	Soru 20 park %	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	14,1%	9,2%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	56	1	57
	Soru 20 park %	98,2%	1,8%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	19,8%	0,9%	14,5%

Sular Vadisi	Sayı	39	22	61
	Soru 20 park %	63,9%	36,1%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	13,8%	20,2%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 20 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	6,4%	1,8%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	12	8	20
	Soru 20 park %	60,0%	40,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	4,2%	7,3%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	25	15	40
	Soru 20 park %	62,5%	37,5%	100,0%
	Soru 20 seçenek 6 toplam park %	8,8%	13,8%	10,2%

EK 21. Seçilen 10 park ile çocukların farklı yaş gruplarına göre donanımların olması seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Parkta çocukların farklı yaş gruplarına göre donanımların olması	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	17	3	20
	Soru 20 park %	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	6,1%	2,7%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	22	19	41
	Soru 20 park %	53,7%	46,3%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	7,9%	17,0%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	32	20	52
	Soru 20 park %	61,5%	38,5%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	11,4%	17,9%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	23	8	31
	Soru 20 park %	74,2%	25,8%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	8,2%	7,1%	7,9%

Gölet	Sayı	27	23	50
	Soru 20 park %	54,0%	46,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	9,6%	20,5%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	54	3	57
	Soru 20 park %	94,7%	5,3%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	19,3%	2,7%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	37	24	61
	Soru 20 park %	60,7%	39,3%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	13,2%	21,4%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 20 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	6,4%	1,8%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	16	4	20
	Soru 20 park %	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	5,7%	3,6%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	34	6	40
	Soru 20 park %	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 20 seçenek 7 toplam park %	12,1%	5,4%	10,2%

EK 22. Seçilen 10 park ile salıncak tercihinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Salıncak	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	20	20
	Soru 22 park %	0,0%	100,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	0,0%	6,5%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	6	35	41
	Soru 22 park %	14,6%	85,4%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	7,0%	11,4%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	12	40	52
	Soru 22 park %	23,1%	76,9%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	14,0%	13,1%	13,3%

Cevdet Kılıçdar Bilgi Evi Parkı	Sayı	7	24	31
	Soru 22 park %	22,6%	77,4%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	8,1%	7,8%	7,9%
Gölet	Sayı	16	34	50
	Soru 22 park %	32,0%	68,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	18,6%	11,1%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	6	51	57
	Soru 22 park %	10,5%	89,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	7,0%	16,7%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	14	47	61
	Soru 22 park %	23,0%	77,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	16,3%	15,4%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	4	16	20
	Soru 22 park %	20,0%	80,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	4,7%	5,2%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	6	14	20
	Soru 22 park %	30,0%	70,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	7,0%	4,6%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	15	25	40
	Soru 22 park %	37,5%	62,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek salıncak toplam park %	17,4%	8,2%	10,2%

EK 23. Seçilen 10 park ile kaydırak seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Kaydırak	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	8	12	20
	Soru 22 park %	40,0%	60,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	5,4%	4,9%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	8	33	41
	Soru 22 park %	19,5%	80,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	5,4%	13,5%	10,5%

Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	19	33	52
	Soru 22 park %	36,5%	63,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	12,9%	13,5%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	7	24	31
	Soru 22 park %	22,6%	77,4%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	4,8%	9,8%	7,9%
Gölet	Sayı	30	20	50
	Soru 22 park %	60,0%	40,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	20,4%	8,2%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	20	37	57
	Soru 22 park %	35,1%	64,9%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	13,6%	15,1%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	25	36	61
	Soru 22 park %	41,0%	59,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	17,0%	14,7%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	9	11	20
	Soru 22 park %	45,0%	55,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	6,1%	4,5%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	5	15	20
	Soru 22 park %	25,0%	75,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	3,4%	6,1%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	16	24	40
	Soru 22 park %	40,0%	60,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kaydırak toplam park %	10,9%	9,8%	10,2%

EK 24. Seçilen 10 park ile tırmanma elemanı seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Tirmanma_elemani	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 22 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	7,4%	1,3%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	17	24	41
	Soru 22 park %	41,5%	58,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	7,0%	16,0%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	22	30	52
	Soru 22 park %	42,3%	57,7%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	9,1%	20,0%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	20	11	31
	Soru 22 park %	64,5%	35,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	8,3%	7,3%	7,9%
Gölet	Sayı	16	34	50
	Soru 22 park %	32,0%	68,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	6,6%	22,7%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	45	12	57
	Soru 22 park %	78,9%	21,1%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	18,6%	8,0%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	41	20	61
	Soru 22 park %	67,2%	32,8%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	16,9%	13,3%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	16	4	20
	Soru 22 park %	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	6,6%	2,7%	5,1%

Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	17	3	20
	Soru 22 park %	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	7,0%	2,0%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	30	10	40
	Soru 22 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek tırmanma elemanı toplam park %	12,4%	6,7%	10,2%

EK 25. Seçilen 10 park ile zıpzıp seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Zıpzıp	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	16	4	20
	Soru 22 park %	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	5,5%	3,9%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	21	20	41
	Soru 22 park %	51,2%	48,8%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	7,2%	19,6%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	33	19	52
	Soru 22 park %	63,5%	36,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	11,4%	18,6%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	23	8	31
	Soru 22 park %	74,2%	25,8%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	7,9%	7,8%	7,9%
Gölet	Sayı	33	17	50
	Soru 22 park %	66,0%	34,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	11,4%	16,7%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	54	3	57
	Soru 22 park %	94,7%	5,3%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	18,6%	2,9%	14,5%

Sular Vadisi	Sayı	50	11	61
	Soru 22 park %	82,0%	18,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	17,2%	10,8%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	16	4	20
	Soru 22 park %	80,0%	20,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	5,5%	3,9%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	17	3	20
	Soru 22 park %	85,0%	15,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	5,9%	2,9%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	27	13	40
	Soru 22 park %	67,5%	32,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek zıpzıp toplam park %	9,3%	12,7%	10,2%

EK 26. Seçilen 10 park ile kum alanı seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Kum alanı	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 22 park %	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	6,2%	1,2%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	31	10	41
	Soru 22 park %	75,6%	24,4%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	10,1%	11,6%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	32	20	52
	Soru 22 park %	61,5%	38,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	10,5%	23,3%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	20	11	31
	Soru 22 park %	64,5%	35,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	6,5%	12,8%	7,9%

Gölet	Sayı	36	14	50
	Soru 22 park %	72,0%	28,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	11,8%	16,3%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	53	4	57
	Soru 22 park %	93,0%	7,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	17,3%	4,7%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	49	12	61
	Soru 22 park %	80,3%	19,7%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	16,0%	14,0%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 22 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	5,9%	2,3%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 22 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	5,9%	2,3%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	30	10	40
	Soru 22 park %	75,0%	25,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek kum alanı toplam park %	9,8%	11,6%	10,2%

EK 27. Seçilen 10 park ile macera oyun grupları seçeneğinin çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

			Macera oyun grupları	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 22 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	5,9%	2,3%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	23	18	41
	Soru 22 park %	56,1%	43,9%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	7,5%	20,7%	10,5%

Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	30	22	52
	Soru 22 park %	57,7%	42,3%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	9,8%	25,3%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	24	7	31
	Soru 22 park %	77,4%	22,6%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	7,9%	8,0%	7,9%
Gölet	Sayı	32	18	50
	Soru 22 park %	64,0%	36,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	10,5%	20,7%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	57	0	57
	Soru 22 park %	100,0%	0,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	18,7%	0,0%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	51	10	61
	Soru 22 park %	83,6%	16,4%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	16,7%	11,5%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	19	1	20
	Soru 22 park %	95,0%	5,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	6,2%	1,1%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	18	2	20
	Soru 22 park %	90,0%	10,0%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	5,9%	2,3%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	33	7	40
	Soru 22 park %	82,5%	17,5%	100,0%
	Soru 22 seçenek macera oyun grupları toplam park %	10,8%	8,0%	10,2%

EK 28. Seçilen 10 park ile yaş gruplarının çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

		12-16	17-25	26-40	41-60	60 yaş ve üzeri	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	0	2	16	1	1	20
	Soru 27 park %	0,0%	10,0%	80,0%	5,0%	5,0%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	5,7%	6,2%	1,2%	7,7%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	0	1	32	7	1	41
	Soru 27 park %	0,0%	2,4%	78,0%	17,1%	2,4%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	2,9%	12,4%	8,4%	7,7%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	2	37	11	2	52
	Soru 27 park %	0,0%	3,8%	71,2%	21,2%	3,8%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	5,7%	14,3%	13,3%	15,4%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	1	4	17	7	2	31
	Soru 27 park %	3,2%	12,9%	54,8%	22,6%	6,5%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	33,3%	11,4%	6,6%	8,4%	15,4%	7,9%
Gölet	Sayı	0	1	38	10	1	50
	Soru 27 park %	0,0%	2,0%	76,0%	20,0%	2,0%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	2,9%	14,7%	12,0%	7,7%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	2	11	33	11	0	57
	Soru 27 park %	3,5%	19,3%	57,9%	19,3%	0,0%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	66,7%	31,4%	12,8%	13,3%	0,0%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	0	7	40	12	2	61
	Soru 27 park %	0,0%	11,5%	65,6%	19,7%	3,3%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	20,0%	15,5%	14,5%	15,4%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	2	16	2	0	20
	Soru 27 park %	0,0%	10,0%	80,0%	10,0%	0,0%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	5,7%	6,2%	2,4%	0,0%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	4	11	5	0	20
	Soru 27 park %	0,0%	20,0%	55,0%	25,0%	0,0%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	11,4%	4,3%	6,0%	0,0%	5,1%

Şelale Parkı	Sayı	0	1	18	17	4	40
	Soru 27 park %	0,0%	2,5%	45,0%	42,5%	10,0%	100,0%
	Soru 27 toplam park %	0,0%	2,9%	7,0%	20,5%	30,8%	10,2%

EK 29. Seçilen 10 park ile eğitim durumunun çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

		İlköğretim mezunu	Lise mezunu	Master/ Doktora	Okur yazar değil	Ortaöğretim mezunu	Üniversite mezunu	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	5	5	0	1	7	2	20
	Soru 28 park %	25,0%	25,0%	0,0%	5,0%	35,0%	10,0%	100,0%
	Soru 28 toplam park %	17,9%	7,8%	0,0%	33,3%	11,1%	1,0%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	1	11	3	0	2	24	41
	Soru 28 park %	2,4%	26,8%	7,3%	0,0%	4,9%	58,5%	100,0%
	Soru 28 toplam park %	3,6%	17,2%	12,0%	0,0%	3,2%	11,5%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	1	9	5	1	4	32	52
	Soru 28 park %	1,9%	17,3%	9,6%	1,9%	7,7%	61,5%	100,0%
	Soru 28 toplam park %	3,6%	14,1%	20,0%	33,3%	6,3%	15,3%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	1	5	1	1	5	18	31
	Soru 28 park %	3,2%	16,1%	3,2%	3,2%	16,1%	58,1%	100,0%
	Soru 28 toplam park %	3,6%	7,8%	4,0%	33,3%	7,9%	8,6%	7,9%
Gölet	Sayı	0	5	7	0	1	37	50
	Soru 28 park %	0,0%	10,0%	14,0%	0,0%	2,0%	74,0%	100,0%
	Soru 28 toplam park %	0,0%	7,8%	28,0%	0,0%	1,6%	17,7%	12,8%

Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	14	4	0	0	24	15	57
	Soru 28 park %	24,6%	7,0%	0,0%	0,0%	42,1%	26,3%	100,0 %
	Soru 28 toplam park %	50,0%	6,3%	0,0%	0,0%	38,1%	7,2%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	3	7	7	0	4	40	61
	Soru 28 park %	4,9%	11,5%	11,5%	0,0%	6,6%	65,6%	100,0 %
	Soru 28 toplam park %	10,7%	10,9%	28,0%	0,0%	6,3%	19,1%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	2	7	1	0	2	8	20
	Soru 28 park %	10,0%	35,0%	5,0%	0,0%	10,0%	40,0%	100,0 %
	Soru 28 toplam park %	7,1%	10,9%	4,0%	0,0%	3,2%	3,8%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	1	7	0	0	7	5	20
	Soru 28 park %	5,0%	35,0%	0,0%	0,0%	35,0%	25,0%	100,0 %
	Soru 28 toplam park %	3,6%	10,9%	0,0%	0,0%	11,1%	2,4%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	0	4	1	0	7	28	40
	Soru 28 park %	0,0%	10,0%	2,5%	0,0%	17,5%	70,0%	100,0 %
	Soru 28 toplam park %	0,0%	6,3%	4,0%	0,0%	11,1%	13,4%	10,2%

EK 30. Seçilen 10 park ile gelir durumunun çaprazlanması sonucunun değerlendirilmesi.

			0-3.000 tl	3.001-5.000 tl	5.001-8.000 tl	8.001-10.000 tl	10.000 tl ve üzeri	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	1	7	9	2	1	0	20
	Soru 30 park %	5,0 %	35,0 %	45,0%	10,0%	5,0%	0,0%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	16,7 %	9,6%	7,4%	2,1%	2,3%	0,0%	5,1%

Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	0	7	6	15	3	10	41
	Soru 30 park %	0,0 %	17,1 %	14,6%	36,6%	7,3%	24,4%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	0,0 %	9,6%	4,9%	16,0%	6,8%	18,9%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	0	6	15	14	6	11	52
	Soru 30 park %	0,0 %	11,5 %	28,8%	26,9%	11,5%	21,2%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	0,0 %	8,2%	12,3%	14,9%	13,6%	20,8%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	0	5	10	11	1	4	31
	Soru 30 park %	0,0 %	16,1 %	32,3%	35,5%	3,2%	12,9%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	0,0 %	6,8%	8,2%	11,7%	2,3%	7,5%	7,9%
Gölet	Sayı	0	3	11	12	14	10	50
	Soru 30 park %	0,0 %	6,0%	22,0%	24,0%	28,0%	20,0%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	0,0 %	4,1%	9,0%	12,8%	31,8%	18,9%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	1	23	24	7	1	1	57
	Soru 30 park %	1,8 %	40,4 %	42,1%	12,3%	1,8%	1,8%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	16,7 %	31,5 %	19,7%	7,4%	2,3%	1,9%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	2	11	24	15	4	5	61
	Soru 30 park %	3,3 %	18,0 %	39,3%	24,6%	6,6%	8,2%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	33,3 %	15,1 %	19,7%	16,0%	9,1%	9,4%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	0	5	5	7	2	1	20
	Soru 30 park %	0,0 %	25,0 %	25,0%	35,0%	10,0%	5,0%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	0,0 %	6,8%	4,1%	7,4%	4,5%	1,9%	5,1%
Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	0	4	11	5	0	0	20
	Soru 30 park %	0,0 %	20,0 %	55,0%	25,0%	0,0%	0,0%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	0,0 %	5,5%	9,0%	5,3%	0,0%	0,0%	5,1%

Şelale Parkı	Sayı	2	2	7	6	12	11	40
	Soru 30 park %	5,0 %	5,0%	17,5%	15,0%	30,0%	27,5%	100,0 %
	Soru 30 toplam park %	33,3 %	2,7%	5,7%	6,4%	27,3%	20,8%	10,2%

EK 31. Seçilen 10 park ile konut tipi çaprazlanmasının değerlendirilmesi.

		Apartman dairesi	Gecekondu	Müstakil ev	Toplu konut	Diğer	Toplam
Altınşehir 3083 Ada Parkı	Sayı	15	1	3	0	0	20
	Soru 31park %	75,0%	5,0%	15,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	6,7%	16,7%	6,3%	0,0%	0,0%	5,1%
Ayazma Millet Bahçesi	Sayı	17	0	4	20	0	41
	Soru 31park %	41,5%	0,0%	9,8%	48,8%	0,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	7,6%	0,0%	8,3%	18,5%	0,0%	10,5%
Başakşehir Millet Bahçesi	Sayı	25	1	2	23	1	52
	Soru 31 park %	48,1%	1,9%	3,8%	44,2%	1,9%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	11,1%	16,7%	4,2%	21,3%	33,3%	13,3%
Cevdet Kılıçlar Bilgi Evi Parkı	Sayı	19	0	1	10	0	31
	Soru 31park %	61,3%	0,0%	3,2%	32,3%	0,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	8,4%	0,0%	2,1%	9,3%	0,0%	7,9%
Gölet	Sayı	25	1	6	17	1	50
	Soru 31park %	50,0%	2,0%	12,0%	34,0%	2,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	11,1%	16,7%	12,5%	15,7%	33,3%	12,8%
Güvercintepe Meydan Parkı	Sayı	50	0	6	1	0	57
	Soru 31park %	87,7%	0,0%	10,5%	1,8%	0,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	22,2%	0,0%	12,5%	0,9%	0,0%	14,5%
Sular Vadisi	Sayı	33	0	3	24	1	61
	Soru 31park %	54,1%	0,0%	4,9%	39,3%	1,6%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	14,7%	0,0%	6,3%	22,2%	33,3%	15,6%
Şahintepe Spor Parkı	Sayı	9	2	6	3	0	20
	Soru 31park %	45,0%	10,0%	30,0%	15,0%	0,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	4,0%	33,3%	12,5%	2,8%	0,0%	5,1%

Şamlar 105 Ada Parkı	Sayı	7	1	11	1	0	20
	Soru 31park %	35,0%	5,0%	55,0%	5,0%	0,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	3,1%	16,7%	22,9%	0,9%	0,0%	5,1%
Şelale Parkı	Sayı	25	0	6	9	0	40
	Soru 31park %	62,5%	0,0%	15,0%	22,5%	0,0%	100,0%
	Soru 31 toplam park %	11,1%	0,0%	12,5%	8,3%	0,0%	10,2%